

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Κοινωνικές Αναπαραστάσεις της παραβατικότητας στην ελληνική
τηλεόραση: η περίπτωση των τροχαίων

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ειρήνη Κουννά (Α.Μ: 0315Μ005)

Αθήνα, 2018

Τριμελής Επιτροπή

Χριστιάνα Κωνσταντοπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου (Επιβλέπουσα)

Βασιλική Αρτινοπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου

Άννα Λυδάκη, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου

Copyright © Ειρήνη Κουννά, 2018

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εξ ολόκληρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτική ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν την χρήση της διπλωματικής εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την κυρία Χριστιάνα Κωνσταντοπούλου, καθηγήτρια Κοινωνιολογίας και επιβλέπουσα αυτής της εργασίας για την άψογη από τη μεριά της συνεργασία μας στην οποία υπήρξε συνεπής και παρούσα πάντα με υπομονή διαθέτοντας μου πολύ από τον χρόνο της ώστε να με στηρίζει, να με βοηθά να ξεπερνά τα εμπόδια τόσο σε επιστημονικό επίπεδο όσο και σε ψυχολογικό, από την αρχή μέχρι το τέλος.

Ευχαριστώ επίσης την κυρία Βασιλική Αρτινοπούλου και την κυρία Άννα Λυδάκη, καθηγήτριες Κοινωνιολογίας, για την πολύτιμη βοήθεια τους στο τελικό αποτέλεσμα.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ τέλος, στους δικούς μου ανθρώπους, στην οικογένεια και στους φίλους μου, που πάντα στέκονται δίπλα μου σε κάθε μου προσπάθεια.

Περιεχόμενα

Πίνακες	6
Περίληψη	7
Abstract	9
Εισαγωγή	11

Κεφάλαιο πρώτο

1. Θεωρητικό πλαίσιο.....	12
1.1 Μαζική Επικοινωνία και ΜΜΕ	12
1.1.1 Μηνύματα και κοινή γνώμη	15
1.1.2 Η τηλεόραση	16
1.1.3 Σημεία και σύμβολα	17
1.2 Η παραβατικότητα	18
1.2.1 παραβατικότητα ως μορφή ετερότητας στα ΜΜΕ	18
1.2.2 η περίπτωση των τροχαίων	19

Κεφάλαιο δεύτερο

2. Έρευνα	20
2.1 Το αντικείμενο, οι υποθέσεις εργασίας και η μέθοδος	20
2.2 Το δείγμα	23
2.3 Αποτελέσματα	25
2.3.1 Εκπομπή «Tatiana Live»	25
2.3.2 Εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα»	34

Κεφάλαιο τρίτο

3. Ανάλυση αποτελεσμάτων	41
3.1 Επιλογή της είδησης	41
3.2 Σκηνοθεσία των εκπομπών	43
3.3 Η παρουσίαση των συντελεστών της εκπομπής	44
3.3.1 Ύψος	44
3.3.2 Όψη και εμφάνιση	45
3.3.3 Ρόλοι	46
3.4 Συναίσθηση και ταύτιση	47

3.5 Διαφημίσεις	49
3.6 Οι αναπαραστάσεις της παραβατικότητας	50
3.6.1 Ελληνική ταυτότητα, στοιχεία ελληνικότητας και οδική συμπεριφορά	50
3.6.2 Γενικεύσεις και στερεότυπα	52
3.6.3 Η πολιτική διάσταση	54
3.6.4 Ο θάνατος και το πένθος	56
3.6.5 Προτεινόμενες λύσεις – το νομικό πλαίσιο	57
Συμπεράσματα	61
Παράρτημα Α. Στατιστικά στοιχεία σχετικά με την τηλεθέαση	66
Πίνακας Α1. Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωσης» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017	66
Πίνακας Α2. Τα πρώτα προγράμματα «Μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017	66
Πίνακας Α3. Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωσης» των τυπολογιών την περίοδο: 6/3 - 12/3/2017	67
Πίνακας Α4. Τα πρώτα προγράμματα «Μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 6/3 - 12/3/2017	67
Παράρτημα Β. Στατιστικά στοιχεία σχετικά με την θεματολογία εκπομπών	68
Πίνακας Β1. Θεματολογία εκπομπής «Tatiana Live» για το διάστημα 27/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %	68
Πίνακας Β2. Θεματολογία εκπομπής «Καλημέρα Ελλάδα» για το διάστημα 28/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %	68
Παράρτημα Γ. Σώμα ανάλυσης περιεχομένου (corpus) και κατηγορίες κατάταξης.....	69
Πηγές-Βιβλιογραφία	107

Πίνακες

Πίνακας 1. Στατιστικά σχετικά με τα οδικά τροχαία και τους παθόντες	19
Πίνακας A1. Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωσης» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017	66
Πίνακας A2. Τα πρώτα προγράμματα «Μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017	66
Πίνακας A3. Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωσης» των τυπολογιών την περίοδο: 6/3 - 12/3/2017	67
Πίνακας A4. Τα πρώτα προγράμματα «Μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 6/3 - 12/3/2017	67
Πίνακας B1. Θεματολογία εκπομπής «Tatiana Live» για το διάστημα 27/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %	68
Πίνακας B2. Θεματολογία εκπομπής «Καλημέρα Ελλάδα» για το διάστημα 28/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %	68

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην ανάδειξη των κοινωνικών αναπαραστάσεων σχετικά με την παραβατικότητα που συνδέεται με τα τροχαία ατυχήματα.

Θεωρούμε ότι τα ΜΜΕ, και ειδικότερα η τηλεόραση που αποτελεί ένα μέσο με μεγάλη επιρροή στο κοινό, αντικατοπτρίζουν την κυρίαρχη ιδεολογία, στο εκάστοτε ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Επομένως αποτελούν έναν κομβικό δίαυλο μελέτης των κοινωνικών αναπαραστάσεων.

Θεωρούμε επίσης, ότι η παραβατικότητα αποτελεί μια μορφή έκφρασης της θεωρούμενης ως «ετερότητας» στην κοινωνία αφού αποτελεί την παρέκκλιση από τους κανόνες που τη διέπουν.

Η εργασία χωρίζεται σε τρία βασικά μέρη όπου στο πρώτο παρουσιάζονται κάποιες θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με την επιρροή των ΜΜΕ στην ανθρώπινη επικοινωνία και την σύνδεση της παραβατικότητας με την «ετερότητα», στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η μελέτη και τα αποτελέσματα της και στο τρίτο και τελευταίο γίνεται η θεωρητική ερμηνεία των αποτελεσμάτων και δίνονται απαντήσεις στα ερωτήματα.

Πιο συγκεκριμένα, μελετήθηκαν με την μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου οι τηλεοπτικές αφηγήσεις δύο εκπομπών υψηλής τηλεθέασης σχετικά με τρεις περιπτώσεις τροχαίων ατυχημάτων (για διάστημα 5 ημερών μετά από την καθεμία περίπτωση) που επιλέχθηκαν επειδή συνέβησαν σε διάστημα ενός μήνα και έχουν κάποια κοινά στοιχεία (νεαροί παραβάτες, θύματα που απεβίωσαν) και κάποια διαφοροποιητικά. Τα βήματα που ακολουθούνται είναι η καταγραφή του λόγου των εκπομπών, η αποδόμηση τους και ταξινόμηση σε κατηγορίες, η ανασύνθεση των αποτελεσμάτων και η ερμηνεία με απώτερο σκοπό να αναδειχθούν μέσω της μελέτης οι κοινωνικές αναπαραστάσεις σχετικά με το ζήτημα. Το πρώτο ερώτημα της έρευνας είναι αν διαφοροποιείται η αντιμετώπιση από τις τηλεοπτικές εκπομπές των περιστατικών και των εμπλεκόμενων στο καθένα από αυτά και αν ναι, σε ποιες παραμέτρους έγκειται η διαφοροποίηση. Ένα ακόμα ερώτημα αφορά τις απόψεις που εκφράζονται σχετικά με την οδική συμπεριφορά στη χώρα μας και τέλος, τους τρόπους με τους οποίους ενισχύονται τα μεταδιδόμενα μηνύματα μέσω του λόγου και της σκηνοθεσίας των εκπομπών.

Ερμηνεύοντας τα αποτελέσματα της μελέτης, επιβεβαιώνεται η υπόθεση ότι τα περιστατικά και οι εμπλεκόμενοι σε αυτά προβλήθηκαν και αντιμετωπίστηκαν διαφορετικά, κυρίως ανάλογα με την ηλικία των θυμάτων και των παραβατών, τη συμπεριφορά τους πριν και μετά το ατύχημα, εάν επέζησαν ή κατέληξαν και το ποσοστό

του μεριδίου ευθύνης που έφεραν. Ο κοινωνικός ρόλος των εμπλεκόμενων τονίστηκε και επηρέασε την αντιμετώπισή τους και αναδείχθηκαν πολλές στερεοτυπικές γενικεύσεις σχετικά με την «κακή» οδική συμπεριφορά των Ελλήνων αλλά και τη νοοτροπία τους ως λαού. Τέλος τα μηνύματα ενισχύθηκαν από τη σκηνοθεσία των εκπομπών, το ύφος και την εμφάνιση των συντελεστών τους, τα οπτικοακουστικά μέσα αλλά και την επιλογή ή μη της προβολής των περιστατικών και την έμφαση που δόθηκε στο καθένα από αυτά.

Συμπερασματικά, οι εκπομπές χειρίστηκαν το ζήτημα των τροχαίων ατυχημάτων αναπαράγοντας τη βία καθώς και στερεοτυπικές αντιλήψεις.

Λέξεις-κλειδιά: Αναπαραστάσεις, τροχαία, τηλεόραση, ΜΜΕ, ετερότητα

Abstract

This thesis aims to highlight the social representations of traffic-related offenses.

We presume that the media, and in particular television, which is a medium of great influence to the public, reflect the dominant ideology in the historical and social context. They are therefore a key channel in the study of social representations.

We also presume that delinquency is a form of expression of what is regarded as "otherness" in society, since it deviates from its rules.

The thesis is divided into three main parts where the first presents some theoretical approaches regarding the influence of media on human communication and the connection of delinquency with "otherness", the second part presents the study and its results and the third and last part presents the theoretical interpretation of the results and answers the queries.

More specifically, we have used the method of content analysis to study the contents of two television broadcasts of high viewership regarding three cases of road traffic accidents (5 days after each case), which were selected because they took place within one month and share some common elements (young offenders, deceased victims) as well as some differentiating elements. The steps taken are to record the contents of the broadcasts, to deconstruct them, to categorise them, to reformulate the results and to interpret them with the ultimate goal of designating the social representations regarding the issue through the thesis. The first query of the research is whether the treatment of each of the cases and those involved in them differs, and if so, what are the parameters of the differentiation. Another query pertains to the opinions expressed regarding the road behaviour in our country and the means through which the messages transmitted through speech and through the direction of the broadcasts are enhanced.

Through the interpretation of the results of the study, the hypothesis is confirmed that the cases and those involved in them were displayed and treated differently, mainly depending on the age of the victims and the offenders, their behaviour before and after the accidents, whether they survived or perished and their share of responsibility. The social role of those involved was highlighted and it influenced their treatment and many stereotypical generalisations regarding the "poor" road behavior of the Greeks and also their attitude as a people have emerged. Finally, the messages were enhanced by the direction of the broadcasts, the style and appearance of the hosts, the audiovisual cues and also the choice

between exposure or non-exposure of the incidents and the emphasis given to each one of them.

In conclusion, the broadcasts handled the issue of traffic accidents by reproducing violence as well as stereotypical perceptions.

Keywords: Representations, traffic accidents, television, media, otherness

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο την ανάδειξη των κοινωνικών αναπαραστάσεων σχετικά με την παραβατικότητα που συνδέεται με τα τροχαία ατυχήματα. Με τον όρο κοινωνικές αναπαραστάσεις, εννοούμε το πώς αναπαρίστανται, προβάλλονται και ερμηνεύονται από τα «κοινωνικά υποκείμενα»- μέλη μιας κοινωνίας τα φαινόμενα που λαμβάνουν χώρο σε αυτή. Η λειτουργία των κοινωνικών αναπαραστάσεων γίνεται εφικτή μέσω της «αντικειμενικοποίησης» και της «επικέντρωσης» όπου η πρώτη αποτελεί τους μετασχηματισμούς με τους οποίους η κοινωνία καθιστά κάποια αφηρημένη έννοια σε κάποιο συγκεκριμένο και χειροπιαστό αντικείμενο ενώ η δεύτερη αποτελεί την κατηγοριοποίηση της νέας πληροφορίας και αναπαράστασης στο ήδη υπάρχον σύστημα σκέψης ώστε να εξηγηθεί το νέο και το διαφορετικό (Παπαστάμου, 2008).

Τα ΜΜΕ αποτελούν βασικό γνώρισμα της σύγχρονης επικοινωνίας και έναν κυρίαρχο δίαυλο μελέτης κοινωνικών αναπαραστάσεων καθώς διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην παραγωγή κοινού νοήματος στην κοινωνία και αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό την κυρίαρχη ιδεολογία της. Άρα το πώς προβάλλουν και διαχειρίζονται τα ΜΜΕ τα τροχαία, θα δώσει μια εικόνα για τις κοινωνικές αναπαραστάσεις της συγκεκριμένης μορφής παραβατικότητας, η οποία εκφράζει την «ετερότητα» και τον αποκλεισμό σε μια κοινωνία εφόσον ορίσουμε την παραβατικότητα ως την παραβίαση των κοινωνικών κανόνων. Ωστόσο, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της συγκεκριμένης μορφής παραβατικότητας, των τροχαίων ατυχημάτων έγκειται σε κάποια στοιχεία που τη διαφοροποιούν σε σχέση με άλλες μορφές: ο «παραβάτης» μπορεί να είναι ταυτόχρονα και «θύμα», η «παραβίαση» συμβαίνει κατά κύριο λόγο από αμέλεια και τέλος αποτελεί ένα φαινόμενο που έχει ως αποτέλεσμα μεγάλα ποσοστά θνησιμότητας στη χώρα μας.

Η παρούσα εργασία δε θα εστιάσει στις κοινωνικές αναπαραστάσεις της παραβατικότητας αλλά θα επικεντρωθεί στις κοινωνικές αναπαραστάσεις των τροχαίων ατυχημάτων (ως κοινωνικό φαινόμενο που αποτελεί μια μορφή παραβατικότητας εφόσον σχετίζεται με τις παραβιάσεις των νόμων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας).

Σύμφωνα με τον Mills (1985), για να διατυπωθούν τόσο τα ατομικά όσο και τα κοινωνικά προβλήματα των ανθρώπων, πρέπει να εντοπισθούν οι αξίες στις οποίες πιστεύουν και ποιες από αυτές είναι απειλούμενες. Η απειλή αυτή τους δημιουργεί κατάσταση πανικού. Θωρούμε ότι καθώς τα μέσα αντικατοπτρίζουν την κοινωνία, η

μελέτη στα ΜΜΕ βοηθά στην κατανόηση αυτών των αξιών που συγκροτούν την ταυτότητα της κοινωνίας και την ετερότητα που «απειλεί» αυτές τις αξίες.

Η ερευνητική μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί είναι η ανάλυση περιεχομένου στις αφηγήσεις δύο τηλεοπτικών εκπομπών που επιλέχθηκαν με κριτήριο τη δημοτικότητα τους, όπως αυτή αποτυπώνεται στις μετρήσεις τηλεθέασης, και έχουν διαφορετική θεματολογία, δομή και ώρα προβολής. Σαν δείγμα, επιλέχθηκαν τρία περιστατικά τροχαίων δυστυχημάτων τα οποία έχουν κάποια κοινά στοιχεία μεταξύ τους αλλά και κάποια διαφοροποιητικά. Συγκεκριμένα, θα γίνει καταγραφή των τηλεοπτικών αφηγήσεων των εκπομπών για τα συγκεκριμένα περιστατικά, θα ταξινομηθούν σε κατηγορίες και θα γίνει εκ νέου η θεωρητική ερμηνεία τους με σκοπό να δοθούν απαντήσεις στα υποθετικά ερωτήματα που θέτουμε.

Το πρώτο ερώτημα, είναι αν αυτές οι διαφορές μεταξύ των περιστατικών επηρεάζουν το πώς προβάλλονται από τις εκπομπές, αν δηλαδή και σε ποιο βαθμό επηρεάζεται η αντιμετώπιση των περιστατικών, των παραβατών και των θυμάτων ανάλογα με τον κοινωνικό ρόλο τους, την ταυτότητα, την οικονομική κατάσταση και ποια άλλα πιθανά κοινωνικά στοιχεία μπορεί να διαφοροποιούν, αν όντως διαφοροποιούνται. Ένα ακόμα ερώτημα είναι, με αφορμή τα περιστατικά αυτά, τι απόψεις εκφράζονται από τις τηλεοπτικές εκπομπές για την παραβατικότητα που σχετίζεται με τα τροχαία γενικά και για την οδική συμπεριφορά. Και τέλος, με ποιους τρόπους οι τηλεοπτικές εκπομπές ενισχύουν τα μηνύματα τους με τη χρήση του λόγου ή άλλων τρόπων.

Η εργασία αποτελείται από τρία βασικά κεφάλαια. Στο πρώτο παρουσιάζεται ένα θεωρητικό πλαίσιο ώστε να αναλυθούν περισσότερο οι έννοιες που αναφέρθηκαν και να οριοθετηθεί το αντικείμενο της μελέτης, το δεύτερο αποτελεί το εμπειρικό μέρος στο οποίο παρουσιάζεται αναλυτικά η μεθοδολογία της μελέτης, οι υποθέσεις εργασίας και τα αποτελέσματα της και στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο θα γίνει ανασύνθεση των αποτελεσμάτων και διασύνδεση τους με το θεωρητικό πλαίσιο ώστε να προβούμε σε ερμηνεία τους και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Κεφάλαιο Πρώτο: Θεωρητικό πλαίσιο

1.1 Μαζική Επικοινωνία και ΜΜΕ

Η ανθρώπινη επικοινωνία αποτελεί αναμφίβολα αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής συνύπαρξης και αποτελεί αντικείμενο μελέτης τόσο από την Κοινωνιολογία

όσο και από άλλες επιστήμες, με πολλούς κλασικούς θεωρητικούς να έχουν ασχοληθεί με την επικοινωνία σε κοινωνιολογικό επίπεδο εξάγοντας πολύτιμα συμπεράσματα. Η επικοινωνία αποτελεί μια κοινωνική διαδικασία αφού εμπεριέχει το σχεσιακό στοιχείο, μεταξύ δύο ή περισσότερων ανθρώπων που αποτελούν τον πομπό, τον δέκτη και το μεταδιδόμενο μήνυμα (Κωνσταντοπούλου, 2008). Ιδιαίτερη σημασία έχει η επικοινωνία τόσο σε μικροεπίπεδο, δηλαδή στη μορφή συζήτησης μεταξύ των ατόμων, όσο και σε μαζικό επίπεδο.

Για τον Cooley (1989), επικοινωνία είναι ο μηχανισμός με βάση τον οποίο αναπτύσσονται οι άνθρωποι σχέσεις μέσω των συμβόλων που διατηρούνται στο χρόνο και περιλαμβάνουν τις εκφράσεις του προσώπου και του σώματος, τις λέξεις, το ύφος και τα τεχνολογικά επιτεύγματα. Σύμφωνα με τον Park (1989), η επικοινωνία είναι μια διαδικασία αλληλόδρασης μεταξύ των ανθρώπων όπου περιλαμβάνει και την ερμηνεία που μπορεί να δώσει ο ένας στο ερέθισμα του άλλου. Ο Lasswell (1989) διατύπωσε ότι η περιγραφή της επικοινωνιακής πράξης συνοψίζεται στα ερωτήματα: «ποιος, λέει τι, από ποιο μέσο, σε ποιον, με τι αποτέλεσμα;» όπου οι αντίστοιχες μελέτες των πεδίων αυτών είναι η ανάλυση ελέγχου, η ανάλυση περιεχομένου, η ανάλυση μέσων, η ανάλυση κοινού και τέλος η ανάλυση αποτελεσμάτων. Η επικοινωνία τέλος, επιτελεί τις εξής λειτουργίες στην κοινωνία: την «επιτήρηση του περιβάλλοντος», τον «συντονισμό των μερών της κοινωνίας» και τη «μετάδοση της κοινωνικής κληρονομιάς» ενώ επηρεάζει σημαντικά την ενημέρωση στην κοινωνία και άρα τις ορθολογικές επιλογές των ατόμων.

Ο σύγχρονος επικοινωνιακός πολιτισμός χαρακτηρίζεται από την έμφαση στην καθημερινή ζωή και έχει τα εξής χαρακτηριστικά: «υποτίμηση της «ανθρώπινης υπόστασης» (Κωνσταντοπούλου 2012 α σ.269), επιβολή της εικόνας και μαζικότητα των μέσων ενημέρωσης και «δραματική αναπαράσταση» ((Κωνσταντοπούλου 2012 α, σ. 272). Ενώ πλέον η μαζική επικοινωνία αποτελεί χαρακτηριστικό της σύγχρονης επικοινωνίας και του καπιταλισμού και βασικό ρόλο στην ύπαρξη της αποτελούν τα ΜΜΕ (Κωνσταντοπούλου, 2008).

Έχουμε μαζική επικοινωνία όταν η Πηγή είναι μοναδική, συγκεντρωτική, με δομή βιομηχανικού συγκροτήματος. Το κανάλι είναι μια τεχνολογική εφεύρεση που επιδρά στην ίδια μορφή των σημάτων. Και οι Παραλήπτες είναι το σύνολο (ή ένας πολύ μεγάλος αριθμός) των ανθρώπινων όντων που ζουν πάνω στην υδρόγειο. [...] Το εμμετάβλητο των ερμηνειών είναι ένας μόνος νόμος των μαζικών επικοινωνιών. Τα μηνύματα ξεκινούν από την πηγή και φτάνουν σε διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα, όπου ισχύουν διαφορετικοί κώδικες. (Eco 1967/ 1989 σ. 255)

Η μαζική επικοινωνία εξελίσσεται από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα με αρχές 20^{ου}, όπου τα μέσα γνωρίζουν μια ραγδαία εξέλιξη, τόσο τα ήδη υπάρχοντα, το βιβλίο και ο τύπος όσο και τα νέο- εμφανιζόμενα όπως ο κινηματογράφος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση. Ο τρόπος οργάνωσης τους αλλάζει αφού απευθύνονται σε όλο και μεγαλύτερο κοινό, στη μάζα, και έτσι λειτουργούν σύμφωνα με τους κανόνες του καπιταλισμού, με σκοπό το κέρδος. Τα χαρακτηριστικά της οργάνωσης αυτής είναι η συσσώρευση του κεφαλαίου, η γραφειοκρατικοποίηση των μηχανισμών, η μετάβαση τους σε μηχανισμούς προώθησης του καταναλωτισμού, η συνεχής ροή με την οποία λειτουργούν. Τα ΜΜΕ αποτελούν από τη μία προϊόντα που μοιάζουν με οποιοδήποτε προϊόν της βιομηχανίας αλλά από την άλλη μέσω των διαφημίσεων, μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την παραγωγή άλλων προϊόντων. (Barrat, 1886). Έτσι τα «μαζικοποιημένα» ΜΜΕ αποκτούν ένα σημαντικό κοινωνικό ρόλο, και αποτελούν εργαλείο ενίσχυσης του καπιταλιστικού συστήματος. (Σεραφετινίδου, 2005).

Ο κοινωνικός ρόλος των ΜΜΕ είναι να στηρίζουν την τάξη που τα δημιούργησε, την αστική και να αναπαράγουν τις αξίες που αυτή προσβέβει. Αυτό επιτυγχάνεται με το να νομιμοποιούν τη σκέψη και τη δράση του συστήματος αλλά και με το να αποτελούν ταυτόχρονα μέρος της κοινωνικής και ιστορικής πραγματικότητας της κοινωνίας (Σεραφετινίδου, 2005).

Σύμφωνα με τον Λε Μπόν, η μάζα παρόλο που αποτελείται από άτομα με ανόμοιο τρόπο ζωής, τα άτομα που την αποτελούν, αποκτούν μια συλλογική ψυχή (Freud, 1967/1977). «Η ψυχολογία των μαζών λοιπόν ερευνά το ξεχωριστό άτομο σαν μέλος μιας φυλής, ενός λαού, μιας κάστας, μιας κοινωνικής τάξης, ενός θεσμού ή σαν συστατικό μέλος μιας ομάδας ανθρώπων που σε ένα συγκεκριμένο χρόνο και με συγκεκριμένο σκοπό οργανώνεται σε ομάδα» (Freud, 1967/1977, σ. 8). «Ο πυρήνας της λεγόμενης ηθικής συνείδησης είναι ο «κοινωνικός φόβος» (Freud, 1967/1977, σ. 12).

Τα ΜΜΕ μεταδίδουν πολλές πληροφορίες «ταυτόχρονα και με μια ορισμένη μορφή, η φύση αυτών των πληροφοριών έχει ελάχιστη σημασία, αυτό που μετράει είναι ο περιοδικός και ομοιόμορφος βομβαρδισμός με ειδήσεις, κατά τον οποίο τα μηνύματα ισοπεδώνονται και χάνουν τις διαφορές τους» (Eco, 1977/1988 σ. 25) και ως εκ τούτου «όταν αδιαφορήσει για το περιεχόμενο των μηνυμάτων, ο δέκτης παίρνει απλά ένα σφαιρικό ιδεολογικό μάθημα, μια έκκληση πτώσης σε ναρκωτική παθητικότητα». (Eco, 1977/1988 σ. 25). Το κάθε μήνυμα που μεταδίδεται από τον πομπό και ερμηνεύεται από τον δέκτη έχει το δικό του πλαίσιο αλλά και κάποιο κώδικα διασύνδεσης του και το κάθε

σημαίνουν έχει το αντίστοιχο σημαίνόμενο του, αυτό που εννοείται πίσω από το μήνυμα. Τα ΜΜΕ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο παράγοντας και αναπαράγοντας αυτό το πλαίσιο, τους κώδικες, και τις κοινές αξίες της κοινωνίας, και έτσι αυξάνεται η αποτελεσματικότητα της επιρροής τους. Ενώ, αντιμετωπίζοντας το κοινό ως μάζα, του απευθύνονται μέσω στερεοτύπων και συντηρητισμού και δανείζονται στοιχεία της λαϊκής κουλτούρας τα οποία μεταμορφώνουν σε προϊόντα μαζικής παραγωγής και έτσι τα αλλοιώνουν (Σεραφετινίδου, 2005). «Συγχωνεύουν αρμονικά , και συχνά με τρόπο αθέμιτο, την τέχνη, τη την πολιτική, τη θρησκεία, τη φιλοσοφία και το εμπόριο» και «παράλληλα ανάγουν όλους αυτούς τους πνευματικούς τομείς σε έναν κοινό παρονομαστή , την εμπορευματική μορφή» (Marcuse, 1971 σ. 81)

1.1.1 Μηνύματα και κοινή γνώμη

«Επικοινωνία σημαίνει παραγωγή [...] μηνυμάτων και πολιτιστικών προϊόντων [...] η οποία στη σύγχρονη κοινωνία συντελείται κατά κύριο λόγο από τα ΜΜΕ» (Σεραφετινίδου, 2005, σ. 226). Τα μηνύματα που μεταδίδουν τα ΜΜΕ φιλτράρονται από τους «πυλωρούς» οι οποίοι ελέγχουν τις «πύλες» της επικοινωνίας. Τα κριτήρια με τα οποία διαχειρίζονται τις πύλες οι πυλωροί αλλά και παίρνουν γενικά αποφάσεις οι αρμόδιοι των ΜΜΕ είναι: α. το κέρδος, που εκφυλίζει την ανθρώπινη επικοινωνία, β. η ιδεολογία, που βασίζεται και προωθεί την «κοινωνική συναίνεση» και γ. το κοινό, ο ρόλος του οποίου είναι σύνθετος και βασίζεται σε μια διαδικασία αλληλεπίδρασης μεταξύ πομπού και δέκτη αλλά με τον πομπό να κατέχει μια πολύ ισχυρή θέση στη σχέση αυτή (Σεραφετινίδου, 2005). Η απλούστευση αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό του δημοσιογραφικού λόγου καθώς καθιστά το μήνυμα προσβάσιμο σε όλους και επίσης καθιστά δυνατή την επιρροή στο κοινό με σκοπό την αποκρυστάλλωση των προβαλλόμενων γνώμων. Έτσι σχηματίζεται η «κοινή γνώμη» (Κωνσταντοπούλου, 2008).

Σημαντικό ρόλο που συντελεί στη δύναμη των ΜΜΕ διαδραματίζει η «επιρροή που ασκούν στην κοινή γνώμη χάρη στην εύρυθμη λειτουργία των μηχανισμών μίμησης» (Παπαστάμου, 2008 σ. 136). Σύμφωνα με τον Katz (1989), οι διαπροσωπικές σχέσεις λειτουργούν ως «κανάλια πληροφόρησης, πηγές κοινωνικής πίεσης» και υποστήριξης και συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων και την καθοδήγηση της κοινής γνώμης. Έτσι αποτελούν «δίκτυα επικοινωνίας» αλλά και δίκτυα πίεσης κοινωνικής συμμόρφωσης. Επίσης, για το κοινό διατύπωσε και ο Mills την άποψη ότι οι «κατασκευαστές γνώμης προσπαθώντας να εξουδετερώσουν ή να μετατρέψουν για δική

τους χρήση το εκφραζόμενο κοινό, προσπαθούν να το κάνουν δίκτυο αναμετάδοσης των απόψεων τους». (Mills, 1989 σ. 111). Επίσης, ο Lippmann (1989) υποστήριξε πως η επιλογή της είδησης και ο τρόπος που θα παρουσιαστεί στο κοινό έχει ως σκοπό αυτό να νιώσει συναισθήματα, να «εισέλθει» και να «ταυτιστεί», να συμμετάσχει όπως ακριβώς σε μια θεατρική παράσταση. Αυτό καθοδηγείται μέσω των στερεοτύπων, που δίνουν το γνώριμο πάτημα στο κοινό. Ο Μακλουάν διατύπωσε τη θέση πως «το μέσο είναι το μήνυμα [...] οι προσωπικές και κοινωνικές επιπτώσεις οποιουδήποτε μέσου- δηλαδή οποιασδήποτε προέκτασης του εαυτού μας – πηγάζουν από την καινούρια κλίμακα που εισάγει στις υποθέσεις μας κάθε προέκταση του εαυτού μας ή με άλλα λόγια οποιαδήποτε καινούρια τεχνολογία» (Μακλουάν σ. 25), ενώ θεωρεί ότι το να αναρωτιόμαστε «τι θέλει το κοινό» από τα μέσα είναι ανυπόστατο καθώς το κοινό έχει παραχωρήσει τις αισθήσεις του προς χειραγώγηση. Ο Μαρκούζε τέλος, διατύπωσε ότι για να υπάρχει πνευματική ελευθερία πρέπει να πάψουν τα ΜΜΕ να καθορίζουν τη σκέψη του ατόμου και να πάψουν να υπάρχουν καθοδηγητές γνώμης καθώς και η ίδια η κοινή γνώμη. (Marcuse, 1971).

1.1.2 η τηλεόραση

Η εμφάνιση της τηλεόρασης, που έγινε μεταπολεμικά, αποτέλεσε μια «επανάσταση» των μέσων εφόσον απέκτησε τεράστια επιρροή στο κοινό αλλά και μείωσε την επιρροή των υπόλοιπων μέσων (Σεραφετινίδου, 2005). Σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου (2012 β), η τηλεόραση αποτελεί το «σύγχρονο καφενείο» της εποχής μας, το χώρο όπου αποτελεί την πεμπτουσία της κοινωνικότητας, όπως ακριβώς γινόταν παλαιότερα στα καφενεία με τη διαφορά ότι η τηλεόραση έχει μεγαλύτερη οικουμενικότητα, μεικτό κοινό και δίνει έμφαση στην αισθητική. Επιπρόσθετα, αποτελεί ένα μέσο που απαιτεί όχι μόνο την παθητική παρατήρηση αλλά και τη συμμετοχική αντίδραση από τους θεατές (Μακλουάν). Θα μπορούσαμε να πούμε λοιπόν ότι είναι το «κυρίαρχο μέσο», σε αυτό συμβάλλει και το στοιχείο της εύκολης προσβασιμότητας του (Κωνσταντοπούλου, 2008).

Ακόμα και αν η εξάπλωση του διαδικτύου έχει μειώσει σε μεγάλο βαθμό την αίγλη της, η τηλεόραση εξακολουθεί να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επικοινωνία. Μάλιστα, για να προσαρμοστεί στην εμφάνιση του διαδικτύου, δανείζεται στοιχεία από αυτό ή το χρησιμοποιεί ως εργαλείο. Δεν είναι λίγες οι τηλεοπτικές διαφημίσεις που είτε προβάλλονται σε ιστοσελίδες στο διαδίκτυο είτε χρησιμοποιούν τους λεκτικούς κώδικες που εξαπλώνονται στα κοινωνικά δίκτυα προσπαθώντας να

γίνουν πιο ελκυστικές στο νεανικό, κυρίως κοινό. Επίσης, σχεδόν κάθε τηλεοπτικός σταθμός, πλέον έχει κάποια ιστοσελίδα και η προβολή των τηλεοπτικών προϊόντων μπορεί να γίνει είτε στις δικές τους ιστοσελίδες είτε σε άλλες (π.χ. youtube) όπου τα αναρτούν οι ίδιοι οι σταθμοί ή το κοινό. Ακόμα και στην τηλεοπτική ενημέρωση, δεν είναι λίγες οι φορές που χρησιμοποιούνται ειδήσεις που ανακτήθηκαν από sites και blogs, (χωρίς μάλιστα πολλές φορές να έχουν προλάβει να τις ερευνήσουν οι δημοσιογράφοι ως προς την εγκυρότητα και την αξιοπιστία τους, προκειμένου να τις προβάλλουν πρώτοι) ή που χρησιμοποιούνται δημοσιεύσεις του κοινού στα κοινωνικά δίκτυα σαν ένα «δείγμα σφυγμομέτρησης», θα μπορούσαμε να πούμε. Παρόλο λοιπόν που η τηλεόραση διατηρεί τη συντηρητική δομή της σε σχέση με την ελευθερία του διαδικτύου (φιλτράρισμα ειδήσεων, προσεγγμένοι κοινωνικοί ρόλοι παρουσιαστών, λογοκρισία σε βωμολοχίες και ακραίες θέσεις, προβολή προγραμμάτων με υψηλή τηλεθέαση κτλ.), και παρόλο που εξακολουθεί να αποτελεί εργαλείο του ελέγχου της εξουσίας, προσπαθεί παράλληλα να ελιχθεί και να ενσωματωθεί στη νέα τάξη πραγμάτων για να «παραμείνει ζωντανή». Σε κάθε περίπτωση, σίγουρα διατηρεί το κύρος της ειδικά όσον αφορά στην ενημέρωση αφού εξακολουθεί να θεωρείται αξιόπιστο μέσο παρά τις αμφισβητήσεις που ανέκαθεν δεχόταν.

1.1.3 Σημεία και σύμβολα

Οι άνθρωποι γνωρίζουν τον κόσμο μέσω των γεγονότων που αντιλαμβάνονται μέσω της προσωπικής τους εμπειρίας και των δικών τους αισθήσεων και μέσω των γεγονότων που αποτελούν αντικείμενα της επικοινωνιακής διαδικασίας και αναπαρίστανται μέσω των ηχητικών συμβόλων τα οποία συνθέτουν τη γλώσσα. (Elias, 1989). Σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου, (2012 α) η επικοινωνιακή διαδικασία απαιτεί τη μεταχείριση του εκάστοτε μηνύματος σύμφωνα με κοινωνικούς κανόνες και επιτυγχάνεται μέσω της γλώσσας, των συμβόλων (όπως η γραφή ή η σύνδεση εικόνων με κάποιο σημαινόμενο) και της εικονικής γλώσσας που συμβολοποιεί, μέσω των ΜΜΕ, την καθημερινή ζωή. Οι προβαλλόμενες ειδήσεις αλλά και οι εκπομπές δημόσιας έκθεσης προβλημάτων της ιδιωτικής ζωής των ανθρώπων (που ακολουθούν την αντίστοιχη τηλεοπτική σκηνοθεσία) μπροστά στο κοινό αλλά και σε «ειδικούς» οδηγούν στο να «διαιώνίζονται κατεστημένες αντιλήψεις και καθορισμένες προδιαγραφές «σωστής/λάθους» συμπεριφοράς στο πλαίσιο μιας κοινωνίας που αναζητά νέους ορισμούς της κοινωνικής διασύνδεσης, ζώντας όμως βασικά με τους παλιούς» (Κωνσταντοπούλου, 2012 α, σ.41).

Τα σύμβολα καθορίζουν την ερμηνευτική διαδικασία αφού ένα γεγονός, φορτίζεται μέσω της ερμηνείας που του δίνεται με βάση ένα συλλογικό κοινωνικό κώδικα και συνδέοντας το με το κατάλληλο πλαίσιο (Εκο, 1977/1988).

Κάποια γεγονότα παρουσιάζονται ως συμπτώματα άλλων τα οποία προσπαθούν τα μέλη της κοινωνίας να εξηγήσουν ενώ ό,τι δεν μπορούν να εξηγήσουν, αποκτά ένα μυστήριο (Εκο, 1977/1988). Έτσι για παράδειγμα «η εγκληματικότητα γίνεται μυστήριο αν δεν αναζητήσουμε τις αιτίες της» (Εκο, 1977/1988 σ.74) δηλαδή κάτι μοιραίο ή μεταφυσικό που δεν εξηγείται με τη λογική.

1.2 Η παραβατικότητα

1.2.1. Η παραβατικότητα ως μορφή ετερότητας στα ΜΜΕ

Σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου, οι κοινωνίες ιστορικά προσδιορίζουν τον «άλλον» με πολλές διαφορετικές μορφές ενώ η ετερότητα αποτελεί τη βασική προβληματική συνιστώσα της ταυτότητας της (Κωνσταντοπούλου, 2000). Μία από αυτές τις μορφές της θεωρούμενης ως «ετερότητας» αποτελεί και ο «παραβάτης».

Η παραβατικότητα αποτελεί την παραβίαση των ηθικών και νομικών κανόνων μιας κοινωνίας και ο ορισμός της διαφέρει από κοινωνία σε κοινωνία και από τη μία χρονική περίοδο στην άλλη. Οι νόμοι και οι κανόνες μιας κοινωνίας, είτε τυπικοί είτε άτυποι οριοθετούν την «επιτρεπόμενη» συμπεριφορά των μελών της με σκοπό να μην προκαλούν βλάβη ο ένας στον άλλον.

Είτε με τη μορφή του αυταρχισμού και του βασανισμού παλαιότερα, είτε με την σημερινή σφραγιστική μορφή της, η ποινή πάντα εξυπηρετούσε και εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό, να συγκαλέσει τους παρεκκλίνοντες από το «κανονικό». Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι το κοινωνικό σύνολο και η εξουσία επιβλέπουν τα μέλη και τα επιτηρούν ώστε να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή και η κανονικότητα. Ένας παραβάτης, δε λογοδοτεί μόνο σε αυτόν που αδίκησε και στους οικείους του αλλά σε ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο. «Η διηνεκής απειλή της ποινής που περνά από όλα τα σημεία και ελέγχει ακατάπαυστα τους πειθαρχικούς θεσμούς, συγκρίνει, διαχωρίζει, ιεραρχεί, εξομοιώνει, αποκλείει. Με μια λέξη: κανονικοποιεί» (Φουκώ, 1989 σ.242-243). Έτσι οι παρεκκλίνοντες φέρουν το στίγμα, δηλαδή αποκλείονται από την πλήρη κοινωνική αποδοχή (Γκόφμαν, 1963/2001).

Οι άνθρωποι σκέφτονται «μέσα από την οπτική της ταυτότητας και της ομοιότητας» (Εκο, 1993 σ. 68-69). Επομένως οι παραβάτες σε μια οριοθετημένη

κοινωνία, με συνεκτική ταυτότητα, αποτελούν τους «άλλους», την ετερότητα που δε συμμορφώνεται, δεν κοινωνικοποιείται σωστά, είτε λόγω κοινωνικής αντίδρασης είτε λόγω παθολογικής κατάστασης. Πολλές φορές οι παραβάτες αποτελούν τον «αποδιοπομπαίο τράγο» της κοινωνίας όπου επιρρίπτεται σε αυτούς όλη την ευθύνη για τα προβλήματα της.

Σύμφωνα με τον Luhmann, η επιλογή της είδησης στα MME γίνεται με το κριτήριο της έκπληξης για το κοινό, της σύγκρουσης, της ποσότητας πληροφοριών, της τοπικής αναφοράς, της επικαιρότητας και της παρουσίασης παραβιάσεων των νομικών και ηθικών κανόνων και προβολής θυμάτων και παραβατών καθώς και αξιολογικών κρίσεων. Τέτοιες αναφορές δημιουργούν στο κοινό αρνητικά συναισθήματα που όμως ενισχύουν έτσι την υπάρχουσα ηθική και νομική συμπεριφορά, τη διάκριση του παρεκκλίνοντος και του μη παρεκκλίνοντος, την ταυτότητα της κοινωνίας και την ετερότητα. Προβάλλονται τα πρόσωπα που συμμετέχουν και οι αιτίες αναζητούνται σε αυτά, πολλές φορές με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων που αναπαράγουν την αντίληψη των MME ενώ συχνά ανακυκλώνεται η ίδια είδηση για να δίνεται η αίσθηση του επίκαιρου. (Λαμπροπούλου, 1999).

Παρόλο που η επιρροή των MME στο κοινό δεν είναι απόλυτη ώστε να διαμορφώνει αποκλειστικά την κρίση του, «επειδή οι εμπειρίες του κοινού για την εγκληματικότητα είναι πολύ περιορισμένες, ο ρόλος των μέσων μαζικής επικοινωνίας στη δημιουργία και διάδοση της καθημερινής γνώσης κρίνεται σημαντικός» (Λαμπροπούλου, 1999 σ. 165).

1.2.2. Η περίπτωση των τροχαίων

Η περίπτωση των τροχαίων ατυχημάτων αποτελεί ένα φαινόμενο με πολύ μεγάλες διαστάσεις στη χώρα μας με θανατηφόρα αποτελέσματα, πολύ συχνά. Παρακάτω παρουσιάζεται ένας πίνακας με τα σχετικά στατιστικά στοιχεία που αποτυπώνουν το ζήτημα:

Πίνακας: Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα οδικά τροχαία και τους παθόντες¹

Φεβρουάριος					
	2015	2016	2015/2016 (%)	2017(προσωρινά στοιχεία)	2017/2016 (%)
Ατυχήματα	700	769	9,9 %	756	-1,7 %
Νεκροί	52	57	9,6 %	54	-5,3 %

¹ Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Σύνολο Τραυματιών	841	908	8,0 %	887	-2,3 %
Βαριά τραυματίες	60	65	8,3 %	47	-27,7 %
Ελαφρά τραυματίες	781	843	7,9 %	840	-0,4 %

Τα στατιστικά στοιχεία αναδεικνύουν ότι τα οδικά ατυχήματα το έτος 2017 είχαν μια μείωση της τάξεως 1,7% σε σχέση με το έτος 2016. Παρόλα αυτά το 2017 υπήρξαν 756 ατυχήματα, 54 νεκροί και 887 τραυματίες, επομένως εξακολουθεί να αποτελεί ένα μείζον ζήτημα.

Παράλληλα το φαινόμενο των τροχαίων αποτελεί και μια μορφή παραβατικότητας ως προς τους κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Ωστόσο, αποτελεί μια ιδιόμορφη θα λέγαμε μορφή παραβατικότητας γιατί: α. τα δυστυχήματα συνήθως προκαλούνται από περισσότερες από παραβιάσεις του ΚΟΚ και δεν είναι πάντα σαφές ποιος είναι «ο θύτης» β. σε κάποιες περιπτώσεις «ο θύτης» μπορεί να είναι ταυτόχρονα και «θύμα» αφού η πρόκληση δυστυχήματος μπορεί να επιφέρει και στον ίδιο τραυματισμό ή και θάνατο και γ. ο παραβάτης που «προκαλεί» θάνατο, το κάνει λόγω αμέλειας και χωρίς κίνητρο.

Σύμφωνα με τον Μαγγανά, μια σειρά από μέτρα πρόληψης της παραβατικότητας των τροχαίων αφορούν στη:

βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας (καλύτεροι δρόμοι, επαρκής σηματοδότηση και αστυνόμευση) , στον περιοδικό τεχνικό έλεγχο των οχημάτων, στην επιβολή υποχρεωτικών μέτρων ενεργητικής και παθητικής ασφάλειας, στην σωστή οδική κατάρτιση οδηγών και πεζών και στην ύπαρξη δικτύου εθελοντών που προσφέρονται να οδηγήσουν σπίτι τους οδηγούς που τελούν υπό την επήρεια αλκοόλ. (Μαγγανάς, 2004 σ. 5).

Κεφάλαιο Δεύτερο: Έρευνα

2.1 Το αντικείμενο, οι υποθέσεις εργασίας και η μέθοδος

Το αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι η μελέτη των τηλεοπτικών αφηγήσεων δύο εκπομπών με σκοπό να αναδειχθεί πως αντιμετωπίζουν τα τροχαία.

Οι απαντήσεις που θα αναζητηθούν αφορούν στα εξής ερωτήματα:

- Πώς αντιμετωπίζεται καθένα από τα τρία περιστατικά τροχαίων που επιλέχθηκαν για να αποτελέσουν το δείγμα, οι παραβάτες, οι παθόντες και ποια είναι τα κοινωνικά στοιχεία που διαφοροποιούν την αντιμετώπιση (αν διαφοροποιείται),
- Αν η ταυτότητα ή ο κοινωνικός ρόλος -θέση των συμμετεχόντων στο περιστατικό επηρεάζει την ενδεχόμενη διαφοροποίηση στην αντιμετώπιση της παράβασης,
- Ποιες είναι οι αντιλήψεις για την οδική συμπεριφορά των Ελλήνων που εκφράζονται
- Με ποιους τρόπους η σκηνοθεσία των εκπομπών ενισχύει τα μεταδιδόμενα μηνύματα

Η μέθοδος με την οποία θα μελετήσουμε το θέμα είναι η ανάλυση περιεχομένου στις τηλεοπτικές αφηγήσεις δύο τηλεοπτικών εκπομπών: «Καλημέρα Ελλάδα» και «Tatiana Live». Η μέθοδος αυτή επιλέχθηκε επειδή είναι κατάλληλη μέθοδος να δώσει απάντηση στα ερωτήματα ποιος, τι λέει, σε ποιο μέσο, σε ποιον και με τι επιδιωκόμενο αποτέλεσμα (Κωνσταντοπούλου, 1989) που αναφέρθηκαν και παραπάνω. «Είναι μια πολύμορφη μέθοδος ελεγχόμενης και συστηματικής περιγραφής και ερμηνείας του γραπτού και προφορικού λόγου» (Σακαλάκη, 2008 σ. 473) και το πεδίο της καλύπτει «όλο το φάσμα γραπτών και προφορικών επικοινωνιών» (Σακαλάκη, 2008 σ 474), στον τύπο, στην τηλεόραση κλπ. και χρησιμοποιείται πολύ συχνά από τις κοινωνικές επιστήμες αλλά το πεδίο εφαρμογής της εκτείνεται και σε άλλες επιστήμες. Έτσι, με τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου μπορεί να αναλυθεί υλικό συνεντεύξεων, υλικό από τα ΜΜΕ ή και λογοτεχνικό ή πολιτισμικό υλικό ενώ τα στάδια της είναι η προανάλυση ή «εκμετάλλευση» του υλικού και η ερμηνεία των συμπερασμάτων με σκοπό τη εξαγωγή συμπερασμάτων. (Σακαλάκη, 2008).

Ειδικότερα, η ποιοτική προσέγγιση της ανάλυσης περιεχομένου είναι καταλληλότερο να εφαρμοσθεί «στο βαθμό που το αντικείμενο μελέτης δεν υπακούει στη λογική της επαναληπτικότητας σε ένα δεδομένο επίπεδο γενίκευσης ή όταν η εστίαση της έρευνας είναι πάνω στην οργάνωση και εσωτερικές λειτουργίες σύνθετων και πολυσήμαντων κειμένων» (Κόλλιας, 2014).

Μέσω της μεθόδου αυτής έχουμε την ευκαιρία να προσπαθήσουμε να γνωρίσουμε τους ανθρώπους, αναλύοντας τα τηλεοπτικά προϊόντα που παράγουν (ή τα κείμενα, τις ταινίες κτλ.) (Berger, 1998).

Οι δύο τηλεοπτικές εκπομπές, επιλέχθηκαν με κριτήριο τη δημοτικότητα τους, με βάση τα στατιστικά στοιχεία μετρήσεων τηλεθέασης² όπου η εκπομπή «Tatiana Live» κατέχει τη 2^η και 3^η θέση ανάμεσα στις ενημερωτικές εκπομπές, στο διάστημα που μελετάμε (ενώ οι εκπομπές που προπορεύονται βρίσκονται σε άλλη τηλεοπτική ζώνη) και η εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» κατέχει την 1^η θέση ανάμεσα στα πολύ πρωϊνά μαγκαζίνο, όλες τις ημέρες που μελετάμε. Λόγω του ότι είναι δημοφιλείς, άρα απευθύνονται σε ευρύ κοινό, υποθέτουμε ότι η μελέτη στις τηλεοπτικές τους αφηγήσεις θα βοηθήσει στην ανάδειξη των κοινωνικών αναπαραστάσεων σχετικά με τα τροχαία. Επίσης, είναι δύο εκπομπές με διαφορετικό περιεχόμενο και δομή αλλά και σε διαφορετική τηλεοπτική ζώνη ώστε να επιτευχθεί μια ποικιλομορφία στις απόψεις που θα αναλυθούν. Η 1^η εκπομπή ασχολείται περισσότερο με κοινωνικά θέματα ενώ η ενασχόληση με την πολιτική και την οικονομία γίνεται σε μικρότερο βαθμό και συχνά με μια εναλλακτική προσέγγιση πιο κοντά στο lifestyle (π.χ. σχολιάζονται η προσωπική ζωή πολιτικών κτλ.). Η δεύτερη εκπομπή ασχολείται κυρίως με πολιτικά, οικονομικά και εργασιακά ζητήματα και λιγότερο με κοινωνικά ενώ η ενασχόληση με τα τελευταία αφορά κυρίως στην παρουσίαση των γεγονότων χωρίς έμφαση σε ζητήματα της προσωπικής ζωής³. Πιο αναλυτικά:

- 1^η εκπομπή: «Tatiana Live»: Η εκπομπή ανήκει στη μεσημεριανή τηλεοπτική ζώνη (15:45) και παρουσιάζεται από τη δημοσιογράφο Τατιάνα Στεφανίδου. Ασχολείται με θέματα της επικαιρότητας και κοινωνικά θέματα ενώ προσεγγίζει την οικονομία και την πολιτική με μια εναλλακτική προσέγγιση. Παρευρίσκεται και παρακολουθεί κοινό «ζωντανά» ενώ οι τηλεθεατές μπορούν να επικοινωνούν μέσω κοινωνικών δικτύων και μηνυμάτων. Σκηνοθέτης της εκπομπής είναι ο Φ. Βλαχογιάννης, Αρχισυντάκτρια η Ν. Τσόλκα, πολιτικός συντάκτης ο Βαγγέλης Γιακουμής, Standup Comedian η Αίλα Σταμπούλογλου και η δημοσιογραφική ομάδα της εκπομπής 15 ατόμων⁴.
- 2^η εκπομπή: «Καλημέρα Ελλάδα»: προβάλλεται στην πρωινή ζώνη (07:00) και ασχολείται με θέματα της επικαιρότητας σχετικά με την ενημέρωση, την οικονομία και την πολιτική. Παρουσιάζει ο Γιώργος Παπαδάκης με την ομάδα του Ν. Σιωμόπουλο και Μ. Αντωνοπούλου. Το κοινό έχει την ευκαιρία να

² Για μια αναλυτική παρουσίαση των στοιχείων τηλεθέασης που ανακτήθηκαν από Nielsen Company, βλ. Παράρτημα Α.: Πίνακα Α1, Πίνακα Α2, Πίνακα Α3 κι πίνακα Α4.

³ Για μια αναλυτική παρουσίαση της θεματολογίας των δύο εκπομπών, βλ. Παράρτημα Β.: Πίνακα Β1, Πίνακα Β2.

⁴ Τα στοιχεία ανακτήθηκαν από την ιστοσελίδα του σταθμού Έψιλον

συμμετέχει μέσω μηνυμάτων ενώ υπάρχουν καλεσμένοι που συζητούν τα θέματα. Σκηνοθετεί ο Θ. Κάππας, στην αρχισυνταξία είναι η Α. Ζιώγα και ο Α. Παπαδάκης με τη δημοσιογραφική τους ομάδα 5 ατόμων⁵.

Η έρευνα στην παρούσα εργασία θα ακολουθήσει τα εξής βήματα:

α. Καταγραφή των αναφορών στις εκπομπές για τα τρία περιστατικά που επιλέχθηκαν αλλά και για άλλα θέματα που προβάλλονται με αφορμή αυτά ή έχουν κάποια σύνδεση (corpus). Η καταγραφή αφορά μια χρονική περίοδο διάρκειας 5 ημερών μετά το κάθε περιστατικό καθώς θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα επαρκές χρονικό διάστημα ώστε να προβληθούν και να αναλυθούν όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα περιστατικά και άρα να εξαχθούν από τη μελέτη ικανοποιητικά συμπεράσματα,

β. Κατηγοριοποίηση των στοιχείων που καταγράφηκαν σε κατηγορίες όσο το δυνατό πιο περιγραφικές ώστε να βοηθήσουν στην αποδόμηση της τηλεοπτικής αφήγησης. Οι κατηγορίες που θα σχηματιστούν πρέπει να είναι «εξαντλητικές» να συγκεντρώνουν δηλαδή όλα τα στοιχεία που σχετίζονται, «αποκλειστικές» να μην μπορούν στοιχεία μιας κατηγορίας να ταξινομηθούν και σε άλλη, «συγκεκριμένες», δηλαδή όχι αφηρημένες και γενικές έννοιες και «κατάλληλες», να έχουν λογική ταξινόμηση. (Κωνσταντοπούλου, 1989)

γ. Θεωρητική ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας και ανασύνθεσης τους μέσω της διασύνδεσης τους με το θεωρητικό πλαίσιο ώστε να αναδειχθούν οι κοινωνικές αναπαραστάσεις.

2.2 Το δείγμα

Το δείγμα που θα μελετηθεί είναι τρία θανατηφόρα τροχαία δυστυχήματα που συνέβησαν σε διάρκεια ενός μήνα (Φεβρουάριο 2017 – Μάρτιο 2017). Ο λόγος που επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα περιστατικά είναι ότι συνέβησαν σε σύντομη χρονική περίοδο ενώ παρουσιάζουν ως κύρια κοινά χαρακτηριστικά το νεαρό της ηλικίας των ανδρών «παραβατών» και το ότι είναι θανατηφόρα. Το ιστορικό των περιστατικών περιγράφεται συνοπτικά ως εξής:

- 1^ο περιστατικό: Την Κυριακή 26/2/2017, ένα ΙΧ παρκάρει στο πάρκινγκ στην Εθν. Οδό Αθηνών – Λαμίας και ο οδηγός αποβιβάζεται από το αυτοκίνητο και πηγαίνει στην τουαλέτα. Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα, με πολύ μεγάλη ταχύτητα (200-300 χιλ. την ώρα όπως υπολογίστηκε) εισέρχεται στο πάρκινγκ, εκτός

⁵ Τα στοιχεία ανακτήθηκαν από την ιστοσελίδα του σταθμού Αντέννα

ελέγχου, μία πόρσε και προσκρούει στο ΙΧ. Στο ΙΧ επέβαινε μια γυναίκα, ο 3χρονος γιος της οι οποίοι κατέληξαν και ο σύζυγος της και οδηγός του ΙΧ ο οποίος βγήκε σώος από τις τουαλέτες. Στην πόρσε επέβαιναν δύο άτομα που κατέληξαν ενώ γνωστοποιήθηκε πως ο οδηγός είναι ο 24χρονος γιος του ιδιοκτήτη γνωστής αλυσίδας πολυκαταστημάτων. Εκτός από την υψηλή ταχύτητα, διερευνήθηκε ως ενδεχόμενο αίτιο η κακή συντήρηση της πόρσε που είχε παλαιά ελαστικά. Τις επόμενες μέρες ακολούθησαν οι ταφές της γυναίκας, του γιου της και του συνοδηγού τη πόρσε και η αποτέφρωση του οδηγού.

- 2^ο περιστατικό: 18χρονος παρέσυρε και τραυμάτισε θανάσιμα με το αυτοκίνητο που οδηγούσε 14χρονη στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας, στην οδό Ελ. Βενιζέλου στις 8 το βράδυ της Παρασκευής 3 Μαρτίου 2017 όπου ενώ εκείνη ήταν πεζή, το αυτοκίνητο με υπερβολική ταχύτητα ανέβηκε επάνω στο πεζοδρόμιο. Η 14χρονη μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο της Βέροιας και στη συνέχεια στο ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης με βαριά τραύματα και αργότερα κατέληξε ενώ ο 18χρονος συνελήφθη και διαπιστώθηκε ότι δεν είχε δίπλωμα οδήγησης ενώ ακολούθησε από το Αστυνομικό Τμήμα Αλεξάνδρειας προανακριτική εξέταση για τη διερεύνηση των συνθηκών, ενώ ο οδηγός αφέθηκε προσωρινά ελεύθερος αφού ορίστηκε τακτική δικάσιμος. Σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες, ο πατέρας του φέρεται να έφθασε στον τόπο του συμβάντος και ανέλαβε την ευθύνη αφού ειδοποιήθηκε από τον οδηγό προτού ο τελευταίος συλληφθεί. Την επόμενη μέρα ακολούθησε η εξόδιος ακολουθία της αποθανούσης, στο Μ.Ι.Ν Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αλεξάνδρειας.
- 3^ο περιστατικό: Στα Σαρδήνια Αμφιλοχίας, την Δευτέρα 6/3/2017, ΙΧ παρέσυρε δύο πεζές γυναίκες, μία 56χρονη και μια 73χρονη που μετέβησαν στο νοσοκομείο αλλά η δεύτερη κατέληξε. Η 56χρονη μεταφέρθηκε με τραύματα από το Κέντρο Υγείας της Αμφιλοχίας στο Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου. Το αυτοκίνητο οδηγούσε ένας 19χρονος που αποχώρησε από τον τόπο της σύγκρουσης ενώ αργότερα συνελήφθη, ομολόγησε την πράξη του ενώ δεν έφερε δίπλωμα οδήγησης και το αυτοκίνητο του δεν έφερε πινακίδες κυκλοφορίας. Μεταφέρθηκε στον εισαγγελέα πρωτοδικών και με εισαγγελική εντολή, αφέθηκε ελεύθερος προσωρινά ενώ σχηματίστηκε σε βάρος του δικογραφία για παραβίαση του ΚΟΚ και ανθρωποκτονία από αμέλεια ενώ το αυτοκίνητο κατασχέθηκε από την Τροχαία για να διεξαχθεί έρευνα. Ο ίδιος φέρεται να

υποστήριξε ότι λόγω χαμηλής ορατότητας, δεν αντιλήφθηκε τα δύο θύματα που περπατούσαν.

2.3. Αποτελέσματα

Αφού έγινε η καταγραφή του περιεχομένου των δύο εκπομπών σχετικών με τα τρία περιστατικά ή άλλα θέματα που συνδέονται έμμεσα με αυτά, που αποτελεί το corpus της μελέτης μας, προχωρήσαμε στην ταξινόμηση του σε κατηγορίες⁶. Οι κατηγορίες που προέκυψαν είναι οι εξής:

2.3.1 Εκπομπή «Tatiana Live»

A. Τα περιστατικά

Στην κατηγορία αυτή έχουν ταξινομηθεί τα στοιχεία που αφορούν στα τρία προς μελέτη περιστατικά καθ' αυτά αλλά τα στοιχεία που αφορούν σε άλλα τροχαία ατυχήματα που αναφέρθηκαν συνδεδεμένα με τα προς μελέτη περιστατικά. Η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, την περιγραφή και τα αίτια των περιστατικών.

α. περιγραφή:

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν την περιγραφή από την εκπομπή των περιστατικών. Αρχικά, το πρώτο κατά σειρά περιστατικό, εκείνο με την πόρσε περιγράφεται στην ατζέντα της εκπομπής καθώς και σε ρεπορτάζ, επίσης δίνονται πληροφορίες από τον αστυνομικό ανταποκριτή καθώς και από ρεπορτάζ δημοσιογράφο στο σημείο της σύγκρουσης και διευκρινίζονται οι συνθήκες του τροχαίου. Επίσης περιγράφεται η προσπάθεια απεγκλωβισμού των αποθανόντων, ενώ για το ζήτημα πληροφορεί και ο Ιαβέρης ως «ειδικός» καλεσμένος. Τις επόμενες ημέρες γίνονται ρεπορτάζ με κάθε νέα πληροφορία που υπάρχει καθώς και με μαρτυρίες ανθρώπων που βρέθηκαν κοντά στο σημείο. Τέλος προβάλλονται εικόνες από τα «συντρίμια» αλλά και γενικές πληροφορίες της συντήρησης ενός αυτοκινήτου από ειδικούς.

Όσον αφορά το δεύτερο κατά σειρά περιστατικό, εκείνο στην Ημαθία περιγράφεται στην ατζέντα της εκπομπής καθώς και σε ρεπορτάζ όπου παρουσιάζονται πληροφορίες για τις συνθήκες του περιστατικού.

Στη συνέχεια, και με αφορμή αυτά τα περιστατικά παρουσιάζεται από την εκπομπή «ντοσιέ» τροχαίων ατυχημάτων όπου περιγράφονται τρία τροχαία, εκτός από

⁶ Για μια πιο αναλυτική παρουσίαση του σώματος της ανάλυσης περιεχομένου, βλ. παράρτημα Γ.

τα δύο προς μελέτη, ενώ στη συνέχεια, συγγενείς θυμάτων των περιστατικών αυτών διευκρινίζουν τα στοιχεία και τα αποτελέσματα εφόσον οι υποθέσεις αυτές έχουν εκδικαστεί.

Παράδειγμα:

«..(Η πόρσε) έρχεται με ιλιγγιώδη ταχύτητα και χάνει τον έλεγχο, γίνεται τεράστια έκρηξη, παρανάλωμα πυρός , πέφτει στο αυτοκίνητο...»

β. αίτια

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που προβάλλονται στην εκπομπή σχετικά με τα αίτια των παραπάνω περιγραφόμενων περιστατικών.

Στο αστυνομικό ρεπορτάζ παρουσιάζονται τα στοιχεία διερεύνησης των αιτιών του περιστατικού με την πόρσε καθώς και πληροφορίες από τους ειδικούς εμπειρογνώμονες για την πιθανή λανθασμένη συντήρηση της πόρσε αλλά με ιδιαίτερη έμφαση στην μεγάλη ταχύτητα. Ενώ παράλληλα αναφέρονται και άλλες πιθανές παραλείψεις εξαιτίας των οποίων γίνονται δυστυχήματα γενικά. Από μαρτυρίες που αναπαράγονται στην εκπομπή, φωτίζονται οι συνθήκες για την κατάσταση του αυτοκινήτου.

Παράδειγμα:

«..Η παρουσιάστρια συζητά το αν ήταν ο δρόμος ολισθηρός και πως το αυτοκίνητο κόπηκε στη μέση. Σε τηλεφωνική γραμμή, ισχυρίζεται ένας αυτόπτης μάρτυρας (που πέρασε οδηγώντας από το σημείο λίγο μετά τη σύγκρουση) ότι ο δρόμος δεν ήταν βρεγμένος παρά μόνο είχε ελάχιστες σταγόνες...»

B. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «παραβατών»

Στην κατηγορία αυτή, περιλήφθηκαν όλα τα στοιχεία που αφορούν στο αναπαριστάμενο προφίλ των «παραβατών». Ο όρος «παραβάτες» χρησιμοποιείται «καταχρηστικά» για λόγους ταξινόμησης για να χαρακτηρίσει τους φερόμενους ως κύριους υπαίτιους των τροχαίων δυστυχημάτων. Στην περίπτωση όπου ο υπαίτιος του δυστυχήματος, σκοτώθηκε και ο ίδιος, άρα θα μπορούσε να εμπίπτει και στην κατηγορία του «θύματος» κατά μία έννοια, επιλέχθηκε να συμπεριληφθεί σε αυτή την κατηγορία.

α. το πραγματικό προφίλ

Με τα στοιχεία του πραγματικού προφίλ εννοούμε εκείνα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των «παραβατών», δηλαδή την ηλικία, το φύλο, το αν ήταν κάτοχος διπλώματος οδήγησης. Και στα δύο προς μελέτη περιστατικά που αναφέρονται από τις

εκπομπές, οι «παραβάτες» είναι άνδρες, στην πρώτη περίπτωση κάτοχος διπλώματος και 23 χρονών και στη δεύτερη μη κάτοχος διπλώματος και 18 χρονών.

Παράδειγμα:

«...πόρσε που οδηγούσε ένας 24χρονος..»

β. η έμφαση τη παρουσίασης

Συμπεριλαμβάνονται τα όσα ειπώθηκαν στην εκπομπή σχετικά με τους «παραβάτες» που αφορούν την παρουσίαση τους, δηλαδή την οικογενειακή και κοινωνική κατάσταση τους, την ζωή τους κτλ.

Έτσι, για την πρώτη προς μελέτη περίπτωση με την πόρσε, δίνεται έμφαση στο ότι ο «παραβάτης» είναι μέλος επιχειρηματικής οικογένειας πολύ γνωστής στο κοινό ενώ γίνεται προσπάθεια να αποσαφηνιστεί εάν διέμενε στο εξωτερικό και ήρθε για λίγες ημέρες για διακοπές στη χώρα, αν το δυστύχημα προήλθε από διαδρομή προς κάποιο θέρετρο και αν προηγουμένως γυρνούσε από διασκέδαση καθώς και γιατί δεν πήρε το δικό του αμάξι αλλά την πόρσε του πατέρα του. Αναφέρεται ότι ήταν εύπορος ενώ γίνεται και εκτεταμένο ρεπορτάζ για τον ίδιο όπου αναφέρονται στοιχεία για τη ζωή του, την οικογένεια, τις σπουδές, τις αρμοδιότητες που είχε στον όμιλο του πατέρα του, το χαμηλό προφίλ που διατηρούσε και τη φιλία του με τον συνοδηγό στο δυστύχημα και αποθανόντα.

Στη δεύτερη περίπτωση, αναφέρεται πως ο «παραβάτης» είχε αναρτήσει στα κοινωνικά δίκτυα κάποιες μέρες πριν το συμβάν, μία «προφητική» φωτογραφία με το αυτοκίνητο συνοδευόμενη από τη φράση «κυκλοφορώ και οπλοφορώ».

Ενώ σχετικά με τον παραβάτη σε ένα τρίτο περιστατικό, που αναφέρεται στο ντοσιέ των τροχαίων δυστυχημάτων που παρουσιάστηκε, δίνεται έμφαση στον άσχημο χαρακτήρα του και στο ότι έχει προκαλέσει τροχαίο και στο παρελθόν.

Παράδειγμα:

«..φέρεται ότι οδηγός ή συνοδηγός είναι ο «γιος πασίγνωστου επιχειρηματία», δύο νέοι άνθρωποι που το «παιδί» σπούδαζε και ήρθε για λίγες μέρες εδώ..»

Γ. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «θυμάτων»

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλήφθηκαν τα στοιχεία που αφορούν το αναπαριστάμενο από την εκπομπή προφίλ των «θυμάτων». Ο όρος «θύματα» χρησιμοποιείται εδώ καταχρηστικά για λόγους ταξινόμησης και χαρακτηρίζει όσα άτομα σκοτώθηκαν λόγω των δυστυχημάτων ανεξαιρέτως του σε ποιο αμάξι επέβαιναν, αν ήταν πεζοί κ.ο.κ. ωστόσο δεν περιλαμβάνει τους νεκρούς «παραβάτες».

α. το πραγματικό προφίλ

Δηλαδή, τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των «θυμάτων», το φύλο, η ηλικία.

Παράδειγμα:

«..η 33 ετών Αποστολία και ο 3ετών Παυλάκης..»

β. η έμφαση τη παρουσίασης

Στην πρώτη περίπτωση δίνεται έμφαση στο πόσο αγαπημένοι ήταν οι αποθανόντες μητέρα και παιδί αλλά και ο επιζώντας του τροχαίου, ενώ γίνεται και εκτεταμένο ρεπορτάζ για τον συνοδηγό της πόρσε και αποθανόντα καθώς και συνέντευξη με τη μητέρα του όπου δίνονται πληροφορίες για τη ζωή του, το χαρακτήρα του, τις σπουδές, την οικογένεια του και τη φιλία του με τον οδηγό της πόρσε, και τη βοήθεια που του προσέφερε στις αρμοδιότητες του στον όμιλο. Από το κοινό της εκπομπής ακούγεται και η άποψη ότι η οικογένεια που επέβαινε στο Ι.Χ δεν έφταιγε σε τίποτα ενώ ο οδηγός είχε ακριβό αυτοκίνητο που είχε τη δυνατότητα να τρέχει γρήγορα.

Στη δεύτερη περίπτωση, όπου αποθανούσα είναι ένα έφηβο κορίτσι, αναφέρεται σε ρεπορτάζ αλλά και σε συνομιλία με το θείο της ότι ήταν πολύ προσεκτική και σεβόταν τον ΚΟΚ αλλά και τους γονείς της, τα λόγια που εκείνοι της έλεγαν και ότι ήταν μια συνηθισμένη μέρα που γυρνούσε από το φροντιστήριο της.

Παράδειγμα:

«..Ο ανταποκριτής μίλησε με συγγενείς και μεταφέρει πως όλοι λένε ότι ήταν αγαπημένο ζευγάρι, με αδυναμία στον 3χρονο γιο. Είχαν μετακομίσει πριν ένα χρόνο στην Αθήνα. Συνεχίζει με βίντεο από συγγενείς και φίλους..»

Δ. Αντιμετώπιση από συγγενείς και οικείους

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν στην αντιμετώπιση των περιστατικών από τους συγγενείς και οικείους όλων όσων σκοτώθηκαν, είτε «θυμάτων» είτε «παραβατών». Στην περίπτωση που οικείος παρευρέθηκε στο δυστύχημα αλλά επέζησε, θα μπορούσε να εμπίπτει και στην κατηγορία «θύμα» αλλά επιλέχθηκε να συμπεριληφθεί εδώ.

α. ως πένθος

Ειδικότερα, οι εκφράσεις πένθους από τα οικεία άτομα των αποθανόντων.

Στην πρώτη περίπτωση, αναφέρονται οι δηλώσεις στα κοινωνικά δίκτυα της αδελφής της αποθανούσης αλλά και κάποιες συνεντεύξεις με άλλους συγγενείς και κοντινά πρόσωπα και γίνεται ρεπορτάζ από τη γενέτειρα της και αναφέρονται οι

δηλώσεις του συζύγου της τόσο για το πένθος του όσο και την περιγραφή του συμβάντος στο οποίο και ο ίδιος ενεπλάκη καθώς και η δήλωση του πατέρα του οδηγού της πόρσε και η ανακοίνωση που εξέδωσε προς τους εργαζομένους στην επιχείρησή του. Τονίζεται και το πένθος της οικογένειας του συνοδηγού και τέλος, σχετικά ρεπορτάζ, δίνουν πληροφορίες για τις εξόδιους ακολουθίες των αποθανόντων.

Στην δεύτερη περίπτωση παρουσιάζονται μαρτυρίες συγγενών και συμμαθήτριας της αποθανούσης και γίνεται ρεπορτάζ από την πόλη διαμονής της.

Τέλος, για το πένθος τους μιλούν οι καλεσμένοι συγγενείς των αποθανόντων στα τροχαία που παρουσιάστηκαν στο ντοσιέ.

Παράδειγμα:

«..Εδώ παρεμβάλλονται τα λεγόμενα της πεθεράς της αποθανούσης, του θείου του συζύγου της μετά από ερωτήσεις που τους γίνονται όπως για παράδειγμα: μιλήσατε με το γιο σας-ανιψιό σας; Τι έχετε να πείτε για την Αποστολία; και λεγόμενα άλλων συγγενών. Η ρεπόρτερ αναφέρει και την ανάρτηση σε κοινωνικά δίκτυα της αδελφής της αποθανούσης «Δε μπορώ να το πιστέψω, ακόμα σας περιμένω, σκοτώθηκα μαζί με εσάς, αδελφούλα μου έλα και πάρε όλα μου τα ρούχα, θα σε αφήσω, Αλέν ντε Λον μου, η Μπριζίτ σου σε περιμένει αγγελούδι μου, ο Θεός σας ήθελε μαζί του, Καλό παράδεισο αγάπες μου..»

β. ως ελλείψεις της πολιτείας

Στην υποκατηγορία αυτή παρουσιάζονται τα στοιχεία όπου οι οικείοι τονίζουν τις ελλείψεις της πολιτείας.

Στη δεύτερη προς μελέτη περίπτωση, αναφέρεται πως οι συγγενείς της αποθανούσης εξοργίστηκαν από το γεγονός ότι ο «παραβάτης» αφέθηκε ελεύθερος από τις αρχές.

Στο ντοσιέ τροχαίων συζητούνται κάποιες ποινές σε υποθέσεις που έχουν ήδη εκδικαστεί, με τις οποίες οι οικείοι διαφωνούν, ενώ οι ίδιοι μιλάνε για το δεύτερο προς μελέτη περιστατικό κρίνοντας το αν ασκήθηκε δίωξη στον πατέρα του ανήλικου «παραβάτη» και το αν μεγαλώνοντας θα του επιτραπεί να πάρει άδεια διπλώματος οδήγησης.

Παράδειγμα:

«..κάτι που εξόργισε τους συγγενείς, όπως μεταφέρει η ρεπόρτερ, του παιδιού(το ότι ο «παραβάτης» αφέθηκε ελεύθερος)...»

Ε. Αντιμετώπιση από δημοσιογράφους και εμπλεκόμενους στην εκπομπή

Στην κατηγορία αυτή συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία που εκφράζουν όλες τις απόψεις των εμπλεκομένων στην εκπομπή σχετικά με τα περιστατικά.

α. ως πένθος

Στην υποκατηγορία αυτή εντάχθηκαν τα στοιχεία που εκφράστηκαν από τους εμπλεκόμενους της εκπομπής και αφορούν στην έκφραση του «πένθους» από μέρους τους.

Στην πρώτη περίπτωση δίνεται έμφαση στο πώς θα αισθάνθηκε ο εμπλεκόμενος στο τροχαίο και μοναδικός επιζών όταν αντίκρουσε το θέαμα μετά τη σύγκρουση αλλά και στην αδυναμία του στη συνέχεια να πιστέψει τι συνέβη. Στα ρεπορτάζ που γίνονται στην γενέτειρα της αποθανούσης γυναίκας τονίζεται το πένθος και το σοκ στο οποίο βρίσκονται οι οικείοι της καθώς και οι οικείοι των άλλων δύο αποθανόντων. Σε συζητήσεις με ειδικούς τονίζεται πόσοι άνθρωποι γενικά πενθούν στη χώρα μας από τον μεγάλο αριθμό τροχαίων δυστυχημάτων που συμβαίνουν. «Συμπαράσταση» ακόμα εκφράζεται και για τον πατέρα του οδηγού της πόρσε που όπως ερμηνεύει η παρουσιάστρια στην προσπάθειά του να σταθεί στα πόδια του πήγε στην εργασία του κανονικά. Η παρουσιάστρια τονίζει πως πρέπει όλοι να σταθούν δίπλα στις οικογένειες και στη συνέχεια ,όταν ο πόνος τους θα φουντώνει.

Στη δεύτερη περίπτωση με την αποθανούσα έφηβη κοπέλα, η παρουσιάστρια ομολογεί ότι η ίδια έκλαψε καθώς σκέφτηκε πως στη θέση αυτού του κοριτσιού θα μπορούσε να είναι και οποιοδήποτε άλλο. Σε ρεπορτάζ αναφέρονται οι λεπτομέρειες για το περιστατικό.

Τέλος, σε ένα ξεχωριστό θέμα που αφορά στη «βιομηχανία του θανάτου» και με αφορμή την αποτέφρωση του οδηγού της πόρσε, δίνονται πληροφορίες για τα αποτεφρωτήρια και τις θέσεις υπέρ ή κατά δημιουργίας τους στην Ελλάδα. Η εκπομπή, στην πλειοψηφία της είναι υπέρ.

Παράδειγμα:

«..Όλη η οικογένεια σε κατάσταση σοκ..»

β. ως πεποιθήσεις και αναπαραγωγή στερεοτύπων

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομήθηκαν οι απόψεις και οι πεποιθήσεις που εκφράστηκαν από την εκπομπή σχετικά με οποιοδήποτε θέμα, με αφορμή τα περιστατικά.

Στην πρώτη περίπτωση εκφράζονται διάφορες απόψεις σχετικά με την τραγικότητα του περιστατικού και πως θα μπορούσε να συμβεί στον καθένα σε μια παραδοσιακή γιορτή και γίνονται διάφορες υποθέσεις και ερμηνείες σχετικά με το ότι

συγκλόνισε τόσο το κοινό. Επίσης, εκφράζονται απόψεις σχετικά με τα αυτοκίνητα, και κυρίως τα γρήγορα, ότι χρειάζονται πολύ προσοχή στην οδήγηση αλλά και διάφορα «λαϊκά γνωμικά» όπως ότι όσα φέρει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος και ότι ο ανθρώπινος πόνος δε μπαίνει σε ζυγαριά, ο χάρος δεν κοιτά πλούσιο και φτωχό ή καλό ή κακό κλπ. Απόψεις εκφράζονται επίσης για τη διαχείριση του πένθους από τους οικείους των αποθανόντων: Στην περίπτωση του πατέρα του οδηγού της πόρσε συζητείται πώς η δουλειά βοηθά στο πένθος αλλά και πόσο λυπηρό είναι να έχει μια υγιή οικογένεια και μια ισχυρή αυτοκρατορία και εξέλιξη μέσω της δουλειάς του να του συμβεί αυτό και στην περίπτωση του συζύγου επιζώντα συζητείται πως η στάση του δίνει μαθήματα ζωής, παρόλο τον πόνο του, αλλά και ότι η εκπαίδευση του στα ΟΥΚ μπορεί να συνέβαλε σε αυτό. Τονίζεται πως σε τέτοιες περιπτώσεις νιώθει κανείς ότι τα χάνει όλα και διάφορες υποθέσεις εκφράζονται για το ποιες μπορεί να ήταν οι συγκυρίες που οδήγησαν στο περιστατικό όπου και σε συζήτηση με ειδικό εμπειρογνώμονα αναλύεται το ότι το αυτοκίνητο ήταν κακο-συντηρημένο και πως είχε ευθύνη ο κάτοχος του, ενώ η παρουσιάστρια αναφέρει πως μπορεί να μη γνώριζε όπως και πολύς κόσμος, όπως και η ίδια που, ειδικά ως γυναίκα όπως αναφέρει, δε γνωρίζει. Αλλά τονίζονται και η κακή τύχη που συνέβαλε στο περιστατικό και παράλληλα η «καλή τύχη» του επιζώντα που σώθηκε, μέσα στην ατυχία του. Διάφορες απόψεις με αφορμή αυτά εκφράζονται, όπως ότι η παιδεία και η αγάπη ξεκινά από την οικογένεια. Απόψεις, επίσης, εκφράζονται και για τις δηλώσεις του πολιτικού Μανιού περί της ταξικότητας του θέματος. Επίσης σχετικά με τα σχόλια που ακούγονται γενικά, ότι ο οδηγός της πόρσε ήταν πλούσιος, αναφέρεται από την παρουσιάστρια ότι αποτελούν σχεδόν κακοποίηση νεκρού. Κάποια πολιτικά σχόλια ακόμα εκφράζονται που «ειρωνεύονται» τη δαιμονοποίηση του καπιταλισμού. Για την μητέρα του αποθανόντος συνοδηγού από την άλλη, τονίζεται από την παρουσιάστρια ότι κατανοεί πως εκείνη ήθελε να μοιραστεί τον πόνο της, πώς μια γιατρίνα που έσωσε πολλά παιδιά και θυσίασε όντας γυναίκα πολλά για την καριέρα της, έχασε το παιδί της σε μια φάση της ζωής του που είχε αρχίσει να μεγαλώνει και είχε έρθει η ώρα να τον χαρεί.

Επιπλέον, σχολιάζεται η νέα πρόταση του Υφυπουργού Μεταφοράς για πρόστιμα στα τροχαία ανάλογα με τα εισοδηματικά κριτήρια καθώς και για να προσφέρουν οι παραβάτες κοινωνική υπηρεσία σε οικείους θυμάτων από τροχαία, όπου με τη δεύτερη πρόταση τάσσονται όλοι οι συντελεστές της εκπομπής υπέρ ενώ η πρώτη χαρακτηρίζεται ως άνιση αντιμετώπιση απέναντι στο νόμο, ταξική και τονίζεται ότι κανείς μπορεί να «σκοτώσει» με κάθε αυτοκίνητο. Ενώ στην ίδια συζήτηση εκφράζονται

οι απόψεις για τα αίτια που συνήθως προκαλούν τροχαία που είναι η απεισκευσία και η ταχύτητα στους νέους και τα μειωμένα αντανακλαστικά στους μεγαλύτερους. Ενώ έμφαση από μέλη της εκπομπής δίνεται και στην απερίσκεπτη οδήγηση στους επαρχιακούς δρόμους με αγροτικά αυτοκίνητα.

Επίσης, εκφράζονται πεποιθήσεις σχετικά με το ζήτημα για τα αποτεφρωτήρια, ότι δηλαδή η δημιουργία τους δεν έχει να κάνει με μη πίστη στο Θεό και θυμίζει εποχές μεσαίωνα το να μην υπάρχει αυτή η επιλογή. Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι παρά το πολιτικό κόστος και τη σύγκρουση συμφερόντων πρέπει το ζήτημα να προχωρήσει. Από το πάνελ βέβαια ακούγεται και η άποψη πως το δόγμα του Χριστιανισμού επιτρέπει την παραδοσιακή ταφή και ότι ο άνθρωπος φτιάχνεται από το χώμα και εκεί καταλήγει και ότι και οι παραδόσεις αυτές πρέπει να γίνονται σεβαστές. Στο ρεπορτάζ για την αποτέφρωση αναλύεται το ζήτημα.

Στη δεύτερη υπό μελέτη περίπτωση τονίζεται ότι συνήθως τα νέα παιδιά προκαλούν δυστυχήματα. Στο ντοσιέ των τροχαίων εκφράζεται η άποψη πως θα έπρεπε ίσως να είναι αυστηρότερα τα πρόστιμα του ΚΟΚ.

Παράδειγμα:

«..υποθέτει γιατί μπορεί να προκάλεσε τόσο σάλο το περιστατικό: λόγω του σοκαριστικού βίντεο από τις κάμερες ασφαλείας της Εθνική Οδού που διέρρευσε, λόγω του ότι η μητέρα με το μωρό ήταν μέσα σε χώρο στάθμευσης αλλά και άλλα δύο νέα παιδιά κόπηκε το νήμα της ζωής τους..»

γ. ως νομικό πλαίσιο

Στην υποκατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα σχόλια που εκφράστηκαν από την εκπομπή για το νομικό πλαίσιο είτε με αφορμή συγκεκριμένα περιστατικά είτε με αφορμή άλλα (έμμεσα συνδεδεμένα), είτε σε ελλείψεις και τον ισχύοντα ΚΟΚ γενικά.

Όσον αφορά στο πρώτο περιστατικό, συζητείται ότι διατάχθηκε Ένορκη Διοικητική εξέταση για τη διαρροή του βίντεο των καμερών της σύγκρουσης επειδή αποτελεί προανακριτικό υλικό. Προβάλλεται η θέση της εκπομπής ότι τέτοιου είδους βίντεο πρέπει να προβάλλονται ως είδος πρόληψης.

Συζητείται και η πρόταση του Υφυπουργού για την αλλαγή στα πρόστιμα του ΚΟΚ. Επίσης και το θέμα συζήτησης στη βουλή για το νομικό πλαίσιο για την ύπαρξη αποτεφρωτηρίων στη χώρα και την υλοποίησή του.

Στη δεύτερη περίπτωση αναφέρεται για τον οδηγό «παραβάτη» ότι του ασκήθηκε ποινική δίωξη για ανθρωποκτονία από αμέλεια και οδήγηση χωρίς δίπλωμα αλλά αφέθηκε ελεύθερος.

Τέλος, στο ντοσιέ τροχαίων, γίνεται συζήτηση της παρουσιάστριας με τους συγγενείς των αποθανόντων σχετικά με τις ποινές και αναφέρεται πως το πλημμέλημα είναι η ανώτερη ποινή που ορίζει ο νόμος για τροχαία ατυχήματα. Ενώ δίνονται και τα στοιχεία των ήδη εκδικασμένων υποθέσεων από το ντοσιέ.

Παράδειγμα:

«..Η επόμενη ερώτηση αφορά το αν έχει διαταχθεί Ένορκη Διοικητική Εξέταση για τη διαρροή του βίντεο της κάμερας όπου η απάντηση είναι θετική, λόγω του ότι αποτελεί προανακριτικό υλικό. Η παρουσιάστρια επισημαίνει ότι σε όλα τα κράτη προβάλλονται τέτοιου είδους βίντεο και αποτελούν κατά τη δική της άποψη και το καλύτερο προληπτικό μέσο και τη μεγαλύτερη αφύπνιση...»

δ. προσπάθεια για «ηθικό δίδαγμα»

Στην υποκατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα σχόλια που εκφράστηκαν στην εκπομπή σχετικά με την αφύπνιση του κοινού, την προσπάθεια για μετάδοση μηνύματος και ηθικών διδαγμάτων. Έτσι, πολλές φορές αναφέρεται στην εκπομπή, ειδικά με αφορμή την διαφήμιση στο αυτοκίνητο που κληρώνουν, πως πρέπει να οδηγούμε με ασφάλεια και προσεκτικά.

Σχετικά με το πρώτο περιστατικό με την πόρσε αναφέρεται η θέση ότι τα βίντεο των προσκρούσεων πρέπει να αναπαράγονται για να αφυπνίζουν τον κόσμο. Τονίζεται ιδιαίτερα η θέση, και από την παρουσιάστρια αλλά και από τον Ιαβέρη που κλήθηκε στην εκπομπή, ότι τα αυτοκίνητα πρέπει να χρησιμοποιούνται σωστά και με σύνεση και να τηρείται ο ΚΟΚ από όλους αλλά και να μην κατηγορείται ο οδηγός της πόρσε καθώς παραβάσεις γίνονται πολλές από πολλούς. Παροτρύνουν τον κόσμο να οδηγεί σκεπτόμενος το πένθος στο οποίο θα βυθίσει τους δικούς του ανθρώπους αν προκληθεί κάποιο δυστύχημα. Η παρουσιάστρια επίσης αντιπαραβάλλει την άποψη του επιζώντα από το περιστατικό οδηγού λέγοντας πως είναι σωστός Έλληνας σε αντίθεση με εκείνους που βγάζουν προσωπικό μίσος απέναντι στον οδηγό της πόρσε. Σημαντικό θεωρεί, μέσα από την ανάλυση του περιστατικού, να δοθούν πληροφορίες από τους ειδικούς για τη σωστή χρήση και γνώση του αυτοκινήτου. Η άποψη επίσης ότι δεν υπάρχει διάκριση φτωχού και πλουσίου και ότι δυστυχήματα γίνονται είτε με ακριβά είτε με φθηνά αυτοκίνητα τονίζεται ιδιαίτερα αλλά και ότι ο δικός τους ρόλος, της εκπομπής, δεν είναι να «δικάζουν». Την ίδια θέση ενισχύει και η χήρα του Μητσιμπόνα που δίνει τη δική της μαρτυρία για το δυστύχημα του σύζυγο της σε συνέντευξη που της έγινε. Ενώ ασκείται και πολιτική κριτική για δηλώσεις τις οποίες η παρουσιάστρια θεωρεί ιδεοληπτικές αλλά και για την πρόταση των νέων προστίμων με εισοδηματικά κριτήρια.

Όσον αφορά στην είδηση για την δημιουργία αποτεφρωτηρίων, εκφράζεται η άποψη πως παρόλο που κι η παρουσιάστρια αγαπά την εκκλησία είναι σκοταδισμός να μην υπάρχουν αποτεφρωτήρια στη χώρα.

Για αφύπνιση του κοινού προσκλήθηκαν όπως αναφέρθηκε, και οι συγγενείς των αποθανόντων των δυστυχημάτων στο ντοσιέ σε συνέντευξη που ακολούθησε.

Παράδειγμα:

«..και ασφαλές να είναι ένα αυτοκίνητο, πρέπει να οδηγείται και με ασφάλεια..»

Στ. Έμφαση στην παρουσίαση των οικείων

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία που δίνουν έμφαση στην παρουσίαση των οικείων των «θυμάτων» και των «αποθανόντων».

Έτσι, σχετικά με το πρώτο περιστατικό, για τον επιζώντα οδηγό που έχασε τη σύζυγο και το παιδί του αναφέρεται πως πιστεύει στο Θεό, και άλλα στοιχεία της ζωής και του χαρακτήρα του. Ενώ σχετικά με τη μητέρα του αποθανόντα συνοδηγού, δίνονται πληροφορίες για τη ζωή και το επάγγελμα της ενώ δίνεται και συνέντευξη από πατέρα ασθενούς της (καθώς η ίδια είναι παιδίατρος) όπου τονίζεται πόσες ζωές εκείνη έσωσε. Για τη ζωή, τα προσωπικά και οικογενειακά θέματα, την δουλειά και τις δεξιότητες και του πατέρα του οδηγού αλλά και για όλη την οικογένεια γίνεται ρεπορτάζ, τονίζεται η εργατικότητα, η οξυδέρκεια, οι υψηλοί στόχοι και το χαμηλό προφίλ του ίδιου και όλης της οικογένειας.

Παράδειγμα:

«..Συνεχίζει το θέμα με τηλεφωνική γραμμή ενός ανθρώπου, το παιδί του οποίου υπήρξε ασθενής της μητέρας του Γεωργακόπουλου (δηλαδή της μητέρας του αποθανόντος συνοδηγού της πόρσε). Ο ίδιος λέει ότι έχει σώσει χιλιάδες παιδιά, είναι θησαυρός, προσφορά. Η παρουσιάστρια ρωτά τι είχε το παιδί του αλλά και πως ένιωσε όταν άκουσε ότι χάθηκε το δικό της παιδί...»

2.3.2 Εκπομπή : «Καλημέρα Ελλάδα»

A. Τα περιστατικά

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν στην ανάλυση των περιστατικών καθ' αυτών.

α. περιγραφή

Παρουσιάζεται το πρώτο περιστατικό με την πόρσε τόσο στην ατζέντα όσο και σε ρεπορτάζ και συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονα και ειδικό που συμμετείχε στον

απεγκλωβισμό δίνοντας τις λεπτομέρειες, ενώ αναφέρονται και οι μαρτυρίες ανθρώπων που βρίσκονταν κοντά στο σημείο της σύγκρουσης.

Το δεύτερο περιστατικό περιγράφεται στην ατζέντα της εκπομπής, σε ρεπορτάζ, και σε συνέντευξη με οικείο της αποθανούσης.

Το τρίτο περιστατικό παρουσιάζεται επίσης στην ατζέντα της εκπομπής, σε ρεπορτάζ αλλά γίνεται και συνέντευξη με τον εγγονό της αποθανούσης.

Παράδειγμα:

«..παρουσιάζεται το θέμα με το τροχαίο στην Εθνική Οδό..»

β. αίτια

Στην υποκατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία διερεύνησης των αιτιών των δυστυχημάτων.

Τα αίτια του πρώτου περιστατικού συζητούνται μέσα από ρεπορτάζ, στοιχεία ειδικού εμπειρογνώμονα και επικεντρώνονται στην υψηλή ταχύτητα, στη διαφυγή προσοχής και ελέγχου του αυτοκινήτου και στην κακή συντήρηση του που οδήγησε στην εκτροπή του αλλά και τύχη.

Στην τρίτη περίπτωση τα αίτια παρουσιάζονται μέσα από ρεπορτάζ και τη συζήτηση με τον εγγονό της αποθανούσης και επικεντρώνονται στο ότι ήταν βράδυ και το αυτοκίνητο είχε ελλιπή φωτισμό.

Παράδειγμα: «..Ο παρουσιαστής αναρωτιέται τι μπορεί να συνέβη και αν έχασε τον έλεγχο η πόρσε..»

B. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «παραβατών»

α. το πραγματικό προφίλ

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία που αφορούν στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των «παραβατών».

Στην δεύτερη περίπτωση αναφέρεται ότι ο «παραβάτης» είναι 18 χρονών και οδηγούσε χωρίς δίπλωμα οδήγησης.

Στην τρίτη περίπτωση επίσης ένας 18χρονος χωρίς δίπλωμα οδήγησης.

Παράδειγμα:

«..ένα παιδί που οδηγούσε χωρίς δίπλωμα οδήγησης..»

β. η έμφαση τη παρουσίασης

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται όσα ειπώθηκαν για το χαρακτήρα των παραβατών.

Στην δεύτερη περίπτωση γίνεται συζήτηση με το θείο της αποθανούσης και αναφέρονται οι αναρτήσεις στα κοινωνικά δίκτυα του «παραβάτη» με φωτογραφίες από το αυτοκίνητο του και τη φράση «κυκλοφορώ και οπλοφορώ» και ότι εγκατέλειψε το «θύμα» και τηλεφώνησε στον πατέρα του που πήρε εκείνος την ευθύνη.

Στην τρίτη περίπτωση αναφέρεται ότι ο «παραβάτης» είναι συντετριμμένος και τονίζεται ότι δεν είχε άδεια οδήγησης και δίπλωμα και τέλος ότι εγκατέλειψε τα «θύματα». Τέλος αναφέρεται πως ο ίδιος ο παραβάτης είπε πως οδηγεί από 12 χρονών.

Παράδειγμα:

«..Ο θείος αναφέρει τις αναρτήσεις του 18χρονου οδηγού που έλεγε «κυκλοφορώ και οπλοφορώ» φωτογραφίζοντας το «φονικό του όπλο με το οποίο σκότωσε το παιδί, αυτή η νοοτροπία σκότωσε την Κατερίνα..»

Γ. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «θυμάτων»

α. το πραγματικό προφίλ

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία για τα πραγματικά χαρακτηριστικά των «θυμάτων».

Στην δεύτερη περίπτωση αναφέρεται ότι το «θύμα» ήταν ένα κορίτσι 14 ετών.

Ενώ στην τρίτη περίπτωση η αποθανούσα ήταν μια νεκρή γυναίκα.

Παράδειγμα:

«..Το κοριτσάκι των 14 ετών..»

β. η έμφαση της παρουσίας

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομούνται τα στοιχεία για τα ευρύτερα χαρακτηριστικά των «θυμάτων».

Στην πρώτη περίπτωση αναφέρεται ότι τα θύματα ετοιμάζονταν για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό ενώ η μητέρα με το «αγγελούδι» πήγαινε στην Αθήνα να δει αν ήταν έγκυος.

Στη δεύτερη περίπτωση αναφέρεται στο ρεπορτάζ αλλά και από το θείο της ότι το «θύμα» ήταν πολύ προσεκτική και τηρούσε τον ΚΟΚ αλλά και όσα της έλεγαν οι γονείς της και πως τη μέρα του συμβάντος γυρνούσε από το φροντιστήριο της μητέρας της.

Παράδειγμα:

«..η κοπέλα που ερχόταν στην Αθήνα να δει αν ήταν έγκυος, το αγγελούδι..»

Δ. Αντιμετώπιση από συγγενείς και οικείους

α. ως πένθος

Στην υποκατηγορία αυτή ταξινομήθηκαν τα στοιχεία που αναφέρονται στο πένθος όπως εκφράστηκε από τους οικείους των «θυμάτων» και «παραβατών» των περιστατικών.

Στην πρώτη περίπτωση αναφέρεται από τον παρουσιαστή το μήνυμα που ανάρτησε στα κοινωνικά δίκτυα η αδελφή της αποθανούσης μετά το περιστατικό και αναφέρεται από τον διασώστη στη συνέντευξη του στην εκπομπή ότι ο επιζών σύζυγος δε μπορούσε να συνειδητοποιήσει τι είχε συμβεί. Γίνεται ακόμα ρεπορτάζ από την γενέτειρα της αποθανούσης και παρουσιάζονται πληροφορίες για την κατάσταση των οικείων της αλλά και άλλο ρεπορτάζ από την περιοχή για πληροφορίες σχετικά με τις εξόδιους ακολουθίες.

Στη δεύτερη περίπτωση εκφράζει το πένθος του ο θείος της αποθανούσης ο οποίος όπως αναφέρει θέλει να αφυπνίσει και ζητά συγχώρεση αν είπε κάτι που δεν έπρεπε.

Παράδειγμα:

«..Αναφέρεται από τον παρουσιαστή το μήνυμα που ανάρτησε στο Facebook, η αδελφή της γυναίκας που σκοτώθηκε..»

β. ως ελλείψεις της πολιτείας

Στην υποκατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν τις ελλείψεις της πολιτείας όπως εκφράστηκαν από τους οικείους των αποθανόντων των περιστατικών.

Στη δεύτερη περίπτωση ο θείος της αποθανούσης εκφράζει τη δυσαρέσκεια του που ο «παραβάτης» αφέθηκε ελεύθερος από την αστυνομία αλλά τονίζει την εμπιστοσύνη του στη δικαιοσύνη και αντιπαραβάλλει με την ποινή που θα δινόταν στη Γερμανία σε αντίστοιχη περίπτωση. Επίσης, και αφού ερωτάται από τον παρουσιαστή αν παραιτήθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών που εργαζόταν ως οφθαλμίατρος επειδή δεχόταν πιέσεις, απαντά πως πράγματι παραιτήθηκε γιατί δεχόταν πιέσεις από ασθενείς που ήθελαν να ανανεώσουν το δίπλωμα οδήγησης χωρίς να πληρούν πάντα τις προϋποθέσεις, αναφέρεται σε υπέργηρους κυρίως και επισημαίνει ότι το σύστημα θα έπρεπε να φροντίζει να είναι η διαδικασία πιο απρόσωπη για να αποφεύγονται τέτοια ζητήματα.

Παράδειγμα:

«..Ο θείος αναφέρει πως δεν πιστεύει στην αυτοδικία, «ο νόμος θα αναλάβει τη διαδικασία» ενώ έμαθε, όπως συνεχίζει, πως αφέθηκε ελεύθερος ο οδηγός και το σέβεται

και αντιπαραβάλλει με Γερμανία που αντίστοιχη περίπτωση θα τιμωρούνταν με ισόβια για παραδειγματισμό και με τον τρόπο αυτό σώζονται χιλιάδες ζωές, όπως υποστηρίζει..»

Ε. Αντιμετώπιση από δημοσιογράφους και εμπλεκόμενους στην εκπομπή

α. ως πένθος

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν στο πένθος όπως εκφράστηκε από όλους τους συντελεστές και συμμετέχοντες της εκπομπής.

Στην πρώτη περίπτωση, τονίζεται η στιγμή που ο επιζών αντίκρουσε το θέαμα μετά τα σύγκρουση και πόσο γρήγορα και ξαφνικά έγινε αυτό. Αναφέρεται ο μεγάλος αριθμός ατόμων που χάνονται από τροχαία δυστυχήματα καθημερινά στην Ελλάδα που είναι κυρίως «ο ανθός του τόπου» και διάφορες αιτίες του φαινομένου αυτού. Αναφέρονται επίσης λόγια συμπαράστασης για τις δύσκολες μέρες των οικείων των αποθανόντων.

Στη δεύτερη περίπτωση αναφέρεται πως στον απόηχο του δυστυχήματος στην Εθν. Οδό είναι συγκλονιστικό να συμβαίνει κάτι τέτοιο, εκφράζονται συλλυπητήρια στους οικείους του κοριτσιού και στον θείο της που βρίσκεται σε απευθείας σύνδεση.

Παράδειγμα:

«..Και συγκλονιστική στιγμή όταν ο άνθρωπος αυτός μετά βγήκε» («σκηνές αρχαίας τραγωδίας» λέει η συμπαρουσιάστρια). Αναφέρει μάλιστα και ένα ακόμα τροχαίο όμως θεωρεί πως «το συγκλονιστικό και τρομερό είναι αυτό..»

β. ως πεποιθήσεις και προβληματισμοί

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι πεποιθήσεις, οι προβληματισμοί, οι απόψεις και τα στερεότυπα που εκφράστηκαν από τους συμμετέχοντες στην εκπομπή.

Σχετικά με την πρώτη περίπτωση αναφέρονται διάφορα γνωμικά όπως «όποιος του μέλλει να πνιγεί ποτέ του δεν πεθαίνει», ενώ τονίζεται η ειρωνεία της τύχης και των συγκυριών. Αναφέρεται προς τον διασώστη ότι πρέπει να έχει χάσει τον ύπνο του ενώ τονίζεται ότι δυστυχήματα συμβαίνουν κι ότι το κυριότερο ζήτημα είναι η έλλειψη οδικής παιδείας στη χώρα μας. Ασκείται κριτική από τους παρουσιαστές για τον τρόπο απόκτησης διπλώματος στην Ελλάδα που τον θεωρούν συνοπτικό και επιφανειακό. Δεν «δικάζουν» τον «παραβάτη» του συγκεκριμένου περιστατικού καθώς και ο ίδιος απεβίωσε αλλά και ο επιζών ήταν μεγαλόπνοχος μαζί του αλλά θεωρούν ότι όταν θέλουμε να «πατάμε γκάζι» πρέπει να πηγαίνουμε κάπου μόνοι σε ελεγχόμενο χώρο. Δίνονται γενικές πληροφορίες σωστής συντήρησης και χρήσης του αυτοκινήτου από ειδικούς.

Όσο για την πρόταση του Υφυπουργού Μαυραγάνη, για τα νέα πρόστιμα, αναφέρεται ότι αν ο οδηγός είναι ασυνείδητος θα εξακολουθήσει να τρέχει και δεν θα υπάρχει ουσιαστικό αποτέλεσμα παρά μόνο εισπρακτικό και ότι θα έπρεπε ίσως να γίνεται κατάσχεση διπλώματος. Τονίζει την ανάγκη για μαθήματα κυκλοφοριακής αγωγής στο σχολείο και το ρόλο της παιδείας από την οικογένεια.

Στη δεύτερη περίπτωση και αναφορικά με ένα άλλο τροχαίο δυστύχημα αναφέρεται ότι τα video games ορισμένες φορές επηρεάζουν την οδική συμπεριφορά ενώ αναφέρονται σχόλια για τους ελέγχους ανανέωσης διπλωμάτων οδήγησης.

Σχετικά με την τρίτη περίπτωση αναφέρεται πως μπορεί να ναι συντετριμμένος ο οδηγός και θα κριθεί από τη δικαιοσύνη αλλά σχολιάζεται αρνητικά το γεγονός ότι είπε πως οδηγεί από τα 12 του. Εκφράζονται απόψεις ότι αυτά συμβαίνουν στην επαρχία γενικά.

Παράδειγμα:

«..με τον παρουσιαστή να αναρωτιέται πώς να το χαρακτηρίσει, «φονικό ;..»

γ. ως ρόλος και προσωπικές εμπειρίες

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν στο ρόλο και τις προσωπικές εμπειρίες των εμπλεκόμενων στην εκπομπή όπως εκφράζονται από τους ίδιους.

Αναφέρονται διάφορες εμπειρίες των παρουσιαστών από παραβάσεις που είδαν να γίνονται στο δρόμο ή από πρόστιμα στο εξωτερικό που διαφέρουν από αυτά της Ελλάδας αλλά και για το πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται την οδική παιδεία. Αντιπαραβάλλουν όσα ακούγονται για το ότι τα ΜΜΕ διαχειρίστηκαν το πρώτο τροχαίο με βαρβαρότητα με τη θέση της δικής του εκπομπής που είναι να εκφράσουν αυθόρμητα αυτά που νιώθουν χωρίς να κατηγορήσουν κάποιον αλλά και να εξάγουν πολύτιμα συμπεράσματα. Ενώ σαν εκπομπή αποφάσισαν να μην πάρουν συνεντεύξεις από οικείους και πλάνα από τις εξόδιους ακολουθίες για να σεβαστούν το πένθος των αποθανόντων, χωρίς να έχουν όπως αναφέρουν ανάγκη για τηλεθέαση.

Παράδειγμα:

«..Λέει μάλιστα μια ιστορία για μια παρατήρηση που έκανε σε έναν οδηγό στο δρόμο με κινητό..»

δ. ως νομικό πλαίσιο

Αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο αποκτάται το δίπλωμα οδήγησης στη χώρα και τα θέματα της Επιτροπής Οδικής Ασφάλειας της Βουλής όπου ο παρουσιαστής προτείνει στους καλεσμένους πολιτικούς να ασχοληθούν με το θέμα των τροχαίων.

Αναφέρεται επίσης το ζήτημα της πρότασης με τα πρόστιμα με τα εισοδηματικά κριτήρια όπου οι παρουσιαστές δεν είναι σύμφωνοι με τη θέση αυτή και η πρόταση για κοινωνική υπηρεσία από τους «παραβάτες» τροχαίων σε «θύματα» τροχαίων με το οποίο συμφωνούν. Οι απόψεις εκφράζονται στην τηλεφωνική συνομιλία που έχουν με τον Υφυπουργό. Αντιπαραβάλλονται πρόστιμα στο εξωτερικό και θίγεται το ζήτημα των ελλειπόν ραντάρ της Εθν. Οδού αλλά και του ποιοι διαχειρίζονται τις κάμερες και αν μπορούσαν να αποτρέψουν έγκαιρα την πόρσε που έτρεχε, πριν την σύγκρουση.

Μια άλλη είδηση αναφέρεται για νέες επικείμενες μειώσεις των προστίμων του ΚΟΚ.

Στην τρίτη όπως και στη δεύτερη περίπτωση αναφέρεται ότι ο «παραβάτης» συνελήφθη και αφέθηκε ελεύθερος.

Παράδειγμα:

«..αναφέρει τη διαδικασία που παίρνουν οι Έλληνες δίπλωμα, είναι συνοπτική..»

ε. προσπάθεια για «ηθικό δίδαγμα»

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν σε ηθικά διδάγματα και μηνύματα που προσπάθησαν να μεταδώσουν οι συμμετέχοντες στην εκπομπή. Ο παρουσιαστής συμβουλεύει όλους και κυρίως τα νέα παιδιά να μη χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο ως μέσο εκτόνωσης και με απερισκεψία και να βάλουν μυαλό , ακόμα και οι ίδιοι οι παρουσιαστές αλλά και να συζητήσουν οι γονείς το περιστατικό με τα παιδιά τους και να μη «χρειαζόμαστε μπαμπούλες» τροχονόμους να επιβάλλουν τη σωστή οδική συμπεριφορά. Οι ίδιοι προσπαθούν να μη δικάζουν όπως ισχυρίζονται αλλά να αφυπνίσουν. Ενώ και στη διαφήμιση του αυτοκινήτου που κληρώνουν αναφέρουν ότι αν το οδηγούν με ασφάλεια ένα καλό αυτοκίνητο, θα είναι ασφαλείς.

Αναφέρονται παραβάσεις όπως η ταχύτητα, η οδήγηση με παιδάκια μπροστά στο αυτοκίνητο και τη μηχανή και το οδήγημα στην έκτακτη λωρίδα κτλ.

Στ. έμφαση στην παρουσίαση των οικείων

Στην υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα στοιχεία που δίνουν έμφαση στην παρουσίαση των οικείων των αποθανόντων των περιστατικών.

Τονίζεται, στην πρώτη περίπτωση, για τον επιζώντα σύζυγο της αποθανούσης ότι χειρίστηκε με πολύ αξιοπρέπεια το θέμα και ότι και ο ίδιος ήταν λάτρης των γρήγορων αυτοκινήτων.

Στη δεύτερη περίπτωση, τονίζεται ότι ο θεός της αποθανούσης που συνομιλεί με τον παρουσιαστή είναι οφθαλμίατρος που εργαζόταν στο Υπ. Μεταφορών για διπλώματα οδήγησης και γίνεται συζήτηση για τους ηλικιωμένους που ζητούσαν από αυτόν να δώσει άδεια για την έκδοση διπλώματος οδήγησης τους ενώ πολλές φορές δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις και οι πιέσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα ο ίδιος να παραιτηθεί της θέσης του.

Παράδειγμα:

«..Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι ο πατέρας και σύζυγος το χειρίστηκε με ιδιαίτερη αξιοπρέπεια ωστόσο πιστεύει ότι «δεν το έχει ακόμα συνειδητοποιήσει, τι να πει»..

Κεφάλαιο Τρίτο: Ανάλυση αποτελεσμάτων

3.1 Επιλογή της είδησης

Στο «Τατιάνα Live» αφιερώθηκαν περίπου 3 ώρες συνολικού τηλεοπτικού χρόνου για το 1^ο περιστατικό όπου αφορούσαν τόσο στο περιστατικό καθ' αυτό όσο και στη ζωή των εμπλεκόμενων. Το 2^ο περιστατικό παρουσιάστηκε για 5 λεπτά ενώ το τρίτο περιστατικό δεν αναφέρθηκε καθόλου. 71 λεπτά αφιερώθηκαν σε θέματα έμμεσα συνδεδεμένα με τα προς μελέτη περιστατικά όπως το ντοσιέ των τροχαίων, η δημιουργία αποτεφρωτηρίων κτλ.

Επομένως, για την τηλεοπτική ατζέντα της εκπομπής είναι σημαντικότερη είδηση το 1^ο περιστατικό, λιγότερο σημαντική το 2^ο και καθόλου το 3^ο. Αυτό θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι οφείλεται στο ότι ο «δράστης» του 1^{ου} είναι σχετικά γνωστός στο ευρύ κοινό, αλλά και στο ότι το περιστατικό αυτό είχε πολλά «θύματα» και έλαβε μέγεθος «τραγωδίας» στα ΜΜΕ γι' αυτό και υπήρχε μεγάλη ασχολία με την προσωπική ζωή των εμπλεκόμενων αλλά και με την εξήγηση του. Η μη αναφορά στο 3^ο περιστατικό θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι βασίζεται στο ότι το θύμα είναι μία ηλικιωμένη, το περιστατικό δεν βασιζόταν τόσο έντονα στον παράγοντα «τύχη» και τα θύματα δεν ήταν πολλά ούτε η πρόσκρουση «θεαματική» άρα δε θα ήταν ίσως τόσο ελκυστική είδηση για το κοινό. Σε κάθε περίπτωση το 1^ο περιστατικό ικανοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό την ανάγκη του ανθρώπου για «δραματοποίηση» (Κωνσταντοπούλου, 2012 β σ.89) συγκριτικά με τα άλλα δύο.

Η εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» ασχολήθηκε 85 λεπτά με το 1^ο περιστατικό όπου όλα σχεδόν αφορούσαν στο γεγονός καθ' αυτό και την κατάληξη του, 12 λεπτά με

το 2^ο περιστατικό όπου αφορούσαν στο καθ' αυτό περιστατικό και σε συνέντευξη με οικείο του θύματος και 6 λεπτά με το 3^ο περιστατικό όπου αφορούσαν στο καθ' αυτό περιστατικό και σε συνέντευξη με οικείο του θύματος.

Στην εκπομπή αυτή επιλέχθηκε να προβληθούν και τα 3 περιστατικά αλλά παρόλα αυτά εξακολουθεί να υπάρχει διαφοροποίηση στους χρόνους προβολής όπου και πάλι το μεγαλύτερο χρόνο κατέχει το 1^ο, λιγότερο το 2^ο και πολύ πιο λίγο χρόνο το 3^ο ενώ υπήρξαν και 32 λεπτά που αφορούσαν σε άλλα θέματα έμμεσα συνδεδεμένα με τα περιστατικά όπως η συζήτηση για την πρόταση του Υφυπουργού Μεταφοράς για τα νέα πρόστιμα. Παρόλο που δεν υπάρχουν ειδικά ρεπορτάζ για τη ζωή των εμπλεκομένων, γίνονται κάποια σχόλια στη ροή του λόγου που αναδεικνύουν κάποια στοιχεία από τη ζωή τους όπως π.χ. η αξιοπρέπεια του πατέρα που έχασε γυναίκα και παιδί, το κορίτσι που χάθηκε ενώ ήταν πάντα πολύ προσεκτική κτλ.

Έτσι, θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε ότι υπάρχει ιεραρχία στη σημαντικότητα των ειδήσεων και στις δύο εκπομπές αλλά με την πρώτη εκπομπή να τείνει περισσότερο προς μια προσέγγιση της «κλειδαρότρυπας» εκτός από την ενασχόληση με το ζήτημα καθ' αυτό.

Το γεγονός της επιλογής των ειδήσεων είναι από μόνο του ένα ζήτημα που καθιστά δυσχερή την δημοσιογραφική αντικειμενικότητα. Εξάλλου, η δημοσιογραφική αντικειμενικότητα μάλλον αποτελεί ένα μύθο καθώς οι ειδήσεις φιλτράρονται σε τέτοιο βαθμό που σε καμία περίπτωση δε θα μπορούσε να διατηρηθεί η αντικειμενική επιλογή τους αλλά και καθώς οι δημοσιογράφοι είναι κοινωνικά όντα, όσο αντικειμενικοί και να προσπαθούσαν να είναι την παρουσίαση μιας είδησης, πάντα θα διαφαίνεται η υποκειμενική τους χροιά. Εξάλλου, «Ο δημοσιογράφος δεν έχει χρέος να είναι αντικειμενικός» (Eco, 1988/1992 σ. 36) αλλά να λέει ότι ξέρει και να εκφράζει και την προσωπική του γνώμη ωστόσο «καλή είδηση είναι αυτή που ξεχωρίζει τα γεγονότα από τις αξίες» (Eco, 1977/1988 σ. 36).

Έτσι, το κριτήριο της επιλογής της είδησης αποτελεί καταλυτικό παράγοντα για τη μελέτη στα ΜΜΕ καθώς από μόνος του ήδη μπορεί να καταδείξει την υποκειμενικότητα του δημοσιογραφικού λόγου και άρα επιτρέπει να υποθέσουμε τα κίνητρα πίσω από αυτή. Σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου (2012) οι ειδήσεις παράγουν μια πραγματικότητα συχνά στερεοτυπική ενώ η επιλογή τους αποτελεί ένα πολυσύνθετο ζήτημα με κύριο γνώμονα βέβαια την επιλογή της είδησης αυτής που θα προσελκύσει σε μεγαλύτερο βαθμό το κοινό το οποίο συμμετέχει σε αυτή την παραγωγή μέσω της ενημέρωσης του.

Η επιλογή ορισμένων θεμάτων ως ειδήσεων αποτελούν μια «σκηνοθετημένη πραγματικότητα» (Κωνσταντοπούλου, 2012 β). Ειδικά τα δυστυχήματα προβάλλονται ιδιαίτερα από τα ΜΜΕ καθώς η «καταστροφή δημιουργεί στο κοινό φαντασιώσεις» ενώ η προβολή ανθρώπινης δυστυχίας το καθησυχάζει αφού συνέβη σε κάποιον άλλο (Κωνσταντοπούλου, 2012 β) ενώ έτσι εντείνεται το αίσθημα δικαίου για το κοινό και οι στερεοτυπικές αντιλήψεις, π.χ. στην περίπτωση μας θα μπορούσε κάποιος να σκεφθεί: αυτός που έτρεχε, έφταιγε. Λόγω της ανάγκης δραματοποίησης του κοινού, οι άνθρωποι θέλουν να βλέπουν την πραγματικότητα να διαδραματίζεται και έτσι η σκηνοθεσία των ειδήσεων αποτελεί ένα θέατρο όπου έχει σκοπό να συγκινήσει και να προσκαλέσει συναισθήματα στο κοινό (Κωνσταντοπούλου, 2012 β) και φυσικά υψηλότερα νούμερα τηλεθέασης.

Εκτός βέβαια από τις αποδεδειγμένες ειδήσεις οι εκπομπές αναπαρήγαγαν και κάποιες φήμες και εικασίες που ακούγονταν εκείνη την περίοδο όπως ότι η αποθανούσα στο 1^ο περιστατικό ήταν έγκυος, ότι ενδεχομένως ο αποθανών οδηγός της πόρσε είχε καταναλώσει αλκοόλ κτλ. Αργότερα κάποιες από αυτές τις εικασίες έσπευσαν να τις διαψεύσουν ωστόσο θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι οι εκπομπές βασίζονται και σε «ψιθύρους» οι οποίοι «δεν είναι απαραίτητα ψέμα όπως συνήθως πιστεύεται, απλώς είναι μια μη επιβεβαιωμένη επίσημα πληροφορία» (Κωνσταντοπούλου, 2008 σ.129).

3.2. Σκηνοθεσία των εκπομπών

Τόσο στην εκπομπή «Τατιάνα Live» όσο και στην εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» υπήρχε μεγάλη προβολή του βίντεο της πρόσκρουσης του 1^{ου} περιστατικού, ενώ μάλιστα στη δεύτερη εκπομπή κάποια στιγμή προέτρεψε ο παρουσιαστής τους συνεργάτες τους να σταματήσουν πλέον να το προβάλλουν. Την ίδια μάλιστα στιγμή που προβάλλεται η βία μέσω του βίντεο, γίνεται σχόλιο από τον παρουσιαστή με αφορμή γενικά την εγκληματικότητα, ότι οι νέοι πολλές φορές επηρεάζονται από τα video games προσομοίωσης και τρακάρουν για παράδειγμα με τον ίδιο τρόπο που θα το έκαναν στο παιχνίδι. «Όπως πάντα, όταν κάτι δεν πάει καλά, ψάχνουμε να βρούμε έναν αποδιοπομπαίο τράγο» (Eco 1977/1988 σ. 153). «Τρομοκρατημένο από τη βία που αναδύει απ' αυτό το ίδιο, τα καπιταλιστικό σύστημα ανακαλύπτει ότι φταίνε τα βίαια κόμικς, ο κινηματογράφος...» (Eco, 1977/1988σ. 153).

Όπως αναφέρει η Κωνσταντοπούλου (2012 β) η τηλεόραση βασίζεται κυρίως στην εικόνα η οποία είναι σκηνοθετημένη και σημαντική στη μετάδοση του μηνύματος αφού αποτελεί έναν κατανοητό και άμεσο τρόπο μετάδοσης. Η πρώτη εκπομπή ντύνει

τα ρεπορτάζ με μουσική, με φωτογραφίες από τα πρόσωπα των εμπλεκομένων. Γίνεται εμφανές ότι όλα αυτά συντελούν σε ένα πιο συγκινησιακό αποτέλεσμα που βοηθά τον τηλεθεατή να συνδεθεί συναισθηματικά με τα θέματα. Εξάλλου η τηλεόραση είναι το κατεξοχήν από τα ΜΜΕ , εκτός του διαδικτύου, που διαθέτει συνδυασμό όλων των δυνατών μέσων προβολής, ήχου, εικόνας, λόγου. Για αυτό και δημιουργεί αμεσότητα και οικειότητα στο κοινό.

Επίσης, και στις δύο εκπομπές τονίζονται τα θεωρούμενα ως σημαντικά στοιχεία με τίτλους στην οθόνη και στην 1^η εκπομπή με τις αναγγελίες τους: «σε λίγο θα δείτε...» όπου επαναλαμβάνονται σταθερά οι ειδήσεις. Ο γραπτός επιγραμματικός λόγος αποτυπώνεται πιο εύκολα στο θεατή όπως και οι συνεχείς επαναλήψεις έτσι καθιστούν το μήνυμα της είδησης πιο σαφές.

3.3. η παρουσίαση των συντελεστών της εκπομπής

3.3.1 ύφος

Το ύφος περιλαμβάνει τις εκφράσεις του προσώπου και του σώματος αλλά και το στυλ της γλώσσας και δείχνει τη βαθύτερη ψυχολογική κατάσταση των ατόμων (Λυδάκη, 2001). Το ύφος, ο αυτοέλεγχος των κινήσεων, του προσώπου και της φωνής αποτελούν σημαντικά στοιχεία της παράστασης και της μετάδοσης του μηνύματος στο κοινό. Το κοινό αποτελεί μια «πνευματική συλλογικότητα» με συνοχή και η μίμηση αποτελεί μια κοινωνική διασύνδεση όπου επικοινωνούνται κοινές ιδέες που μεταδίδονται και επηρεάζουν τα μέλη της κοινωνίας, για αυτό το λόγο άλλωστε έχουν κοινά στοιχεία μεταξύ τους. (Κωνσταντοπούλου, 2012 α).

Στην εκπομπή «Τατιάνα Live», η παρουσιάστρια παρουσιάζεται με πολύ τυπικό και σοβαρό ύφος και πιο σπάνια με κάποιον αυθορμητισμό και χιούμορ ώστε να δείξει πιο άμεση, ιδιαίτερα όταν απευθύνεται και συνομιλεί με το κοινό που παρακολουθεί από κοντά την εκπομπή. Όταν αναφέρεται σε θλιβερά γεγονότα που αφορούν σε θανάτους, όπως τα περιστατικά που μελετώνται εδώ, έχει αντίστοιχο ύφος αρκετά θλιμμένο ενώ σε λίγες περιπτώσεις δε διστάζει να προβεί σε προσωπικές της εξομολογήσεις για τους προβληματισμούς της, τη θλίψη της για τα θύματα κτλ. Το ύφος φυσικά αλλάζει , όταν αλλάζει και το θέμα της εκπομπής. Ενώ συχνά γίνεται διάλογος και με τους υπόλοιπους συντελεστές της εκπομπής όπου σε κάποιες περιπτώσεις διαφωνούν, εκφράζοντας ο καθένας τη δική τους γνώμη, χωρίς όμως να παρουσιάζεται κάποια ακραία διαφορετική

άποψη. Σε κάποιες περιπτώσεις εκφράζεται ειρωνεία και θυμός που στη μελέτη μας, κυρίως εντοπίστηκε στις πολιτικές διαστάσεις που δόθηκαν στο θέμα.

Στην εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» από την άλλη ο κύριος παρουσιαστής παρουσιάζεται με ύφος αυθόρμητο και άμεσο, ενώ οι δύο συμπαραουσιαστές του περισσότερο τυπικοί και σοβαροί ενώ υπάρχει χιούμορ σε κάποιες περιπτώσεις αλλά κυρίως από τον κύριο παρουσιαστή. Διατηρείται ένα συνεκτικό κλίμα στο οποίο οι ιδέες που εκφράζονται σε μεγάλο βαθμό συγκλίνουν μεταξύ τους και αποτυπώνουν την κυρίαρχη λογική, αυτή με την οποία θα συμφωνούσε μάλλον και η πλειοψηφία του κοινού. Αυτό εξηγείται σε ένα βαθμό και από την επιστήμη της Κοινωνικής Ψυχολογίας σχετικά με την επιρροή που ασκούν τα άτομα μεταξύ τους, όπου ορισμένες φορές: «υπακούμε στους ανωτέρους μας χωρίς να συμφωνούμε αναγκαστικά μαζί τους [...], συντασσόμαστε με τη γνώμη των συναδέλφων και των φίλων μας, σκεφτόμαστε και συμπεριφερόμαστε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που σκέφτονται και συμπεριφέρονται οι άλλοι στο άμεσο περιβάλλον μας. (Παπαστάμου, 2008 σ. 25). Διάχυτο είναι βέβαια και στη 2^η εκπομπή το θλιμμένο ύφος όταν γίνεται αναφορά στα ειδηχθή περιστατικά αλλά εκφράζεται και κάποιος θυμός αρκετά συχνά για την «ελληνική οδική νοοτροπία» αλλά και τις πολιτικές προεκτάσεις του θέματος. Επίσης, ο ίδιος ο παρουσιαστής τονίζει ότι λόγω σεβασμού, δεν προβαίνουν ως εκπομπή σε προβολή σκληρών εικόνων, συνεντεύξεις με τους οικείους των νεκρών κτλ.

Και οι δύο εκπομπές τονίζουν ότι ο σκοπός τους δεν είναι να προβούν σε «τηλεδικαστήριο» αλλά στο να αφυπνίσουν το κοινό και να διευρύνουν τις γνώσεις του σχετικά με τα αυτοκίνητα αποσκοπώντας στην πρόληψη των τροχαίων δυστυχημάτων, για αυτό το λόγο είχαν συχνά καλεσμένους «ειδικούς». Η συνολική σκηνοθεσία της εκπομπής και των συντελεστών είναι αυτή που φωτίζει το σημεινόμενο πίσω από το σημαίνον που προβάλλουν.

3.3.2 Όψη και εμφάνιση

Βασικό ρόλο στην παρουσίαση των συντελεστών των εκπομπών διαδραματίζει και η «όψη» που ορίζεται από τον Goffman ως «το μέρος της παράστασης του ατόμου που λειτουργεί κανονικά με τρόπο γενικό και πάγιο έτσι ώστε να ορίσει την κατάσταση για όσους παρακολουθούν την παράσταση». Είναι πιο συγκεκριμένα «ο ορισμένου τύπου εκφραστικός εξοπλισμός που εκούσια ή ασυναίσθητα χρησιμοποιείται από το άτομο κατά τη διάρκεια της παράστασης του» (Goffman, 1959/2006, σ.77-78).

Η παρουσιάστρια στην 1^η εκπομπή είναι πολύ επίσημα ντυμένη ενώ ο παρουσιαστής στην 2^η είναι πιο καθημερινά ντυμένος. Η αμφίεση του καθενός συνάδει με τον ρόλο τους στο πλαίσιο της κάθε εκπομπής. «Για να είναι λοιπόν κανείς ένα ορισμένο είδος ανθρώπου, χρειάζεται όχι μόνο να διαθέτει τα απαιτούμενα γνωρίσματα, αλλά και να τηρεί τα πρότυπα συμπεριφοράς και εμφάνισης που συνδέει μ' αυτά η κοινωνική του ομάδα» (Goffman, 1959/2006, σ.129).

3.3.3. Ρόλοι

Οι παρουσιαστές πέρα από το μήνυμα που μεταδίδουν, είναι σαφές πως στον τηλεοπτικό χώρο-χρόνο διαδραματίζουν ένα ρόλο. Εξάλλου, σύμφωνα με το Goffman, οι άνθρωποι στην καθημερινότητα τους «παίζουν» κοινωνικούς ρόλους ανάλογα με το πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται. Έτσι και οι δημοσιογράφοι «παίζουν ένα συγκεκριμένο ρόλο σε δεδομένο πλαίσιο» (Κωνσταντοπούλου, 2012 β). Είναι αρκετά προφανές πως αλλιώς συμπεριφέρεται κάποιος όταν βρίσκεται με κάποιο στενό του φίλο και αλλιώς όταν βρίσκεται π.χ. με τον εργοδότη του. Ωστόσο, ο Goffman εισήγαγε μία δραματουργική προσέγγιση και παρομοίασε αυτή την κοινωνική διαδικασία με θεατρική παράσταση που την ορίζει ως «όλη την δραστηριότητα ενός ατόμου που σημειώνεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου διαρκούς παρουσίας του μπροστά σε ένα συγκεκριμένο σύνολο παρατηρητών και έχει κάποια επίδραση πάνω τους». (Goffman, 1959/2006, σ.77). Οι κοινωνικές συναναστροφές του ατόμου βρίσκονται στο «προσκήνιο». Σύμφωνα με την κοινωνική ψυχολογία «ρόλος θεωρείται το σύνολο των προτύπων που συνδέονται με μια δεδομένη θέση, συμπεριλαμβανομένων και των στάσεων, των αξιών και των συμπεριφορών που η κοινωνία αποδίδει στα άτομα μιας θέσης» (Χρηστάκης, 2008 σ.199). Ο κάθε κοινωνικός ρόλος χτίζεται εκτός από τις ίδιες τις λέξεις, από τα σύμβολα, από τη γλώσσα του σώματος, το ύφος της γλώσσας, τη χρήση της (π.χ. ενικός, πληθυντικός κτλ.). Ο προφορικός λόγος εξάλλου «εμπλέκει δραματικά όλες τις αισθήσεις, αν και οι εγγράματοι τείνουν να μιλάνε όσο πιο συγκροτημένα γίνεται.» (Μακλουάν, σ. 103) «Όποιος ερμηνεύει ένα ρόλο πρέπει να φροντίζει ώστε οι εντυπώσεις που σχηματίζονται στην προκειμένη περίπτωση για το άτομο να ταιριάζουν με τις αρμόζουσες στο ρόλο προσωπικές ιδιότητες που του αποδίδονται» (Goffman, 1961/1996 σ.174) ενώ επίσης «θα προσπαθήσει να εναρμονίσει τις εκφράσεις του που εκδηλώνονται με την ταυτότητα που του αποδίδεται, θα αισθανθεί υποχρεωμένος να ελέγχει και να επιτηρεί τις εκφράσεις που εκδηλώνονται. Η ερμηνεία θα είναι επομένως ικανή να εκφράζει την ταυτότητα» (Goffman, 1961/1996 σ.192).

3.4. Συναίσθηση και ταύτιση

Και στις δύο εκπομπές και παρόλο που είναι διαφορετικού ύφους όπως αναλύθηκε παραπάνω, προβάλλεται έντονα το «ανθρώπινο» στοιχείο αλλά και αυτό της ταύτισης από τους παρουσιαστές τόσο προς τους εμπλεκόμενους στα τροχαία όσο και προς το κοινό. Και στις δύο περιπτώσεις τονίζεται από τους ίδιους ότι είναι άνθρωποι με αδυναμίες ενώ σε πολλές περιπτώσεις εξομολογούνται το πένθος τους για τα θύματα των περιστατικών, ότι τρομάζουν και προβληματίζονται για τη δική τους οδική συμπεριφορά και ασφάλεια, ότι συμπάσχουν με τους οικείους των θυμάτων, ότι οργίζονται με την κακή οδική νοοτροπία του ελληνικού λαού που θέτει σε κίνδυνο τους υπολοίπους (ειδικά στο «καλημέρα Ελλάδα» τονίζεται πως συμπεριλαμβάνουν και τους ίδιους στους απρόσεκτους οδηγούς), αλλά και με την «βεβήλωση» των νεκρών παραβατών και την πολιτεία που δεν εξασφαλίζει την πρόληψη των δυστυχημάτων. Επίσης οι παρουσιαστές των δύο εκπομπών εξομολογούνται ότι από τους ειδικούς που καλούν μαθαίνουν και οι ίδιοι πληροφορίες, εκτός από το κοινό. Η έκφραση του πένθους και της ταύτισης βέβαια από τους παρουσιαστές δεν ήταν η ίδια για όλα τα θύματα.

Το περιστατικό με την πόρσε ήταν αυτό που απέσπασε τη μεγαλύτερη αλληλεγγύη και από τις δύο εκπομπές προς όλα τα θύματα και τους οικείους τους. Σχετικά με το μικρό παιδί και τη γυναίκα που απεβίωσαν αλλά και τον συνοδηγό της πόρσε τονίστηκε η αδικία του θανάτου σε σχέση με το νεαρό της ηλικίας (ειδικότερα για το μικρό παιδί) και το γεγονός ότι δεν έφεραν καθόλου μερίδιο ευθύνης αλλά και ο καλός πρότερος χαρακτήρας τους. Για τον σύζυγο της γυναίκας και μοναδικό επιζώντα τονίστηκε το μέγεθος του πένθους του, ότι ούτε αυτός έφερε μερίδιο ευθύνης για το δυστύχημα και η καλή συμπεριφορά του (κυρίως ως προς τη διαχείριση του πένθους του). Ενώ για τον οδηγό της πόρσε, παρόλο που μάλλον ήταν ο μόνος που κατείχε μερίδιο ευθύνης στο συγκεκριμένο περιστατικό, απέσπασε επίσης κοινωνική αλληλεγγύη λόγω του καλού πρότερου χαρακτήρα του αλλά και του νεαρού της ηλικίας. Πολλές φορές τονίζεται πως παρόλο που το δυστύχημα είχε ως κύριο παράγοντα ανθρώπινο λάθος, δεν πρέπει να καταδικάζεται από κανέναν, ένας άνθρωπος που αφενός δεν είχε φυσικά κίνητρο να προκαλέσει δυστύχημα και που αφετέρου, τελικά, και ο ίδιος κατέληξε. Παρουσιάζεται δηλαδή σαν ταμπού το να κατηγορείται ευθέως ένας νεκρός. Σε περιπτώσεις μάλιστα όπου εκφράστηκε από το κοινό κάποια διαφορετική, σε σχέση με αυτή, άποψη, απωθήθηκε ως άσχετη με το θέμα, απαγορευμένη και διαφορετική από την κυρίαρχη μέση άποψη που και οι εκπομπές θέλουν να προβάλλουν χάριν της

κοινωνικής συναίνεσης. Εξάλλου, «η διαφορετικότητα αποτελεί τον «αποδιοπομπαίο τράγο» της ενημέρωσης» (Κωνσταντοπούλου, 2012 β).

Το κορίτσι που ήταν το ένα και μοναδικό θύμα στο 2ο περιστατικό επίσης απέσπασε μεγάλη συμπάθεια αλλά και ταύτιση (αναφέρθηκε για παράδειγμα ότι θα μπορούσε να είναι το παιδί του καθενός μας) ενώ τονίστηκε το νεαρό της ηλικίας της, ότι ήταν πολύ προσεκτική και δεν έφερε καμία ευθύνη για το συμβάν και ότι η δραστηριότητα που εκτελούσε, όταν συνέβη το ατύχημα, ήταν μια καθημερινή και κοινή δραστηριότητα των παιδιών αυτής της ηλικίας (επέστρεφε στο σπίτι της από από το φροντιστήριο).

Η καθημερινή και κοινή δραστηριότητα που εκτελούσαν τη στιγμή του συμβάντος τονίστηκε και στα θύματα του πρώτου περιστατικού (όπου ταξίδευαν για τον τριήμερο εορτασμό της Καθαρής Δευτέρας) και αναφέρθηκε πως η γυναίκα έκανε προσπάθειες για ένα επόμενο παιδί. Μία πολύ προσωπική πληροφορία που οι παρουσιαστές δε δίστασαν να αναφέρουν για να τονίσουν την τραγικότητα της κατάστασης.

Επιπρόσθετα, στο 2^ο περιστατικό τονίστηκε πως ήταν πολύ ηθικό το θύμα αλλά παράλληλα και πως φέρθηκε «προκλητικά» ο παραβάτης (με τις αναρτήσεις του στα κοινωνικά δίκτυα αλλά και το ότι «εγκατέλειψε» το θύμα του ενώ φώναζε τον πατέρα του για να αναλάβει εκείνος την ευθύνη του περιστατικού, όπως φυσικά και το γεγονός ότι δεν είχε δίπλωμα οδήγησης).

Στο τρίτο και τελευταίο θύμα του περιστατικού που προβλήθηκε μόνο από τη μία εκπομπή δόθηκε πολύ μικρότερη προβολή και δεν τονίστηκε κάποιο χαρακτηριστικό της αποθανούσης γυναίκας ιδιαίτερα παρά μόνο περιεγράφηκε το γεγονός σε συνέντευξη με οικείο της και η απερισκεψία του παραβάτη που δεν είχε δίπλωμα οδήγησης και είχε πολύ κακό- συντηρημένο αυτοκίνητο. Η μικρή ξεχωριστή αναφορά υπήρξε μόνο για το θύμα που κατέληξε και όχι για το άλλο θύμα που επιβίωσε με τραύματα, στο ίδιο συμβάν.

Συνοψίζοντας, σχετικά με τους παραβάτες θα μπορούσαμε να πούμε ότι, σε εκείνον που απεβίωσε δόθηκε ιδιαίτερη προβολή για την πρότερη ζωή του και τον καλό χαρακτήρα του (εκείνου και της γνωστής στο κοινό οικογένειάς του) και την αδικία του θανάτου του επειδή ήταν νέος ενώ έγινε πολύ μικρότερη αναφορά στον πρότερο χαρακτήρα του παραβάτη του 2ου περιστατικού που επέζησε ως αποδεικτικό της απερισκεψίας του σε σχέση με την οδήγηση αλλά και ότι προσπάθησε να αποποιηθεί την ευθύνη του μετά το δυστύχημα.

Θα μπορούσαμε λοιπόν να συμπεράνουμε για τις διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιστατικών στην αντιμετώπιση θυμάτων και παραβατών ότι η «συμπάθεια» που έλαβαν τα θύματα εξαρτάται από τους παράγοντες: ηλικία, ευθύνη, η δραστηριότητα που εκτελούσε ενώ για τους παραβάτες ισχύουν οι παράγοντες: αν κατέληξαν ή όχι, η πρότερη συμπεριφορά τους, πώς χειρίστηκαν το ζήτημα (αν επέζησαν).

Η ταύτιση αποτελεί μια μορφή συναισθηματικού δεσμού ενώ η «συναίσθηση» είναι θεμελιώδης για την κατανόηση από ένα άτομο κάποιου άλλου ατόμου και του «Εγώ» του. (Φρόυντ 1967/1977). Επίσης, τα σύμβολα «χρησιμεύουν στους ανθρώπους ως μέσα επικοινωνίας και ταύτισης» (Elias 1991/2010 σ.134). Έτσι, κάποιοι νεκροί μπορεί πολλές φορές να αποτελούν κάποιο σύμβολο που δημιουργεί έντονα συναισθήματα (π.χ. το κορίτσι που γυρνούσε από φροντιστήριο) ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που έχουμε δει να ηρωοποιούνται (π.χ. στην περίπτωση του Παντελή Παντελίδη⁷.)

3.5. Διαφημίσεις

Στις δύο εκπομπές, εκτός από τα διαφημιστικά μηνύματα, υπάρχουν διαφημίσεις εντός του τηλεοπτικού χρόνου και μάλιστα την περίοδο της έρευνας μας και οι δύο διαφήμιζαν ένα αυτοκίνητο που κληρωνόταν σε διαγωνισμό. Οι παρουσιαστές των δύο εκπομπών έκαναν κάποια σχόλια για να συνδέσουν τα τροχαία δυστυχήματα με την προσπάθεια τους να προμοτάρουν το διαφημιζόμενο αυτοκίνητο. Σχεδόν απολογούμενοι κατά μία έννοια, μήπως φανούν υποκριτικοί, ανέφεραν ότι ένα καλό αυτοκίνητο και αξιόπιστο για την ασφάλεια του πρέπει να συνδυάζεται με προσεκτική οδήγηση και διάφορα άλλα.

Η παρουσιάστρια της εκπομπής «Tatiana Live» μάλιστα, μετά τη συζήτηση σχετικά με τις δηλώσεις των βουλευτών για το ζήτημα της «ταξικότητας» του 1^{ου} περιστατικού, προχωρεί στην παρουσίαση του διαφημιζόμενου αυτοκινήτου παρουσιάζοντας το με ειρωνικά σχόλια όπως «σύμβολο του καπιταλισμού» κτλ.

Η διαφήμιση αποτελεί ζωτικό στοιχείο των ΜΜΕ και το «κύριο μέσο εδραίωσης και επέκτασης της καταναλωτικής κοινωνίας» (Σεραφετινίδου,2005). Η διαφήμιση όλα αυτά τα χρόνια με «παραγγελία του συστήματος» (Eco 1977/1988 σ.153) δημιουργεί επιθυμίες και ανάγκες. (Eco 1988/1992,) ενώ ελέγχει τους ανθρώπους και εισχωρεί στην

⁷ Ο Παντελής Παντελίδης ήταν τραγουδιστής ιδιαίτερα δημοφιλής τόσο για το καλλιτεχνικό του έργο όσο και για τον χαρακτήρα του και το γεγονός ότι προωθήθηκε και αναδείχθηκε από τα κοινωνικά δίκτυα. Απεβίωσε σε τροχαίο δυστύχημα τον Φεβρουάριο του 2016 και ακολούθησαν πολύ έντονες αντιδράσεις πένθους για το χαμό του. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. : <http://www.cnn.gr/news/ellada/story/68012/pantelis-pantelidis-enas-xronos-apo-to-tragiko-telos>

ιδιωτική τους ζωή με στόχο την εμφάνιση και στις ψυχικές ανάγκες τους με σκοπό τη χειραγώγηση τους, ενώ οι διαφημιστές δε διστάζουν να χρησιμοποιήσουν γνώσεις της ψυχολογίας για να προβούν σε αυτή τη χειραγώγηση. (Σεραφεινίδου, 2005). Δεν είναι μάλιστα λίγες οι έρευνες που διεξάγουν καθημερινά οι διαφημιστικές εταιρίες για να σκιαγραφήσουν την προσωπικότητα των καταναλωτών και να διαμορφώσουν ανάλογα τα προς πώληση προϊόντα τους και την εξασφάλιση του μέγιστου δυνατού κέρδους. Περισσότερο όμως από την υπόδειξη των προϊόντων οι διαφημίσεις ενδιαφέρονται για την υπόδειξη τρόπου ζωής στο κοινό αναπαράγοντας έτσι την κυρίαρχη ιδεολογία στην οποία με ευχάριστο και πειστικό τρόπο καλούν το κοινό να «συμμορφωθούν» ώστε να παραμείνουν ενσωματωμένοι στην κοινωνία (Κωνσταντοπούλου, 2012 α).

3.6. Οι αναπαραστάσεις για την παραβατικότητα των τροχαίων δυστυχημάτων

3.6.1. Ελληνική ταυτότητα, στοιχεία ελληνικότητας και οδική συμπεριφορά

Και στις δύο εκπομπές αλλά κυρίως στην εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» υπήρξε έντονη απόδοση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών στον ελληνικό πληθυσμό συνολικά, και «κήρυγμα» σπεύδοντας βέβαια να συμπεριλάβουν οι παρουσιαστές και τους ίδιους στην κριτική. Έτσι αναφέρθηκε ότι οι Έλληνες είναι απαράδεκτοι οδηγοί, εγκληματικά απρόσεκτοι, απερίσκεπτοι, άξεστοι, χρησιμοποιώντας το αυτοκίνητο ως μέσο εκτόνωσης και φονικό όπλο, ότι χρειάζονται τους αστυνομικούς αλλά και τα μνημόνια ως μπαμπούλες, χωρίς οδική παιδεία και πολλά άλλα.

Ειδικά με αφορμή το 1^ο περιστατικό, πολλές αναλύσεις για το δυστύχημα πήραν μια μορφή γενικεύσεων, κηρύγματος και μοιρολατρίας για το πόσο κακοί οδηγοί είναι οι Έλληνες και τι πρέπει να γίνει για αυτό. Παράλληλα, έγιναν συγκρίσεις της ελληνικής πολιτείας σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά στην παροχή οδικής παιδείας, στα μέτρα οδικής συμπεριφοράς και στον εξοπλισμό πρόληψης των τροχαίων, στα πρόστιμα και τις ποινές με συμπέρασμα ότι η χώρα μας υστερεί. Ακόμα αναφέρθηκε το γεγονός ότι τα διπλώματα οδήγησης διατίθενται αναξιοκρατικά. Ωστόσο, ο παρουσιαστής που τόνισε ιδιαίτερα τα παραπάνω, εξοργίστηκε ιδιαίτερα όταν ένα υβριστικό μήνυμα με αποστολέα που δεν είχε ελληνικό όνομα σχολίαζε τη νοοτροπία των Ελλήνων και όπως ο ίδιος είπε του αφύπνισε το πατριωτικό φρόνημα. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε λοιπόν πως είναι σωστό για ένα μέλος της ομάδας να αμφισβητήσει την ταυτότητα της αλλά όταν κάποιο άλλο μέλος, εκτός ομάδας το κάνει, τότε είναι μεμπτό και πρέπει η ομάδα να «συσπειρωθεί» εναντίον του.

Σημαντικό στοιχείο ελληνικότητας επίσης που προβάλλεται είναι η εορτή της Καθαρής Δευτέρας που αποτελεί μία παραδοσιακή γιορτή για την ελληνική κοινωνία που ως αφετηρία της έχει το θρησκευτικό στοιχείο.

Επίσης, αναφέρονται κάποια γνωμικά που θα μπορούσαμε να τα χαρακτηρίσουμε ως στοιχεία ελληνικότητας αφού οι λαϊκές παροιμίες και αντιλήψεις αποτελούσαν πάντα αναπόσπαστα στοιχεία έκφρασης του ελληνικού λαού. Για παράδειγμα: «Ο χάρος δεν κοιτά πλούσιο ή φτωχό , καλό ή κακό», «όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος», κτλ.

Σημαντικό στοιχείο αποτελούν, επίσης, οι οικογενειακοί δεσμοί. Τονίζεται η σχέση του ανδρόγυνου στο και η σχέση της νεκρής μητέρας και του παιδιού της 1^ο περιστατικό και ότι ήταν αγαπημένη οικογένεια και συνδεδεμένη με τους συγγενείς τους και τη γενέτειρα τους. Επίσης τονίζεται η ενότητα της οικογένειας του οδηγού της πόρσε και η διακριτικότητα τους συνολικά και ειδικότερα στο θέμα του διαζυγίου των γονέων καθώς και οι συναισθηματικοί δεσμοί της μητέρας του συνοδηγού με το νεκρό γιο της. Στην περίπτωση του κοριτσιού που σκοτώθηκε, στο 2^ο περιστατικό, τονίστηκε ιδιαίτερα όχι μόνο το πόσο αγαπημένη οικογένεια ήταν αλλά και ότι εκείνη επιτελούσε σωστά τον κοινωνικό της ρόλο μέσα σε αυτή, αφού ήταν υπάκουη προς τους γονείς της. Γενικά εκφράζεται η άποψη ότι ένας καλός χαρακτήρας (όπως αυτός του επιζώντα πατέρα όπως αναφέρθηκε) διαμορφώνεται μέσα από την αγάπη και την παιδεία της οικογένειας.

Τέλος, προβλήθηκε το θρησκευτικό συναίσθημα και η εκκλησία. Στην εκπομπή «Tatiana live» τονίστηκε κυρίως στη συζήτηση για τη δημιουργία αποτεφρωτηρίων όπου σχολιάστηκε ότι η εκκλησία δε συμφωνεί και εμμένει όπως και πολύς κόσμος στον παραδοσιακό τρόπο ταφής που το χριστιανικό δόγμα προστάζει.⁸ Κάτι που δεν προκαλεί έκπληξη εφόσον η εκκλησία αποτελεί μια τεχνητή μάζα που τα μέλη της συνδέονται με συναισθηματικούς δεσμούς (Φρόυντ, 1967/1977) που οι λειτουργίες των μελών της επιβάλλονται σε αυτά και όπως κάθε τέτοια, η ενδεχόμενη διάλυση της προκαλεί κοινωνικό φόβο.

⁸ Βέβαια η θέση της εκπομπής αλλά κατά πλειοψηφία και το κοινό που ερωτήθηκε εκείνη τη μέρα ήταν υπέρ της δημιουργίας αποτεφρωτηρίων

3.6.2. Γενικεύσεις και στερεότυπα

- Άνδρας – γυναίκα:

Τα στερεότυπα με βάση το φύλο αναπτύχθηκαν από τις εκπομπές, κυρίως από την 1^η, τόσο στον άξονα: άνδρας-γυναίκα όσο και στον άξονα: πατέρας-μητέρα. Έτσι, ο άνδρας παρουσιάζεται ως γνώστης των αυτοκινήτων που συχνά εντυπωσιάζεται από τα ακριβά και γρήγορα αυτοκίνητα τα οποία αποτελούν έκφραση της αρρενωπότητας του. Επίσης, όταν έχει εκπαιδευτεί στις ειδικές δυνάμεις, παρουσιάζεται ως πιο σκληραγωγημένος, ψύχραιμος και υπεύθυνος. Ο πατέρας παρουσιάζεται ως ο προστάτης της οικογένειας που έχει την ευθύνη να διασφαλίσει την ασφάλεια και τη διαβίωση των υπόλοιπων μελών. Όσο πιο πετυχημένος είναι στην εργασία του, τόσο πιο επιτυχημένη και υγιής είναι η οικογένεια του. Η γυναίκα παρουσιάζεται με ελλιπή γνώση για τα αυτοκίνητα, τόσο που αμελεί (περισσότερο από τους άνδρες) τις βασικές γνώσεις για την ασφαλή χρήση τους. Ενώ οι μητέρες παρουσιάζονται ως υπεύθυνη για την ανατροφή των παιδιών και, στην περίπτωση που ακολουθεί κάποια καριέρα, τότε θεωρείται φυσικό να νιώθει κάποιες τύψεις και να προσπαθεί να βρει την ισορροπία της δουλειάς της χωρίς να αποκλίνει από το ρόλο της ως μητέρα. Βλέπουμε λοιπόν, αν και όχι με τόσο εμφανή τρόπο αλλά συγκαλυμμένο πίσω από τη συμπαράσταση και το πένθος των μελών των εκπομπών, ότι αναπαράγονται τα έμφυλα στερεότυπα σε μεγάλο βαθμό. Εξάλλου οι γυναίκες βγήκαν στην εργασία σχετικά πρόσφατα στην ιστορία του Δυτικού κόσμου και εξακολουθούν να υπάρχουν κατάλοιπα και συντηρητικές απόψεις και προκαταλήψεις εις βάρος τους σε σχέση με το ζήτημα αυτό, ειδικότερα όταν έχουν παιδιά και απαιτητικό επάγγελμα.

- επαρχία-πόλη:

Μία ακόμα διάκριση που έγινε είναι η οδήγηση στην επαρχία και στην πόλη. Τονίζεται ότι στην επαρχία υπάρχει περισσότερη παραβατικότητα (οδήγηση χωρίς δίπλωμα και άδειες κτλ.) και ότι εκεί κάποιες φορές παιδιά και ότι αυτό μάλιστα πολλές φορές θεωρείται από τους γονείς τους ως κάτι καλό. Τονίζεται επίσης, πως αυτά τα παιδιά έχουν διαφορετική νοοτροπία στην οδήγηση τους, περισσότερη ασέβεια στον ΚΟΚ συγκριτικά με τους οδηγούς στην πόλη.

- νέος- ηλικιωμένος:

Κυρίως η παρουσιάστρια στην 1^η εκπομπή δε δίστασε να δώσει ερμηνεία στο φαινόμενο των τροχαίων δυστυχημάτων με βάση, μεταξύ άλλων, την ηλικία. Αναφέρει ότι συνήθως οι παραβάτες τροχαίων είναι οι νεαροί και ότι οι αιτίες της παραβατικότητας αυτής είναι

κυρίως η απερισκεψία, η αγάπη για την ταχύτητα, η παρόρμηση, ότι βλέπουν το αυτοκίνητο σαν ακριβό παιχνίδι. Έτσι, οι νέοι σε ηλικία παρουσιάζονται ως άτομα χωρίς ορθολογισμό και συναίσθηση που πράττουν παρακινούμενοι από τις ορμές τους, με μια ζωντάνια που δε μπορούν να ελέγξουν και απωθημένα που εκτονώνουν με τον τρόπο αυτό. Από την άλλη, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία (που σπανιότερα προκαλούν δυστυχήματα όπως αναφέρεται), προκαλούν ατυχήματα για τον ακριβώς αντίθετο λόγο, επειδή δε βλέπουν καλά, έχουν μειωμένα αντανεκλαστικά κτλ. Για τους ηλικιωμένους γίνεται επίσης αναφορά στη 2^η εκπομπή στη συζήτηση για κάποιους ηλικιωμένους που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για ανανέωση διπλώματος οδήγησης και απαιτούν από τους γιατρούς να τους την επιτρέψουν. Έτσι, οι ηλικιωμένοι παρουσιάζονται ως άτομα ασθενή που πολλές φορές δε συμβιβάζονται με αυτή την κατάσταση και υπερεκτιμούν τις δυνατότητες τους. Όσο για τη διαφορά ηλικίας των θυμάτων, και πάλι υπάρχει διάκριση και «προτεραιότητα», και μόνο από το γεγονός επιλογής της είδησης και χρόνου αναφοράς σε αυτή από τις δύο εκπομπές. Το περιστατικό με την αποθανούσα ηλικιωμένη σχεδόν αγνοήθηκε συγκριτικά με τα άλλα δύο περιστατικά στα οποία υπήρξαν νεαρά θύματα, και ήδη υποθέσαμε ότι έναν από τους λόγους αποτελεί η πεποίθηση ότι θεωρείται χειρότερο να χάνονται από τη ζωή νεαρά άτομα, πόσο μάλλον παιδιά, παρά ηλικιωμένοι και άρα στην πρώτη περίπτωση ενισχύεται περισσότερο το αίσθημα αδικού και πένθους από το κοινό και άρα το ενδιαφέρον της είδησης. Ενώ, όπως και σε πολλές άλλες περιπτώσεις αλλά και στο προς μελέτη ζήτημα, δίνεται ιδιαίτερη σημασία και νοσηματοδότηση στο σώμα του «νεκρού παιδιού» όπου προτάσσεται η νεότητα και «καθίσταται σαφής ο φετιχισμός μιας ορισμένης εκδοχής της νεότητας μέσω της κυρίαρχης στην ελληνική κοινωνία εξίσωσης του «παιδιού» με την «αθωότητα», εξίσωση που αποτελεί έκφραση μιας θεμελιωδώς στερεοτυπικής αντιμετώπισης της ηλικίας (ageism)» (Χαλκιά, 2012, σ.238). Βέβαια, ο θάνατος είναι ένα «πολιτισμικό γεγονός» που βιώνεται διαφορετικά σε κάθε κοινωνία (Παπαρίζος, 2009) και η αντιμετώπιση του «φαίνεται να είναι το βασικό στοιχείο κάθε πολιτισμού. Ανάλογα με τις συλλογικές αναπαραστάσεις και τις αφηγήσεις κάθε κοινωνίας αρχέγονοι φόβοι και ερωτήματα προσπαθούν να απαντηθούν». (Κωνσταντοπούλου, 2014 σ. 171)

- πλούσιος – φτωχός:

Σχετικά με τη διάκριση αυτή, οι εκπομπές ως εμφανή θέση πρόβαλλαν ότι καμία σημασία δεν έχει στην αντιμετώπιση των τροχαίων η οικονομική κατάσταση και η οικονομική και κοινωνική τάξη. Θεωρήθηκε μάλιστα, ειδικά στην 1^η εκπομπή, ότι όσοι δίνουν ταξική διάσταση σε αυτό το ζήτημα, ζηλεύουν τους πλούσιους ή έχουν

απωθημένα και αντιμετωπίστηκαν με οργή και ειρωνεία από τους συντελεστές των εκπομπών. Παρόλα αυτά, έγιναν κάποιες αναφορές στην απαιτούμενη προσοχή που απαιτείται στην οδήγηση με σπορ αυτοκίνητα γιατί αυτά είναι σχεδιασμένα να φτάνουν σε πολύ υψηλή ταχύτητα πολύ εύκολα και γρήγορα, και στον απαιτούμενο σεβασμό που πρέπει να υπάρχει στους άλλους κτλ. Επίσης, ειδικότερα από την 1^η εκπομπή αναφέρεται συνεχώς η κοινωνική τάξη του οδηγού της πόρσε και η βιομηχανία του πατέρα του. Πέραν αυτών, στην πρόταση για τα πρόστιμα με εισοδηματικά κριτήρια του Υφυπουργού, με τα οποία διαφωνεί, η παρουσιάστρια στηρίζει τη θέση της με το παράδειγμα ότι κάποιος ξένης καταγωγής μπορεί να φοροδιαφεύγει και θα μπορεί να «σκοτώσει» με μικρό πρόστιμο ενώ θα πληρώσει περισσότερο κάποιος που δουλεύει και έχει κάποιο εισόδημα. Επομένως παρόλο που υποτίθεται ότι οι θέσεις των εκπομπών είναι «αταξικές», έμμεσες αναφορές δείχνουν το αντίθετο.

Τα στερεότυπα αποτελούν κατηγοριοποιήσεις ανθρώπων με ανάλογες προσδοκίες και αναπαραγωγή τυποποιημένων απόψεων που απλοποιούν την κοινωνική πραγματικότητα και δίνουν μια εικόνα και μια εξήγηση για τον άλλο. Επίσης, «η δημιουργία των στερεοτύπων συνδέεται συχνά με τον ψυχολογικό μηχανισμό της μετατόπισης, όπου τα συναισθήματα της εχθρότητας ή του θυμού κατευθύνονται εναντίον αντικειμένων τα οποία δεν είναι οι πραγματικοί πρόξενοι τους» (Giddens, 1989/2009 σ.302).

Ενώ, όσον αφορά στην παραβατικότητα, η αναπαραγωγή των στερεοτύπων από τα ΜΜΕ σε ένα βαθμό λειτουργούν ως μέσο κοινωνικού ελέγχου αφού ενεργοποιούν το φόβο και την κοινωνική προκατάληψη στους «νομοταγείς πολίτες» και καλλιεργούν την αποστασιοποίηση τους από τους παραβάτες και έτσι την ενδυνάμωση των κοινωνικών κανόνων. (Λαμπροπούλου, 1999).

3.6.3. Η πολιτική διάσταση

Και στις δύο εκπομπές αναδείχτηκε η πολιτική διάσταση των γεγονότων με αφορμή το 1^ο τροχαίο περιστατικό σε δύο σκέλη: Το πρώτο αποτέλεσαν οι δηλώσεις κάποιων βουλευτών του Σύριζα σε συνέντευξη που τους έγινε για το αν τα δυστύχημα αυτό το θεωρούν ταξικό όπως χαρακτηρίστηκε ή όχι ενώ το δεύτερο σκέλος αφορούσε την έμμεσα συνδεδεμένη είδηση για την πρόταση για νέα πρόστιμα όπου οι σημαντικές αλλαγές που προτείνονται είναι όσοι προκαλούν δυστυχήματα να προσφέρουν κοινωνική υπηρεσία σε οικογένειες θυμάτων δυστυχημάτων και τα πρόστιμα να

ορίζονται με εισοδηματικά κριτήρια, δηλαδή να κλιμακώνονται ανάλογα με την εισοδηματική κατάσταση του κάθε παραβάτη. Οι παρουσιαστές και των δύο εκπομπών ως προς τα δύο αυτά θέματα είχαν τις εξής θέσεις:

-Η πρόταση για τα εισοδηματικά κριτήρια είναι ταξική και δε βοηθά στην πρόληψη αλλά στην είσπραξη χρημάτων

-Είτε πλούσιος είτε φτωχός κάποιος, είτε με ακριβό είτε με φθηνό αυτοκίνητο, είτε υπό την απειλή μικρού είτε υπό την απειλή μεγάλου προστίμου, είτε πρόκειται για μικρή παράβαση είτε για μεγάλη, οι πράξεις των παραβατών είναι εξίσου αξιόποινες και μπορεί να αποβούν θανατηφόρες,

-Η πραγματική αιτία του φαινομένου των τροχαίων είναι η γενικότερη οδική συμπεριφορά των Ελλήνων και έλλειψη παιδείας από το σχολείο και την οικογένεια. Η θέση αυτή τονίζεται ιδιαίτερα από την εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» ο παρουσιαστής της οποίας, προτρέπει τους πολιτικούς που παρευρέθηκαν ως καλεσμένοι να μην «κοκορομαχούν» αλλά όλοι μαζί να προβούν σε πολιτικές μεταρρυθμίσεις που θα συμβάλλουν στην πρόληψη του φαινομένου. Ιδιαίτερα επιμένει στην πρόταση για μάθημα κυκλοφοριακής παιδείας στο σχολείο.

Και οι δύο εκπομπές ασκούν κριτική στα πολιτικά πρόσωπα. Στην 1^η εκπομπή τόσο οι βουλευτές που χαρακτήρισαν το 1^ο τροχαίο ταξικό⁹ όσο και η πρόταση για τα πρόστιμα με εισοδηματικά κριτήρια αντιμετωπίστηκαν με οργή και ειρωνεία, η οποία εξαπλώθηκε και στο πρόσωπο του πρωθυπουργού και ολόκληρης της Κυβέρνησης και της ιδεολογία που πρεσβεύει. Μάλιστα παρουσίασαν διάφορες δημοσιεύσεις από τα κοινωνικά δίκτυα ανθρώπων που με χιούμορ σχολίαζαν τα θέματα αυτά στα πλαίσια αστεϊσμού¹⁰.

Ενώ για το ζήτημα της δημιουργίας των αποτεφρωτηρίων η παρουσιάστρια τόνισε ότι η τωρινή κυβέρνηση είναι πιο ευαισθητοποιημένη σε αυτά τα θέματα και πρέπει να προσχωρήσει τη διαδικασία ενώ διερωτάται ποια η γνώμη της αντιπολίτευσης που, όπως ισχυρίζεται, συνδέεται περισσότερο με την Εκκλησία, η οποία αντιτίθεται στη διαδικασία.

Η 2^η εκπομπή από την άλλη, μεταδίδει το μήνυμα πως για να αντιμετωπισθεί η παραβατικότητα που σχετίζεται με τα τροχαία πρέπει να δουλέψουν συλλογικά όλοι οι

⁹ Αν και, στη συνέχεια, οι δύο βουλευτές προέβησαν σε άλλες δηλώσεις που αναιρούσαν το χαρακτηρισμό αυτό, για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Παράρτημα Γ

¹⁰ Κάποια μάλιστα από αυτές τις δημοσιεύσεις συνέκρινε μέλη της κυβέρνησης με τον Μαρξ, το οποίο σχολιάστηκε από τα μέλη της εκπομπής

βουλευτές μαζί και να προβούν σε μεταρρυθμίσεις πρόληψης και να λειτουργήσει ορθά η διακομματική επιτροπή (το έργο της οποίας αμφισβητείται από τον παρουσιαστή). Σαφής όμως υπήρξε η θέση της εκπομπής κατά των δηλώσεων περί ταξικότητας και των εισοδηματικών κριτηρίων στα πρόστιμα.

3.6.4. Ο θάνατος και το πένθος

Οι αναφορές στο θάνατο και στις δύο εκπομπές εκφράστηκαν σε διάφορα σκέλη:

Ο σεβασμός στους νεκρούς τονίστηκε από τις δύο εκπομπές γι' αυτό και, όπως υποθέτουμε, φάνηκαν να προσπαθούν οι παρουσιαστές να είναι προσεκτικοί στις εκφράσεις που χρησιμοποίησαν για τον νεκρό παραβάτη. Επίσης αναφέρθηκε ότι όσοι τον εξυβρίζουν προβαίνουν σε βεβήλωση νεκρών.

Από τις δύο εκπομπές επίσης, τονίστηκε το πώς αντέδρασε και διαχειρίστηκε το πένθος του ο μοναδικός επιζών στο 1^ο περιστατικό, σύζυγος και πατέρας των αποθανόντων. Και οι δύο παρουσιαστές τόνισαν την αξιοπρέπεια και τη συμπάθεια του προς τον νεκρό παραβάτη και τους οικείους και ότι σε καταστάσεις όπως αυτή που αντίκρουσε ο συγκεκριμένος στη σκηνή της πρόσκρουσης φέρουν κάθε άνθρωπο σε μεγάλο σοκ δύσκολα διαχειρίσιμο. Στο πλαίσιο της συζήτησης αυτής τονίστηκαν και κάποια χαρακτηριστικά του, ότι πίστευε στο θεό, ότι είχε ειδική και σκληρή εκπαίδευση στα ΟΥΚ και ότι του άρεσαν τα γρήγορα και ακριβά αυτοκίνητα. Ιδιαίτερα για την πίστη στο θεό, ο τονισμός αυτού του χαρακτηριστικού έχει την εξήγηση του στο γεγονός ότι ο θεός αποτελεί «συσσωρευμένο νόημα» με βάση το οποίο οι άνθρωποι δρουν, σκέπτονται και ζουν, είναι ο θεός που μετατρέπει τις ενορμήσεις των ανθρώπων για ζωή και θάνατο σε επιθυμίες και πράξεις. (Παπαρίζος, 2011). Σε κάθε περίπτωση η θρησκεία γενικά και η εκκλησία ειδικότερα επιβάλλουν συγκεκριμένα πλαίσια δράσης στους ανθρώπους.

Δύο ακόμα θέματα που επίσης έθιξε το «Tatiana Live» σχετικά με το πένθος αφορούν στο πώς διαχειρίστηκαν το πένθος τους ο πατέρας του παραβάτη και η μητέρα του φίλου του και συνοδηγού. Στην πρώτη περίπτωση εκφράζεται από την παρουσιάστρια η θέση πως η εργασία γενικά βοηθά στη διαχείριση του πένθους αλλά τονίζεται επίσης ότι είναι κρίμα ένας άνθρωπος με υγιή οικογένεια και επιχείρηση να χάνει το νεαρό γιο του. Παρουσιάζει την εργασία ως δημιουργικότητα για τον άνθρωπο, την αντιπαραβάλλει ουσιαστικά στο θάνατο, παρουσιάζοντας την ως σύμβολο δημιουργίας και ζωής.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά στη μητέρα του συνοδηγού που όπως αναφέρεται πιο πάνω είναι γιατρίνα και η παρουσιάστρια υποθέτει ότι η μητέρα αυτή θα πρέπει να νιώθει

τύψεις που έχασε το γιο της σε νεαρή ηλικία, τώρα που θα μπορούσε να έχει μαζί του χρόνο, εκείνο το χρόνο που δεν μπόρεσε να έχει παλαιότερα λόγω της δουλειάς της.

Ιδιαίτερα πάντως τονίζεται και από τις δύο εκπομπές η συμπάθεια τους στο πένθος όλων των οικείων όλων των αποθανόντων.

Ένα άλλο ζήτημα με το οποίο ασχολήθηκε το «Tatiana Live», αφορά στη θρησκευτική κηδεία και πώς λειτουργεί η «βιομηχανία του θανάτου» ένα άλλο αφορά στη δημιουργία αποτεφρωτηρίων στην Ελλάδα. Η παρουσιάστρια είναι υπέρ της δημιουργίας τους και προτρέπει την κυβέρνηση να προχωρήσει στη εκτέλεση του αντίστοιχου νομοσχεδίου ξεπερνώντας τα εμπόδια από τα «κυκλώματα» που αποτελούν εμπόδια.

Εκτός από το θρησκευτικό στοιχείο, στις δύο εκπομπές τονίστηκε ιδιαίτερα ο παράγοντας της τύχης, της μοίρας αλλά και της ειρωνείας της τύχης, της τραγωδίας, που αντανακλούν την αγωνιώδη προσπάθεια των ανθρώπων να εξηγήσουν τον θάνατο αλλά και τις προσεγγίσεις που χρησιμοποιεί η κάθε κοινωνία για το επιτύχει αυτό.

Σχετικά με την τηλεοπτική βία και την μεγάλη προβολή (από τις εκπομπές, και γενικά τα ΜΜΕ) του θανάτου παρόλη την αποστροφή που δημιουργεί, σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου (2012 β) η τηλεοπτική βία καλύπτει κάποιες ανθρώπινες ανάγκες όπως ο τηλεοπτικός κανιβαλισμός όπου προβάλλεται ο θάνατος με τη μορφή συντριμμιών και παραμορφώσεων και της καταστροφής που απωθούν μεν το κοινό αλλά και δημιουργούν φαντασιώσεις που σχετίζονται με το θάνατο ως απαραίτητη συνθήκη για την ύπαρξη της ζωής, ενώ αποτελεί και συμβολική επιβεβαίωση της ζωής μέσω διαφόρων συμπλεγμάτων : το άτομο ελκύεται στο να βλέπει τον πόνο του άλλου, χαίρεται να βλέπει μια διαφορετική από τη δική του συμπεριφορά να «τιμωρείται» ως επιβεβαίωση της δικής του συμπεριφοράς ως σωστής και ανακουφίζεται ζει ακόμα.

3.6.5. Προτεινόμενες λύσεις – το νομικό πλαίσιο

Οι λύσεις για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας που σχετίζεται με τα τροχαία δυστυχήματα που προτάθηκαν από τους συντελεστές και τους εμπλεκόμενους στις δύο εκπομπές αφορούν κυρίως στη σωστή εκμάθηση οδικής συμπεριφοράς από την οικογένεια και τα σχολεία με μαθήματα κυκλοφοριακής αγωγής. Δε διστάζουν να εκθέσουν, ειδικά στη 2^η εκπομπή, τις προτάσεις τους αλλά και να νοσταλγήσουν τις εποχές όπου οι οικογένειες των ίδιων ήταν πολύ προσεκτικές με την ελευθερία που τους παρείχαν ως εφήβους σε αντίθεση με τώρα που όπως αναφέρθηκε, τα παιδιά οδηγούν τα αυτοκίνητα των γονέων τους με απερισκεψία. Κριτική ασκήθηκε στον ελλιπή εξοπλισμό

πρόληψης όπως οι κάμερες ασφαλείας και το πώς αυτός χρησιμοποιείται ενώ εκφράστηκε από την 1^η εκπομπή ότι λανθασμένα δεν επιτρέπεται η προβολή των βίντεο προσκρούσεων με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού. Σε αντίθεση με τη θέση αυτή της εκπομπής, ασκήθηκε ένορκη διοικητική εξέταση για τη διαρροή του συγκεκριμένου βίντεο καθώς αυτό αποτελούσε προανακριτικό υλικό.

Αναφορικά με την πρόταση που τέθηκε από τον Υφυπουργό Μεταφορών για τα πρόστιμα με εισοδηματικά κριτήρια, όπως αναφέρθηκε και παρά πάνω, διαφώνησαν οι συντελεστές και των δύο εκπομπών ρητά ενώ το θεώρησαν μέτρο που δεν αποσκοπεί σε πρόληψη αλλά είσπραξη χρημάτων ενώ αναφορικά με την άλλη του πρόταση για κοινωνική υπηρεσία των παραβατών τροχαίων ατυχημάτων που τραυματίζουν θανάσιμα ή μη το θύμα προσφέροντας βοήθεια σε άλλα θύματα δυστυχημάτων στα νοσοκομεία όπου νοσηλεύονται, εξέφρασαν ότι ήταν σύμφωνοι¹¹. Το δεύτερο σκέλος της πρότασης φαίνεται να αποτελεί μια εναλλακτική εξωδικαστική μέθοδο που θυμίζει επανορθωτικές διαδικασίες περισσότερο παρά τιμωρητικές. Με τον όρο επανορθωτικές διαδικασίες εννοούμε ένα φάσμα εναλλακτικών διαδικασιών όπου στοχεύουν στην λήψη ευθύνης από το θύτη και ευκαιρία για αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε αλλά και ευκαιρία στο θύμα να αποκατασταθεί το τραύμα του. Η επανορθωτική δικαιοσύνη δίνει μεγάλη έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και έτσι έχει πολλά πλεονεκτήματα στην αντιμετώπιση αλλά και στην πρόληψη της εγκληματικότητας αλλά και κάποιες γκρίζες ζώνες λόγω της όχι και τόσο αυστηρής οριοθέτησης των πρακτικών της. (Αρτινοπούλου, 2010).

Συζητήθηκε επίσης το ζήτημα (κυρίως από οικείους θυμάτων και όχι τόσο από τους ίδιους τους παρουσιαστές) αν οι ποινές με βάση τους νόμους που έχουν θεσπιστεί για τα τροχαία είναι αρκετά επιεικείς για τα άτομα που προκάλεσαν θανατηφόρο δυστύχημα.

Τέλος, εκφράστηκαν από τους παρουσιαστές προτάσεις προς την πολιτεία για θέσπιση ειδικής επιτροπής στη Βουλή (ή την ορθότερη λειτουργία της ήδη υπάρχουσας) που θα ασχολείται με το θέμα της κυκλοφοριακής παιδείας. Δε δίστασαν να εκφέρουν τη γνώμη τους για το νομικό πλαίσιο όπως π.χ. να γίνεται αφαίρεση διπλώματος από τους παραβάτες τροχαίων δυστυχημάτων για μεγάλο διάστημα κτλ.

¹¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πρόταση, βλ.: <http://www.cnn.gr/news/politiki/story/69924/mayraganis-koinoniki-thiteia-se-opoion-prokalei-dystyximata>

Θα ήταν ίσως χρήσιμο να παραθέσουμε σε αυτό το σημείο κάποια αποσπασματικά, βασικά σημεία του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας που σχετίζονται με τα προς μελέτη περιστατικά μας¹²:

-Στο άρθρο 20, σχετικά με τα όρια ταχύτητας αναφέρεται στην παρ. 1 ότι: «Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας των αυτοκινήτων οχημάτων, μέσα στις κατοικημένες περιοχές ορίζεται σε 50 χιλιόμετρα την ώρα, αν άλλως ορίζεται με ειδική σήμανση» και στον πίνακα της παρ. 2 αναφέρεται ότι το ανώτερο επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας για επιβατηγά οχήματα σε αυτοκινητόδρομο είναι 130.

-Σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρο 7 για τους κανόνες συμπεριφοράς: «Οι χρήστες των οδών πρέπει να αποφεύγουν οποιαδήποτε συμπεριφορά που είναι πιθανό να εκθέσει σε κίνδυνο ή να παρεμποδίσει την κυκλοφορία, να εκθέσει σε κίνδυνο πρόσωπα ή να προκαλέσει ζημιές σε δημόσια ή ιδιωτική περιουσία». Στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου: «Οι οδηγοί πρέπει να επιδεικνύουν επιπλέον προσοχή όσον αφορά τους πιο ευάλωτους χρήστες των οδών, όπως είναι οι πεζοί, οι ποδηλάτες και ειδικότερα τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με αναπηρίες».

-Ενώ σύμφωνα με το άρθρο 8:

«3. Κάθε οδηγός επιβάλλεται να έχει την αναγκαία σωματική και διανοητική ικανότητα και να βρίσκεται σε κατάλληλη φυσική και πνευματική κατάσταση για να οδηγεί.

4. Κάθε οδηγός πρέπει να κατέχει τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες για την οδήγηση του οχήματος.

5. Κάθε οδηγός πρέπει να έχει το όχημα του υπό έλεγχο ώστε να μπορεί να ασκεί πάντοτε την απαιτούμενη και προσήκουσα επιμέλεια...».

-Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 για τη συμπεριφορά σε περίπτωση ατυχήματος, (για την οποία κατηγορείται ο δράστης του 2^{ου} περιστατικού από οικείους του θύματος αλλά προσάπτεται και στο δράστη του 3^{ου} περιστατικού):

Σε περίπτωση τραυματισμού ή θανάτου κάποιου προσώπου κατά το ατύχημα, να ειδοποιήσουν την αστυνομία και να παραμείνουν στη σκηνή του ατυχήματος ή να επιστρέψουν και να αναμείνουν σε αυτή μέχρι την άφιξη της αστυνομίας εκτός εάν τους δοθεί άδεια να αναχωρήσουν από την αστυνομία, ή πρέπει να συνδράμουν τους τραυματισθέντες, ή να τύχουν οι ίδιοι περίθαλψης.

-Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32 για τους κανόνες χρήσης των φώτων οχημάτων αναφέρεται ότι «Μεταξύ λυκόφωτος και αυγής [...], τα ακόλουθα φώτα θα

¹² Ανακτήθηκαν από: Ηλεκτρονική Νομική Βιβλιοθήκη, (2012) και Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 2014

είναι αναμμένα στα κινούμε οχήματα..», παράβαση στην οποία υπέπεσε μεταξύ άλλων ο παραβάτης του 3^{ου} περιστατικού.

- Ο παραβάτης του 3^{ου} περιστατικού κατηγορείται επίσης για παραβίαση του κανόνα που περιγράφει το άρθρο 36, παρ. 1 σχετικά με τον αριθμό κυκλοφορίας οχημάτων όπου αναφέρει ότι : «Όλα τα οχήματα με κινητήρα σε διεθνή κυκλοφορία πρέπει να επιδεικνύουν τον αριθμό κυκλοφορίας τους στο εμπρόσθιο και το οπίσθιο μέρος...». Ενώ σύμφωνα με το άρθρο 41 «1. (a) Όλοι οι οδηγοί οχημάτων με κινητήρα πρέπει να κατέχουν άδεια οδήγησης.»

Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία, μελετήθηκαν οι αφηγήσεις δύο τηλεοπτικών εκπομπών υψηλής τηλεθέασης («Tatiana Live» και «Καλημέρα Ελλάδα») σχετικά με τρία συγκεκριμένα περιστατικά θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων που ως βασικό κοινό χαρακτηριστικό είχαν τη νεαρή ηλικία του παραβάτη, το θάνατο των θυμάτων και ότι συνέβησαν μέσα σε μικρή χρονική περίοδο. Το 1^ο αφορούσε το δυστύχημα στην Εθνική Οδό Αθηνών - Λαμίας όπου μία πόρσε με μεγάλη ταχύτητα και εκτός ελέγχου προσέκρουσε σε παρκαρισμένο αυτοκίνητο με θύματα τον οδηγό και το συνοδηγό της πόρσε και μια γυναίκα με το μικρό παιδί της που επέβαιναν στο παρκαρισμένο. Επέζησε ο σύζυγος της γυναίκας και οδηγός του παρκαρισμένου που αποβιβάστηκε προσωρινά. Το δεύτερο συνέβη στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας όπου ένας νεαρός με μεγάλη ταχύτητα οδηγούσε αυτοκίνητο που διέφυγε από τον έλεγχο του και «ανέβηκε» στο πεζοδρόμιο όπου παρέσυρε μια έφηβη ενώ φέρεται ότι εγκατέλειψε το θύμα του και το τρίτο συνέβη στην Αμφιλοχία όπου επίσης ένας νεαρός οδηγός παρέσυρε δύο γυναίκες που περπατούσαν και η μία εκ των δύο, 70χρονη, κατέληξε. Επίσης φέρεται ότι εγκατέλειψε το θύμα του.

Τα τελικά συμπεράσματα που θα μπορούσαμε να εξάγουμε είναι ότι πράγματι, όπως αρχικά υποθέσαμε, υπάρχει διαφοροποίηση στην αντιμετώπιση τόσο για το εκάστοτε περιστατικό όσο και για τους συμμετέχοντες σε αυτά. Η μετάδοση των μηνυμάτων των εκπομπών ενισχύθηκε από:

α. την ιεραρχία στην επιλογή της είδησης όπου υπήρξε φανερά πολύ μεγαλύτερη ενασχόληση με το 1^ο περιστατικό, λιγότερη με το 2^ο και πολύ λιγότερη έως καθόλου με το 3^ο, β. την σκηνοθεσία των εκπομπών όπου ο γραπτός και ο προφορικός λόγος, η εικόνα και ο ήχος ενέτειναν τη «δραματοποίηση» των ειδήσεων, ειδικότερα το θεαματικό βίντεο της πρόσκρουσης του 1^{ου} περιστατικού αναπαράχθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό, γ. την παρουσίαση των συντελεστών της εκπομπής στην οποία περιλαμβάνονται εκτός από το λόγο τους, το ύφος, η εμφάνιση και ο δημοσιογραφικός τους ρόλος. Η έκφραση του πένθους και της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ενσυναίσθησης και της ταύτισης προς τους νεκρούς και τους οικείους τους αναδείχθηκε έντονα και από τις δύο εκπομπές. Στην 1^η εκπομπή η παρουσιάστρια παρουσιάζεται ως τυπική αλλά τα θέματα παρουσιάζονται με περισσότερη έμφαση στην προσωπική ζωή των εμπλεκομένων, στο «κουτσομπολιό» ενώ στην 2^η εκπομπή ο παρουσιαστής παρουσιάζεται πιο αυθόρμητος

και ευθύς αλλά τα θέματα παρουσιάζονται με περισσότερη «σοβαρότητα» και με όσο το δυνατόν λιγότερες έμμεσες με τα περιστατικά καθ' αυτά αναλύσεις.

Από την προβολή των περιστατικών προέκυψαν αναπαραστάσεις: α. σε σχέση με την ελληνική οδική συμπεριφορά και τις γενικεύσεις για τα γνωρίσματα του ελληνικού λαού γενικά (οι Έλληνες παρουσιάστηκαν ως εγωιστές, χωρίς παιδεία, άξεστοι, απρόσεκτοι), β. γενικεύσεις επίσης προέκυψαν σε σχέση με το φύλο, την ηλικία, την οδήγηση στη επαρχία σε αντίθεση με αυτή στην πόλη, και την οικονομική κατάσταση. γ. αναδείχθηκε επίσης η πολιτική και νομική διάσταση όπου ασκήθηκε κοινωνική κριτική στα πολιτικά πρόσωπα και δ. αναδείχθηκαν αντιλήψεις σχετικά με το θάνατο και το πένθος. Πιο συγκεκριμένα, σε σχέση με την παραβατικότητα, θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε τα βασικά σημεία ως εξής:

- σχετικά με τα θύματα: ιδιαίτερο ρόλο φαίνεται να διαδραματίζει η ηλικία και το μερίδιο ευθύνης. Όσο νεαρότερο είναι το θύμα, και όσο λιγότερη ευθύνη για το ατύχημα είχε (δεν έκανε παραβίαση, ήταν προσεκτικό, δε μπορούσε να προστατευθεί) τόσο μεγαλύτερο το πένθος και η κοινωνική αλληλεγγύη που απέσπασε από τις εκπομπές.
- σχετικά με τους οικείους: βασικό στοιχείο αποτελεί «το μέγεθος» του πένθους και η διαχείριση του. Έτσι, τη μεγαλύτερη συμπάθεια απέσπασε ο επιζών του 1^{ου} περιστατικού που έχασε τη σύζυγο και το μικρό παιδάκι του και έδειξε «συγχώρηση» προς τον υπαίτιο του πένθους του. Δόθηκαν ακόμα, από την 1^η κυρίως εκπομπή, ερμηνείες και εξηγήσεις για τη διαχείριση του πένθους των οικείων όλων των νεκρών.
- σχετικά τους παραβάτες: το μεγαλύτερο ρόλο στην αντιμετώπιση των παραβατών διαδραμάτισε το αν ίδιοι επέζησαν ή κατέληξαν. Έτσι στο 1^ο περιστατικό και παρόλο που ο παραβάτης έφερε μεγάλο μερίδιο ευθύνης για το δυστύχημα (υψηλή ταχύτητα, κακή συντήρηση αυτοκινήτου, αδυναμία ελέγχου), αποφεύχθηκαν οι επικρίσεις προς τον ίδιο απευθείας γιατί θεωρήθηκε πως αυτό θα ήταν ασέβεια του νεκρού. Επίσης σημαντικό στοιχείο αποτέλεσε ο χαρακτήρας και η συμπεριφορά των παραβατών τόσο πριν το ατύχημα (π.χ. στο 1^ο περιστατικό αναφέρθηκε πως ο παραβάτης ήταν σεμνός παρόλο που ήταν γνωστός και πλούσιος) όσο και μετά (π.χ. στο 2^ο και 3^ο περιστατικό που φέρεται να εγκαταλείφθηκαν τα θύματα ενώ τονίστηκε και η αμέλεια τους είτε αφορά

στην υψηλή ταχύτητα είτε στην κακή συντήρηση του αυτοκινήτου είτε στο γεγονός ότι δεν κατείχαν δίπλωμα οδήγησης).

Εκφράστηκαν επίσης στερεοτυπικές απόψεις σε σχέση με την παραβατικότητα όπως ότι α. συνήθως υπεύθυνοι ατυχημάτων είναι οι νέοι σε ηλικία, β. οι αιτίες για τις οποίες προκαλούνται ατυχήματα από νέους είναι συνήθως η παρορμητικότητα, ο εγωισμός, η αδυναμία να διαχειριστούν ένα ακριβό και γρήγορο αυτοκίνητο, η έκφραση της ενεργητικότητας τους και των «απωθημένων» τους μέσω της ταχύτητας, γ. οι μεγαλύτεροι σε ηλικία προκαλούν ατυχήματα επειδή συνήθως μειώνονται οι ικανότητες τους για οδήγηση (αντανακλαστικά και όραση) και δ. η οδήγηση στην επαρχία χαρακτηρίζεται από περισσότερη «ανομία» σε σχέση με αυτή στην πόλη.

Επομένως, θα μπορούσαμε να ισχυρισθούμε ότι επιβεβαιώθηκαν οι υποθέσεις ότι η αντιμετώπιση διαφοροποιείται ανάλογα με τον κοινωνικό ρόλο των εμπλεκόμενων στα περιστατικά, ότι εκφράστηκαν πολλές γενικεύσεις για την (κακή) οδική συμπεριφορά των Ελλήνων, ότι αναδείχθηκαν ποικίλες στερεοτυπικές αντιλήψεις πίσω από τα σημαίνοντα ενώ τα μηνύματα ενισχύθηκαν από το λόγο, τη σκηνοθεσία των εκπομπών, τους ρόλους των παρουσιαστών και τα οπτικοακουστικά μέσα.

Σε κάθε περίπτωση, οι εκπομπές χειρίστηκαν το μείζον ζήτημα των τροχαίων αναπαράγοντας στερεοτυπικές γενικεύσεις για την παραβατικότητα και όχι μόνο, υπήρξε εκμετάλλευση του πόνου και προβολή της βίας συγκαλυμμένα πίσω από ένα πρόσχημα πένθους και συμπάθειας απέναντι στους νεκρούς και όσους άφησαν πίσω αλλά και ένα συνεχές «κήρυγμα» προς συμμόρφωση όλων μας. Όλα αυτά επιβεβαιώνουν ότι η τηλεόραση, όπως και κάθε μαζικό μέσο επικοινωνίας προσπαθεί να εισχωρήσει στην ψυχολογία των ανθρώπων και να αναπαράγει την κυρίαρχη ιδεολογία, να ενδυναμώσει την ταυτότητα και περιθωριοποιήσει την ετερότητα. Ακόμα και αν οι δημοσιογράφοι που απαρτίζουν την τηλεόραση έχουν την καλύτερη των προθέσεων, στην πραγματικότητα οφείλουν μέσω του κοινωνικού τους ρόλου να αποτελέσουν μέρος του συστήματος αυτού, ενός συστήματος που κύριο μέλημα του είναι το κέρδος, όπως και κάθε άλλης επιχείρησης.

Αναμφίβολα, «αν η τηλεόραση και τα παρόμοια μέσα μαζικής επικοινωνίας έπαυαν να λειτουργούν, τότε θα άρχιζε να πραγματοποιείται αυτό που οι εσωτερικές αντιφάσεις του καπιταλισμού δεν μπόρεσαν ακόμη να καταφέρουν: η αποσύνθεση του συστήματος.» (Marcuse, 1971 σ. 245). Ωστόσο, από την άλλη πλευρά τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ευημερούν ακριβώς επειδή αντανακλούν σε κάποιο βαθμό την κοινωνική πραγματικότητα επομένως καλύπτουν κάποιες ανάγκες των τηλεθεατών.

Και από τις δύο εκπομπές ακούστηκε η άποψη πως το 1^ο περιστατικό, με την πόρσε, έχει συγκλονίσει παγκόσμια, ότι το video της πρόσκρουσης κυκλοφορεί παντού και ακούστηκε ότι θυμίζει κινηματογραφική ταινία, κάτι το οποίο αντανακλά τη σημαντικότητα της έκφρασης του φαντασιακού στοιχείου σε κάθε πτυχή της κοινωνίας. Είναι τόσο ισχυρή η επιρροή του που χρησιμοποιείται για να αναδείξει την ανθρώπινη αποστροφή για το θάνατο και την καταστροφή. Κάτι που έχει εξήγηση αν αναλογιστούμε ότι η ταινία, όπως και κάθε μορφή τέχνης δημιουργείται από ανθρώπους και απευθύνεται σε ανθρώπους, έτσι αντανακλά όλα τα αρχέτυπα, τις φοβίες, τα ανεξήγητα, τα συναισθήματα των ανθρώπων. «Οι φαντασιώσεις κυριαρχούν στην τηλεοπτική εικόνα ακόμα κι όταν αυτή «απεικονίζει» την πραγματικότητα» (Κωνσταντοπούλου, 2012 β). Συνυφαίνεται έτσι, το πραγματικό με το φαντασιακό με ένα τρόπο ώστε να διατρέχουν και τα δύο τη ζωή των ατόμων. Εξάλλου, «επειδή κοινωνία υπάρχει μόνο μέσα από τη δημιουργία νοήματος, κάθε τι «κοινωνικό» (ιστορία, πολιτική, θρησκεία, καθημερινότητα) πρέπει πρώτα από όλα να εννοηθεί σε φαντασιακό επίπεδο για να υπάρχει». (Κωνσταντοπούλου, 2011 σ.30). Όλες αυτές οι ενδόμυχες ανάγκες του ανθρώπου που προαναφέρθηκαν δεν αναπαρίστανται μόνο στην τέχνη αλλά και στα ΜΜΕ. «Όλος ο κόσμος είναι αναγκασμένος να περάσει μέσα από το φίλτρο της βιομηχανίας της κουλτούρας» (Χορκχάϊμερ, Αντόρνο 1944/1986 .σ. 148).

Η θέαση λοιπόν του βίντεο της πρόσκρουσης δημιουργεί υποσυνείδητα και συνειδητά συναισθήματα και σκέψεις. Θα μπορούσε να προκαλεί σε κάποιον φόβο γιατί ο δρόμος που συνέβη το περιστατικό είναι ένας δρόμος από τον οποίο θα μπορούσε να περάσει και ο ίδιος (δεν είναι για παράδειγμα σε κάποια άλλη χώρα), ανακούφιση που το ατύχημα δεν συνέβη στον ίδιο ή σε οικεία του πρόσωπα, αποστροφή απέναντι στο συγκλονιστικό θέαμα του θανάτου, δέος για τις συμπτώσεις που η τύχη δημιουργεί με τόση ακρίβεια, σαν να σκηνοθετήθηκαν σε ταινία, θυμό για τον απρόσεκτο οδηγό και για όλους γενικά τους αποδιοπομπαίους τράγους και αδικία για το θάνατο ανθρώπων που δεν ευθύνονταν, θλίψη μαθαίνοντας περισσότερα πράγματα για τα άτομα που πέθαναν (γιατί αυτό επιτρέπει σε μεγαλύτερο βαθμό την ταύτιση μαζί τους) και χαρά που όλα αυτά είναι τελικά μακρινά και που η ενασχόληση μαζί τους θα τερματίσει όταν κλείσει και η τηλεόραση.

Η θέαση της παρουσίασης των θεμάτων, δημιουργεί συναισθήματα παρόμοια με αυτά που δημιουργούνται στη θέαση μιας δραματικής ταινίας. Σύμφωνα με την Κωνσταντοπούλου (2011), το φαντασιακό αποτελεί μια εικόνα στο ασυνείδητο και είναι αλληλένδετο με τη λογική. Οι κοινωνικές λειτουργίες που εξυπηρετεί είναι αυτή της

ονειροπόλησης, η προσπάθεια για την προσέγγιση του μη κατανοητού, η δημιουργικότητα και η επικοινωνία μεταξύ των μελών της κοινωνίας. Το φαντασιακό υπάρχει στην καθημερινότητα και καθορίζει τις συμπεριφορές των ατόμων. Η εικόνα που η τηλεόραση προσφέρει διευκολύνει τον «οπτικό κανιβαλισμό» ενώ οι φαντασιώσεις του θανάτου κάνουν το άτομο να διαφεύγει από την πραγματικότητα (Κωνσταντοπούλου, 2011).

Άλλωστε, γενικά η θέαση του άλλου σε οποιαδήποτε κατάσταση κι αν αυτός βρίσκεται, δημιουργεί έλξη στους ανθρώπους (εξού και η επιτυχία των reality shows, που μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχει ανθίσει και πάλι στη χώρα μας) καθώς ικανοποιεί την ανθρώπινη περιέργεια, επιτρέπει την οποιαδήποτε κριτική, διευκολύνει τη διαφυγή από τα πραγματικά προβλήματα αλλά και ενισχύει το αξιακό σύστημα καθώς βοηθά τα άτομα να ταυτιστούν ή να κατακρίνουν απόψεις, αξίες και ανθρώπους που βλέπουν απλουστευμένα μπροστά τους χωρίς περεταίρω κρίσεις και εξηγήσεις¹³. Παράλληλα, η τηλεόραση προβάλλει σε μεγάλο βαθμό τη βία, «μάλιστα το να είναι βίαιο ένα γεγονός αποτελεί βασικό κριτήριο στην επιλογή του ως «ενδιαφέρον» και η προβολή αυτή συνδέεται με το θάνατο και την εξουσία στα εξής σημεία: α. στην έμμονη ιδέα με το θάνατο που δημιουργείται επειδή ο θάνατος απωθείται από την ορθολογική κοινωνία αλλά εφόσον αποτελεί συνιστώσα της ζωής, εκφράζεται μέσω των φαντασιώσεων, β. στην συμβολική εξουσία που ασκεί ο άνθρωπος παρακολουθώντας τηλεοπτικά το θάνατο των άλλων και δαμάζοντας έτσι το δικό του θάνατο και γ. στην επιβεβαίωση της ζωής του εαυτού του ανθρώπου μέσω του θανάτου του άλλου. Ο τηλεοπτικός λόγος με τις εκφράσεις που χρησιμοποιεί για τα άτομα του «περιθωρίου», παράλληλα με την προβολή της εικόνας της βίας τονίζει τη στιγματισμένη διαφορά (Κωνσταντοπούλου, 2012 β). Η βία αυτή, την οποία οι εκπομπές αναπαράγουν μπορεί να μην δημιουργούν βίαιη συμπεριφορά αλλά εντείνουν μια ήδη υπάρχουσα προδιάθεση στη βία (Σεραφετινίδου, 2005) και μάλιστα την ίδια στιγμή που υποτίθεται πως αντιτίθενται σε αυτή.

¹³Για παράδειγμα στην ψηφοφορία που γίνεται στο «Τατιάνα Live» υπέρ και κατά της δημιουργίας αποτεφρωτηρίων στην Ελλάδα, ο θεατής που συμφωνεί ή διαφωνεί αντίστοιχα με τη θέση της εκπομπής ενισχύει τη δική του θέση για το θέμα, χωρίς όμως αυτό να μπορεί να φωτιστεί ολόπλευρα στο πλαίσιο στο οποίο παρακολουθείται.

Παράρτημα Α.
Στατιστικά Στοιχεία Τηλεθέασης¹⁴

Πίνακας Α1: Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωση» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017

	Ενημέρωση					
	Τίτλος	Σταθμός	Ημερομηνία	Έναρξη	Λήξη	ΜΡΔ%
1	Φως στο τούνελ	Alpha	3/3/2017	23:28	25:59	24,2
2	Τατιάνα Live	E	1/3/2017	15:44	18:31	19,4
3	Τατιάνα Live	E	28/2/2017	15:44	18:30	19,7
4	Τατιάνα Live	E	3/3/2017	15:44	18:30	17,9
5	Τατιάνα Live	E	2/3/2017	15:44	18:34	17,1
6	Ιστορίες	Skai	28/2/2017	24:31	25:28	18,2
7	Δικογραφίες	Skai	1/3/2017	24:43	25:35	19,2
8	Αυτοψία	Alpha	28/2/2017	23:51	25:24	14,1
9	Τατιάνα Live	E	27/2/2017	15:44	18:33	14,8

Πίνακας Α2: Τα πρώτα προγράμματα «Μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 27/2 - 5/3/2017

	Μαγκαζίνο					
	Τίτλος	Σταθμός	Ημερομηνία	Έναρξη	Λήξη	ΜΡΔ%
1	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	2/3/2017	6:45	10:01	33,5
2	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	3/3/2017	6:44	10:01	32,5
3	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	28/2/2017	6:45	10:01	31,9
4	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	1/3/2017	6:45	9:59	30,8
5	Καλημέρα με τον Γιώργο Αντιά	Skai	4/3/2017	5:59	9:49	33,4

¹⁴ Πηγή: The Nielsen Company

Πίνακας Α3: Τα πρώτα προγράμματα «Ενημέρωσης» των τυπολογιών την περίοδο: 06 - 12/3/2017

	Ενημέρωση					
	Τίτλος	Σταθμός	Ημερομηνία	Έναρξη	Λήξη	ΜΡΔ%
1	Φως στο τούνελ	Alpha	10/3/2017	23:26	25:59	23,9
2	Δικογραφίες	Skai	8/3/2017	24:26	25:25	23,9
3	Τατιάνα Live	E	8/3/2017	15:44	18:29	18,8
4	360 Μοίρες	Alpha	9/3/2017	23:53	25:04	16,4
5	Τατιάνα Live	E	10/3/2017	15:44	18:29	16,6
6	Τατιάνα Live	E	7/3/2017	15:44	18:34	16,8
7	Τατιάνα Live	E	9/3/2017	15:44	18:28	15,8
8	Τατιάνα Live	E	6/3/2017	15:44	18:32	16,0
9	Επτά ημέρες Ελλάδα	Skai	12/3/2017	14:34	15:06	12,0

Πίνακας Α4: Τα πρώτα προγράμματα «μαγκαζίνο» των τυπολογιών την περίοδο: 06-12/3/2017

	Μαγκαζίνο					
	Τίτλος	Σταθμός	Ημερομηνία	Έναρξη	Λήξη	ΜΡΔ%
1	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	10/3/2017	6:45	10:00	35,1
2	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	8/3/2017	6:44	10:05	34,0
3	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	9/3/2017	6:45	10:01	31,1
4	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	6/3/2017	6:44	10:02	31,9
5	Καλημέρα Ελλάδα	Αντέννα	7/3/2017	6:45	10:02	30,4

Παράρτημα Β

Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη θεματολογία εκπομπών

Πίνακας Β1

Θεματολογία εκπομπής «Tatiana Live» για το διάστημα 27/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %

Οικονομία - πολιτική	12,06
Κοινωνία- δυστυχήματα-εγκλήματα	51,69
Πολιτισμός – lifestyle	6,41
Στήλη χιουμοριστικού σχολιασμού επικαιρότητας και καιρός	5,39
Ομορφιά	2,95
Άλλο	21,50

Πίνακας Β2

Θεματολογία εκπομπής «Καλημέρα Ελλάδα» για το διάστημα 28/2 – 13/3/2017 κατά μέσο όρο %

Οικονομία-πολιτική-εργασιακά	43,42
Κοινωνία-δυστυχήματα-εγκλήματα	19,26
Καιρός	2,76
Ανάγνωση και σχολιασμός εφημερίδων	5,79
Άλλο	28,77

Παράρτημα Γ.¹⁵

Σώμα ανάλυσης περιεχομένου (corpus) και κατηγορίες κατάταξης

«Tatiana Live», Epsilon Tv¹⁶:

27/02/2017

Παρουσιάζεται η είδηση του 1^{ου} τροχαίου στην έναρξη της εκπομπής όπου παρουσιάζονται τα θέματα της ατζέντας ενώ τονίζεται το πόσο συζητείται το περιστατικό επειδή **στον καθένα θα μπορούσε να συμβεί στο ίδιο αυτό τριήμερο («επειδή είναι ο εφιάλης του καθενός»)**: η περιγραφή του περιστατικού ξεκινά τονίζοντας ότι η οικογένεια του παρκαρισμένου αυτοκινήτου δεν είχε κάνει κάποια παράβαση. Το δεύτερο, όπως λέει η παρουσιάστρια, **πολύ μεγάλο δράμα είναι που μία πόρσε που οδηγούσε ένας 24χρονος** και φέρεται ότι οδηγός ή συνοδηγός είναι ο «γιος πασίγνωστου επιχειρηματία», **δύο νέοι άνθρωποι που το «παιδί» σπούδαζε και ήρθε για λίγες μέρες εδώ, έρχεται με ιλιγγιώδη ταχύτητα και χάνει τον έλεγχο, γίνεται τεράστια έκρηξη, παρανάλωμα πυρός, πέφτει στο αυτοκίνητο που ήταν η 33 ετών Αποστολία και ο Ζετών Παυλάκης**. Καλεί η παρουσιάστρια να σκεφθούμε αυτόν τον πατέρα που βγήκε από την τουαλέτα και αντίκρουσε το θέαμα. Η παρουσίαση του θέματος καταλαμβάνει 2.30' από τα συνολικά 8.30' που είναι η διάρκεια ολόκληρης της ατζέντας. Τα βίντεο «σε λίγο» που κατά τη διάρκεια της εκπομπής επαναλαμβάνουν τις ειδήσεις στην ατζέντα περιλαμβάνουν το περιστατικό **παρομοιάζοντας το με σκηνή από ταινία**. Χορηγός του επεισοδίου είναι μια εταιρεία αυτοκινήτου και ένα αυτοκίνητο που έπειτα από κλήρωση θα αποκτήσει κάποιος τηλεθεατής γίνεται αφορμή ώστε η παρουσιάστρια διαφημίζοντας το, το συνδέει με την είδηση των τροχαίων και επισημαίνει ότι **και ασφαλές να είναι ένα αυτοκίνητο, πρέπει να οδηγείται και με ασφάλεια**. Μετά την παρουσίαση των πιο «lifestyle» θεμάτων της εκπομπής, ακολουθεί η παρουσίαση του θέματος στην κανονική πλέον ροή της εκπομπής όπου η παρουσιάστρια **υποθέτει γιατί μπορεί να προκάλεσε τόσο σάλο το περιστατικό: λόγω του σοκαριστικού βίντεο από τις κάμερες ασφαλείας της Εθνική Οδού που διέρρευσε, λόγω του ότι η μητέρα με το μωρό ήταν μέσα σε χώρο στάθμευσης αλλά και άλλα δύο νέα παιδιά κόπηκε το νήμα της ζωής τους**. Στη συνέχεια ακολουθεί το βίντεο – ρεπορτάζ που περιγράφει το γεγονός με εικόνες από το δυστύχημα και έντονη μουσική. Αρχικά η ρεπόρτερ δίνει περιγραφικά τις πληροφορίες για το συμβάν ξεκινώντας χαρακτηρίζοντας το ως «ένα φρικτό τροχαίο με έναν άνδρα που έχασε μέσα σε δευτερόλεπτα σύζυγο και παιδί. Και δύο νέα αγόρια που βρήκαν βίαιο θάνατο». Περιγράφεται το ιστορικό και η σφοδρότητα της σύγκρουσης αλλά και η αντίδραση του πατέρα και συζύγου που «σχεδόν δε μπορεί να σταθεί στα πόδια του» και «να πιστέψει το μέγεθος της τραγωδίας». **Όλη η οικογένεια σε κατάσταση σοκ**. **Εδώ παρεμβάλλονται τα λεγόμενα της πεθεράς της αποθανούσης, του θείου του συζύγου της μετά από ερωτήσεις που τους γίνονται όπως για παράδειγμα: μιλήσατε με το γιο σας-ανιψιό σας; Τι έχετε να πείτε για την Αποστολία; και λεγόμενα άλλων συγγενών**. Η ρεπόρτερ αναφέρει και την ανάρτηση σε κοινωνικά δίκτυα της αδελφής της αποθανούσης. «**Δε μπορώ να το πιστέψω, ακόμα σας περιμένω, σκοτώθηκα μαζί**

¹⁵ Τα στοιχεία από το σώμα του περιεχομένου χρωματίστηκαν σε αντιστοιχία με τις κατηγορίες στις οποίες κατατάχθηκαν

¹⁶ Τα επεισόδια ανακτήθηκαν από την ιστοσελίδα: <https://www.epsilon.tv.gr/category/tatiana-live/>

με εσάς, αδελφούλα μου έλα και πάρε όλα μου τα ρούχα, θα σε αφήσω, Αλέν ντε Λον μου, η Μπριζίτ σου σε περιμένει αγγελοῦδι μου, ο Θεός σας ήθελε μαζί του, Καλό παράδεισο αγάπες μου.» Το βίντεο διάρκειας 8' τελειώνει λέγοντας ότι η οικογένεια ετοιμάζεται να πει για πάντα αντίο ενώ και άλλες δυο οικογένειες θρηνούν. Ενώ στη συνέχεια προβάλλεται το αστυνομικό δελτίο από τον αστυνομικό ρεπόρτερ που σχολιάζει το χαμό 4 ατόμων εκ των οποίων το ένα ανήλικο και προχωρά δίνοντας τα δεδομένα των ερευνών των αρχών: το πρώτο είναι το ολισθηρό οδόστρωμα λόγω βροχής και δεύτερο η υπέρβαση των 120 χιλιομέτρων ορίου ταχύτητας στο δρόμο όπου η πόρσε (με την τρελή πορεία της) είχε πιάσει τα 200 ενώ θα ερευνηθεί από τις τοξικολογικές εξετάσεις αν οι δύο επιβαίνοντες και κυρίως ο οδηγός είχαν καταναλώσει αλκοόλ. Διότι στενός συνεργάτης του αδικοχαμένου νέου έδωσε το στοιχείο ότι μπορεί να είχαν συναντηθεί με θαμώνες στην Κηφισιά ώστε να κατευθυνθούν προς την Αράχοβα. Ψάχνονται τα αίτια της «ανειπωτής τραγωδίας». Ερευνάται το υλικό από ολόκληρη τη διαδρομή καθώς και μια μαρτυρία ενός οδηγού που κατέθεσε ότι λίγο πριν τον προσπέρασε η πόρσε. Η παρουσιάστρια ρωτά αν αποσαφηνίστηκε ποιος ήταν ο οδηγός, η απάντηση ήταν ότι θα γίνει DNA αλλά όλα δείχνουν ότι είναι ο γιος του επιχειρηματία. Ο Συνοδηγός «εκσφενδονίστηκε» και «διαμελίστηκε» ενώ «ο γόνος της επιχειρηματικής οικογένειας απανθρακώθηκε». Η επόμενη ερώτηση της παρουσιάστριας που διευκρινίζει ότι η επιχειρηματική αυτή οικογένεια είναι πασίγνωστη και στο ευρύ κοινό είναι αν ο οδηγός ήταν εδώ για διακοπές ή όχι και η απάντηση είναι ότι είχε έρθει από την Αμερική, θα πήγαινε με τον φίλο του στην Αράχοβα για το τριήμερο και θα ξανά έφευγε. Την είδηση έμαθε πρώτα η αδελφή και αργότερα ο πατέρας του που κατέρρευσε αλλά «τι να πούμε και για αυτόν τον πατέρα που είδε τη ζωή του να χάνεται από τη μια στιγμή στην άλλη», σχολιάζει. Η επόμενη ερώτηση της παρουσιάστριας είναι αν την είδηση έμαθαν οι οικογένειες από άτομα της τροχαίας και η απάντηση είναι ότι πρώτα το έμαθε η αδελφή από φιλικό πρόσωπο, ίσως να ενημερώθηκε από την παρέα, αλλά δεν το ξέρουν σίγουρα. Η επόμενη ερώτηση αφορά το αν έχει διαταχθεί Ένορκη Διοικητική Εξέταση για τη διαρροή του βίντεο της κάμερας όπου η απάντηση είναι θετική, λόγω του ότι αποτελεί προανακριτικό υλικό. Η παρουσιάστρια επισημαίνει ότι σε όλα τα κράτη προβάλλονται τέτοιου είδους βίντεο και αποτελούν κατά τη δική της άποψη και το καλύτερο προληπτικό μέσο και τη μεγαλύτερη αφύπνιση. Θεωρεί ότι το βίντεο έπρεπε να είχε δημοσιευθεί ήδη από την τροχαία κι ότι μόνο στην Ελλάδα κρύβεται αυτού του είδους το υλικό. Ο αστυνομικός ρεπόρτερ συμφωνεί με τη θέση και θεωρεί ότι όσοι οδηγούν πρέπει να έχουν κατά νου τις εικόνες αυτές. Η παρουσιάστρια μάλιστα αναφέρει πως και η ίδια από όταν το είδε σκέφτεται διαρκώς πόσο πιο προσεκτική πρέπει να είναι όταν οδηγεί η ίδια και όλοι. Μετά το αστυνομικό δελτίο διάρκειας 10 λεπτών ακολουθεί ανταποκρίτρια ρεπόρτερ από το σημείο που συνέβη το περαστικό όπου περιγράφει τις συνθήκες του οδικού συστήματος και αναφέρει πως είναι μια μεγάλη ευθεία χωρίς στροφές, όπου ένας οδηγός δε μπορεί να χάσει εύκολα τον έλεγχο εκτός αν τρέχει πολύ. Περιγράφει πως και που ακριβώς έγινε η σύγκρουση με το «πολυτελές αυτοκίνητο». Το όχημα μπήκε στο πάρκινγκ με πλαγιολίσθηση πάνω στο «αυτοκίνητο της οικογένειας», συνεχίζει η αναλυτική περιγραφή με αντίστοιχα πλάνα από το σημείο. Δυστύχημα δύσκολο να εξηγηθεί. Η παρουσιάστρια στη συνέχεια προσπαθεί να εξηγήσει πως έχασαν τον έλεγχο «τα παιδιά» αφού ήταν ευθεία, μήπως θεώρησαν ότι μπορούν να «γκαζώσουν» την πόρσε – μέλος του πάνελ της εκπομπής αναφέρει πως η Ελλάδα έχει άθλια οδικά δίκτυα ακατάλληλα για να γκαζώνεις, η παρουσιάστρια προσπαθεί να αιτιολογήσει το ενδεχόμενο σκεπτικό τους, ότι αφού είναι ευθεία θεώρησαν ίσως τι δε διατρέχουν κίνδυνο – ενώ άλλος μέλος του πάνελ αναφέρει πως από τη στιγμή που τρέχουν με

200 είναι καθ' αυτό επισφαλές. Το μέχρι τώρα ρεπορτάζ διάρκειας 13 λεπτών διακόπτεται για διαφημίσεις και διαγωνισμό αυτοκινήτου ενώ επανέρχονται στο περιστατικό όπου η παρουσιάστρια συνοψίζοντας αναφέρει πως μια πόρσε κάνοντας μια «ανεξέλεγκτη πορεία» πέφτει σε ένα αμάξι όπου μέσα ήταν μια μάννα που ακούστηκε από συγγενή ότι ήταν και έγκυος, με το 2.5 ετών αγοράκι, όπου τραγική ειρωνεία αποτελεί ότι ο πατέρας ήταν λάτρης των γρήγορων αυτοκινήτων (φωτογραφίες από τον λογαριασμό του στο Facebook) όπως τονίζει. Εδώ επεμβαίνει ο ειδικός, εκπαιδευτής ασφαλούς οδήγησης, Ιαβέρης να διευκρινίζει ότι το πάθος να έχεις ένα γρήγορο αυτοκίνητο δεν είναι τα επικίνδυνο και κακό αλλά ο άνθρωπος είναι. Το να μην τηρείς τον ΚΟΚ, να υπερβάλλεις, να είσαι εκτός εαυτού, να μην σέβεσαι αυτό είναι το πρόβλημα. Η θέση του είναι πως το συγκεκριμένο βίντεο είναι εντυπωσιακό γιατί μοιάζει με ταινία αλλά ότι τα 200 μπορούν να τα φτάσουν 8/10 αυτοκίνητα άρα δε φταίει το αυτοκίνητο. Παράλληλα δείχνουν βίντεο με πατέρα «τρελαμένο» όπως ο καθένας (τον επισημαίνουν με ειδική κόκκινη σήμανση) και στη συνέχεια σχολιάζουν την πλαγιολίσθηση της πόρσε. Ο Ιαβέρης θεωρεί ότι ο δρόμος σύμφωνα με την τροχαία δεν ήταν βρεγμένος αλλά ο έλεγχος χάθηκε πριν το πάρκινγκ. Η παρουσιάστρια συζητά το αν ήταν ο δρόμος ολισθηρός και πως το αυτοκίνητο κόπηκε στη μέση. Σε τηλεφωνική γραμμή ένας αυτόπτης μάρτυρας (που πέρασε οδηγώντας από το σημείο λίγο μετά τη σύγκρουση) ισχυρίζεται ότι ο δρόμος δεν ήταν βρεγμένος παρά μόνο είχε ελάχιστες σταγόνες. Η θέση του είναι ότι από το όχημα έφευγαν κομμάτια από λάστιχο και αυτό ήταν το αίτιο και απορεί γιατί δεν αναφέρθηκε από την τροχαία καθώς και ότι από μια ταχύτητα και πάνω δεν αντέχουν τα λάστιχα. Ο μάρτυρας αναφέρει ακόμα πως έπαθε σοκ καθώς θα μπορούσε να κινδυνεύσει ο ίδιος. Ο Ιαβέρης κρατά επιφύλαξη μήπως ήταν λάστιχα από άλλα οχήματα που και ο ίδιος ο οδηγός προσπαθούσε να αποφύγει και έτσι έχασε τον έλεγχο. Θα μπορούσαν να είναι πολλές οι αιτίες. Η παρουσιάστρια επαναλαμβάνει τη «σημαντική» μαρτυρία και αναφέρει ότι η δική τους δουλειά δεν είναι να βγάζουν συμπεράσματα αλλά να καταγράφουν μαρτυρίες. Ο Ιαβέρης εστιάζει στο πόσο συγκλονιστικό είναι για τους συγγενείς και τα σπίτια που κλείσανε από μια ανοησία που συμβαίνει καθημερινά. Δίνει στοιχεία: κάθε μέρα πεθαίνουν 4-6 άτομα στην Ελλάδα από τροχαία, άνθρωποι παραγωγικοί και αναπαραγωγικοί και το χαρακτηρίζει ως γενοκτονία στο δρόμο. Θέση του είναι τα βίντεο αυτά να «παίζουν» κάθε μέρα, ακόμα και αυτά που περιέχουν ακρωτηριασμούς. Η παρουσιάστρια επαυξάνει ότι αυτά βοηθούν να «ζυπνήσουμε» και να οδηγούμε πιο προσεκτικά. Θέση του Ιαβέρη σχετικά με την παιδεία είναι πως όταν φτάσει το παιδί στο σχολείο είναι ήδη αργά, γιατί η οικογένεια και όλοι πρέπει να αλλάζουμε και να δίνουμε τέτοιες εικόνες στα παιδιά από βρέφη. Αντιτίθεται στο «κατηγορώ» που είδε στα κοινωνικά δίκτυα επειδή «το παιδί» ήταν γόνος πλούσιας οικογένειας με υπερ-αυτοκίνητο λέγοντας πως όλοι πρέπει να αναλογιστούν πόσες φορές πέρασαν κόκκινο φανάρι ή στοπ, έστελναν μήνυμα ή κάπνιζαν, οδηγούσαν με μεγάλη ταχύτητα, κατανάλωσαν αλκοόλ, άνθρωποι με τζιπ πάνε στα χιόνια και όπως αναφέρει (μάλιστα λέει στην παρουσιάστρια ότι ξέρει και ο σύζυγος της) για τους αγώνες αυτοκινήτων ότι αυξάνουν την παιδεία και την ασφάλεια γιατί σε βάζουν να σκεφτείς ότι δε μπορείς να κάνεις ότι θέλεις με τόσο μεγάλη δύναμη, αν έχεις υπερ-αυτοκίνητο τρέξ' το σε πίστα και στο δρόμο να είσαι «κυρία» σε εισαγωγικά. Συνεχίζει λέγοντας πως πολλοί άνδρες αλλά και γυναίκες τελευταία το έχουν σαν προέκταση του κορμιού τους, το εγώ τους και νομίζουν ότι από παρκαδόροι που εκπαιδεύτηκαν έγιναν Σουμάχερ και κλείνουν σπίτια. Χαρακτηρίζει ως μεγαλύτερο εγκληματία αυτόν που πηγαίνει π.χ. με 60 χιλ. στο Μαρούσι, σε κατοικημένη περιοχή. Η παρουσιάστρια συμφωνεί και συνεχίζει με άλλο ένα βίντεο λίγα λεπτά μετά την πρόσκρουση (επεξεργασμένο για να μην φαίνονται λεπτομέρειες) για το οποίο δίνει

πληροφορίες η ανταποκρίτρια. Αποτελεί το υλικό που απεγκλωβισμού του 24χρονου από την πυροσβεστική που ήρθε σε λίγα μάλλον λεπτά όπως και η Τροχαία. Ήταν πια αργά λέει η ανταποκρίτρια. Ο Ιαβέρης λέει ότι η εικόνα είναι απολύτως φυσιολογική καθώς από τα 100 κιόλας χιλ. από το αμάξι δε μένει τίποτα , δε βρίσκουν να θάψουν (από crash test). Εδώ δε ξέρουν πόσα χιλιόμετρα ακριβώς, μπορεί να βρεθεί από τα καρέ της κάμερας στο σχετικό χρονικό διάστημα. Η παρουσιάστρια επισημαίνει ότι είναι αρκετά τα τροχαία και σε Ελλάδα και εξωτερικό με γρήγορα αυτοκίνητα γιατί αυτά μόλις χαϊδέψεις το γκαζί πετάγονται στον αέρα και επειδή είναι και πολύ ασφαλή και «δυνατά» τα ακριβά, δεν καταλαβαίνεις πάντα την ταχύτητα και τον κίνδυνο. Η θέση του Ιαβέρη είναι πως συμφωνεί και πως με κάθε αυτοκίνητο μπορεί να προκληθεί τροχαίο καθώς τα 200 χιλ. τα έχει για πλάκα και ένα συμβατικό («όπως αυτό που διαφημίζεις εδώ», αναφέρει), «μπορεί να μην καταλαβαίνεις την ταχύτητα». Μετά το 25 λεπτά ρεπορτάζ, συνεχίζεται το θέμα με Σύνδεση με Πτολεμαΐδα , από όπου ήταν η αποθανούσα (η «κοπελίτσα», «33χρονη μητέρα με μωράκι»). Ο ανταποκριτής αναφέρει πόσο συντηρημένοι και βυθισμένοι στο πένθος είναι οι συγγενείς και φίλοι. Το αυτοκίνητο κατευθυνόταν στην Πτολεμαΐδα για να περάσουν το τριήμερο εκεί , να «ζήσουν όμορφες οικογενειακές στιγμές», συζητούν παρουσιάστρια, ανταποκριτής και Ιαβέρης. Ο Ιαβέρης λέει πως πιο ευτυχισμένη στιγμή ενός ανθρώπου είναι η γέννηση ενός παιδιού και η πιο δυστυχισμένη το να το χάσει. Το γιατρικό, ο χρόνος, αυτό είναι το μόνο που δε γιατρεύει. Η παρουσιάστρια συμφωνεί. «Αυτοί οι χαροκαμένοι μάνα και πατέρας ανοίγουν την πόρτα και δε βλέπουν τα παιδιά. 1600 άτομα το χρόνο. Έχω έναν ανιψιό που αν πάθει κάτι προτιμώ να πεθάνω εγώ, πόσο μάλλον να 'χεις παιδί». «Και δεν συνειδητοποιούμε» λέει η παρουσιάστρια «τα 1600 άτομα παρά μόνο αν γίνει κάτι τέτοιο και μπαίνουμε όλοι σε συναγερμό». Ο ανταποκριτής μίλησε με συγγενείς και μεταφέρει πως όλοι λένε ότι ήταν αγαπημένο ζευγάρι, με αδυναμία στον 3χρονο γιο. Είχαν μετακομίσει πριν ένα χρόνο στην Αθήνα. Συνεχίζει με βίντεο από συγγενείς και φίλους. Η Παρουσιάστρια αναφέρει κλείνοντας ότι όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος (διορθώνει ένα γραμματικό λάθος που είχε κάνει λέγοντας πως «επειδή έχουμε δημόσιο λόγο πρέπει να προσέχουμε τι μεταφέρουμε και πως περνάει η γλώσσα στα παιδιά που παρακολουθούν»). Ενώ ο Ιαβέρης κλείνει κάνοντας παράκληση στους θεατές να έχουν στο νου τους την υγεία τους και τους ανθρώπους που αφήνουν πίσω , να γυρνούν σε αυτούς που περιμένουν και να υπόσχονται να γυρίσουν πίσω. «Είναι τα τροχαία ο μόνος τρόπος που μπορεί να χάσει τη ζωή του ένα παιδί 18-45 ετών, όλα τα άλλα είναι δεύτερα». Η παρουσιάστρια λέει πως ένα τέτοιο «παιχνίδι- όνειρο» όπως η πόρσε πρέπει να δίνεται στα χέρια ενός νέου αγοριού με μεγάλη προσοχή, και πολύ συζήτηση. Ο Ιαβέρης λέει πως δε χρειάζεται να 'χεις πόρσε, και με ποδήλατο και με πόδια μπορεί να συμβεί. Κλείνοντας, μετά από 8 λεπτά, η παρουσιάστρια προχωρεί στον διαγωνισμό αναφέροντας ξανά όσα αναφέρθηκαν πριν για τα «καλά» αυτοκίνητα που πρέπει να προσέχουμε.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 50 λεπτά

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 31 λεπτά

28/2/2017

Στην παρουσίαση των θεμάτων της «ατζέντας» της εκπομπής αναφέρει η παρουσιάστρια το θέμα σχετικά με τις δηλώσεις του πατέρα που «έδωσε ένα τεράστιο μάθημα ζωής στην ελληνική κοινωνία, μεγαλείο ψυχής» την ώρα που διάφοροι «αυτόκλητοι δικαστές βγάζοντας το προσωπικό τους πρόβλημα απέναντι στο γεγονός είχαν αρχίσει να βρίζουν, σχεδόν να κακοποιούν την οικογένεια του οδηγού της πόρσε».

Συνεχίζει λέγοντας ότι προφανώς τους έφταιγε ότι ήταν εύπορος, ότι έτρεχε πολύ, λάθος που όπως λέει δικαίως τους έφταιγε αλλά όχι σε σημείο εξύβρισης νεκρού. Ενώ ο «απίθανος πατέρας» δε μίλησε με μίσος για τον παραβάτη αλλά με αγάπη. Αναφέρει: «αυτός είναι ο Έλληνας που θέλουμε όλοι να είμαστε, ο άνθρωπος που θέλουμε να θαυμάσουμε». Ένα άλλο θέμα είναι πως ο Απόστολος Βακάκης, πατέρας του οδηγού, πήγε κανονικά στη δουλειά του το πρωί και εξέδωσε μία ανακοίνωση προς τους εργαζομένους του, γιατί όπως αναφέρει η παρουσιάστρια αυτός είναι ο δικός του τρόπος να σταθεί όρθιος και να αντέξει και στην οποία ζητούσε, όπως η ίδια ερμηνεύει, να μην του μιλήσουν για το γεγονός και να αφήσουν τη δουλειά να τον συνεπάρε. Συνεχίζει λέγοντας πως όντως πολύς κόσμος ανταπεξέρχεται σε τέτοια γεγονότα μέσω της εργασιοθεραπείας για να έχει την ψευδαίσθηση πως η ζωή συνεχίζεται γιατί εσύ εκείνη τη στιγμή «νιώθεις ότι τα πάντα τελειώνουν εκεί». «Ο θεός μου ζητά να διαχειριστώ το αδιανόητο και να ζήσω το αφόρητο», η ανακοίνωση του, μεταφέρει η παρουσιάστρια. Τα δύο θέματα κατέλαβαν τα 3.30 λεπτά από τα συνολικά 5.30 λεπτά που διήρκεσε η παρουσίαση της ατζέντας ενώ αναπαράγονται κάθε τόσο στα «σε λίγο» της εκπομπής. Μετά τη διακοπή για διαφημίσεις, διαγωνισμούς και τα «lifestyle» θέματα, γίνεται η παρουσίαση για το θέμα με τον πατέρα με την παρουσιάστρια να λέει ότι την έχει αγγίξει πολύ η στάση και τα λόγια του ανθρώπου που έχασε σε μια στιγμή τα πάντα, της έδωσαν πολλά μαθήματα ζωής. Ένας άνθρωπος που όπως λέει πάνω στον πόνο τους θα δικαιολογείτο να βγάλει κανείς θυμό και οργή (από το πάνελ ακούγονται σχόλια «τρελαίνεσαι, δε μπορείς να το διαχειριστείς»), «χάνεις την ψυχραιμία», εκείνος είχε τη μεγαλοψυχία να καταλάβει το λάθος ενός νέου παιδιού που και εκείνο έχασε τη ζωή του (από πάνελ : «και να σεβαστεί και τον πόνο της οικογένειας»). Στη συνέχεια παίζει ένα βίντεο με τις νέες πληροφορίες για το περιστατικό, στο οποίο αναφέρεται ξανά το ιστορικό του περιστατικού όπου «ο πατέρας: αποχωρεί για τις τουαλέτες χωρίς να ξέρει την ανείπωτη τραγωδία που θα ακολουθήσει σε λίγα λεπτά». Όπου «η σκηνή θυμίζει από ταινία καταστροφής» και ο πατέρας «βγαίνει έξω δε μπορεί να πιστέψει το μέγεθος της τραγωδίας, σχεδόν δε μπορεί να σταθεί, πηγαινοέρχεται σε κατάσταση σοκ μη μπορώντας να βοηθήσει τη γυναίκα του και το παιδί του». Στο βίντεο περιλαμβάνονται οι δηλώσεις των συγγενών και φίλων αλλά και η μαρτυρία του ανθρώπου που πέρασε από το σημείο λίγα λεπτά μετά το περιστατικό. Δίνονται στοιχεία για τα πιθανά αίτια, με φωτογραφίες από τα ελαστικά με «ημερομηνία χρήσης» το 2006. Δίνεται η πληροφορία ότι από το οικείο περιβάλλον του Βακάκη ειπώθηκε ότι στη δική του μερσεντές άναψε κάποιο λαμπάκι λίγο πριν ξεκινήσει για τη μοιραία και χωρίς επιστροφή, όπως έμελλε, διαδρομή και έτσι φέρεται να τηλεφώνησε στον πατέρα του και ζήτησε να χρησιμοποιήσει το δικό του αυτοκίνητο, την πόρσε (εδώ παρουσιάζονται εικόνες από αυτοκίνητα ίδιου μοντέλου με την πόρσε). Ενώ παρουσιάζονται και άλλες πληροφορίες, όπως ότι ενδεχομένως ο Βακάκης να είχε συναντηθεί με φίλους πριν το «ταξίδι» και ότι εξετάζεται από τις αρχές μήπως υπήρχε κατανάλωση αλκοόλ. Η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο ερώτημα που είναι στα χείλη όλων, αναφέρει η ρεπόρτερ είναι τι έφταιξε, ελαστικά, ταχύτητα, κακός χειρισμός; Ενώ στο βίντεο υπάρχουν και δηλώσεις ειδικού στο θέμα που αναφέρει ότι για να «φύγει το αυτοκίνητο» μπορεί να υπάρχει κάποιο μηχανολογικό θέμα ή ελαστικών ή κατάσταση καιρικών συνθηκών και οδοστρώματος αλλά πάντως πρέπει να υπάρχει κάποιος λόγος καθώς και άλλος ένας που λέει πως ένα τέτοιο μοντέλο έχει συστήματα ασφαλείας που όμως μπορούν να απενεργοποιηθούν από το χρήστη. Μετά το βίντεο, η παρουσιάστρια διευκρινίζει πως όλα είναι εκτιμήσεις και με ψυχραιμία πρέπει να περιμένουμε το τελικό επίσημο πόρισμα της τροχαίας. Μετά από 10 λεπτά περίπου που διήρκεσε το βίντεο και τα σχόλια, υπάρχει ζωντανή σύνδεση από το σημείο του περιστατικού

με την ρεπόρτερ και καλεσμένο τον δικαστικό πραγματογνώμονα, κύριο Δέδε η δουλειά του οποίου, όπως παρατηρεί η παρουσιάστρια έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς μπορεί να εξηγήσει τα σημάδια που εμείς δε μπορούμε . Η ρεπόρτερ δίνει τα στοιχεία για τα «πρώτα σημάδια» από «την αρχή του κακού» και ρωτά τον ειδικό τι δείχνουν τα σημάδια από τα ελαστικά στο οδόστρωμα ο οποίος δίνει κάποια στοιχεία, αυτά της πλήρους ευθείας, του δρόμου υψίστης ασφαλείας (λόγω διαζώματος, κλίση για απορροή υδάτων και καλό οδόστρωμα) καθώς και όριο ταχύτητας τα 100 χιλ, υπάρχει επίσης κάμερα που αν λειτουργεί θα δώσει πολλές πληροφορίες για το πώς κινείται η πόρσε πριν το περιστατικό και σε συνδυασμό με την κάμερα του πάρκινγκ μπορεί να βρεθεί με πόση ταχύτητα πήγαινε το αυτοκίνητο, μέσω της χρονικής διάρκειας. Επίσης ένα ακόμα στοιχείο που θα δοθεί είναι κατά πόσο υπήρχαν άλλα αυτοκίνητα γύρω εκτός από την πόρσε. Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ο πατέρας στη συνέντευξη του δήλωσε πως ένα άλλο αυτοκίνητο σταμάτησε αμέσως μετά το περιστατικό που μπορεί (δική του υπόθεση) να έκαναν «κόντρες», σταμάτησε και ρώτησε αν χρειάζεται ο πατέρας βοήθεια. Ρωτά τον ειδικό εμπειρογνώμονα αν παίζει ρόλο το αν υπήρχε εμπλοκή άλλου αυτοκινήτου, ο ίδιος απαντά πως δε φάνηκε κάποιο τέτοιο αυτοκίνητο, εκτός αν σταμάτησε πριν το σημείο της κάμερας. Η ίδια συνεχίζει, πως υπάρχει το ενδεχόμενο να μην υπολόγισε σωστά ο πατέρας τον χρόνο για τη μαρτυρία του. Ρωτά με τι ταχύτητα εκτιμά πως έτρεχε η πόρσε και ο εμπειρογνώμονας απαντά ότι σημαντικό στοιχείο για όλα είναι η δεύτερη κάμερα αλλά για την ταχύτητα, με τα παρόντα δεδομένα, εκτιμά ότι ήταν γύρω στα 150 χιλ, πλαγιολισθαίνοντας (εκτίμηση με βάση το χρόνο που χρειάστηκε να διανύσει το αυτοκίνητο από την είσοδο έως την πρόσκρουση). Συνεχίζει ο Δέδες λέγοντας πως το αυτοκίνητο μπαίνοντας στην είσοδο προσκρούει σε ένα τοποθετημένο σήμα και στο κράσπεδο που κατά τη γνώμη του, καθόρισαν την πορεία του αυτοκινήτου, αν δεν προσέκρουε θα ήταν διαφορετική η πορεία και θα προσέκρουε όχι στο άλλο αυτοκίνητο αλλά σε έναν κάδο πιο δεξιά, χωρίς να ξέρει τι αποτελέσματα θα είχε αυτό. Το χαρακτηρίζει ως **άσχημη συγκυρία και τονίζει πως ο άλλος άνθρωπος ήταν καθόλα νόμιμα παρκαρισμένος, σύμφωνα με τις ευθυγραμμίσεις. Έτυχε να σταματήσει εκεί στην κακιά στιγμή, χρόνο και θέση.** Μετά το ερώτημα της ρεπόρτερ για τα ελαστικά, απαντά πως δεν έχει δει ο ίδιος τα ελαστικά παρά εικόνες αλλά από αυτά που ακούγονται και εικόνες που είδε εκτιμά πως τα ελαστικά ήταν χειμερινά και υπήρξε ρήξη τους (έχουν προδιαγραφές για μικρότερες θερμοκρασίες και χειμερινές συνθήκες). Η παρουσιάστρια θεωρεί ότι σημαντικό, εκτός από την ανάλυση του τροχαίου αυτού που «έκοψε την ανάσα» είναι να δοθούν και κάποιες γνώσεις , μια πιο σημαντική προσφορά και έτσι ζητά πληροφορίες για το πότε πρέπει να αλλάζονται τα ελαστικά, για να ξέρουν και όσοι οδηγούν. Μάλιστα λέει πως η ίδια δε γνωρίζει πληροφορίες για το θέμα και αναρωτιέται αν τα ελαστικά που δε χρησιμοποιούνται συχνά, καθώς όπως λέει, ένας επιχειρηματίας μπορεί να μην έχει την πόρσε για καθημερινό του αυτοκίνητο, να βγαίνει λίγες φορές γιατί το αυτοκίνητο αυτό για τους ανθρώπους αυτούς είναι ένα ακριβό παιχνίδι, πρέπει να αλλάζονται ούτως ή άλλως ακόμα κι αν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί; Ο πραγματογνώμονας απαντά πως πρέπει να αλλάζονται περίπου από 3-5 χρόνια ανάλογα και τις συνθήκες χρήσης τους. Η παρουσιάστρια μάλιστα επιμένει στην ερώτηση και αναφέρει πως δεν έχει γνώσεις, και ειδικά ως γυναίκα, για τα αυτοκίνητα και τα ελαστικά για το αν πρέπει να αλλάχτούν τα αυτοκίνητα ούτως ή άλλως ακόμα κι αν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, είναι λέει πράγματα που δε γνωρίζουμε, εκείνος απαντά πως και σε ακινησία τα ελαστικά φθείρονται και η εμπειρία δείχνει πως στα 5 το αργότερο χρόνια πρέπει να αλλάζονται. Όσο για τα χειμερινά ελαστικά ο ειδικός αναφέρει πως οι προδιαγραφές είναι περίπου στα 200 χιλ. μάξιμουμ ταχύτητα, ενώ το συγκεκριμένο έτρεχε περισσότερο από 200 χιλ. η παρουσιάστρια

αναφέρει πως αυτό είναι συνταρακτικό γεγονός για τις οικογένειες αλλά και την κοινωνία, μέσα στις γιορτινές μέρες, αλλά οι πληροφορίες είναι σημαντικές και μαθαίνουμε πράγματα, «ιδίως οι νέοι άνθρωποι που παρακολουθούν γιατί οι μεγάλοι συνήθως είναι πιο φοβισμένοι, δεν τρέχουν αλλά προκαλούν τροχαία από άλλους λόγους, δε βλέπουν καλά, δεν έχουν γρήγορα αντανακλαστικά, οι νέοι προκαλούν συχνά τροχαία λόγω ταχύτητας, θεωρούν ότι είναι ατρόμητοι, σημαντικά στοιχεία για όλους».

Γίνεται , μετά από περίπου 21 λεπτά, διακοπή για τον διαγωνισμό και της διαφημίσεις. Στην εκφώνηση του διαγωνισμού όπου κληρώνεται το αυτοκίνητο η παρουσιάστρια αναφέρει ως τραγική ειρωνεία που κληρώνουν αυτοκίνητο αυτές τις μέρες αλλά όπως λέει κακά τα ψέματα, δε φταίνε τα αυτοκίνητα αλλά πρέπει να τα οδηγούμε ασφαλώς και στην επιστροφή δίνεται ο λόγος σε έναν κύριο από το κοινό για να θέσει ερώτηση-ερμηνεία. Η ερώτηση αφορά το αν η συγκεκριμένη πόρσε ήταν παρκαρισμένη σε κάποιο γκαράζ των βορείων προαστίων και με τα χιόνια να έμεινε σταματημένη όπου τα ελαστικά μπορεί να είχαν σαπίσει από το νερό και τον πάγο, ενώ η παρουσιάστρια «ακυρώνει» αφού ζητά συγνώμη την ερώτηση, γιατί νόμιζε ότι υπήρχε ερώτηση για πληροφορίες και όχι κάποια ανάλυση για το περιστατικό και εκτίμηση για την φύλαξη του αυτοκινήτου, εξάλλου συνήθως αυτοί οι άνθρωποι λέει έχουν ένα κλειστό πάρκινγκ.

Στη συνέχεια, ο Δέδες κλείνει λέγοντας πως για κάθε τροχαίο υπάρχει μια γενεσιουργός αιτία κι διάφορες παραλείψεις όμως εδώ έχουμε έναν άνθρωπο καθόλα νόμιμα που δεν πάρκαρε επί της Εθνικής Οδού, όπως πολλοί, πηγαίνει τουαλέτα και βλέπει την οικογένεια του διαμελισμένη. Το θεωρεί σημαντικό στοιχείο όπως και για τον πατέρα που υπήρξε τυχερός που δεν βρισκόταν και εκείνος μέσα στην πόρσε , η παρουσιάστρια μάλιστα αναφέρει ότι ζημιά υπέστησαν και οι τουαλέτες σε άλλα σημεία και ο ίδιος «είχε κυριολεκτικά άγιο» όπως το λέει και ο ίδιος ότι «αποφάσισε ο θεός να ζήσει, πιστεύει και στο θεό θα τον ακούσετε» τονίζει η παρουσιάστρια. Και ο Δέδες κλείνει λέγοντας πως ο άνθρωπος ήταν τυχερός στη μεγάλη του ατυχία και πως αν οι τουαλέτες ήταν κατασκευασμένες από διαφορετικό υλικό και τοιχίο, το αυτοκίνητο μπορεί να έμπαινε μέσα και να τις κατεδάφιζε. Στο σημείο αυτό, μετά από ακόμα 5 λεπτά, προχωρεί η παρουσιάστρια σε βίντεο (συνοδευόμενο από συγκινητική μουσική) με τις δηλώσεις του πατέρα: ο ίδιος αναφέρει ότι περνά δύσκολα, δεν περίμενε ποτέ να του συμβεί κάτι τέτοιο, πέρασε στα ΟΥΚ από δύσκολη εκπαίδευση και θεωρούσε ότι μετά από αυτές τις δυσκολίες δεν θα καταλαβαίνει τίποτα ούτε από Κρίση, ούτε από τίποτα αλλά αυτό είναι χειρότερο από όλα, να μην τύχει ούτε στο χειρότερο εχθρό. Να βγαίνεις και να βλέπεις όλη την οικογένεια καμένη, σε 5-10 δευτερόλεπτα έγιναν όλα, όταν βγήκα βιαζόμουν. «Πάντα ήμουν τυπικός» τονίζει, «με τις ζώνες με όλα, και ήθελα να σταματήσω σε ελεγχόμενο πάρκινγκ, τους αφήνω τη μουσικούλα μας, το μαρό πίσω έτοιμο να κοιμηθεί, ανοίγω την πόρτα παίρνω τα κλειδιά, ακούω στην τουαλέτα ένα –μπαμ-, σβήνουν τα φώτα, φωτιά καπνός και νόμιζα ότι η έκρηξη ήταν μέσα στην τουαλέτα, δε μπορούσα να αναπνεύσω, βγήκα και πήγα να πω στη γυναίκα μου τι πήγα να πάθω και βλέπω και λέω τι έγινε και είδα την πόρσε και νεκρό τον οδηγό μπροστά στα μάτια μου, ένα παιδάκι. Συλλυπητήρια στην οικογένεια, τώρα έφταιγε δεν έφταιγε η ψυχούλα του το ξέρει, 4 ζωές έφυγαν». Συνεχίζει λέγοντας ότι πήγαινε με 300 χιλ, μπορεί να το είχε «φτιαγμένο», μπορεί και όχι και υπήρχε και ένα αυτοκίνητο πίσω του που μπορεί να έκαναν κόντρες γιατί σταμάτησε και τον ρώτησε κλαίγοντας το παλικάρι, πισσικιάς αν χρειάζεται βοήθεια, πιθανολογεί ότι δυο τέτοια αυτοκίνητα με άδειο δρόμο μπορεί να είχαν κάποιες σχέσεις. «Είδα το αυτοκινητάκι μου και την οικογένεια μου και δεν το πίστευα, νόμιζα έβλεπα έργο ευτυχώς κρατήθηκα και κράτησα την ψυχραιμία μου, προσπάθησα να σώσω την οικογένεια μου αλλά τι να σώσεις από το –μπαμ- κατάλαβα ότι

σκοτωθήκανε και λέω τέλειωσαν τα ψέματα, προσπάθησα να σβήσω τη φωτιά αλλά έγιναν όλα μπουρλότο». Του απευθύνεται ερώτηση από δημοσιογράφο αν η κοπέλα ήταν έγκυος και απαντά «όχι», απλά πήγαιναν στον γυναικολόγο γιατί προσπαθούσαν, και «διέρρευσε από συγγενείς που είναι φορτισμένοι», αύριο αναφέρει ότι θα γίνει η ταφή. Το καλό λέει είναι ότι το ατύχημα καταγράφηκε και νιώθει ικανοποίηση που το είδαν όλοι γιατί δεν τον πίστευαν και αναρωτιούνταν αν πάρκαρε σωστά. «Ευτυχώς που πήρε τόσο μεγάλη έκταση για να δει και ο κόσμος πως γίνονται τα ατυχήματα γιατί αν στο λέω δε μπορείς να το καταλάβεις». Μετά το βίντεο η παρουσιάστρια αναφέρει «τι παλικάρι είναι αυτό, τι άνθρωπος είναι αυτός» και τονίζει ότι από αυτά που είπε, η ίδια κράτησε ότι είπε ότι είδε και τον οδηγό, που ήταν ένα παιδάκι ήταν κι αυτό, τι λάθος έκανε τι δεν έκανε έτρεχε θα δείξει, δεν το 'θελε κι αυτός. Ακούστε τον, προτρέπει, τι μάθημα μας έδωσε και σε ποια στιγμή, στη στιγμή που δύο εικοσιτετράωρα, οι «γνωστοί κανίβαλοι του διαδικτύου τρώνε τις σάρκες ενός ανθρώπου που ενδεχομένως έκανε ένα λάθος, αφαίρεσε ανθρώπινες ζωές, προσέξτε το μεγαλείο και το άλλο που λέει, επειδή ως πατέρας και ως άνδρας έχει την ευθύνη της προστασίας της οικογένειας του, λέει ευτυχώς που το 'γραψε η κάμερα, θα τους έλεγαν και δε θα πίστευε κανείς ότι πάρκαρε σωστά». Από το πάνελ ακούγεται πως σε μια τέτοια στιγμή δε ξέρεις πως μπορεί να αντιδράσει η ανθρώπινη φύση ενώ η παρουσιάστρια αναφέρει πως και με τη μητέρα του που μίλησε την ίδια στάση είχε, τονίζοντας πως αυτά, η αγάπη, η παιδεία και η καλοσύνη ξεκινάνε από το σπίτι, το ότι θα υπάρξει νομική συνέχεια είναι λογικό και πρέπει αλλά άλλο πράγμα είναι η στάση ζωής απέναντι σε αυτόν που έχει αφαιρέσει τη ζωή της οικογένειας. Ενώ προχωρά σε απευθείας σύνδεση με την γειτονιά της γυναίκας στην Πτολεμαΐδα με το ρεπόρτερ να μεταδίδει το θρήνο όλων και τις πληροφορίες ότι κατέφτασαν οι σοροί μητέρας και παιδιού ενώ και την επερχόμενη κηδεία. «Να αφήσουμε» προτρέπει η παρουσιάστρια «την οικογένεια στον πόνο της». Ακολουθεί τηλεφωνική γραμμή με αυτόπτη μάρτυρα που έφτασε μετά το δυστύχημα, ο οποίος είπε πως στο σημείο βρέθηκε περίπου 3-4 λεπτά μετά το περιστατικόν και δεν υπήρχε το αυτοκίνητο εκείνη τη στιγμή που νόμιζε ότι είδε ο πατέρας αμέσως μετά το συμβάν αλλά ο ίδιος λέει πως ήταν εκείνος και ένα ηλικιωμένο ζευγάρι και πως ο πατέρας τους έλεγε πως μάλλον μια φιάλη από το εργοστάσιο χτύπησε το αμάξι, χωρίς να καταλαβαίνει τι γίνεται ενώ το αμάξι που νόμιζε ότι είδε, ήρθε μετά από 5-10 λεπτά. Η παρουσιάστρια αναφέρει πως πάνω στο σοκ είναι πολύ λογικό όλο αυτό. Ο μάρτυρας ισχυρίζεται πως ο πατέρας φώναζε τη γυναίκα και το μωρό του, δεν έφευγε από τη φωτιά και δεν καταλάβαινε. Αρχικά και ο ίδιος ο μάρτυρας δεν κατάλαβε πως υπήρχε η πόρσε. Η παρουσιάστρια ευχαριστεί το μάρτυρα για τις διευκρινήσεις, γιατί σκόπευαν να ψάξουν το θέμα με το αυτοκίνητο. Ενώ στη συνέχεια αναφέρει η παρουσιάστρια πως από πληροφορίες ο πατέρας είχε πάθει τέτοιο σοκ που δε θυμόταν το όνομα της γυναίκας του. Στη συνέχεια και μετά από περίπου 20 λεπτά περνούν στο άλλο σκέλος, την οικογένεια Βακάκη, «είναι δύο οικογένειες και κακώς εστιάζουμε στην επιχειρηματική γιατί είχε και το συγκεκριμένο αυτοκίνητο που έχει τη μεγάλη αλυσίδα jumbo, έχουμε μάθει πληροφορίες και για το άλλο το παιδί που είναι γιος γιατρών πολύ γνωστών, στην ίδια ηλικία τα παιδάκια, φίλοι από παλιά». Η επιστολή του Βακάκη προς τους εργαζομένους λένε: «ο Θεός μου ζητά να διαχειριστώ το αδιανόητο και να ζήσω το αφόρητο. Παρακαλώ στις επόμενες επαγγελματικές μας συναντήσεις να μην αναφερθείτε στο συμβάν. Η δουλειά θα με βοηθήσει να τα αντιμετωπίσω προς όφελος της οικογένειας μου». Η παρουσιάστρια σχολιάζει πως ο άνθρωπος αυτός ξύπνησε, αν έχει κλείσει μάτι, θέλοντας να βρει ένα τρόπο να στηριχτεί στα πόδια πήγε στη δουλειά, όπως μια κανονική Τρίτη μετά την Καθαρή Δευτέρα γιατί έλειπε εκτός Αθηνών, και έστειλε αυτό το μήνυμα. Από το πάνελ ακούγεται ότι

όλοι έχουν τον ίδιο πόνο, δε μπαίνει σε ζυγαριά και όλοι πρωταγωνιστές της ίδιας τραγωδίας είναι. Και η δήλωση στο Αθηναϊκό πρακτορείο του Βακάκη: «Ο θεός μας ζητά να διαχειριστούμε το αδιανόητο και να ζήσουμε το αφόρητο. Σε αυτές τις δύσκολες στιγμές, θέλουμε να εκφράσουμε τα συλλυπητήρια μας και στις υπόλοιπες οικογένειες και να ευχαριστήσουμε για τη συμπαράσταση όλων στο θρήνο μας και την τραγική απώλεια 3 νέων ανθρώπων και ενός παιδιού». Ακολουθούν λίγα λόγια για τον φερόμενο ως οδηγό Βακάκη, όπου θα «συστήσουν» κάτω από τραγικές συνθήκες τον οδηγό, παιδί που σπούδασε στο εξωτερικό, λέει το μέλος του πάνελ, μοναχογιός οικογένειας, ενός πατέρα που δούλεψε σκληρά και κατάφερε να φτιάξει μια αυτοκρατορία και έχει άλλα δύο κορίτσια, η μία ασχολείται με την επιχείρηση όπως και ο Γιώργος, και η άλλη είναι καλλιτεχνική φύση. Το παιδί τελείωσε τις σπουδές και δεν ήρθε για διακοπές, όπως είχε ειπωθεί, αλλά είχε εγκατασταθεί στην Ελλάδα και εργαζόταν για την επιχείρηση. Και μια πληροφορία λέει ότι δεν πήγαινε στην Αράχοβα αλλά στις εγκαταστάσεις του jumbo. Ο Βακάκης ασχολούνταν με το e-shop και λέγεται ότι δούλευαν μαζί με το φίλο του συζητά το μέλος του πάνελ με την παρουσιάστρια αυτά λέει η παρουσιάστρια «μαθεύονται στα κυκλώματα των βορείων προαστίων, το παιδί πήγαινε στο Μωραΐτη, τα παιδιά κάνουν στα σχολεία αυτά παρέα και ρωτήσαμε και ήταν χαμηλό τόνων παιδί και η οικογένεια δεν ήταν της επίδειξης, δεν τους ξέραμε, δεν πήγαινε πρώτο τραπέζι πίστα στα μπουζούκια με μπράβους να λέει είμαι γιος του Βακάκη, γιατί τα έχουμε δει κι αυτά, ήταν μαζεμένος και πληροφορίες λένε ότι κινείτο και με τα ΜΜΜ, αλλά τον ήξεραν μόνο τα φιλαράκια του δεν είναι τυχαίο και στα 24 αν ήθελε να δειχτεί.. Ξύπνησε όπως είπαν ότι το δικό του συμβατικό αυτοκίνητο είχε κάποιο πρόβλημα και αυτό δεν ήταν το αυτοκίνητο που οδηγούσε». Σχετικό βίντεο ακολουθεί με αυτές τις πληροφορίες «το όνομα του Βακάκη, του νεαρού διαδόχου της αυτοκρατορίας jumbo έμελλε να πρωταγωνιστήσει σε ένα από τα πλέον συγκλονιστικά τροχαία...που σημάδεψε την τελευταία Κυριακή της αποκριάς. Σε αντίθεση με τις αδελφές του είχε επιλέξει να ζει με χαμηλό προφίλ και ισορροπημένο. Έπινε σπάνια και δεν προκαλούσε. Δίνονται όλες οι πληροφορίες και πάλι. «Στη σύντομη ζωή του» επισκέφτηκε διάφορα μέρη από τα οποία και αναρτούσε και φωτογραφίες (προβάλλονται κατά τη διάρκεια του βίντεο) ενώ είχε άπογες σχέσεις με τις αδελφές του. Δίδονται στοιχεία και για τον «συνεπιβάτη και καλύτερο του φίλο» και την κηδεία του. Μετά από 30 περίπου λεπτά λήγουν τα σχετικά θέματα.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 1 ώρα και 3 λεπτά.

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 21 λεπτά.

1/3/2017

Στην ατζέντα του σημερινού επεισοδίου βρίσκεται η είδηση των δηλώσεων βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ σχετικά με το τροχαίο της Εθνικής οδού που η παρουσιάστρια χαρακτηρίζει ως δράμα, δηλώσεις που αναφέρουν ότι εμπεριέχεται το ταξικό στοιχείο στο τροχαίο της Εθν. Οδού αφού ο κύριος Μανιός είπε ότι τα γρήγορα αυτοκίνητα είναι ταξικός παραλογισμός, και η παρουσιάστρια αναφέρει ειρωνικά όσον αφορά στα σχόλια και του Μανιού και της Τζούφη ότι υπάρχει ταξικός θάνατος, ταξικός πόνος γονιού, θλίψη, ο πλούσιος στενοχωριέται λίγο και ο φτωχός πολύ, λέγοντας ότι έχουμε ξεφύγει και έχουμε καβαλήσει το καλάμι της ιδεοληψίας ενώ σχολιάζει ότι πρέπει να κατάλαβαν τη γκάφα ή να τους μάξεναν γιατί τους αναζητούν και δεν τους βρίσκουν. Αναφέρει ότι «όταν είσαι βουλευτής βουτάς τη γλώσσα στο μυαλό πριν μιλήσεις και όταν λες κάτι το υποστηρίζεις ή ζητάς συγνώμη, δεν κρύβεσαι.» Η παρουσίαση της συγκεκριμένης είδησης κατείχε τα 2 περίπου λεπτά από τα συνολικά 5 λεπτά της ατζέντας. Ενώ σαν είδηση

υπάρχει και η εξόδιος ακολουθία τη μητέρας και γιου του τροχαίου δυστυχήματος, «το τελευταίο αντίο στη Λία και το μικρούλι της, τον 3χρονο που αγκαλιασμένοι κηδεύτηκαν». Το τελευταίο θέμα παρουσιάζεται και στα «σε λίγο» της εκπομπής. Σχετικά με το πρώτο θέμα σχετικό με τις δηλώσεις, η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ο Μανιός έκανε δηλώσεις «είπε-ξείπε», στο κανάλι της Βουλής και όχι στους ιδιωτικούς δημοσιογράφους και ότι οι «κακοί δημοσιογράφοι του ΑνΤ1 τον παρερμήνευσαν» με έντονο ειρωνικό ύφος. Μάλιστα από το κοινό ακούγεται ένα σχόλιο που τον αναφέρει ως «Τραμπ» και άτομο από το πάνελ αποκαλεί όλη την κυβέρνηση «Τραμπ». Παρουσιάζεται από τον πολιτικό συντάκτη στο πάνελ το θέμα ότι δηλαδή με αφορμή το δυστύχημα μίλησαν για ταξικότητα ανάμεσα στους νεκρούς, δηλαδή εξηγεί αλλιώς αισθάνεται κάποιος που έφυγε και αλλιώς κάποιος φτωχός. Η κοπέλα από το πάνελ αναφέρει πως στη δήλωση του είπε ότι επειδή είναι πλούσιος του ανήκε ο δρόμος ενώ στο δυστύχημα στην Αίγινα με τον κύριο που του ανήκε η θάλασσα δεν είπαν κάτι, ο πλούσιος με την πόρσε τους έφταιξε και το τι έγινε δε θα μάθουμε ποτέ ενώ η παρουσιάστρια λέει «θα μάθουμε» και συνεχίζει «να δούμε τη δήλωση». Ακολουθεί σχετικό βίντεο που αναπαράγει τις δηλώσεις των βουλευτών: Μανιός: «εμπεριέχεται το ταξικό στοιχείο, επειδή ήταν παιδί πλούσιου είχε καλό αυτοκίνητο ή δεν είχε μάθει να σέβεται τη ζωή των άλλων. Ότι υπάρχουν γρήγορα αυτοκίνητα είναι ένας ταξικός παραλογισμός διότι απευθύνεται σε έναν πολύ πλούσιο, εγώ δε μπορώ να αγοράσω τέτοιο αυτοκίνητο, ο άλλος το παίρνει εύκολα, αυτή η ευκολία δημιουργεί μια κατάσταση στον ίδιο, ότι δε βαριέσαι όλα είναι δικά μου», Τζούφη: «Η πρώτη ανάγνωση είναι αυτή, ότι ένα πολύ πλούσιο παιδί, έχοντας ένα πολύ ακριβό αυτοκίνητο να μη βλέπει όρια στο δρόμο και να θεωρεί ότι όλα αυτά του ανήκουν, αυτό του έδωσε τη δυνατότητα να έχει αυτή την έπαρση και να συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο. Έτσι έγινε πρόξενος του ατυχήματος μέσα στο οποίο ήταν και θύτης και θύμα». Η παρουσιάστρια και τα μέλη του πάνελ σχολιάζουν εξηγώντας ότι οι δηλώσεις προκάλεσαν αίσθηση και ότι ο Μανιός δεν ήθελε να μιλήσει στην εκπομπή για να μη συνεχιστεί το θέμα και στο κανάλι της βουλής έκανε δεύτερη δήλωση όπου υποστηρίζει ότι είπε τα ακριβώς αντίθετα. Ο πολιτικός συντάκτης μεταφέρει τη δήλωση «δεν είναι η πρώτη ούτε η τελευταία φορά που αθετώ το λόγο μου που έχω πει να μη μιλήσω σε ορισμένα κανάλια.» Η παρουσιάστρια δίνει έμφαση στο «ορισμένα κανάλια» και προχωρεί σε βίντεο με τη νέα δήλωση: Μανιός: «Κάποια στιγμή με πήρε μια κυρία χθες το μεσημέρι και μου είπε θέλω να μου δώσετε μια συνέντευξη και λέω δε μιλάω αν δεν τελειώσει η αξιολόγηση, μου λέει όχι για το ατύχημα, και αφού της εξήγησα και επέμενε να της πω αν είναι ταξικό, της είπα μεταξύ των άλλων τα οποία δεν λένε, εάν το αυτοκίνητο το είχε κλέψει ένας νεαρός πάμφτωχος και γινόταν το ατύχημα, θα ήταν υπεύθυνη η εργατική τάξη; Τώρα είναι υπεύθυνη η αστική τάξη, δηλαδή είναι οι πλούσιοι υπεύθυνοι; Αυτό είναι ένα ατύχημα. Και της εξήγησα και το είπα επανειλημμένως και δεν το παρουσίασε πρώτα και κύρια πρέπει να σεβαστούμε την ελληνική παράδοση που σέβεται τη μνήμη των νεκρών, είναι το παιδί νεκρό, πάνω σε αυτό απαιτείται σεβασμός στο νεκρό αν έφταιγε ή δεν έφταιγε, που τα δικαστήρια υποδεικνύουν το δίκαιο, είναι άλλη ιστορία, δε μπορούμε να μιλάμε εναντίον ενός παιδιού που είναι νεκρό. Εάν θέλετε λέω να πείτε ότι οι πλούσιοι αγοράζουν ακριβά αυτοκίνητα και τρέχουν, αυτό είναι άσχετο με το ατύχημα. Ότι υπάρχουν αυτοκίνητα που έχουν δυνατότητα να τρέχουν 3 και 4 φορές πάνω από το ανώτατο όριο της επιτρεπόμενης ταχύτητας σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, αυτό είναι ένα ταξικό ζήτημα με την έννοια ότι φτιάχνουν πανάκριβα αυτοκίνητα για να τα πουλάνε στους πλούσιους, η βιομηχανία των αυτοκινήτων, αυτό δεν πρόλαβα να της το πω, ευθύνεται για μεγάλη μερίδα των ατυχημάτων.» Τζούφη (απαντά σε ερώτηση αν είπε για ταξικά

στοιχεία): «Δεν είπα τέτοια πράγματα τώρα, μην αλλάζουμε αυτά τα οποία είπα, πραγματικά δε νομίζω ότι εμείς οι πολιτικοί πρέπει να πούμε τέτοια πράγματα, είπα το ακριβώς αντίθετο». Ερώτηση: έχει αναπαραχθεί ότι χαρακτηρίσατε το δυστύχημα ταξικό. Τζούφη: «Σε καμία περίπτωση, αυτή ήταν η ερώτηση που μου γινόταν, δεν έχω πει τέτοιο πράγμα.» ερώτηση: εσείς λοιπόν πως το χαρακτηρίζετε; Τζούφη: «θεωρώ ότι είναι ένα τραγικό ατύχημα αυτό το οποίο συνέβη και του οποίου πρέπει να δούμε όλες τις διαστάσεις και κυρίως να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε για να προλάβουμε αυτού του τύπου τα πράγματα που απαιτούν άλλου τύπου πρόληψη και εκπαίδευση στο επίπεδο ακόμη από το δημοτικό σχολείο. Αυτό προσπάθησα να πω, εγώ είπα ότι το πρόβλημα μας με τα τροχαία ατυχήματα είναι τραγικό, και που για να αλλάξουμε αυτά τα δεδομένα μπορεί στη συγκεκριμένη συνθήκη να ήταν ο θύτης ταυτοχρόνως και θύμα, θα μπορούσε να 'ναι οποιοσδήποτε άνθρωπος διότι πρέπει να αλλάξουμε συνολικά την οδική μας συμπεριφορά, άλλη ήταν η ερώτηση του συναδέλφου σας, λυπάμαι αν αυτό εμφανίστηκε έτσι δεν ήξερα ποιος θα το αναπαρήγαγε, δεν έχω κάνει τέτοια δήλωση λυπάμαι που δόθηκε με αυτό τον τρόπο, είπα ότι το πρώτο πράγμα που βλέπει κανείς σε μια πρώτη ανάγνωση, μίλησα για θύτη για θύμα, ο καθένας μπορεί να το προβάλει σε ότι πλαίσιο θέλει» μετά από ερώτηση εξηγεί: «λέω ότι όταν το βλέπει κανείς αυτό μπορεί να κάνει αυτή την ανάγνωση αλλά δεν είναι αυτή η αλήθεια των γεγονότων και κράτησαν αυτό που θέλανε, κατά συνέπεια δεν πρέπει να κάνουμε πουθενά δηλώσεις, τι να πω». Η παρουσιάστρια σχολιάζει ειρωνικά πως «έχει δίκιο ο κύριος Μανιός, η αυτοκινητοβιομηχανία φτιάχνει γρήγορα και ακριβά αυτοκίνητα και σκοτώνεται ο κόσμος, ο καπιταλισμός φταίει. Αν είχε γίνει με αυτοκίνητο μάρκας ζάσταβα, θα ήταν επαναστατικό το δυστύχημα, θα είχαν χαθεί αλλιώς οι ανθρώπινες ζωές, σε πόρσε έχουν άλλη αξία, έχουμε τρελαθεί λέει, δεν είναι ταξικό αλλά τοξικό αυτό που λέτε, είναι ντροπή μετά από μια τέτοια τραγωδία». Από το πάνελ σχολιάζεται ότι δεν είναι ατύχημα (όπως είπαν οι πολιτικοί) αλλά δυστύχημα και από ένα άτομο του πάνελ αναφέρεται ότι αναγνωρίστηκε στις νέες δηλώσεις ότι πρέπει να υπάρχει σεβασμός νεκρών, ενώ άλλο άτομο από το πάνελ αναφέρει ότι αυτό ξαφνικά μετά από όλο αυτό θυμήθηκαν τον νεκρό νέο που «σύμφωνα με την αριστερή ιδεολογία λαμπρός νέος είναι αυτός που κολλάει αφίσες που κάνει καταλήψεις και μπορεί να γίνει και πρωθυπουργός» ενώ η παρουσιάστρια και τα άλλα μέλη της λένε να σταματήσει γιατί το παρατραβά. Στο πάνελ υπάρχουν διαφωνίες για το αν πρέπει να ζητηθεί συγγνώμη, για το αν μπορεί να παρερμηνεύθηκαν οι δηλώσεις λόγω των αποσπασμάτων που δε κόπηκαν και μάλιστα ακούγεται και ο διάλογος – να του κάνεις μήνυση – θα του κάνει η κοινωνία. Η παρουσιάστρια προτρέπει ειρωνικά να κλείσουμε τις μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες. Ο πολιτικός συντάκτης αναφέρει ότι ο Μανιός είναι επίσης μέλος της επιτροπής οδικής ασφάλειας, ενώ ένας άνθρωπος από το κοινό μιλά για ατιμωρησία, σε σχέση με την παραβατικότητα στο δρόμο, με τη μεταχείριση λόγω γνωριμιών αλλά και με τις δηλώσεις κάποιου που τον εκπροσωπεί και τον ντροπιάζει χωρίς να υπάρχει εισαγγελέας να τον βάζει φυλακή επειδή προσβάλλει κάποιες τιμές. Ενώ το πάνελ σχολιάζει ότι ο βουλευτής έχει ασυλία αλλά και έχει ψηφιστεί. Συνεχίζει μια αντιπαράθεση σχετική με τη δημοκρατία που «θα έπρεπε να έχουμε μυαλό να την αυτορυθμίζουμε και όχι μόνο να την επικαλούμαστε» κτλ. Η παρουσιάστρια κλείνει λέγοντας ότι ήταν αδιανόητη η δήλωση και κακό να κατηγορούμε τον δημοσιογράφο που παίρνει τις δηλώσεις, και προτρέπει τον βουλευτή: (προσφωνώντας : «ρε άνθρωπε») να πάρει μια ανάσα να σκεφθεί και να κάνει τη δήλωση και να μην του φταίει ο δημοσιογράφος και αν έχει μια ιδεολογία να πετάξει όλα τα ακριβά αυτοκίνητα επειδή δε μπορεί να τα αγοράσει όπως είπε, μην το λέει τουλάχιστον. Μετά από 14 περίπου λεπτά η παρουσιάστρια

προχωρεί σε διαγωνισμό κάνοντας ειρωνικά σχόλια σχετικά με το θέμα με το Μανιό και το ακριβό αμάξι που κληρώνεται, «να δείξω στον κύριο Μανιό ένα αυτοκίνητο , να ρωτήσω αν πρέπει να την κλείσουμε, γιατί είναι ταξική, η μερσεντές είναι ένα status symbol που δεν θα έπρεπε να υπάρχει, καπιταλιστικό σύμβολο που θα μπορούσε να σκοτώσει ανθρώπους γιατί είναι γρήγορο, είναι ντροπή και προχωρά στην κλήρωση λέγοντας: «για όσους δε μισείτε τα ωραία αυτοκίνητα...». Μετά τις διαφημίσεις επανέρχονται στο θέμα και «για να ηρεμήσουν από την υστερία» όπως η παρουσιάστρια λέει, δείχνουν κάποια σχετικά με το θέμα, tweets από το κοινωνικό δίκτυο twitter χρηστών και τα σχολιάζουν σατιρικά, κάποια από τα σχόλια παρομοιάζουν τον Μανιό με τον Καρλ Μαρξ και η παρουσιάστρια αναφέρει «αυτό είναι τυχαίο;», «Πρέπει να έχει περάσει στο υποσυνείδητο», και διάφορα άλλα, ενώ μια κυρία από το κοινό λέει ότι όλο αυτό είναι λυπηρό ενώ το πάνελ συμφωνεί ότι είναι πολύ άσχημο για τις οικογένειες. Μετά και την παρουσίαση των υπόλοιπων θεμάτων, σχετική αναφορά με την είδηση αυτή γίνεται και στη χιουμοριστική στήλη: «Λίλα τρου στόρι» που η κωμικός κάθε μέρα σατιρίζει θέματα επικαιρότητας της εκπομπής η οποία διακωμωδεί αναφέροντας ότι οι οδηγοί ακριβών αυτοκινήτων είναι επικίνδunami ενώ φτηνών, αγγελούδια, ο καπιταλισμός φταίει για τα ατυχήματα και όχι ότι είμαστε χάλια οδηγοί και το κράτος δεν κάνει τίποτα ενώ αναφέρει ότι λένε μία βλακεία και μετά λένε περισσότερες προσπαθώντας να την μαζέψουν. Στο διαγωνισμό του αυτοκινήτου γίνονται και πάλι ειρωνικά σχόλια για καπιταλιστικό αυτοκίνητο, «και μάλιστα καινούριο και όχι μεταχειρισμένο για να υπήρχε μια δικαιολογία, ντροπή του πλούτου και σύμβολο κοινωνικής κατάπτωσης» κτλ. Μετά από 7 περίπου λεπτά ενασχόλησης με τα θέματα αυτά η εκπομπή περνά στο θέμα της κηδείας μάνας αγοριού και υπάρχει ζωντανή σύνδεση από τον Ιερό Ναό στην Πτολεμαΐδα όπου και τελέστηκε. Ο ρεπόρτερ δίνει πληροφορίες λέγοντας πως ο σύζυγος και η οικογένεια «δε μπορούν να πιστέψουν το κακό» ενώ «η μητέρα με το παιδί της τάφηκαν μαζί για να είναι και στο θάνατο μαζί όπως αγαπημένοι ήταν και στη ζωή». Η παρουσιάστρια αφού εκφράζει τα συλλυπητήρια της, εξηγεί γιατί την έχει αγγίξει τόσο αυτός ο πατέρας, όπως και όλους και προσπαθεί, όπως η ίδια λέει, να τον ψυχολογήσει σκεπτόμενη την πορεία του. Είναι λέει «κύριος, άνδρας, έχει στα ΟΥΚ μάθει να θυσιάζεται για την πατρίδα, για τον πλησίον, να υπερβαίνει τα όρια του, έχει υποστεί σκληρή εκπαίδευση. Στέκεται σαν άνδρας απέναντι στη συντριβή αλλά και απέναντι σε αυτόν που του το προκάλεσε». Ακολουθεί βίντεο με πληροφορίες για την κηδεία, συνοδευμένο από τραγική μουσική. «Υποβασταζόμενος» ο πατέρας, αναφέρεται, «ακόμα προσπαθεί να πιστέψει το κακό, στα μάτια του αποτυπώνεται η θλίψη, σημάδια από εγκαύματα μοιάζουν να χάνονται μπροστά στον πόνο της ψυχής του. Τα δάκρυα δε στερεύουν και για τη μητέρα και την αδελφή της 33χρονης». Ακολουθεί συνομιλία με Πατέρα της εκκλησίας με τον οποίο ο επιζών επικοινωνήσε μετά το περιστατικό, τους είχε παντρεύσει και βαπτίσει το παιδί. Ο ίδιος μιλά για τη συνομιλία του και πως αντέδρασε αλλά και τη σχέση είχε μαζί τους. Αναφέρει πως η κοπέλα είχε τύχει και το φλουρί την Πρωτοχρονιά. Η παρουσιάστρια προτρέπει «να ‘μαστε όλοι κοντά στους ανθρώπους και όταν σβήσουν τα φώτα, γιατί τώρα είναι σε σοκ και ο πόνος θα φουντώνει». Μετά το 7 λεπτο βίντεο προχωρούν στο επόμενο σχετικό θέμα που αφορά το συνοδηγό της πόρσε , Ανδρέα Γεωργακόπουλο. Συνέντευξη με τη μητέρα που «παρόλο το δράμα που ζει ήθελε να μιλήσει για το γιο της για να μάθει ο κόσμος ποιος είναι». Αναφέρονται οι σπουδές του, ότι ήταν αξιόλογο και ήπιων τόνων παιδί , καλός μαθητής και καταπληκτικό παιδί που αφοσιωνόταν στους στόχους του, σύμφωνα και με τους συμφοιτητές του όπως η δημοσιογράφος που έκανε το ρεπορτάζ αναφέρει. Η παρουσιάστρια προσθέτει πως και αυτός και ο Βακάκης ήταν άτομα που τέλειωσαν τις σπουδές τους στην

ώρα τους και αυτό δείχνει συνέπεια και ο Γεωργακόπουλος είχε ήδη σπουδάσει και εργαζόταν. Καταλαβαίνει, προσθέτει τη μάνα αυτή που θέλησε να μιλήσει για το γιο της γιατί κοπίασε και η ίδια και το παιδί να σπουδάσει το παιδί της και να το φτάσει σε ένα σημείο που ήρθε η ώρα να το καμαρώσει. Αυτό ξεκινά να ανθίζει, να δουλεύει.. Συνεχίζουν οι πληροφορίες του ρεπορτάζ για τη δυνατή φίλια του Γεωργακόπουλου με το Βακάκη και για «τα πράγματα που ήθελε να κάνει και δεν πρόλαβε». Ακολουθεί το σχετικό βίντεο του ρεπορτάζ στο οποίο μιλά η «χαροκαμένη μάνα» για το περιστατικό, τον «φλεγόμενο τάφο». Η ίδια μιλά για τον καλό χαρακτήρα του παιδιού της, τις σπουδές του, την εργασία του σε μια ναυτιλιακή εταιρία και πόσο χαρούμενος ήταν για αυτό. Η ρεπόρτερ αναφέρει για το λαμπρό μέλλον και τα όνειρα που δεν πρόλαβε να εκπληρώσει. Συγκινητική μουσική συνοδεύει το βίντεο. Η μητέρα του λέει ότι ο γιος της είχε μεγάλη καρδιά. Αναφέρει ποια ήταν η τελευταία φορά που τον είδε και την πολύχρονη φίλια με τον Βακάκη (που λέει η ρεπόρτερ ότι έμελλε και να φύγουν μαζί). Η ίδια αναφέρει ότι δεν τη νοιάζουν τα αίτια, μακάρι να μπορούσε το παιδί της να γυρίσει. Μιλά και για το μεγαλείο του σύζυγο της αποθανούσης αλλά και ότι αυτά είναι από το Θεό. Μετά το βίντεο η παρουσιάστρια αναφέρει ότι την καταλαβαίνει, θέλει να μοιραστεί τον πόνο για να ελαφρύνει. Αυτή γιατρός, αναφέρει, ότι έχει παλέψει για τόσα πολλά μωρά σαν να είναι δικά της και έχασε το δικό της, το χαρακτηρίζει ως τραγική ειρωνεία. Η ρεπόρτερ αναφέρει ότι η οικογένεια αυτή ήταν γνωστή για την δοτικότητα και την προσφορά της. Η παρουσιάστρια αναφέρει «πόσα μωρά που γεννιούνται έχει βάλει στην αγκαλιά της και τους ξαναδίνει ζωή και της έχουν φιλήσει με κλάματα τα χέρια». Συνεχίζει λέγοντας ότι «μια γιατρίνα, ιδίως γυναίκα, αφιερώνει τόσο χρόνο στην επιστήμη της που πολλές φορές δε μπορεί να είναι όσο θέλει με τα παιδιά της και ότι μπορεί να σκεφτόταν τώρα που μεγάλωσε ο γιος της ότι δεν τον έχει χαρεί πολύ, όπως και πολλές γυναίκες που «εργαζόμαστε» και να τώρα, αυτό είναι το δράμα» αναφέρει. Από το κοινό ακούγεται πως ο ηθικός αυτουργός, το κράτος έπρεπε να αναλάβει τα έξοδα της κηδείας, η παρουσιάστρια το σχολιάζει ως υπερβολή αυτό. «Εδώ μιλάμε» λέει «για 100% ανθρώπινο παράγοντα». Ο ίδιος βέβαια συνεχίζει λέγοντας ότι το θέμα της οδικής παιδείας είναι ευθύνη του κράτους και άτομο από το πάνελ αναφέρει ότι αυτό είναι άλλο θέμα. Συνεχίζει το θέμα με τηλεφωνική γραμμή ενός ανθρώπου, το παιδί του οποίου υπήρξε ασθενής της μητέρας του Γεωργακόπουλου. Ο ίδιος λέει ότι έχει σώσει χιλιάδες παιδιά, είναι θησαυρός, προσφορά. Η παρουσιάστρια ρωτά τι είχε το παιδί του αλλά και πως ένιωσε όταν άκουσε ότι χάθηκε το δικό της παιδί. Ο ίδιος απαντά πως το παιδί του γεννήθηκε πρόωρα και ότι δεν υπάρχουν λόγια να περιγράψει το συναίσθημα αυτό. Και είναι άδικο για ένα τροχαίο να χάσει το παιδί της, ενώ έχει δώσει τόσα χαμόγελα. Μετά από 10 λεπτά η εκπομπή διακόπτεται για διαφημίσεις, ενώ συνεχίζουν με τα υπόλοιπα θέματα της επικαιρότητας και επανέρχονται στο περιστατικό με ρεπορτάζ για την οικογένεια Βακάκη. Η δημοσιογράφος που επιμελήθηκε το θέμα αναφέρει ότι το όνομα που ακούγεται περισσότερο μετά το περιστατικό είναι εκείνο του Απόστολου Βακάκη του επιχειρηματία της αλυσίδας Jumbo, της τεράστιας επιχείρησης, πατέρα του οδηγού της «μοιραίας πόρσε». Συνεχίζει λέγοντας πως η ζωή του είναι άξια να τη μάθει, γιατί «όλοι θα θέλαμε να ξέρουμε πως ο άνθρωπος αυτός έφτασε στο σημείο αυτό να έχει τόσα πολλά υποκαταστήματα με μεγάλα κέρδη. Άνθρωπος που δεν τον βλέπουμε συχνά, που σκεπάζει την τραγωδία, με το τεράστιο επιχειρηματικό του όνομα». Η παρουσιάστρια, λέει, «να περάσουμε σε βίντεο για να γνωρίσουμε τον πασίγνωστο επιχειρηματία» αφού πρώτα αναφέρει τα μεγάλα έσοδα του ομίλου για την περσινή χρονιά και τα πολλά άτομα που απασχολεί και δίνει δουλειά, ένας κολοσσός αναπτυσσόμενος. «Αυτά μόνο γνωρίζαμε αφού δεν ήταν οικογένεια που δειχνόταν, με τα μέλη της», όπως

λέει η ρεπόρτερ, «να ξενυχτούν και να τους βλέπουμε στις κοσμικές στήλες». Ακολουθεί το βίντεο που δίνει πληροφορίες για τον Βακάκη («θύτης και θύμα ταυτόχρονα») και τον πατέρα του («αδιοφυής επιχειρηματίας που έχει αποδείξει στη ζωή του ότι είναι μαχητής, θρηνεί το χαμό του γιου του, διακρίνεται για διορατικότητα και εργασιομανία»). Δίνονται πληροφορίες για τη γέννηση και οικογένεια του Α. Βακάκη (την «οικογένεια που είχε στο αίμα της την επιχειρηματικότητα»). Πληροφορίες για τους γονείς του και τα πρώτα επιχειρηματικά του βήματα, σπουδές, επαγγελματικά. Ως «ανήσυχο πνεύμα θέλησε να φτιάξει κάτι δικό του από την αρχή» παρακολουθώντας τις εξελίξεις στο εξωτερικό. Το δίκτυο jumpbo, το χρηματιστήριο, οι επενδύσεις, η κορυφή, συνεχείς υψηλοί στόχοι. Ο ίδιος ανέφερε, όπως πληροφορεί η ρεπόρτερ, ότι στην Ελλάδα δε χρειάζεται ακόμα να σκέφτεσαι παρά να ακολουθείς τις εξελίξεις των ανεπτυγμένων αγορών του εξωτερικού. Συνεχίζει να εργάζεται σκληρά στο γραφείο του που βρίσκεται ανάμεσα στον υπαλλήλων του. Είχε χόμπι τις μεγάλες μηχανές, που παράτησε καθώς οι ευθύνες του απέναντι στην οικογένεια του και την επιχείρηση δεν τους αφήνουν περιθώρια να παίρνει προσωπικά ρίσκα. Αναφορά γίνεται και στην οικογενειακή κατάσταση, χωρισμό, παιδιά και λόγια για την πρώην σύζυγο του. Η οικογένεια προσπαθεί να βρει δυνάμεις να ξεπεράσει τη τραγωδία, πληροφορίες για τις ανακοινώσεις της οικογένειας για το περιστατικό. **Μετά το βίντεο , η παρουσιάστρια αναφέρει πως ο Χάρος δεν κοιτά ποιον θα πάρει, καλός, κακός, φωτός, πλούσιος, απέναντι στο θάνατο όλοι ίσοι. «Πραγματικά τραγικό», καλεί να σκεφτούμε, «επειδή η δουλειά είναι δημιουργία και εξέλιξη, να δημιουργεί μια τέτοια αυτοκρατορία και παράλληλα την οικογένεια σου, για αυτά τα δύο πράγματα παλεύει ο άνθρωπος (υγιέστατη οικογένεια αναφέρει η δημοσιογράφος) και να χάνεις ότι πολυτιμότερο, ένα γιο, που είχε πρόσφατα γυρίσει και είχε αρχίσει να βοηθά την επιχείρηση, να στηρίζει τον πατέρα του».** «Είχε οργανώσει το κομμάτι του e-shop της εταιρείας» αναφέρει η ρεπόρτερ. Ο φίλος του δρούσε βοηθητικά, στο χτίσιμο των διαδικτυακών πωλήσεων. «Η οικογένεια ποτέ δεν ήταν προκλητική, ούτε στη φυγή της συζύγου Βακάκη και στο διαζύγιο, ήταν μακριά από κουτσομπολιό. 3 παιδιά που δε συστήνονταν ως διάδοχοι Βακάκη, διαφορετικές προσωπικότητες αλλά όλα χαμηλού προφίλ (η μία πιο καλλιτεχνική φύση που ασχολείτο με τη μόδα με τη μητέρα της και είχαν μεγάλη επιτυχία σε οίκους μόδας, η άλλη κόρη ασχολείται επίσης με την εταιρεία όπως και ο γιος που χάθηκε προσπαθούσε να δημιουργήσει το δικό του κομμάτι)». Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ούτε ο κόσμος ούτε οι ίδιοι που είναι στο χώρο ήξεραν το όνομα της οικογένειας. «Εργατικοί άνθρωποι όλη μέρα στη δουλειά τους και με τραγικό τρόπο έγιναν γνωστοί». Η ρεπόρτερ αναφέρει μάλιστα ότι είναι η μοναδική επιχείρηση που δε διαφημίστηκε από την τηλεόραση αλλά το ραδιόφωνο και το οποίο συντηρεί. **Μετά από περίπου 10 λεπτά, η παρουσιάστρια αναφέρει ένα άλλο θέμα για τα συντρίμια της «μοιραίας πόρσε, του μοιραίου αυτοκινήτου» από την εκπομπή Live news.** Δείχνει την «σοκαριστική» εικόνα και συνδέεται ζωντανά με τον αστυνομικά συντάκτη για τα νεότερα της έρευνας. Εκείνος, αναφέρει ότι οι έρευνες θα επικεντρωθούν στις φθορές των ελαστικών και της ζάντας, για να δουν αν υπήρχε κάποιο σκασμένο λάστιχο. Από το υλικό της κάμερας διαπιστώνεται ότι είχε αναπτυχθεί ταχύτητα από 200-250χιλ. αλλά ακολουθώντας μία ή δύο λωρίδες ενώ δε φαίνεται να υπάρχει παρεμβολή άλλου αυτοκινήτου. Υλικό υπάρχει και από άλλες κάμερες της Εθνικής Οδού. Η παρουσιάστρια επισημαίνει ότι αυτό που είχε ακουστεί για το αυτοκίνητο, που είδε ο πατέρας να έχει σταματήσει αμέσως μετά, ο έλεγχος της τροχαίας έδειξε ότι αν σταμάτησε, έγινε αργότερα, δε φαίνεται να έχει παίξει κάποιο ρόλο. Ακολουθεί το βίντεο από το «live news» με τις σχετικές πληροφορίες και τις εικόνες από τα συντρίμια. Με λεγόμενα ειδικών που δίνουν πληροφορίες για τα λάστιχα, ότι πρέπει

ανεξαρτήτως χιλιομέτρων, σε μια 5ετία πρέπει να αλλάζονται. Ενώ «δείχνουν» πως αποκολλώνται τα πέλματα σε μεγάλες θερμοκρασίες σε παλιό λάστιχο. Ίσως μάλιστα τα λάστιχα τα άλλαζε από χειμώνα σε καλοκαίρι γι' αυτό και δεν ήταν πολύ-φορεμένα. (ακούγονται χαρακτηρισμοί όπως «διαβολική σύμπτωση, μοιραία οικογένεια»). Μετά από περίπου 10 λεπτά, τελειώνει η ενασχόληση με το θέμα.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 57 λεπτά

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 21 λεπτά

2/3/2017

Είδηση στην ατζέντα της σημερινής εκπομπής αποτελεί η πρόταση του υφυπουργού Υποδομών, Μαυραγάνη για πρόστιμα τροχαίας ανάλογα με το εισόδημα. Η παρουσιάστρια δίνει το παράδειγμα ενός Αλβανού «άνεργος με μηδενικό εισόδημα, να μην πληρώνει πρόστιμο ενώ εσύ αν έχεις δηλώσει κάποιο εισόδημα, αν είσαι π.χ. Έλληνας γιατρός να πληρώνεις μεγάλο πρόστιμο». Σαν 3η είδηση στην ατζέντα υπάρχει και το περιστατικό της Εθνική οδού με κάποια πρόσφατα στοιχεία της τροχαίας για τα αίτια (επιβεβαίωση του μάρτυρα – τα ελαστικά) που καταλαμβάνει περίπου 30'' από τα 5 λεπτά που διαρκεί η ατζέντα. Η είδηση αναφέρεται και στο «σε λίγο». Μετά τις διαφημίσεις και τους διαγωνισμούς παρουσιάζεται το ζήτημα με την πρόταση του Μαυραγάνη όπου αν σκοτώσεις αναφέρει ειρωνικά η παρουσιάστρια αν είσαι πλούσιος τιμωρείσαι με φυλάκιση κτλ. αλλά αν είσαι δήθεν φτωχός (ή μπορεί να 'σαι έμπορος ναρκωτικών) δε θα πληρώσεις και το χαρακτηρίζει ως διαφορετική αντιμετώπιση απέναντι στο νόμο. Το σκεπτικό της πρότασης, όπως παρουσιάζεται από τον πολιτικό συντάκτη είναι ότι αν μετά την παράβαση προσκομίσει κανείς φορολογική δήλωση υψηλή, αν βγάξει π.χ. 100000 το χρόνο, να πληρώσει τότε 10000 ευρώ ενώ από το πάνελ σχολιάζεται πως «αν έχεις το θράσος να μην παίρνεις μόνο 500 και 600 ευρώ..» ενώ ο πολιτικός συντάκτης αναφέρει πως αυτό υπάρχει και στο εξωτερικό , αφού θέλουμε να λεγόμαστε ευρωπαϊκή χώρα, όπου τον αντικρούει το υπόλοιπο πάνελ ότι εκεί ισχύουν άλλα συστήματα γενικά. Η δεύτερη πρόταση είναι οι παραβάτες να προσφέρουν υπηρεσία στις οικογένειες των θυμάτων για να «αντιληφθούν» τι προξένησαν. Με την πρόταση αυτή η παρουσιάστρια συμφωνεί ενώ την άλλη τη θεωρεί «συνέχεια του Μανιού» και αναφέρει «σκότωσες με πόρσε; Θα τεμαχίσουμε και την οικογένεια σου, σκότωσες με ζάσταβα, ελεύθερος ο κύριος». Ακολουθεί βίντεο με δηλώσεις – εξηγήσεις του Μαυραγάνη για τις δύο προτάσεις, ο οποίος εξηγεί ότι πρέπει να υπάρχει σοβαρή αποτροπή τόσο για τον χαμηλό όσο και για τον υψηλού εισοδήματος παραβάτη. Η παρουσιάστρια καλεί το κοινό να εκθέσει τις απόψεις του, ενώ η ίδια δίνει ειρωνικά παραδείγματα, ενώ από το πάνελ ακούγεται και η άποψη «μην τα ισοπεδώνουμε όλα» . Στο κοινό κατά κύριο λόγο κατακρίνεται η άποψη Μαυραγάνη. Ενώ μία κυρία λέει πως το τροχαίο είναι τροχαίο είτε για το φτωχό είτε για τον πλούσιο όμως αυτός που έχει την πόρσε έχει δυνατότητα να πληρώσει πιο εύκολα από το άνεργο αλλά όλοι πρέπει να πληρώσουν. Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι «και με αγροτικό αυτοκίνητο μπορεί να σκοτώσεις, και δεν πρέπει να κατατάσσουμε τους ανθρώπους ταξικά και στο θάνατο και την παράβαση, αυτό που έκανε ο Μανιός». Ενώ η κυρία αναφέρει τον άνθρωπο με την πόρσε που έτρεχε με 200, ενώ από το πάνελ αλλά και η παρουσιάστρια την αντικρούουν λέγοντας πως δεν έχει σχέση αν ήταν πόρσε ή κάτι άλλο. Από το κοινό, η κυρία αναφέρει πως «πήρε ο πιτσιρικάς την πόρσε του μπαμπά του και πήγε και σκότωσε»(ενώ τη ρωτούν από το πάνελ αν το πρόβλημα της είναι που 23 ετών έχει πόρσε το παιδί) και ότι ένα άλλο αυτοκίνητο δε θα μπορούσε να τρέχει τόσο γρήγορα (τη ρωτούν από το πάνελ, «που το ξέρετε είστε θεός,

λέτε τον καφέ;») ενώ τονίζει πως η γυναίκα με το παιδί ήταν στο πάρκινγκ και δεν έφταιγαν σε τίποτα. Το μέλος του πάνελ τη ρωτά επίσης αν έχει πάει στα δυτικά προάστια να δει τα «πειραγμένα» αυτοκίνητα που τρέχουν με 200 μέσα στην πόλη, τα 23χρονα που κάνουν κόντρα και επιμένει ότι μπορεί να σκοτώσει και οποιοσδήποτε άλλος. Η παρουσιάστρια αναφέρει πάνω στη συζήτηση για την κόρη του Μητσιμπάνα που ανάρτησε ότι πατέρας της είχε ένα πανάκριβο αυτοκίνητο αλλά τελικά σκοτώθηκε με συμβατικό αυτοκίνητο επειδή έπεσε πάνω του ένα αγροτικό και επομένως είναι καλό λέει η παρουσιάστρια να «απαλλαγεί η ελληνική κοινωνία από το φθόνο, το κόμπλεξ και τα ταξικά μίση. Και με μικρή ταχύτητα μπορεί να γίνουν τροχαία, με φθηνά κακο-συντηρημένα αυτοκίνητα μπορεί να έχουν γίνει περισσότερα από ό,τι με πόρσε. «Για να ‘μαστε ειλικρινείς απέναντι στον πόνο και την ευθύνη του καθενός, είναι εύκολο λέει να σταυρώσουμε ένα πλουσιόπαιδο που οδηγούσε ένα ακριβό αυτοκίνητο γιατί αυτό είναι το δικό μας εσωτερικό πρόβλημα, απωθημένο, πόνος, ταξικό μίσος, διαφορά απέναντι σε κάποιον και πιο δύσκολα αν οδηγούσε κάτι άλλο, γιατί; Και δεν είναι μόνο η ταχύτητα αλλά και προσπεράσεις, χωρίς φλας κτλ. Και μάλιστα ένας 24χρονος που έκανε την φονική και για τον ίδιο απερισκεψία να τρέχει, γιατί είναι πιο ένοχος από έναν ώριμο άνδρα που στα 40 του οδηγεί ένα παλιό αυτοκίνητο και κάνει παράβαση» ενώ αναφέρεται και το αλκοόλ και η παραβίαση του στοπ». Η κυρία από το πάνελ επικεντρώνεται πάλι στο περιστατικό και η κοπέλα από το πάνελ τη ρωτά «είστε από επαρχία και δεν έχετε δει τα αγροτικά να παραβιάζουν τα στοπ στους επαρχιακούς δρόμους; Και άλλες παραβάσεις». Τελικά της λέει πως είναι σε λάθος δρόμο. Η παρουσιάστρια εξηγεί πως και απλές παραβιάσεις του ΚΟΚ μπορεί να προκαλέσουν τροχαίο και δεν πρέπει να μπαίνουν στη ζυγαριά, δεν υπάρχει φτωχός και πλούσιος, «κάνεις παραβίαση μπορεί να σκοτώσεις έναν αθώο άνθρωπο δίπλα σου, γιατί να κάνουμε σύγκριση, ένοχοι και οι δύο». Ρωτά πόσα παιδιά έχουν χαθεί σε μοτοσυκλέτες λόγω παραβάσεων άλλων. Υπάρχει αρκετή ένταση στην αντιπαράθεση ενώ εμπλέκεται και ένας τρίτος κύριος, από το κοινό που αναφέρει το περιστατικό για το «παλικάρι που ο θεός να το συγχωρέσει» αλλά το αμάξι μπαίνει με πολλή ταχύτητα ενώ η παρουσιάστρια του λέει πως είναι εκτός θέματος, λέει ότι αυτό δεν το αμφισβητεί κανείς. «Το μήνα Φεβρουάριος έγιναν 432 τροχαία και το ένα με πόρσε και μας απασχόλησε πολύ, τα άλλα πιο απλές παραβιάσεις. Όλοι πρέπει να κατηγορηθούν εξίσου» κλείνει. Στην τηλεφωνική γραμμή είναι η χήρα του Μητσιμπάνα που αναφέρει για την ανάρτηση της κόρης της στα κοινωνικά δίκτυα και την άποψη της για τη συζήτηση. Εκείνη αναφέρει πως είναι άνθρωποι που έκλεισε το σπίτι τους και επηρεασμένοι από την απώλεια στην ασφάλτο, ο άνδρας της οδηγούσε ακριβιά και γρήγορα αυτοκίνητα και του άρεσαν αλλά δεν έφυγε με τέτοιο και το χειρότερο, λέει, δεν έφταιγε. Αναφέρει ότι και τότε άκουγαν πολλά από κακόβουλους που λένε ότι π.χ. έτρεχε, ήθελε να φάει το κεφάλι του , είχε γρήγορο αμάξι, ενώ κανένας όπως και ο νεαρός (οδηγός της πόρσε) δεν ξύπνησε και είπε θα πάρω το ακριβό αυτοκίνητο για να σπείρω το θάνατο πήγαν χαμένοι 4 άνθρωποι. Το μήνυμά της είναι ότι δεν επικροτεί την ταχύτητα αλλά μπορούσε να γίνει και με 80χιλ. μέσα από την εμπειρία της. Λέει πως ο σύζυγός της δεν έφταιγε, ήταν ο μοναδικός που έφυγε από τη σύγκρουση αλλά ο κόσμος έσπευσε να πει ότι επειδή είχε γρήγορο αυτοκίνητο, θα έτρεχε. Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι τότε θα υπήρχε έντονη φημολογία πάνω στον πόνο θα τους βάρυνε γιατί έπρεπε να ξεσπάσει και αυτός ο ταξικός φθόνος και ιδίως από εφημερίδες και έλλειψη του διαδικτύου θα ήταν δύσκολο να αποκατασταθεί η αλήθεια. Η χήρα αναφέρει ότι υπάρχουν κακόβουλοι που δε σέβονται τίποτα και ζητά να σεβαστούν τους νεκρούς. Και το παιδί 24 ετών που δεν το επιδίωξε και χωρίς να ξέρουμε και δυστυχώς λέει είναι μέχρι να τύχει στην οικογένειά τους, τότε έχουν δίκιο αλλά αφού συμβαίνει σε κάποιον άλλον

μπαίνουν εύκολα στη διαδικασία κριτικής, αν έτρεχε, αν είχε ακριβό αμάξι, αν ήταν γιος πλούσιου, έλεος λέει. Η παρουσιάστρια σχολιάζει ότι επειδή ήταν γνωστός και με γρήγορο αυτοκίνητο τον κατηγορήσαν γιατί οι ειδήσεις έβγαιναν και πιο αργά τότε αλλά στην πορεία ανακάλυψε ότι δεν ήταν έτσι. «Καμία τροχαία παράβαση από κανέναν, δε βαφόμαστε, δε μιλάμε κινητό, δεν παραβιάζουμε στοπ, όχι αλκοόλ, δεν πατάμε την πόρσε του μπαμπά να δούμε πόσο πάει, είναι όλα το ίδιο εγκληματικά». Από το κοινό αναφέρεται ότι ο πόνος των γονιών που χάνουν το παιδί τους είναι ίδιος είτε είναι πλούσιοι είτε φτωχοί και όλοι συμφωνούν. Μετά από 25 περίπου λεπτά που διήρησε το θέμα ακολούθησαν άλλα θέματα ενώ στο διαγωνισμό του αυτοκινήτου η παρουσιάστρια αναφέρει ότι δίνει καπιταλιστικό αμάξι που αν το κερδίσει κανένας φτωχός και κάνει παράβαση με αυτό, κήκε. Στη συνέχεια προχωρούν σε άλλα θέματα ενώ το ζήτημα των εισοδηματικών προστίμων σατιρίζεται και στην στήλη « Λίλα τρου στόρι», όπου η κωμικός σχολιάζει χιουμοριστικά για υψηλού κινδύνου ταξικό παραβάτη. Ακολουθεί διαγωνισμός για το «καπιταλιστικό» αυτοκίνητο που κληρώνεται και που «ο Μανιός δε μπορεί να το αγοράσει» και αν προκαλέσει με αυτό δυστύχημα θα πάρει πρόστιμο και η παρουσιάστρια που το έδωσε. Ενώ αναφέρεται από τον πολιτικό συντάκτη και για το αυτοκίνητο ενός βουλευτή Συριζα που το «χαζεύουν όλοι» και λέει η παρουσιάστρια πρέπει να κλείσουν την αυτοκινητοβιομηχανία που το έβγαλε. Ακολουθεί συνέχεια με άλλα θέματα και διαγωνισμούς και στο θέμα του περιστατικού και πάλι με καλεσμένο τον εμπειρογνώμονα, κύριο Μαδιά, όπου η παρουσιάστρια λέει πως αυτός και οι συνάδελφοι του είναι πολύτιμοι σε τέτοιες ειδήσεις τόσο για τη διερεύνηση όσο και για τη γενική οδική συμπεριφορά, η ανάλυση είναι αφόπνιση. Ακολουθεί βίντεο με νεότερες πληροφορίες για τα αίτια του περιστατικού από έρευνα τροχαίας (αναφέρεται και η εκπομπή του Ευαγγελάτου «live news»). Οι πληροφορίες αναφέρουν τη μελέτη εικόνων κάμερας που δείχνουν μάλλον ότι για μεγάλο διάστημα υπήρχε μεγάλη ταχύτητα, περίπου 250χιλ. ειδικοί μιλούν και τεκμηριώνουν. Ενώ μία μάρτυρας λέει πως τους προσπέρασε η πόρσε (μάλιστα ο σύζυγος καμάρωσε την πόρσε, οι άνδρες λέει τα καμαρώνετε αυτά) και δεν πρόλαβε σχεδόν να τη δει. Ενώ αναπαράγεται και ο μάρτυρας που είχε δει φθορά στα ελαστικά. Σύμφωνα με πληροφορίες φαίνεται μια μαύρη σκιά κάτω από το αυτοκίνητο του Βακάκη λίγο πριν την πρόσκρουση και οι έρευνες προσανατολίζονται στο πίσω δεξί λάστιχο. Ειδικός αναφέρει ότι αυτό το super car είναι φτιαγμένο ώστε όσο εύκολα μπορεί να αναπτύξει ταχύτητα τόσο μπορεί και να σταματήσει, με αστάθμητους παράγοντες τα ελαστικά, τη συντήρηση και τον έμπειρο οδηγό. Τα παλιά χιονολάστιχα και η φθαρμένη ζάντα μάλλον είναι τα αίτια. Αναμένονται και οι καταθέσεις όλων όσοι εμπλέκονται με τη συντήρηση από ιδιοκτήτη μέχρι και ειδικούς. Τα ευρήματα από τις σορούς σοκαριστικά, η αναγνώριση έγινε μέσω DNA, ακαριαίος θάνατος. Ωστόσο ο ειδικός λέει «φανταστείτε να υπήρχαν άλλα αυτοκίνητα η να γινόταν αυτό σε βενζινάδικο». Μετά το βίντεο η παρουσιάστρια συνομιλεί με τον Μαδιά διερωτάται με τι ταχύτητα πήγαινε, πρέπει η παρουσιάστρια λέει να πέταγε, όχι να οδηγούσε. Ο Μαδιάς αναλύει τι ταχύτητα υπήρχε κατά τις φάσεις τους ατυχήματος αλλά και αναλύει την αποκόλληση του πέλματος του ελαστικού και την τριβή στον προφυλακτήρα, αλλά και την ταυτοποίηση ενός κομματιού από το αυτοκίνητο που βρήκαν τυχαία με βοήθεια ενός δημοσιογράφου και το οποίο μελετήθηκε, σημαντικό εύρημα για να λύσει το γρίφο. Αναφέρει πως δικαιολογείται η διάλυση λόγω παλαιότητας και τύπου του λάστιχου. Αναφέρεται το ζήτημα των καταθέσεων από εταιρείες σέρβις και ιδιοκτήτη οχήματος. Ο Μαδιάς πιθανολογεί ότι ο πατέρας γνώριζε την κατάσταση των ελαστικών και δεν έπρεπε να δώσει το αυτοκίνητο. Και επίσης ότι ένα αμάξι τέτοιας ιπποδύναμης και εμπορικής αξίας, με έναν ευκατάστατο ιδιοκτήτη «πως αφήνουν

ασυντήρητο το αμάξι και το δίνουν στο παιδί», η παρουσιάστρια λέει «μπορεί να μη γνώριζε, μην καταδικάζουμε στον πόνο του άλλου, μπορεί να τα έβλεπε καινούρια και να μην ήξερε», ο Μαδιάς λέει «μπορεί, αν δεν είχε τεχνικές γνώσεις». Κλείνει με δύο «τραγικές συμπτώσεις», οι οποίες καθιστούν αδύνατο να αναπαραχθεί το ατύχημα, υπάρχει η εκτροπή στην είσοδο του πάρκινγκ, αν είχε εκτραπεί, δυο μέτρα μακριά θα έβρισκε αλλού. Η παρουσιάστρια λέει ότι μια πόρσε που πήγαινε έτσι μπορεί να σκότωνε και άλλο όμως αυτοκίνητο, κάποιο από πίσω ή το μάρτυρα και να ήταν τώρα στον άλλο κόσμο ή και 2 και 3 άνθρωποι. Και η 2η σύμπτωση λέει ο Μαδιάς είναι ο τρόπος που εξετράπη μέσα στο πάρκινγκ με μαθηματική ακρίβεια.

Διήρησε 16 λεπτά η ενασχόληση με το ζήτημα.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 16 λεπτά + 25 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 25 λεπτά

3/3/2017

Για περίπου 1 λεπτό απασχολεί την ατζέντα της εκπομπής (διάρκειας 3 λεπτών) το θέμα της μετάβασης για την αποτέφρωση του Γ. Βακάκη στη Βουλγαρία, παρουσία μόνο της οικογενείας του και με μυστικότητα, με τζετ ενός φίλου. Ωστόσο, και μετά από διαφημίσεις και διαγωνισμούς εγείρεται το πολιτικό θέμα της συζήτησης στη Βουλή για τη δημιουργία αποτεφρωτηρίων στην Ελλάδα, με αφορμή και το πένθος της Βουλευτού Βαγενά και τη φορτισμένη ομιλία που εξέδωσε στη Βουλή, για την απώλεια του συζύγου της, Λουκιανού Κηλαηδόνη και την ανάγκη δημιουργίας αποτεφρωτηρίων στην Ελλάδα λέγοντας μάλιστα ότι για τη θέση της αυτή, δε μπορεί κανείς να την κατηγορήσει για «άθη» καθώς ακόμα και τώρα προσεύχεται, πράγμα που τονίζεται και από το πάνελ, το ότι η κοινωνία θεωρεί πως η θέση αυτή αναιρεί το να είναι κάποιος Χριστιανός. Η παρουσιάστρια είναι υπέρ της δημιουργίας αποτεφρωτηρίων και μάλιστα θεωρεί πως «ο ΣΥΡΙΖΑ στα θέματα αυτά έχει ανοιχτά μυαλά». Ο πολιτικός συντάκτης μεταφέρει ότι ετοιμάζεται άδεια για δημιουργία των αποτεφρωτηρίων και η παρουσιάστρια αφού παίρνει σαφή θέση υπέρ αυτού, τονίζει πως θέλει και την άποψη του κοινού, καθώς κάποιος μπορεί να είναι πιο αυστηροί στις θρησκευτικές πεποιθήσεις και ακολουθεί το βίντεο με την ομιλία της Βαγενά. Η τελευταία συγκινημένη, χαρακτηρίζει ως Μεσαίωνα και σκοταδισμό την έλλειψη αποτεφρωτηρίων στην Ελλάδα και χωρίς αυτό να σχετίζεται με τα θρησκευτικά πιστεύω. Ο Υπουργός Εσωτερικών συμφωνεί και «δεσμεύεται» για τη θέση αυτή. Μεταφέρεται επίσης από τον πολιτικό συντάκτη μήνυμα του Σκουρλέτη στο οποίο αναφέρει ότι πλαίσιο υπάρχει που δεν αξιοποίησαν όμως οι δήμοι, η παρουσιάστρια λέει πως στους δήμους κάνει κουμάντο η εκκλησία και τον παρακινεί να προχωρήσει. Θεωρεί πως είναι κοινωνικό ζήτημα που πρέπει να προχωρήσει, ενώ αναρωτιέται ποια είναι η θέση της ΝΔ και του Πάνου Καμμένου που όμως χαϊδεύουν την εκκλησία. «Αγαπάμε» λέει η παρουσιάστρια «την εκκλησία, είμαστε κατά του κύριου Φίλη για την επίθεση της στην εκκλησία αλλά εδώ είναι σκοταδισμός». Από το κοινό, κάποιος θεωρούν ότι είναι βασιανιστήριο η αποτέφρωση και ότι οι Ορθόδοξοι πρέπει να ακολουθούν τα προστάγματα της θρησκείας, αλλά στην πλειοψηφία τους είναι υπέρ της αποτέφρωσης. Μάλιστα στο κοινό έχουν μοιραστεί καρτελάκια με –ναι- και –όχι- για να ψηφίσουν υπέρ ή κατά της αποτέφρωσης. Αναφέρεται και ένα άλλο παράδειγμα από την παρουσιάστρια για ένα περιστατικό εκταφής που δεν είχε λιώσει το σώμα και αναφέρει «μη μιλήσετε για θαύμα προφανώς ήταν οι συνθήκες και φώναξαν ιερέα να διαβάσει ευχή για να λιώσει». Ενώ αναφέρεται από το κοινό ότι η κηδεία είναι εμπόριο. Η παρουσιάστρια

τονίζει ότι το κράτος θα είχε και έσοδα από την αποτέφρωση αντί να πηγαίνουν οι οικείοι στη Βουλγαρία για αυτή τη διαδικασία. Τεράστια η βιομηχανία του θανάτου αναφέρεται. Από το πάνελ ωστόσο ακούγεται η άποψη ότι «η παράδοση και τα έθιμα της θρησκείας πρέπει να γίνονται σεβαστά και ότι ο άνθρωπος από τη γη φτιάχνεται και εκεί καταλήγει, ενώ αναφέρει ότι θα μπορούσε να γίνεται τελετή από ιερείς και πριν την καύση». Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι δεν προχωρεί το θέμα όπως και άλλα λόγω πολιτικού κόστους. Μετά από 14 λεπτά ενασχόλησης με το θέμα και τον διαγωνισμό, παρουσιάζεται το θέμα της αποτέφρωσης Βακάκη. Το ρεπορτάζ λέει, όπως η ρεπόρτερ πληροφορεί ότι, η οικογένεια κλείστηκε στο σπίτι και κινήθηκε με άκρα μυστικότητα, είχαν την πόρτα του σπιτιού τους («στα βόρεια προάστια») κλειστή για επισκέψεις, θέλησαν να το ζήσουν μόνοι μέχρι τέλους, ενώ η τελετή είχε ήδη γίνει με μόνο 7 κοντινά άτομα παρόντες. Η μητέρα είναι σε κακή κατάσταση όπως και οι αδελφές σε κατάσταση σοκ και ο Α. Βακάκης προσπαθεί να ανταπεξέλθει. «Άλλη μία ελληνική οικογένεια» λέει η παρουσιάστρια «που σηκώθηκε να πάει Βουλγαρία», και φαντάζεται πως πολλοί επιχειρηματίες θα δήλωσαν ενδιαφέρον, απευθυνόμενη στον Σκουρλέτη λέει «προχωρήστε δε θα γλιτώσετε από τα κυκλώματα, κάντε είτε κρατικά είτε ιδιωτικά, για τον κύριο Σκουρλέτη λέει δεν νομίζω ιδιωτικά», ενώ λέει ότι θα γίνει και πρόσληψη πολλών ανθρώπων όταν προχωρήσει. Το ρεπορτάζ συνοδεύεται από συγκινητική μουσική και φωτογραφίες της οικογένειας Βακάκη πριν το περιστατικό.

Συνολικά 4 λεπτά διήρησε το θέμα αυτό.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 4 λεπτά και 13 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 17 λεπτά

6/3/2017

Στην ατζέντα διάρκειας 4 λεπτών, το 1 λεπτό καταλαμβάνει το δεύτερο στη μελέτη μας τροχαίο, εκείνο στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας. Όπου η παρουσιάστρια «ομολογεί ότι έκλαψε με το συνταρακτικό γεγονός αφού το κοριτσάκι θα μπορούσε να είναι του καθενός μας που γυρνά από σχολείο, φροντιστήριο, οποιοδήποτε παιδάκι θα μπορούσε να είναι στην ίδια θέση της 14χρονης που σκοτώθηκε από 18χρονο ασυνείδητο οδηγό οποίος οδηγούσε χωρίς δίπλωμα». Με αφορμή αυτά τα περιστατικά θα ανοίξει και ντοσιέ για τροχαία περιστατικά όπου θα φιλοξενήσει ανθρώπους οικείους «θυμάτων» τροχαίων δυστυχημάτων, για να περαστεί όπως λέει ένα ακόμα μήνυμα στην κοινωνία. Και οι δύο ειδήσεις προαναγγέλλονται στο «σε λίγο». Γίνονται κάποια σχόλια για τα στατιστικά στοιχεία που δίνονται στο βίντεο «σε λίγο» για τους 3 νεκρούς και 19 τραυματίες ημερησίως από τροχαία ατυχήματα όπου η παρουσιάστρια σχολιάζει ότι αυτά συχνά προκαλούνται από νέα παιδιά και έχουν και θύματα νέα παιδιά, όπως το τελευταίο με το παιδί που έτρεχε και καβάλησε το πεζοδρόμιο. Μετά από την παρουσίαση των θεμάτων και διαφημίσεων, προαναγγέλλεται, ένα βαθιά κοινωνικό ζήτημα όπως το χαρακτηρίζει η παρουσιάστρια. Αναφέρει ότι «έτσι κάνουμε, μας απασχολεί πολύ ένα θέμα, το ξεχνάμε μετά και συνεχίζουμε τη ζωή μας» και ότι «πρέπει να αφυπνίσουμε την κοινωνία». Παρουσιάζει το δεύτερο τροχαίο. Αναφέρει πως μετά το τροχαίο της Εθν. Οδού όπου «μία πόρσε που με ιλιγγιώδη ταχύτητα πήρε τη ζωή .., ήρθε δεύτερο τροχαίο να μας αφυπνίσει» αναφέρει πως «πάλι ήταν νεαρό άτομο στο τιμόνι και δεν οδηγούσε γρήγορο αυτοκίνητο αλλά έτρεχε χωρίς δίπλωμα, πήρε το αυτοκίνητο του πατέρα του και θέρισε ένα κοριτσάκι 14 ετών, που έκανε ότι κάνει το παιδί του καθενός» («το λέω,» αναφέρει «και

ανατριχιάζω»). «Περπατούσε λίγα μέτρα μέχρι το σπίτι» («έτσι γυρνούν τα παιδιά» αναφέρει) και «του πήρε τη ζωή». Ακολουθεί βίντεο που αναφέρει ότι «ήταν το τελευταίο μάθημα για την 14χρονη Κατερίνα, το νήμα της σύντομης ζωής της κόπικε βία». Το κορίτσι είχε διασχίσει τη διάβαση όταν το αυτοκίνητο τη χτύπησε στο πεζοδρόμιο. Στο βίντεο υπάρχουν μαρτυρίες συγγενών και συμμαθήτριας. Αναφέρεται από τη ρεπόρτερ ότι το κορίτσι όπως πάντα περίμενε υπομονετικά , αφού πρώτα πατούσε το κουμπί να ανάψει πράσινο για να περάσει με ασφάλεια το δρόμο. Στον οδηγό ασκήθηκε δίωξη για ανθρωποκτονία από αμέλεια, όπως αναφέρεται και οδήγηση χωρίς δίπλωμα ενώ αφέθηκε ελεύθερος, κάτι που εξόργισε τους συγγενείς, όπως μεταφέρει η ρεπόρτερ, του παιδιού όπως επίσης και μια ανάρτηση στο FB, μια φωτογραφία που «έλεγε την προφητική φράση»: «κυκλοφορώ και σπλοφορώ». Το κορίτσι έκανε αυτή τη διαδρομή, αναφέρει η ρεπόρτερ, σχεδόν καθημερινά και με προτροπή των γονιών της ήταν εξαιρετικά προσεκτική και ακολουθούσε ευλαβικά τους κανόνες του ΚΟΚ. Τα λεγόμενα του θείου της, που λέει ότι πήγαιναν να περάσουν τον άδειο δρόμο και η μικρή ήθελε να ανάψει πρώτα το φανάρι, και πάντα μόνο έτσι διέσχισε τον δρόμο, ενισχύουν την άποψη. Ο θείος επίσης αναφέρει πως ο πατέρας της, της έλεγε πάντα να προσέχει γιατί «εδώ τρέχουν σαν τρελοί» και πως η ευθεία αυτή από πολλούς θεωρείται πίστα και ο οδηγός έτρεχε πολύ και εκτράπηκε. Ενώ υπάρχουν και σημάδια φρεναρίσματος. Άλλη μαρτυρία αναφέρει για το άλλο πρόσφατο τροχαίο ότι «κλάψαμε αλλά τι κάναμε;» Το κορίτσι υπέκυψε στο ασθενοφόρο στα τραύματα στο κεφάλι. Γίνεται λόγος από την ρεπόρτερ για το τελευταίο αντίο που είχε ολόκληρη η πόλη στην Κατερίνα, ενώ η παρουσία συγγενών και φίλων δεν ήταν αρκετή για να παρηγορήσει τους τραγικούς γονείς που πρόσθεσε το δικό της όνομα στο μακρύ κατάλογο των θυμάτων της ασφάλτου. Μετά από 7 περίπου λεπτά που διήρκησε το βίντεο αυτό, ακολουθεί επόμενο για το ντοσιέ τροχαίων. Σε αυτό αναφέρονται πληροφορίες για το πρώτο τροχαίο της Εθν. Οδού (τελευταίες πληροφορίες για τα αίτια, αναπαραγωγή λεγομένων του επιζώντα). Στο προσκήνιο έρχεται «ο βαρύς φόρος αίματος στην άσφαλο. Το τελευταίο 6μηνο του 2016 σκοτώθηκαν σε τροχαία 378 άνθρωποι,» αναφέρει το ρεπορτάζ ενώ «τα τελευταία χρόνια έχει αποδεκατιστεί πληθυσμός ίσως με το νομό Καβάλας 150000 άνθρωποι και 350000 ανάπηροι.» Τα τροχαία που θα παρουσιαστούν είναι μία BMW στην Παλαιά Εθνική Οδό Αθηνών – Λαμίας που «παραλίγο να κόψει το νήμα της ζωής 4 ανθρώπων γιατί δοκίμαζε τα όρια του αυτοκινήτου του». Η «συγκλονιστική» μαρτυρία της γυναίκας που είδε τον οδηγό , ενώ στο αυτοκίνητο επέβαινε και ο γιος της, να πραγματοποιεί ελιγμούς πριν χάσει τον έλεγχο. Η ίδια λέει ότι το αυτοκίνητο συγκρούστηκε στο δικό της και μετά χτύπησε δύο γυναίκες όπου η μία έπεσε στο δρόμο. Η ίδια αφού είδε ότι το παιδί της ήταν καλά , βοήθησε τις γυναίκες και κάλεσε την Τροχαία. Το επόμενο τροχαίο που αναφέρεται στο ρεπορτάζ ήταν μία νταλικά που συγκρούστηκε με 3 νεαρούς το 2014 όπου σκοτώθηκαν. Το επόμενο μια πόρσε Καγιέν που με υπερβολική ταχύτητα οδηγούσε ένας άνδρας είχε «θύμα» τη μουσικό Ιωάννα Καλεζοπούλου και τον μουσικό Γιώργο Κωνσταντινίδη, το 2009 στην περιφερειακή Οδό Θεσσαλονίκης. Μετά το βίντεο ακολουθεί η παρουσίαση καλεσμένων, συγγενών των περιστατικών με τη νταλικά. Θίγεται το ζήτημα του ότι διαφωνούν οι συγγενείς με την εκδίκηση 7 ετών ως πλημμέλημα ως πολύ μικρή και το γεγονός ότι ο οδηγός εξακολουθεί να έχει δίπλωμα και «πόσα παιδιά θα σκοτώσει ακόμα» ενώ εξηγεί ότι δεν προσέχουν. Δίνονται πληροφορίες για το περιστατικό. Η παρουσιάστρια επεξηγεί ότι αυτό που τους ενοχλεί είναι οι ποινές που ορίζει ο νόμος για τα θανατηφόρα τροχαία καθώς το πλημμέλημα είναι η ανώτατη ποινή που ορίζει ο νόμος, και ρωτά αν οι παραβάτες του ΚΟΚ που αφαιρούν ζωή πρέπει να τιμωρούνται πιο αυστηρά, ενώ οι συγγενείς απαντούν θετικά και πως

στο συγκεκριμένο περιστατικό δε μπορεί να χαρακτηριστεί αμέλεια, αλλά είναι δολοφόνος και είχε δόλο αφού έκανε παραβάσεις. Η παρουσιάστρια εξηγεί ότι αμέλεια χαρακτηρίζεται επειδή δεν το ήθελε αλλά αυτό που τους ενοχλεί είναι οι ποινές ίσως των ανθρώπων που παραβιάζουν ΚΟΚ και αφαιρούν ανθρώπινες ζωές, και «ειδικά νέων παιδιών». Διακόπτεται το ζήτημα για διαφημίσεις και επανέρχεται δίνοντας το λόγο σε άλλη καλεσμένη με απευθείας σύνδεση, συγγενούς της κοπέλας που σκοτώθηκε στο τροχαίο από την πόρσε καγιέν το 2009. Η ίδια δίνει πληροφορίες για την κοπέλα και το συμβάν. Θίγει ότι ο οδηγός ήταν δικηγόρος, μάλλον μεθυσμένος και η συμπεριφορά του μετά το συμβάν ήταν άσχημη αφού δεν συνεργαζόταν και μάλιστα μεταβίβασε τα περιουσιακά του στοιχεία για να μην υποστεί κυρώσεις από την ασφαλιστική εταιρεία η οποία μάλιστα του έκανε μήνυση, αλλά και ο ίδιος ζήτησε αποζημίωση για φθορά από το τροχαίο από το «θύμα» του. Η κυρία αναφέρει ότι αυτός «το έπαιζε μάγκας και η ανθρωπιά είναι που ξεχωρίζει τους ανθρώπους». Θίγεται και το ζήτημα ότι είχε «σκοτώσει και άλλη μία γυναίκα» και κυκλοφορεί ελεύθερος, απειλούσε μάρτυρες, με φεουδαρχική εξουσία και δε ζήτησε συγνώμη ούτε έδωσε παρηγοριά. Η ίδια λέει ότι τη διαφορά δεν την κάνει η πόρσε αλλά ο άνθρωπος. Μιλά για το πένθος της και για τους δύο νέους ανθρώπου όπως αναφέρει, «και 52 νέος είναι για μένα τονίζεις» που έφυγαν άδικα. Η παρουσιάστρια θεωρεί όλα αυτά απίστευτα. Στέκεται στην δικαστική απόφαση και το εφετείο έκρινε τον οδηγό του πόρσε ένοχο, ενώ τα υπόλοιπα που ανέφερε η μαρτυρία δεν τα έχουν ερευνήσει και δεν τα γνωρίζουν αλλά μεταφέρει ότι κρίθηκε ένοχος με εξαγοράσιμη ποινή, 6 έτη προς 5 ευρώ την ημέρα. Ο λόγος δίνεται τέλος στον τρίτο καλεσμένο, συγγενή θύματος από το περιστατικό όπου στη Σταδίου παραβάτης του κόκκινου σκότωσε 30χρονο τρέχοντα με 120χιλ, ο καλεσμένος είναι πρόεδρος συλλόγου για θύματα τροχαίων και ασφαλή οδήγηση «SOS τροχαία εγκλήματα», παρουσιάζει το σύλλογο και σχολιάζει για το τροχαίο στην Ημαθία ότι το 10% των θυμάτων στο σύλλογο του είναι από οδηγούς χωρίς άδεια. Αν λάβεις λέει υπόψη και πόσοι οδηγούν με αγορασμένα διπλώματα, άλλη ιστορία αυτή στην Ελλάδα, που αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη από τα δικαστήρια ενώ οι άνθρωποι αυτοί μπορούν μετά να πάνε να βγάλουν άδεια. Μιλά για το δικό του «περιστατικό». Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ούτε στην Εθνική οδό να ήταν (για τα 120χιλ) ενώ ο άνθρωπος λέει ότι πρέπει να παραβίασε διαδοχικά φανάρια για να αναπτύξει τέτοια ταχύτητα και ότι η υπόθεση έχει τελεσιδικήσει και η δίωξη ήταν για πλημμέλημα, το οποίο θεωρεί ότι είναι λίγο αφού εν γνώσει τους κάνουν σύνολο παραβάσεων («σε όλα τα τροχαία» αναφέρει ότι είναι πολλές οι παραβάσεις που γίνονται και οδηγούν εκεί) και αναφέρει πως υπάρχει ένας νόμος που όμως δεν εφαρμόζεται, αυτός της διατάραξης συγκοινωνιών (που η παράβαση του αποτελεί κακούργημα), όπου λέει ότι αντιμετωπίζουν το οδικό δίκτυο σαν να τζογάρουν και καμία φορά την πληρώνουν και οι ίδιοι αλλά συνήθως οι άλλοι. Ο νόμος χρησιμοποιείται 1 φορά στις 1000, επίσης υπάρχει ο νόμος της αμέλειας, όταν τραυματίζεις και παρατάς το θύμα παραπέμπεται για πλημμέλημα, αλλά δεν είναι λέει διατάραξη κοινής ησυχίας. Η παρουσιάστρια λέει ότι τουλάχιστον πρέπει να αλλάξει ο ΚΟΚ, «αν είσαι μεθυσμένος και πας και οδηγήσεις και σκοτώσεις δε θα πρέπει λέει να σου αφαιρείται το δίπλωμα δια παντός; Να απαγορεύεται σε κάποιους να οδηγούν;» Ο ίδιος αναφέρει κι άλλο περιστατικό με υπότροπο οδηγό στη Σπάρτη και η παρουσιάστρια λέει ότι θα έπρεπε να του στερηθεί η χαρά και η ανεξαρτησία του αυτοκινήτου τουλάχιστον, «πρέπει» λέει «να το ψάξουμε». Πλέον, λέει ο συγγενής, δεν είναι ούτε περιοριστικό μέτρο από τους εισαγγελείς, ενώ η παρουσιάστρια δίνει ένα παράδειγμα «10 χρόνια να μην πιάσεις τιμόνι μέχρι να τελεσιδικήσει για να καταλάβεις». Αναφέρεται για το παιδί στην Ημαθία ότι «αυτός δεν έχει καν δίπλωμα να του το πάρουν», ο συγγενής λέει ότι δε ξέρει αν στον πατέρα

ασκήθηκε κάποια δίωξη «αυτός» λέει «μόλις γίνει 18 θα πάρει άδεια». «Ενώ στο άλλο περιστατικό ο οδηγός νταλίκας συνέχισε να ναι επαγγελματίας και αναφέρονται καταδικαστικές αποφάσεις και στο αστικό και στο ποινικό». Η παρουσιάστρια κλείνει λέγοντας πως όπως πολλοί συνάδελφοι αυτές τις μέρες ασχολήθηκαν με το θέμα που εύχεται να μην ξεχαστούν αφού λέει οι περισσότεροι θάνατοι είναι από τροχαία(ο συγγενής σημειώνει: το 85% των ανθρωποκτονιών) έτσι κι αυτή η εκπομπή έγινε «για να χτυπήσουμε ένα μικρό καμπανάκι». «Είναι άδικο ο γονιός να χάνει το παιδί του τελειώνουν τα όνειρα», λέει ο συγγενής και η παρουσιάστρια λέει «ο μεγαλύτερος φόβος του γονιού είναι, και ο δικός σας έγινε **πραγματικότητα**.» Ο συγγενής κλείνει λέγοντας ότι χάσανε τα μοναχοπαιδιά τους και κάποιος θα ρώταγε γιατί ασχολούνται, και απαντά πως αν κάποιος είχαν ασχοληθεί πριν από αυτούς μπορεί να ζούσαν τα δικά παιδιά τους τώρα , και κυρίως να ασχοληθεί το κράτος. Το θέμα διήρησε 24 περίπου λεπτά.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 5 λεπτά και 19 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος
Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 26 λεπτά.

7/3/2017

Δεν υπάρχει ενασχόληση με το θέμα.

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 22 λεπτά.

8/3/2017

Δεν υπάρχει ενασχόληση με το θέμα.

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 14 λεπτά.

9/3/2017

Ένα θέμα που συζητιέται είναι για «αυτό που κάποιος αποκαλούν βιομηχανία του θανάτου» που κοστίζει πολλά χρήματα αλλά και ψυχολογική φθορά. Σε σχετικό βίντεο αναφέρεται πόσο δύσκολη είναι η απώλεια του θανάτου αλλά και τα έξοδα καθ' όλη τη διαδικασία, γραφείο τελετών, εκκλησία, κοιμητήριο, μνήμα, οστεοφυλάκιο, δίνονται πληροφορίες σχετικά με το θέμα και λεγόμενα «ειδικών» σχετικών με το θέμα και μαρτυριών ανθρώπων με σχετική εμπειρία. «Θέλεις μια περιουσία να αποχαιρετήσεις τον άνθρωπο σου» τονίζεται. Εμπειρίες καταθέτει και το κοινό. «Στο high class 1ο νεκροταφείο», «εμπορική εκμετάλλευση του θανάτου», «θα τον κηδέψατε πριν την κρίση τώρα έχουν πέσει οι τιμές» αναφέρει η παρουσιάστρια σχολιάζοντας μία εμπειρία κυρίας από το κοινό. «Μόνο με χιούμορ μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το θέμα να το ξεορκίσουμε». «Οι τάφοι πίσω- πίσω είναι σαν το πρώτο τραπέζι πίστα». Φθηνότερη είναι η διαδικασία στο χωριό. Η ρεπόρτερ αναλύει τις πληροφορίες ενώ καλεσμένοι είναι ένας ιατροδικαστής, ένας νομικός και ο πρόεδρος ενός οργανισμού αποτέφρωσης. Ακολουθεί και επόμενο βίντεο με ρεπορτάζ για την εκταφή , το οικονομικό και ψυχολογικό κόστος και το χώρο που μεταφέρονται οι «αδιάλυτες σορού» εφόσον δε δίνεται χρηματική αμοιβή για επιπλέον διάστημα εξαγοράς του μνήματος ή έλλειψη χώρου. «Διάκριση και στιγματισμός για φτωχούς ανθρώπους» χαρακτηρίζεται η κατάσταση από τον επικεφαλής Ελάσσονος Αντιπολίτευσης. Η παρουσιάστρια θεωρεί τριτοκοσμικό το θέμα της διαδικασίας εκταφής και μεταφοράς της σορού, ενώ αναφέρει ταξικό θάνατο. Γίνεται μια συζήτηση μεταξύ των καλεσμένων για την ιερότητα της ορθόδοξης ταφής και τη δημιουργία αποτεφρωτηρίων. 4300 οικογένειες πήγαν λένε στη Βουλγαρία για αποτέφρωση παρόλο που το ελληνικό σύνταγμα προβλέπει το

δικαίωμα αποτέφρωσης. Δίνονται στοιχεία για μητροπολίτη που μάζεψε υπογραφές για να ανασταλεί δημιουργία αποτεφρωτηρίου σε δήμο. Το ζήτημα διαρκεί 25 λεπτά και ακολουθούν διαφημίσεις. Σε επόμενο θέμα με τους ίδιους καλεσμένους, σε σχετικό βίντεο αναφέρεται ότι με αφορμή την καύση του Κηλαηδόνη και του Βακάκη, το ζήτημα της αποτέφρωσης ξανά έρχεται στο προσκήνιο και εξακολουθεί να διχάζει. Από τη μία οι υπέρμαχοι και από την άλλη οι πολέμιοι (κυρίως λόγω εκκλησίας, μιλά μάλιστα στην κάμερα ένας ιερέας), παρουσιάζονται διάφορες μαρτυρίες για τη θέση και των δύο πλευρών. Ενώ παρουσιάζεται και μία κυρία στο ρεπορτάζ που λέει ότι πιστεύει στη θρησκεία αλλά επιθυμεί κυρίως για οικονομικούς λόγους την αποτέφρωση της και εξηγεί τη διαδικασία με εργόχειρο που ακολούθησε. Αναφέρει πως αν θέλει η εκκλησία πριν από την αποτέφρωση να τη διαβάσει αλλιώς αν δε θέλει όχι, αφού δε μπορεί να γίνει αλλιώς. Μια άλλη μαρτυρία ενός ηλικιωμένου κυρίου αναφέρει ότι αυτά που πάει να κάνει ο Τσίπρας δεν είναι σωστά παρά η ορθόδοξη ταφή. Ενώ μια ακόμα ενός νεαρού, ότι κάποιος μπορεί με το να πετάξουν τις στάχτες στη θάλασσα να νιώθει ελεύθερος. Το ρεπορτάζ αναφέρει ότι το 2005 δόθηκε στους δήμους δικαίωμα να χωροθετήσουν αποτεφρωτήρια που μέχρι σήμερα βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Μετά το βίντεο γίνεται συζήτηση με καλεσμένους, ο Ιατροδικαστής μιλά για κάποιες σωρούς αγνώστων και αζήτητων που δίνει το υπ. Δικαιοσύνης ένα ποσό ώστε να φροντίσουν να ταφούν. Διαπιστώνει λοιπόν στη διαδικασία αυτή της ταφής, ότι υπάρχει μεγάλο ποσοστό, και για διάφορους λόγους κυρίως οικονομικούς δε γίνονται και εκταφές, έτσι και η πολιτεία οδηγείται σε νομικό πλαίσιο για αποτέφρωση. Ο ίδιος θεωρεί πως πρέπει να υπάρχει ελευθερία για τη μεταθανάτια φθορά του σώματος του καθενός. Αυτό θα γίνει με έγγραφη βεβαίωση του ίδιου ή των συγγενών αλλά και βεβαίωση ιατροδικαστού ότι δε χρειάζεται περεταίρω έρευνα σε κάποιο σώμα, εδώ συμφωνεί ο ίδιος και η παρουσιάστρια (που τη χαρακτηρίζει ο καλεσμένος και έμπειρη στο θέμα) η οποία αναφέρει ότι «υπάρχει ένα θέμα αφού πολλές φορές γίνεται εκταφή για περεταίρω έρευνα σε κάποιους νεκρούς, πχ νεκροτομή». Ο πρόεδρος Ελληνικής Κοινωνίας Αποτέφρωσης αναφέρει πως το θέμα δεν υπάρχει, αφού υπάρχει έγγραφη βεβαίωση ότι δεν προκύπτει αμφισβήτηση αιτιών του θανάτου. Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι μπορεί να υπάρξει και λάθος σε αυτό αλλά αυτό συμβαίνει σε θάνατο με εγκλήματα και όχι σε φυσικά αίτια. Η παρουσιάστρια με χιούμορ αναφέρει ότι ιατροδικαστές πρέπει να προσληφθούν περισσότεροι για να προλαβαίνουν τις βεβαιώσεις ενώ λέει ότι πρέπει να υπάρχει η επιλογή και όχι έχοντας τον πόνο σου να φορτώνεις και να δίνεις 3 και 5 χιλιάδες στη Βουλγαρία. Το χαρακτηρίζει «τριτοκοσμικό κράτος, κράτος μουλάδων όπως λέει ο Στ. Θεοδωράκης» και λέει «αν θες μπορεί να σε διαβάσει και να το κάνεις μετά». Ο δικηγόρος καλεσμένος λέει πως πρέπει ή να είσαι πιστός στο δόγμα ή όχι και δεν υπάρχει θρησκεία α λα καρτ, «αν το πεις αυτό σε μουσουλμάνο η Εβραίο..», «δε με νοιάζει τι κάνει ο μουσουλμάνος και ο Εβραίος», διακόπτει η παρουσιάστρια. Ο ίδιος συνεχίζει πως «η θέση της Εκκλησίας είναι πως δεν υπάρχει εξόδιος ακολουθία στην αποτέφρωση» και όταν του λένε οι άλλοι καλεσμένοι ότι αυτό είναι βαρβαρότητα λέει πως είναι αντιδημοκρατικό να αντικρούουν την άλλη άποψη και πως ο ίδιος βαρβαρότητα θεωρεί την καύση. 14 λεπτά διήρησε το θέμα αυτό.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 1 λεπτό και 14 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 14 λεπτά

10/3/2017

Δεν υπάρχει καθόλου ενασχόληση με το θέμα.

13/3/2017

Δεν υπάρχει καθόλου ενασχόληση με το θέμα

Κατηγορίες

A. Τα περιστατικά

- α. περιγραφή
- β. αίτια

B. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «παραβατών»

- α. το πραγματικό προφίλ
- β. η έμφαση τη παρουσίαση

Γ. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «θυμάτων»

- α. το πραγματικό προφίλ
- β. η έμφαση της παρουσίασης

Δ. Αντιμετώπιση από συγγενείς και οικείους

- α. ως πένθος
- β. ως ελλείψεις της πολιτείας

E. Αντιμετώπιση από δημοσιογράφους και εμπλεκόμενους στην εκπομπή

- α. ως πένθος
- β. ως πεποιθήσεις και αναπαραγωγή στερεοτύπων
- γ. ως νομικό πλαίσιο
- δ. προσπάθεια για «ηθικό δίδαγμα»

Στ. Έμφαση στην παρουσίαση των οικείων

«Καλημέρα Ελλάδα», Αντέννα¹⁷:

27/2/2017

Δεν πραγματοποιήθηκε εκπομπή λόγω εορτασμού της Καθαρής Δευτέρας

28/2/2017

Στην ατζέντα της εκπομπής, 15 λεπτών, παρουσιάζεται το θέμα με το τροχαίο στην Εθνική Οδό για 4 λεπτά με τον παρουσιαστή να αναρωτιέται πώς να το χαρακτηρίσει, «φονικό ;» Τονίζει ότι το βίντεο αναπαράγεται σε ολόκληρο τον πλανήτη. «Προσοχή ρε παιδιά, χάνονται ανθρώπινες ζωές», ενώ μεταφέρει ότι ένας μάρτυρας είπε ότι τον προσπέρασε ο οδηγός πριν τη σύγκρουση και ήταν σαν να είναι σταματημένος. «Ο άνθρωπος ήταν προστατευμένος, σταματημένος στο παράδρομο. «Και συγκλονιστική στιγμή όταν ο άνθρωπος αυτός μετά βγήκε» («σκηνές αρχαίας τραγωδίας» λέει η συμπαραουσιάστρια). Αναφέρει μάλιστα και ένα ακόμα τροχαίο όμως θεωρεί πως «το συγκλονιστικό και τρομερό είναι αυτό» ενώ απευθύνεται «ιδιαίτερα στα νέα παιδιά που οδηγούν κρατώντας κινητό, προσοχή στην ταχύτητα» ενώ αναφέρει και τον παράγοντα τύχη. Λέει μάλιστα μια ιστορία για μια παρατήρηση που έκανε σε έναν οδηγό στο δρόμο με κινητό που «ποιος ξέρει, μπορεί να μιλούσε με την έτσι του» όπως λέει. Ενώ δε μπορεί να καταλάβει («ίσως επειδή δεν οδηγεί αυτοκίνητο» λέει) γιατί αρέσει η ιλιγγιώδης ταχύτητα. «Όποιος του μέλει να πνιγεί ποτέ του δεν πεθαίνει» αναφέρουν, ενώ προβληματίζονται για το τι θα συνέβαινε αν σταματούσε η οικογένεια 2 λεπτά αργότερα στο πάρκινγκ. «Να αλλάξουμε κλίμα γιατί ο καλύτερος τρόπος είναι να ‘μαστε γελαστοί όσα κι αν συμβαίνουν στον τόπο μας.» συνεχίζουν και αναφέρουν που πήγαν το τριήμερο. Διάφορα μηνύματα τηλεθεατών που αφορούν στο θέμα, διαβάζονται στον αέρα, όπως ένα μια κυρίας που αναφέρει «λυπάμαι πολύ για τα θάνατο του παιδιού, θα μπορούσε να είναι εγγόνι μου» αλλά και διάφορα άλλα με σχόλια παραβάσεων και οδικής συμπεριφοράς. Αναφέρονται παραβάσεις όπως η ταχύτητα, η οδήγηση με παιδάκια μπροστά στο αυτοκίνητο και τη μηχανή και το οδήγημα στην έκτακτη λωρίδα κτλ. Στην ανάγνωση των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων υπάρχουν 4 που ασχολούνται με το θέμα, η espresso (: «Φρίκη από την πόρσε ρουκέτα που οδηγούσε ο Mr. Jumbo. Γιατί Θεέ μου» Αναφέρεται από τον παρουσιαστή το μήνυμα που ανάρτησε στο Fb, η αδελφή της γυναίκας που σκοτώθηκε και λένε πως δεν κατάλαβαν τίποτα, 1 δέκατο του δευτερολέπτου τονίζεται πως διήρκησε , και «σκέψου τον άλλον που ακούει το –μπουπ- και βγαίνει έξω και δε μπορεί να σώσει τη γυναίκα και τα παιδιά του»). Και η Εφημερίδα των Συντακτών (: «Έγκλημα στην άσφαλτο, για κάποιο φόνο είσαι γεννημένος»). Τα νέα (: «Πως μπορεί να σταματήσει ο φόρος αίματος στην άσφαλτο» εδώ σχολιάζει ο παρουσιαστής ως απάντηση, αν βάλουν όλοι μυαλό, το αυτοκίνητο δεν είναι μέσο εκτόνωσης και απερισκεψίας και να μη χρειαζόμαστε αστυνομικούς ως μπαμπούλες για το κάνουμε, αναφέρει μάλιστα ότι είχε πολύ αστυνόμευση στη επιστροφή στους δρόμους αλλά ότι πρέπει να έχουμε τον τροχονόμο μέσα μας.) τέλος η starpress (: ο γιος του Mr. Jumbo στη φονική πόρσε, τραγικά παιχνίδια της μοίρας στο φρικτό τροχαίο με 4 νεκρούς. Μυστήριο με τα λάστιχα, αυτόπτης μάρτυρας είδε κομμάτια ελαστικών να φεύγουν»). Μετά την παρουσίαση θεμάτων, ο παρουσιαστής σχολιάζει με αφορμή σχετικό μήνυμα τηλεθεατή που λέει ότι δεν ήταν «απερισκεψία αλλά υπεροψία» λόγω χρημάτων και ακριβού αυτοκινήτου που «τους γράφει όλους

¹⁷ Τα επεισόδια της εκπομπής ανακτήθηκαν από την ιστοσελίδα του σταθμού:
<https://www.antenna.gr/kalimeraellada/videos>

εκεί που δεν πιάνει μελάνι», ότι δεν είναι έτσι, «μπορεί και να έχεις δίκιο» όπως αναφέρει αλλά «και το παιδί αυτό σκοτώθηκε και ο φίλος τους παιδιά 24 ετών, πένθος για όλους αλλά και ότι τροχαία γίνονται με κάθε είδους αυτοκίνητο γιατί είμαστε λαός», αναφέρει, «που δεν έχει οδική παιδεία και που αυτή πρέπει να περάσει από τα σχολεία». 5 λεπτά διήρκησαν συνολικά τα σχόλια. Ακολουθεί ρεπορτάζ 8 λεπτών με σύνδεση από το σημείο του περιστατικού όπου παρουσιάζονται οι σχετικές πληροφορίες και το ιστορικό αλλά και τα ενδεχόμενα που μελετώνται. Ο ρεπόρτερ δίνει το ιστορικό, με λεπτομέρειες. Ενώ σε τηλεφωνική γραμμή είναι ένας απεγκλωβιστής που περιγράφει την προσπάθεια διάσωσης, το «θλιβερό έργο της διάσωσης» όπως το παρουσιάζει ο παρουσιαστής. Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι δε θα μπορούσε να φανταστεί κανείς να έβγαιναν ζωντανοί οι άνθρωποι από τα αυτοκίνητα καθώς «ως πύραυλος» συγκρούεται η πόρσε αλλά ρωτά για την προσπάθεια απεγκλωβισμού και λέει ότι είναι σκληρή δουλειά και πρέπει «να χέσει τον ύπνο του». Ο διασώστης αναφέρει ότι προσπαθούν να παραμερίζουν τα συναισθήματα για να κάνουν τη δουλειά τους σκεπτόμενοι και τους ανθρώπους όμως. «Ο πατέρας δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει την κατάσταση» όπως αναφέρει. Ενώ στο μόνιτορ αναπαράγεται το βίντεο με το περιστατικό ενώ συζητούν για την «τραγική φιγούρα» του πατέρα, ότι «πήγαιναν για 3ήμερο» κι «ότι χάνονται καθημερινά ζωές». Ο ρεπόρτερ αναφέρει ότι το αυτοκίνητο είναι παρκαρισμένο σε θέση για νταλικές και το χαρακτηρίζει ως «ειρωνεία της τύχης» αλλά «όχι λάθος», καθώς «όλοι αυτό θα κάναμε», όπως λέει. Ο παρουσιαστής αναρωτιέται τι μπορεί να συνέβη και αν έχασε τον έλεγχο η πόρσε. Αναφέρει ότι «θα ήταν καλό να συζητήσουμε το περιστατικό αυτό όλοι με τα παιδιά μας, χωρίς λεπτομέρειες ώστε αν οδηγούν να χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο ως μέσο μεταφοράς και όχι ισχύος, ανταγωνισμού, επίδειξης για να σταματήσουν να χάνονται όπως λέει νέα παιδιά και αθώα θύματα», επίσης σχολιάζει ότι το θέμα έχει προβληθεί και στο εξωτερικό όπως τον ενημέρωσε ο γιος του που διαμένει εκεί. Ο συμπαραουσιαστής του τονίζει ότι οι οδηγοί αγώνων ποτέ δεν τρέχουν στο δρόμο γιατί ξέρουν ότι σκοτώνει, ο παρουσιαστής αναφέρει δεν τον ενδιαφέρει τι κάνουν οι οδηγοί αγώνων, «με ενδιαφέρει ότι χάνονται τόσο άνθρωποι, νέα παιδιά και αθώα θύματα». Αντιπαραβάλλει ένα βίντεο από τα έθιμα της Νάουσας που ζήτησε ένας τηλεθεατής και λέει η «ζωή και ο θάνατος». Μετά την παρουσίαση άλλων θεμάτων συνεχίζει το ρεπορτάζ για 13 συνολικά λεπτά, που διακόπτονται από διαφημίσεις και άλλα θέματα, με σύνδεση με πραγματογνώμονα τροχαίων ατυχημάτων, τον κύριο Μαδιά, και σε σύνδεση με το σημείο, ρεπορτάζ, όπου αναφέρεται πως γίνεται προσπάθεια να βρεθούν τα αίτια που ήταν η ταχύτητα, μάλιστα μετά από ερώτηση λέει πως ένα τέτοιο αυτοκίνητο μπορεί να πιάσει τα 340χιλ, έχει πολλά άλογα και μεγάλη εμπορική αξία (250000 ευρώ τονίζεται) πιθανά παλιά ελαστικά(αν είναι αυτού του αυτοκινήτου τα ευρήματα) που είναι εντελώς ακατάλληλα. «Πόσο μάλλον όταν φθείρονται λόγω ταχύτητας», λέει ο παρουσιαστής, και διερωτάται ο πραγματογνώμονας πώς ο ιδιοκτήτης ενός τόσο πολυτελούς αυτοκινήτου έκανε οικονομία στα ελαστικά που στοιχίζουν πολύ λιγότερο ενώ ο παρουσιαστής λέει ότι «ίσως να μην είναι οικονομία αλλά απερισκεψία». Η μηχανική βλάβη αποκλείεται ως αίτιο. Αναφέρει ο πραγματογνώμων ότι οι λωρίδες κυκλοφορίας του δρόμου είναι σωστά κατασκευασμένες με κικλίδωμα. Δίνονται οι πληροφορίες ότι μάλλον διέφυγε η προσοχή του αυτοκινήτου από τον οδηγό ενώ το οδόστρωμα ήταν λίγο βρεμένο αλλά ήταν καινούριο και έχει καλή απορρόφηση από τον τάπητα, ενώ στο σημείο αυτό ρωτά ο παρουσιαστής αν μπορεί να γύρισε να είτε κάτι και να διέφυγε η προσοχή του ή για το «ρημαδιασμένο» κινητό τηλέφωνο που «έχει φάει πολύ κόσμο» προσθέτει ο πραγματογνώμονας, τη δυνατή μουσική, τα φαγητά κτλ. Ενώ στη συνέχεια σχολιάζεται ότι ο οδηγός και ο συνοδηγός είδαν σταδιακά το αυτοκίνητο

να φεύγει αλλά «η μεγάλη άτυχη είναι αυτή η μάνα με το παιδάκι που ήταν αμέριμοι και δεν πρόλαβαν να καταλάβουν τίποτα». Στη συνέχεια γίνεται ζωντανή σύνδεση με την Πτολεμαΐδα, τόπο καταγωγής όπου και μετέβαινε η οικογένεια, «δικαιολογημένη τραγωδία στο σπίτι», όπως χαρακτηρίζεται. Η ρεπόρτερ αναφέρει πόσο σοκαρισμένοι είναι όλοι και προσπαθούν να στηρίζουν την οικογένεια που περίμενε να έχει κοντά την κόρη και το εγγόνι της, ήταν χαρούμενη οικογένεια και έφυγαν με άδικο τρόπο όπου κανείς δε μπορεί να το πιστέψει και τον άνδρα της που είδε την οικογένεια του να ξεκληρίζεται. «Δεν υπάρχουν λόγια που να μπορεί κανείς να πει για να παρηγορήσει την οικογένεια». Αναφέρεται και το μήνυμα της αδερφής της γυναίκας για το περιστατικό :«Δε μπορώ να το πιστέψω ακόμα, σα περιμένω, σκοτώθηκα μαζί με εσάς, αδελφούλα μου έλα και πάρε όλα μου τα ρούχα θα σε αφήσω» διακόπτει ο παρουσιαστής για να εξηγήσει τις αδελφικές σχέσεις που εννοούνται, μεταξύ των κοριτσιών και συνεχίζει «Αλέν ντε λον μου, η Μπριτζίτ σου σε περιμένει αγγελούδι μου, ο Θεός σας ήθελε μαζί του, καλό παράδεισο αγάπη μου» . Ο παρουσιαστής σκέφτεται τον πατέρα «που αντιλαμβάνεται εφόσον βλέπει διαλυμένο το αυτοκίνητο πως δεν υπάρχουν ελπίδες σωτηρίας για τη γυναίκα και το παιδί του». Ο εμπειρογνώμονας καλεί να μπου στη θέση του πατέρα για 2' , «τρελαίνεται, παλαβώνει ο άνθρωπος», τονίζει πως 1 δέκατο του δευτερολέπτου είναι όσο κάνει να ανοιγοκλείσει το βλέφαρο , ενώ ο παρουσιαστής λέει πως τον έχει καλεσμένο εκεί γιατί χάνονται 1600 άτομα το χρόνο από τροχαία και πρέπει να σταματήσει, λέει «να πάρει η ευχή να πάρει, δε μπορείς να παίζεις με τη ζωής σου κι αν παίζεις, δε μπορείς να παίζεις με τη ζωή των άλλων γιατί κάποιοι λένε 'εγώ αφηφώ τον κίνδυνο' αλλά απέναντι σου είναι ένας αθώος άνθρωπος να πάρει η ευχή». Ο εμπειρογνώμονας προσθέτει και το στοιχείο των 20000 τραυματιών και 4000 μόνιμων αναπήρων και χωρίς να καταγράφονται αυτοί που πεθαίνουν στο νοσοκομείο αλλά επιτόπου. Γίνεται συνέχεια με άλλα θέματα (με το σχόλιο μάλιστα ότι «έχουμε τη μόνιμη τραγωδία», για τα οικονομικά θέματα). Στη συνέχεια σε μήνυμα αναφέρεται ότι ψάχνουν να βρουν τα αίτια αλλά με τόσο μεγάλη ταχύτητα που έτρεχε το αυτοκίνητο, ήταν αναπόφευκτο ότι κάτι θα γίνει. Ο εμπειρογνώμονας το χαρακτηρίζει ως πύραυλο αλλά αναφέρει ότι τα αίτια διερευνώνται γιατί το αυτοκίνητο εκτράπηκε σε ευθεία χωρίς προφανή λόγο, αναφέρει πως μπορεί ο οδηγός τελευταία στιγμή να θέλησε να μπει στον παράδρομο, ωστόσο στις πινακίδες του δρόμου υπάρχει έγκαιρη ενημέρωση ενώ ο παρουσιαστής σχολιάζει πως δεν οδηγούμε με βάση τις πινακίδες και επιμένει για την ταχύτητα ότι όταν πηγαίνεις με τόσα χιλ. δεν έχεις τον έλεγχο του αυτοκινήτου ενώ αναφέρει τη μαρτυρία του αυτοκινήτου που η πόρσε προσπέρασε και έλεγε ο οδηγός ότι ήταν σαν ο ίδιος να ήταν σταματημένος. Παράλληλη αναφορά γίνεται και στο τροχαίο όπου πήρε μια νταλικά φωτιά. Ο πραγματογνώμονας δίνει και άλλες πληροφορίες για τη διάρκεια που έκανε να μπει στο πάρκινγκ κτλ. Το θέμα «του φοβερού και τρομερού τροχαίου» όπως χαρακτηρίζεται κλείνει με το σχόλιο πως πρέπει να προβληματιστούν με όλα αυτά όσοι ηδονίζονται και δε φοβούνται και οι σκέψεις είναι στην οικογένεια. 2 λεπτά διαρκούν τα σχόλια αυτά.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 44 λεπτά

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 29 λεπτά

1/3/2017

Στην ατζέντα της εκπομπής διάρκειας 15 λεπτών, το τροχαίο της Εθν. Οδού καταλαμβάνει 5 λεπτά. Σχολιάζεται από τον παρουσιαστή ότι ακούγονται πολλά για βαρβαρότητα των ΜΜΕ αλλά η ίδια εκπομπή προσπάθησε να περάσει αυτά που οι ίδιοι νιώθουν, «δε μπορούμε να μιλάμε» λέει «για κυκλοφοριακή

αγωγή, είμαστε άξεστοι όπως κινούμαστε με όποιο τρόπο, κάθε είδος αυτοκινήτου, πεζοί, ποδήλατα». Σχολιάζουν μάλιστα ότι και οι ίδιοι οι παρουσιαστές δεν «κουνούν το δάχτυλο» αλλά και οι ίδιοι πρέπει να μην κάνουν παραβάσεις, (όπως διασταύρωση που να μην είναι από σημείο με διάβαση, οδήγημα με ομιλία στο κινητό κλπ). Αναφέρει ότι 1800 άτομα χάθηκαν από τροχαία από τότε που έγινε το συγκλονιστικό τροχαίο του Παντελίδη μέχρι αυτό της Εθν. Οδού, σύμφωνα με τα όσα λέει ότι άκουσε από τον Ιαβέρη. Ο παρουσιαστής τονίζει δεν είναι μόνο το κινητό, ο Ιαβέρης λέει έχει δίκιο που λέει πως ξεκινά αυτό από μικρή ηλικία, «έχεις έναν κακό πατέρα που συμπεριφέρεται έτσι όπως συμπεριφέρεται και το παιδάκι μαθαίνει και θα γίνει όπως ο μπαμπάς». Αναφέρει πως ακούγονται πολλά για τα αδηφάγα μέσα που δε σέβονται τον άνθρωπο και λέει πως όπως οι ίδιοι σέβονται όλες τις απόψεις έτσι και οι απόψεις αυτής της εκπομπής πρέπει να γίνουν σεβαστές αν δεν ξεπερνούν τα όρια και η άποψη τους είναι ότι «τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να αφυπνίζουν εμάς και την πολιτεία, είμαστε» αναφέρει «από τις λίγες χώρες με τόσο υψηλά ποσοστά τροχαίων (12 μόνο το τρίημερο αυτό)». Αναρωτιέται αν έχουν συνειδητοποιήσει ότι η μεγαλύτερη αιτία θανάτου σε ηλικίες 15-29 είναι τα τροχαία. «Χάνεται ο ανθός του τόπου», Κάτι λέει πρέπει να γίνει και αναφέρει τη διαδικασία που παίρνουν οι Έλληνες δίπλωμα, είναι συνοπτική. «Είδα», συνεχίζει «κάποια σχόλια ότι όλοι ονειρευόμαστε να αποκτήσουμε πόρσε» και λέει «όχι δεν ονειρευόμαστε όλοι, ο άλλος πάει να βγάλει τα απωθημένα του. Και αν έχεις γρήγορο αυτοκίνητο και θες να πατήσεις το γκάζι πήγαινε σε πίστα μόνος σου, και δεν αναφέρομαι» τονίζει «σε αυτή τη τραγική ιστορία γιατί εδώ ήταν μεγαλόψυχος ο πατέρας και σύζυγος και έδωσε συλλυπητήρια. Μα και οι άλλες οικογένειες δεν έχουν πρόβλημα που έχασαν νέα παιδιά; Ετοιμάζονταν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, ή η κοπέλα που ερχόταν στην Αθήνα να δει αν ήταν έγκυος, το αγγελουδί. Δεν πάμε να καταδικάσουμε, πρέπει να επιβληθεί από το κράτος το θέμα της κυκλοφοριακής παιδείας από το σχολείο και όχι μια φορά, για πλάκα. Είμαστε απαράδεκτοι», λέει και αναφέρει ένα παράδειγμα που του έτυχε στο δρόμο με έναν που οδηγούσε με το κινητό και προσπαθούσε να στρίψει, μπορεί λέει να ήταν ερωτευμένος ή να έκανε πλάκα με το φίλο του «αλλά εγώ τι σου φταίω», αναφέρει. «Και εγώ», λέει «απαράδεκτος είμαι». Ταυτόχρονα υπάρχουν σχετικά πλάνα από το σημείο. Γίνονται κάποια σχόλια για τα ελαστικά (ρωτά κάποιος τηλεθεατής πως πέρναγε ΚΤΕΟ η πόρσε και του εξηγούν ότι μπορεί να πέρναγε με τα κανονικά λάστιχα και όχι αυτά, τα χειμερινά) και αναφέρεται ότι ήταν πολλά χρόνια πριν που έπρεπε να αλλαχτούν σε ένα αμάξι μάλιστα τέτοιας μεγάλης αξίας. Μετά τους διαγωνισμούς, τις διαφημίσεις και κάποια σχόλια, υπάρχει η ανάγνωση των εφημερίδων όπου αναφέρονται κάποια πρωτοσέλιδα στο περιστατικό. Εφημερίδα «Ειδήσεις»: «Τρελή πορεία με καμένα λάστιχα, με πάνω από 250 χιλ. την ώρα έτρεχε η μοιραία πόρσε.» Σχολιάζουν ότι όντως λέγεται ότι έτρεχε πολύ, ακόμα και κατά την είσοδο στο πάρκινγκ που είχε ήδη μειωθεί η ταχύτητα, αλλά και ότι με 120 χιλ. αν έπεφτε στο αυτοκίνητο πάλι το ίδιο αποτέλεσμα θα είχαμε.

Εφημερίδα «espresso»: «Σκιά του εαυτού του ο τραγικός πατέρας, φίλος του χαροκαμένου πρώην ΟΥΚα μιλά στην εσπρέσο για το τροχαίο που πάγωσε το πανελλήνιο. Το γκρι Audi R8 και το σενάριο για κόντρες στην Εθνική με την πόρσε ρουκέτα» προσθέτει εδώ ο παρουσιαστής σχολιάζει: ότι εμφανίστηκε ένα αυτοκίνητο μετά το περιστατικό, το είπε ο «τραγικός αυτός πατέρας και σύζυγος» και κλαμένος ένας νέος άνθρωπος του είπε αν ήθελε βοήθειας και αναρωτήθηκε αυτός μπας και έκαναν κόντρες.

Εφημερίδα «starpress»: «Αποκάλυψη βόμβα, τι ερευνούν οι αρχές, μυστήριο με Audi R8 στο φονικό τροχαίο, τα μηνύματα του Mr. Jumbo και του άνδρα που έχασε γυναίκα και παιδί»

Μετά από σχόλια , τον καιρό, παρουσίαση θεμάτων, διαγωνισμούς και διαφημίσεις, γίνεται για περίπου 4 λεπτά ρεπορτάζ με απευθείας σύνδεση με την Πτολεμαΐδα, όπου βρίσκεται η ρεπόρτερ, στον Ιερό Ναό που όπως λέει η ίδια «θα παιχτεί η τελευταία πράξη του δράματος», δίνει πληροφορίες για την εξόδιο ακολουθία της «μητέρας με το αγγελούδι που τόσο άδικα χάθηκαν στην άσφαλτο», συντετριμμένοι , αναφέρει οι άνθρωποι που την περίμεναν πως και πως αυτές τις μέρες να τις περάσουν μαζί, «δυστυχώς έμελλε αυτό το ταξίδι στον τόπο καταγωγής της να είναι και το τελευταίο». Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι ο πατέρας και σύζυγος το χειρίστηκε με ιδιαίτερη αξιοπρέπεια ωστόσο πιστεύει ότι «δεν το έχει ακόμα συνειδητοποιήσει, τι να πει». Τονίζει πως από την άλλη πλευρά είναι και δυο άλλα νέα παιδιά που έχασαν τη ζωή τους. «Αποφεύγουμε» συνεχίζει, «να κάνουμε τηλε-δικαστήριο αλλά πρέπει να επισημάνουμε και κάποια πράγματα για να σταματήσει η θυσία στους δρόμους». Τονίζει ότι σύμφωνα με τον Ιαβέρη το περιστατικό οφείλεται στην ανοησία, και είναι αδιανόητο να νιώθουμε κυρίαρχοι της ασφάλτου, «είμαστε απαράδεκτοι, πρέπει κάτι να κάνει αυτός ο τόπος». Δίνουν τα στοιχεία για τους νεκρούς τροχαίων ατυχημάτων και συγκρίνουν με θύματα πολέμου και αεροπορικών δυστυχημάτων και τονίζουν πως ένα γίνεται και μας συγκλονίζει και το συζητάμε 10 μέρες, ενώ εδώ χάθηκαν τόσο πολλοί σε ένα χρόνο. «Δύσκολη μέρα για τους συγγενείς και φίλους» αναφέρει. Η ρεπόρτερ αναφέρει το μεγαλείο ψυχής του οδηγού και για τα παιδιά που χάθηκαν στο «πολυτελές αυτοκίνητο» και ανέφερε μάλιστα, όπως μας πληροφορεί η ρεπόρτερ, ότι «και ο ίδιος είναι λάτρης των γρήγορων αυτοκινήτων και ενδεχομένως να βρισκόταν στην ίδια θέση, να έτρεχε λίγο παραπάνω, δεν έχουμε παιδεία είναι το θέμα» λέει η ρεπόρτερ και δίνει παράδειγμα που έδωσε ο Ιαβέρης ότι «τα τροχαία την Ελλάδα είναι σαν κάθε μέρα να πέφτει ένα αεροπλάνο με 15 επιβάτες σε κατοικημένη περιοχή, σοκάρι». Ακολουθούν άλλα θέματα, διαφημίσεις και διαγωνισμοί και επανέρχεται το περιστατικό για 11 λεπτά με ρεπορτάζ, απευθείας σύνδεση από το σημείο και καλεσμένο τον μηχανολόγο μηχανικό εκπαιδευτή ασφαλούς οδήγησης, κύριο Καραμέρη. Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι «προσπαθούμε να συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει, χωρίς να 'μαστε ούτε εμείς ούτε εσείς εισαγγελεις, επιδιώκουμε να βγουν κάποια πολύτιμα συμπεράσματα για να βάλουμε μυαλό σεβόμενοι τις ζωές 4 συνανθρώπων, νέων ανθρώπων που χάθηκαν». Ρωτά που έχει καταλήξει και ο καλεσμένος δίνει πληροφορίες. Πληροφορεί ότι το αυτοκίνητο εκτράπηκε της πορείας του και μπήκε μέσα με μεγάλη ταχύτητα για διάφορους λόγους αλλά οι πιο σοβαρές υπόνοιες είναι για τα παλιά ελαστικά, που σε συνδυασμό με ταχύτητα μπορεί να οδηγήσουν σε αποκόλληση πέλματος. «Ένα λάστιχο 6 ετών δε μπορούμε να βασίσουμε τη ζωή μας επάνω του». Ο παρουσιαστής ζητά από τους συνεργάτες της εκπομπής να μη δείχνουν τα πλάνα, γιατί «τα είδαμε» , όπως λέει. Ρωτά αν, ανεξαρτήτως ελαστικών, με κανονικά λάστιχα, η ταχύτητα αυτή καθιστά τον οδηγό ικανό να αντιμετωπίσει κάτι απρόοπτο, έστω και μια σφήκα. Ο ειδικός απαντά όχι και λέει ότι η σκηνή έμοιαζε με Formula 1 δεκαετίας '70 και '80. «Ούτε ο καλύτερος οδηγός δε μπορεί να σώσει ένα αυτοκίνητο με τέτοια ταχύτητα». Ο παρουσιαστής λέει πως μπορεί κάποιος να αγαπά την ταχύτητα, ακόμα και αυτός ο χαροκαμένος άνθρωπος είτε «και εγώ λάτρης είμαι, μπορεί να έτρεχα» αλλά ο άνθρωπος που ηδονίζεται από την ταχύτητα πρέπει να δοκιμάζει τις αντοχές του σε έναν ασφαλή χώρο. «Στο συγκεκριμένο δρόμο 120χιλ είναι το όριο, πιο πάνω είναι απαγορευτικό, γιατί να υπερασπιστώ ανθρώπους που αναπτύσσουν 250χιλ», διερωτάται. Ο Καραμέρης λέει ότι γενικά 4 πράγματα ανεβάζουν το ρίσκο όταν οδηγούμε, ο εαυτός δηλαδή η ψυχολογική και οργανική του κατάσταση, το αυτοκίνητο, οι άλλοι οδηγοί, και ο δρόμος. «Τα 2 τελευταία είναι απρόβλεπτα αλλά όσο μπορούμε να διασφαλίζουμε τα 2 πρώτα . Σε 200χιλ ο εγκέφαλος δε μπορεί να αντιμετωπίσει τα

ερεθίσματα που δέχεται και τα παρακάμπτει, άρα δε βλέπουμε καλά. Αν θέλουμε να τρέξουμε υπάρχουνπίστες εδώ και στο εξωτερικό και σχολές για να εξελίξει κανείς τις δυνατότητες του». Ο παρουσιαστής αναφέρει την «υπερβολική εμπιστοσύνη στον εαυτό μας ότι είμαστε καλοί οδηγοί και μπορούμε να ανταπεξέλθουμε και να μιλάμε στο τηλέφωνο, να ‘χουμε μουσική, να τσακωνόμαστε με οδηγό , εγκληματικό» τονίζει «είναι αυτό, και εγώ ο ίδιος κάνω υποδείξεις στη γυναίκα μου ενώ εγώ δεν ξέρω να οδηγώ και της σπώ τα νεύρα, είναι ενοχλητικό και επικίνδυνο. Πρέπει να σεβαστούμε τη ζωή μας και όσων μεταφέρουμε και όσων βρίσκονται γύρω, δεν είμαστε αυτοκράτορες ασφάλτου, δεν είμαστε μόνοι μας». Ο Καραμέρης αναφέρει ότι «είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα του λαού μας ο εγωισμός, αν τον περιορίζαμε θα ‘μασταν καλύτεροι οδηγοί, η οδήγηση θέλει πρόληψη και αμυντική στάση όχι επιθετική όπως οδηγούμε εμείς». Ο παρουσιαστής διερωτάται «από πού το μάθαμε αυτό, έτσι όπως παίρνουμε τα διπλώματα, κάποιοι ταχυδρομικώς, τα παίρνουν και φοβούνται να οδηγήσουν, όσοι έχουν συνείδηση». Κάποια καλεσμένη από το πάνελ αναφέρει το ζήτημα για τις ευθύνες σε αυτούς που διαχειρίζονται τις κάμερες, γιατί το κύκλωμα θα έπρεπε να παρακολουθείται και για αυτό το λόγο, για να καλείται η αστυνομία και να συνετίζει , εφόσον και σε άλλες κάμερες είχε καταγραφεί ότι το αυτοκίνητο έτρεχε. Ο παρουσιαστής αναφέρει ένα παράδειγμα του από πρόστιμο που τους ήρθε στην Ιταλία γιατί ξεπέρασαν κατά 10χιλ το όριο που το διαπίστωσαν από το χρόνο που έκαναν να διανύσουν από τη μία κάμερα στην άλλη, ακούγεται σχόλιο από τους καλεσμένους ότι αυτό γίνεται σε οργανωμένα κράτη, ενώ γίνεται και λίγο χιούμορ. Ο παρουσιαστής διαβάζει ένα μήνυμα που λέει ότι «και καινούριο να ήταν το λάστιχο θα μπορούσε να ξεφύγει» και σχολιάζει (ο παρουσιαστής) ότι «δεν καταδικάζουμε και αυτόν γιατί και αυτός έχασε τη ζωή του και ο συνοδηγός και είδαμε και τη μεγαλοψυχία του πατέρα και συζύγου». Αναφέρεται άλλο ένα τροχαίο, караμπόλα, διάφορα άλλα θέματα, σχόλια και επανέρχεται το θέμα του τροχαίου μετά από κάποια σχόλια του παρουσιαστή ότι «είμαστε μια χώρα που δε σεβόμαστε ο ένας τον άλλον στους δρόμους και δε σεβόμαστε τη ζωή του άλλου». Αναφέρει ότι σαν εκπομπή δεν παρουσιάστηκαν στην εξόδιο ακολουθία (μετά από απόφαση της απεσταλμένης ρεπόρτερ την οποία ευχαριστεί) για «να σεβαστούμε το πένθος των ανθρώπων», και πραγματοποιεί για τη συνέχεια του ρεπορτάζ ζωντανή σύνδεση με τη ρεπόρτερ, στο σημείο της εκκλησίας , στον προαύλιο χώρο, για το τελευταίο αντίο της «αδικοχαμένης μάνας και του παιδιού», τη ρωτά τι συμβαίνει εκεί, εκείνη δίνει πληροφορίες για το ότι μαζεύονται για συμπάρασταση και ότι «οι ψυχές των ανθρώπων που πενθούν θα βασανίζονται από ένα μεγάλο γιατί ακόμα κι όταν βρεθούν τα αίτια του περιστατικού. Επιθυμία τη οικογένειας είναι να ταφούν μαζί. , πολύ δύσκολες στιγμές, τραγική φιγούρα ο πατέρας». 3 λεπτά διήρησε το συγκεκριμένο μέρος του ρεπορτάζ και για ακόμα άλλα 7 λεπτά υπάρχει ενασχόληση με το ζήτημα αφού ο παρουσιαστής παίρνει συνέντευξη από καλεσμένους- κομματικούς εκπροσώπους και ζητά να γίνει σχολιασμός για τις δηλώσεις του Μανιού σχετικά με την ταξικότητα του περιστατικού, ότι «επειδή είναι πλούσιος δε σέβεται και ότι τα γρήγορα αυτοκίνητα είναι ταξικός παραλογισμός». Οι καλεσμένοι είναι ο Συρμαλένιος από Σύριζα και Βούρτσας από ΝΔ. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως δε θέλει να ζητήσει σχολιασμό για δηλώσεις συναδέλφου αλλά του έκανε εντύπωση και ίσως να μην ήθελε να πει αυτό αλλά προκαλεί ιδιαίτερη αίσθηση, αναφέρει τη δήλωση. Ο παρουσιαστής λέει ότι δεν είναι όλοι οι νεκροί με πόρσε, αλλά και με μηχανάκια και ποδήλατα και μεταχειρισμένα κτλ. Ο Συρμαλένιος αναφέρει πως «δεν έχουμε και δρόμους για τέτοια αυτοκίνητο και πως δε θεωρεί πως υπάρχει ταξικό στοιχείο στο θέμα αλλά απερισκεψίας, νεανικής παρορμητικής συμπεριφοράς που κάποια νέα παιδιά νομίζουν ότι με την ταχύτητα θα

εκτονωθούν, θα δουν άλλο όνειρο για τη ζωή τους». «Όλοι είμαστε απαράδεκτοι» προσθέτει ο παρουσιαστής. Ο πολιτικός συνεχίζει «αυτά πρέπει να ξεκινάνε από τα σχολεία», ο παρουσιαστής αναρωτιέται γιατί δε γίνεται η μεταρρύθμιση αυτή. Ο πολιτικός αναφέρει την Επιτροπή Οδικής ασφάλειας στη Βουλή ενώ ο παρουσιαστής αναφέρει τον δημοσιογράφο Σταθάκη που πολιτεύτηκε και προσπάθησε για την οδική ασφάλεια και πέθανε με το παράπονο ότι τίποτα δεν έγινε. Οι παρουσιαστές αναφέρουν ότι υπάρχει επιτροπή αλλά όχι παιδεία και ότι φοβούνται αυτές τις επιτροπές. Ο Βρούτσος λέει για τη δήλωση ότι «είναι προσβολή νεκρού, απαράδεκτη δήλωση, μειοψηφία στη συνείδηση της κοινωνίας, υπήρξε κριτική στο διαδίκτυο, αντί ο Σύριζα να στείλει συλλυπητήρια άσκησε κριτική στην ταξική ανοησία που λέτε σε όλα τα πάνελ, ισοπέδωση και δημαγωγία και λαϊκισμός μέσω του ταξικού πρόσημου, ο διχασμός της κοινωνίας δε θα περάσει, αισθάνθηκα άσχημα με τη δήλωση». Ο Συρμαλένιος λέει «να μην δίνουμε προεκτάσεις, να μην απομονώνουμε, ήταν μια κουβέντα που δόθηκαν κάποιες προσεγγίσεις.» Ο παρουσιαστής προτείνει «χωρίς κοκορομαχία» να θέσουν θέμα στη Βουλή για το θέμα, εφόσον υπάρχει και επιτροπή. Ο πολιτικός αναφέρει ότι «εσπευσμένα δε γίνονται αυτά πρέπει να υπάρξουν προτάσεις κτλ.» και ο παρουσιαστής λέει: «μέχρι τότε θα πεθάνουν άλλοι 1000 και ότι στα όρια του λαϊκισμού όπως ο ίδιος λέει, αυτοί που συμμετέχουν στις επιτροπές πολλές φορές τους ανοίγουν και το δρόμο και νομίζουν ότι οι συνθήκες οι κυκλοφοριακές είναι ίδιες για όλους τους πολίτες αλλά δεν είναι έτσι».

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 31 λεπτά

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 25 λεπτά

2/3/2017

Η ατζέντα της εκπομπής διαρκεί 13 λεπτά, εκ των οποίων τα 2 είναι αφιερωμένα στο τροχαίο της Εθν. Οδού. Ενώ άλλα δύο λεπτά στην **είδηση για τα πρόστιμα των παραβάσεων του ΚΟΚ όπου κατατέθηκε πρόταση στη βουλή να διαφοροποιούνται με βάση το εισόδημα.** «Είχαμε τους τίτλους τέλους» αναφέρει ο παρουσιαστής «για την τραγική οικογένεια», «έφυγαν μαζί, ότι χειρότερο μπορεί να σου συμβεί» αναφέρουν οι συμπαρουσιαστές. Ο παρουσιαστής αναφέρει μια προσωπική του ιστορία για τη γιαγιά του που όταν απεβίωσε ο πατέρας του, του είπε: «να μη σου τύχει να φύγει πρώτα το παιδί σου». «Ψαχνόμαστε να βρούμε τα αίτια» συνεχίζει και πως «χάθηκαν δύο από δω και δύο από κει και να σταματήσουμε να είμαστε εισαγγελείς και να συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε ασυνείδητοι οδηγοί». «**Η λύση βέβαια, αναφέρει «δεν είναι αυτή που προτείνει ο κύριος Μαυραγάνης, ο Υπ. Μεταφορών»,** συνδέοντας με την επόμενη είδηση, η κοπέλα μάλιστα από το επιτελείο της εκπομπής που έδωσε τα μηνύματα στον παρουσιαστή το σχολίασε ως ταξικό. Ο παρουσιαστής μετά τις διαφημίσεις αναφέρεται στην είδηση για τα πρόστιμα δίνοντας το παράδειγμα ότι «αν κάνεις παράβαση, είτε είσαι φτωχός είτε πλούσιος αλλάζει κάτι;» Και συνεχίζει λέγοντας πως «άλλο να έχει κάποιος μια αυτοκινητάρα και να τρέχει με 500χιλ και να του πεις ότι είναι δημόσιος κίνδυνος και λεφτά έχεις και άλλο να του πεις ότι αν κάνεις παράβαση, θα σου ζητήσουμε το Ε9. Δεν πρέπει να περάσεις με κόκκινο μαντάμ» αναφέρει ενώ ο συμπαρουσιαστής λέει «είναι φόνος εκ προ μελέτης» και το θεωρούν εισπρακτικό μέσο και όχι αποτροπή. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η «ολοκλήρωση της τραγωδίας» που «δεν ολοκληρώνεται» όπως συνεχίζει ο παρουσιαστής «γιατί έρχεται η συνειδητοποίηση που είναι χειρότερη, όλοι αναφέρει έχουμε χάσει άνθρωπο και ξέρουμε», το θέμα διακόπτεται και επανέρχεται με το **σχολιασμό ενός μηνύματος που λέει ότι χρησιμοποιούν το θέμα για τηλεθέαση όπου ο παρουσιαστής τονίζει τη θέση της εκπομπής και ότι δεν**

έδωσαν συγκλονιστικές λεπτομέρειες, δεν μίλησαν με οικεία πρόσωπα, γιατί θεωρεί ότι είναι αυτονόητος ο οδυρμός και το πώς νιώθει ο άνθρωπος αλλά μέιναν στην οδική συμπεριφορά που αφορά κατά τη γνώμη του, τα ΜΜΕ. Αναφέρει μάλιστα πως ψηφίστηκε στην Αγγλία νόμος ότι αν οδηγείς και μιλάς στο κινητό σου αφαιρούν το δίπλωμα. Αναφέρει ότι στην Ελλάδα μιλούν όλοι στο κινητό και μάλιστα στέλνουν και μηνύματα, το χαρακτηρίζει εγκληματικό. Μάλιστα αναφέρεται από ρεπόρτερ της εκπομπής, ότι παρατηρείται 15χρονα σε χωριά να παίρνουν αγροτικά αυτοκίνητα και τρακτέρ να οδηγούν γιατί ήδη γνωρίζουν και είναι ακίνδυνο και οι υπόλοιποι αναφέρουν τους γονείς που με υπερηφάνεια τα βάζουν μπροστά ή στις μηχανές, αναφορά γίνεται και στις αναπηρίες που προξενούνται. Δισεκατομμύρια λέει ο παρουσιαστής χάνονται λόγω μαγκιάς, απεισκευσίας και ασυνειδησίας. Ζητά δε, να δικαιολογηθεί και ο εκνευρισμός τους γιατί άνθρωποι είναι με οικογένειες, δεν είναι άνθρωποι της τηλεθέασης που όλα κινούνται γύρω από αυτή, και τέλος ότι δεν έχει ανάγκη να κάνει κάτι τέτοιο αυτή η εκπομπή γιατί ήδη έχει πολύ ψηλή τηλεθέαση και ασχολούνται με τα θέματα με ευαισθησία. Περίπου 5 λεπτά διήρησαν όλα αυτά τα σχόλια μαζί και στην συνέχεια έχουμε ανάγνωση των εφημερίδων όπου το τροχαίο αναφέρεται από ένα πρωτοσέλιδο:

Starpress: «Στο ίδιο φέρετρο μάνα και γιος στην Πτολεμαΐδα», με σχόλιο του παρουσιαστή ότι «ομολογουμένως ράγισαν καρδιές». Ο συντάκτης του προηγούμενου μηνύματος επανέρχεται και ζητά να προτείνουν εκπομπές με μαθήματα κυκλοφοριακής αγωγής, οι παρουσιαστές αναφέρουν τη σημασία των μαθημάτων στα σχολεία και το καλό παράδειγμα γονέων. Δίνονται διάφορα παραδείγματα παραβάσεων, με την κατανάλωση αλκοόλ να χαρακτηρίζεται ως έγκλημα. Άλλο ένα σχόλιο με αφορμή άλλο θέμα, συνδέεται με το τροχαίο στην Εθν. Οδό όπου σχολιάζει ο παρουσιαστής ότι είναι λίγα τα ραντάρ που λειτουργούν στην Εθν. Οδό , πολλά τα διόδια και ότι δε θα έπρεπε να χρειάζεται μηνμόνιο για να επιβληθούν αυτά. «Γι' αυτό» λέει «δεν πρέπει να στήνουμε το μαρκούτσι στον χαροκαμένο που κλαίει αλλά να επισημαίνουμε αυτά». Μετά από 2 λεπτά, και παρουσίαση θεμάτων και διαφημίσεων, για 13 λεπτά υπάρχει συζήτηση για την πρόταση του Υφυπουργού μεταφορών για τα πρόστιμα καθώς και τηλεφωνική συνομιλία μαζί του, ο Υφυπουργός τονίζει ότι η πρόταση έχει γίνει εδώ και 1 μήνα στη διακομματική επιτροπή της βουλής για την οδική ασφάλεια. Εξηγεί τις δύο προτάσεις που είναι να επιβληθεί στους παραβάτες που προκάλεσαν σοβαρά τροχαία κοινωνική θητεία στην απάλειψη πόνου σε ανθρώπους που έχουν υποστεί σωματική βλάβη ή απώλεια. Με αυτό συμφωνεί ο παρουσιαστής και διερωτάται και για τους υπεύθυνους και τα λίγα ραντάρ που δεν υπάρχουν όπως σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και το θέμα της παιδείας, συμφωνεί και ο Υφυπουργός για την παιδεία ενώ αναφέρει μία πλατφόρμα σχετική που κατέθεσαν στη Βουλή, ο παρουσιαστής αναφέρει ότι αυτά τα ακούει πολλά χρόνια και έρχεται στη συνέχεια ο Υφυπουργός στην δεύτερη πρόταση για τα πρόστιμα που εξηγεί πως η σημασία της βρίσκεται στο ότι σε κάποιον με ψηλότερο εισόδημα δε θα είναι αρκετά αποτρεπτικό ένα πρόστιμο που σε κάποιον με χαμηλότερο θα είναι, εξηγεί πως είναι αποτρεπτικό μέτρο ενώ ο παρουσιαστής αναφέρει ότι τι σημασία έχει από τη στιγμή που θα πατήσει π.χ. κάποιον και θα πεθάνει ενώ ο Υφυπουργός προσπαθεί να δείξει ότι αυτό ανήκει στο ζήτημα της πρόληψης και όχι της μετέπειτα ποινής. Ο υφυπουργός δίνει το παράδειγμα αν ο δυνάμει παραβάτης έχει εισόδημα 10000 ευρώ και αν έχει 100000 ευρώ αν θα είναι το ίδιο αποτρεπτικό ένα πρόστιμο 50-100 ευρώ, ο παρουσιαστής αναφέρει ότι σίγουρα δε θα το σκεφθεί έτσι ενώ ο Υφυπουργός τονίζει ότι ζούμε σε μια υλιστική κοινωνία και θα το σκεφθεί σίγουρα. Ο υφυπουργός τονίζει ότι η φυλάκιση προβλέπεται ούτως ή άλλως από τον ποινικό κώδικα σε

ένα θανατηφόρο τροχαίο ενώ αυτό είναι ένα επιπρόσθετο διοικητικό μέτρο. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως αν είναι ασυνείδητος ο οδηγός θα κάνει ούτως ή άλλως την παράβαση και ερωτά γιατί να μη θεωρηθεί εισπρακτικό ή ταξικό το μέτρο. Ο υφυπουργός ερωτάται αν αυτό ισχύει αλλού στην Ευρώπη και αναφέρει ότι θα συζητηθούν αυτά σε σχετική συνάντηση. Κάποιοι καλεσμένοι αναφέρουν ότι δε μπορεί να σταθεί συνταγματικά αυτό το μέτρο λόγω της ίσης αντιμετώπισης απέναντι στο νόμο όλων των πολιτών. Αναφέρει ο παρουσιαστής ότι δεν υπερασπίζεται τα ακριβά αυτοκίνητα και όλοι πρέπει να αποκτήσουν συνείδηση ειδικά αυτοί με αυτοκίνητα μεγάλης ιπποδύναμης και οικονομική άνεση που νομίζουν ότι είναι κυρίαρχοι της ασφάλτου. «Αν πληρώσει κάτι παρά πάνω θα συνεντιστεί ,αν είναι τρελός και τρέχει» αναφέρει. Ενώ καλεσμένοι χαρακτηρίζουν μπερδεμένο το πολιτικό προσωπικό που από τη μια καταργεί ταξικούς νόμους και από την άλλη προτείνει αυτά. Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι θα δεχόταν το διαχωρισμό αν π.χ. γινόταν εισοδηματικός διαχωρισμός και στους λογαριασμούς της ΔΕΗ. Ενώ από άλλο καλεσμένο αναφέρεται ότι θα μπορούσε να γίνει αύξηση προστίμων γενικά ενώ ο παρουσιαστής δε συμφωνεί ούτε με αυτό αλλά ως σωστό μέτρο θεωρεί να παίρνουν από τον παραβάτη το δίπλωμα για π.χ. 2 χρόνια. Μετά τις διαφημίσεις και τα επόμενα θέματα, σε επόμενο μήνυμα αναφέρεται ότι στην Ελβετία υπάρχει κάτι αντίστοιχο αλλά εκεί γίνεται ανάλογα με βαρύτητα του αδικήματος και όχι τη διαφορά του εισοδήματος αλλά και σε Γερμανία, Σκανδιναβικές χώρες κτλ. υπάρχουν πρόστιμα με δικαστικές αποφάσεις αλλά «άλλο το ένα και άλλο το άλλο» αναφέρουν. Ενώ μετά τη συνέχεια σε επόμενα θέματα, γίνεται συνέντευξη σε δύο κομματικούς εκπροσώπους την ΝΔ και του Σύριζα όπου το θέμα σχολιάζεται στο τέλος της συζήτησης, όπου ο παρουσιαστής με χιούμορ λέει να προσέχουν μην κάνουν κάποια παράβαση του ΚΟΚ γιατί έχουν ψηλές αποδοχές και θα πληρώσουν παραπάνω σύμφωνα με τον Μαυραγάνη. Η Μπακογιάννη της ΝΔ το χαρακτηρίζει ως ταξικές αηδίες. Ο Βίτσας του ΣΥΡΖΑ λέει ότι τα πρόστιμα είναι αποτρεπτικά και ο ίδιος θα τα αύξανε πολύ. Σχολιάζουν για τον Σταθάκη που τα οικονομικά συμφέροντα τον έκαναν να παραιτηθεί. Συνολικά διήρκησαν 5 λεπτά τα σχόλια αυτά.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 7.30 λεπτά και 21 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 26 λεπτά.

3/3/2017

Στην ατζέντα διάρκειας 15 λεπτών, 1 λεπτό αφιερώνεται στο τροχαίο της Εθν. Οδού όπου αναφέρονται οι πληροφορίες σχετικά με τις κηδείες των νεκρών και ότι συνεχίζονται οι προσπάθειες ανάδειξης για τα αίτια του περιστατικού. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως «ενώ είχαμε αυτό το συγκλονιστικό γεγονός και νομίζαμε ότι συνεντιστήκαμε συνέβη κάτι εξοργιστικό, μία 16χρονη πήρε το αυτοκίνητο του πατέρα της και μια φίλη της και τράκαραν. Ας ξεκινήσει μέσα από την οικογένεια» λέει, «το θέμα της συνειδητοποίησης και της αγωγής αφού έχουμε ένα άχρηστο κράτος που δεν κάνει τίποτα». Ενώ στη συνέχεια, μετά από θέματα και διαφημίσεις, και με αφορμή μια άλλη είδηση (ένα λεωφορείο που, στο λιμάνι της Πάτρας, δεν είχε καλή ορατότητα και πάρα λίγο να πέσει στη θάλασσα) ο παρουσιαστής αναφέρει «ας αφήσουν τα ταξικά πρόστιμα και να κοιτάζουν να κάνουν κανένα έργο που δε θέλει πολλά λεφτά». Μετά από θέματα και διαφημίσεις, σε συνέντευξη με τον Πάνο Σόμπολο σχολιάζεται το ζήτημα των τροχαίων, ο ίδιος λέει ότι κάνει έκκληση μήπως καταφέρουν επιτέλους να περάσει μάθημα οδικής αγωγής ενώ όταν ο παρουσιαστής του λέει ότι είναι και ζήτημα της οικογένειας, τονίζει τη σημασία του σχολείου. Παρουσιάζεται το θέμα με την 16χρονη συγκρίνεται με το περιστατικό της Εθν. Οδού.

Σχολιάζεται ότι η οδηγός «δεν έχει δίπλωμα, είναι μικρή, μπορεί σε άλλες χώρες 16 χρονών να παίρνουν δίπλωμα αλλά έχουν παιδεία από 1η δημοτικού». Ο Σόμπολος φέρνει παράδειγμα τη Γερμανία που έχει μάθημα στο νηπιαγωγείο κυκλοφοριακής αγωγής, ενώ αναφέρει πως κάνει εκστρατεία στον Υπ. Παιδείας. Σχολιάζει ότι δε φορούν ζώνη, κράνος, έλλειψη παιδείας. Ο ρεπόρτερ αναφέρει ότι πολλές φορές «παιδιά, κορίτσια αλλά κυρίως αγόρια οδηγούν από τα 14». Ο Σόμπολος φέρνει παράδειγμα με ένα τρακτέρ που οδηγούσε ένα 9χρονο παιδί με τον πατέρα να περηφανεύεται πίνοντας τσίπουρο, η υπόθεση είχε ως αποτέλεσμα να σκοτωθεί ένα παιδάκι. 7 περίπου λεπτά διήρκησαν συνολικά αυτές οι αναφορές.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 3 λεπτά

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 30 λεπτά.

6/3/2017

Στη σημερινή ατζέντα διάρκειας 14 λεπτών καταλαμβάνει 1 λεπτό το δεύτερο υπό μελέτη περιστατικό, στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας με νεκρή μία 14χρονη. «Μυαλό δε βάζουμε» λέει ο παρουσιαστής, «είχαμε το τρομερό περιστατικό με το κοριτσάκι των 14 ετών από ένα παιδί που οδηγούσε χωρίς δίπλωμα οδήγησης και έχασε το κορίτσι τη ζωή της, υπόψιν ότι ήταν πάνω στο πεζοδρόμιο, γυρνούσε από το φροντιστήριο, δεν είναι ότι δεν πρόσεξε και πήγε να περάσει απέναντι». Ενώ αναφορικά με άλλο θέμα, εκείνο του δράστη που δολοφονούσε οδηγούς ταξί, γίνεται μια αναφορά για τα video games και πως περνούν στο υποσυνείδητο όταν π.χ. τρέχουν με ιλιγγιώδη ταχύτητα και τρακάρουν εικονικά. Μετά από τις διαφημίσεις, στην ανάγνωση των εφημερίδων, με το ζήτημα του τροχαίου αυτού ασχολήθηκε μία εφημερίδα: starpress: «Θρήνος για την 13χρονη Κατερίνα που την παρέσυρε 18χρονος οδηγός χωρίς δίπλωμα στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας». «Είναι συγκλονιστικό», σχολιάζει ο παρουσιαστής, και ενώ χαιρετά τον Αρνιακό που σε λίγο θα εκφωνήσει το δελτίο καιρού, αναφέρει ότι «στον απόηχο της τραγικής ιστορίας στην Εθν. Οδό, ένα 18χρονο να παίρνει χωρίς δίπλωμα το αυτοκίνητο του πατέρα του και να ανεβαίνει στο πεζοδρόμιο να σκοτώνει ένα 13χρονο κοριτσάκι να πάρει η ευχή να πάρει. Τι άλλο πρέπει να γίνει» αναφέρει «για να βάλουμε μυαλό», αναφορά κάνει και σε ένα ακόμα περιστατικό στην Κρήτη. Ο Αρνιακός αναφέρει πως όταν ήταν μικρός και πήρε το δίπλωμα, ο πατέρας του τις πρώτες μέρες έκρυβε το κλειδί, σήμερα λέει μπορεί να μην το κάνουν οι γονείς αλλά «ήθελε να βγαίνω πάντα μαζί του τον πρώτο καιρό». 2 λεπτά διήρκησαν αυτά τα σχόλια ενώ για τα επόμενα 10 λεπτά γίνεται απευθείας σύνδεση με τον τόπο του περιστατικού με τη ρεπόρτερ για να παρουσιάσει το σχετικό ρεπορτάζ για «το χαμό της μικρούλας» όπως σχολιάζει. «Δεν υπάρχει» λέει «χειρότερη στιγμή από το να είναι πίσω από το φέρετρο του παιδιού, του 14χρονου παιδιού σου». Μαζί με τη ρεπόρτερ είναι ο θεός του κοριτσιού στον οποίο εκφράζει ο παρουσιαστής συλλυπητήρια και τονίζει πως αντιλαμβάνεται πως αισθάνεται. Ο θεός μιλά για το πένθος της οικογένειας και ζητά συγχώρεση «αν πούμε κάτι παραπάνω», ευχαριστεί τον κόσμο, την αστυνομία, τους γιατρούς. Η ρεπόρτερ αναφέρει πως «η Κατερίνα πρόσεχε πάντα πολύ στο δρόμο και τη μέρα του συμβάντος έφευγε από το φροντιστήριο της μητέρας της η οποία τα τελευταία λόγια που της είπε ήταν να προσέχει». Ο θεός συμφωνεί και αναφέρει ότι «ήταν αυτό το παράπονο του πατέρα της, γιατί πάντα έκανε ότι της έλεγε, πάτησε το κουμπί», συνεχίζει, «πέρασε τη διάβαση και εδώ που καθόμαστε σκοτώθηκε», ζητά μάλιστα συγχώρεση που κοιτά πίσω γιατί λόγω του σοκ που υπέστη φοβάται «μην έρθει κάποιος και τους στερήσει τη ζωή». Δείχνει τα σχολεία και τα νοσοκομεία γύρω και αναρωτιέται τι θα γινόταν αν ήταν περισσότεροι άνθρωποι και ευπαθείς την ώρα του περιστατικού και ο παρουσιαστής

αναφέρει ότι αυτό το σενάριο τον σοκάρει. Ο θεός αναφέρει τις αναρτήσεις του 18χρονου οδηγού που έλεγε «κυκλοφορώ και οπλοφορώ» φωτογραφίζοντας το «φονικό του όπλο με το οποίο σκότωσε το παιδί, αυτή η νοοτροπία σκότωσε την Κατερίνα. Αν ερχόταν τώρα, θα σκότωνε εμάς τους 4», συνεχίζει. Ο παρουσιαστής λέει, αναφερόμενος στον θείο πως, με αποθέματα ψυχραιμίας προσπαθεί να περάσει μηνύματα και τον αντιλαμβάνεται. Ο θεός αναφέρει πως δεν πιστεύει στην αυτοδικία, «ο νόμος θα αναλάβει τη διαδικασία» ενώ έμαθε, όπως συνεχίζει, πως αφέθηκε ελεύθερος ο οδηγός και το σέβεται και αντιπαραβάλλει με Γερμανία που αντίστοιχη περίπτωση θα τιμωρούνταν με ισόβια για παραδειγματισμό και με τον τρόπο αυτό σώζονται χιλιάδες ζωές, όπως υποστηρίζει. Ο παρουσιαστής τον ρωτά αν ως επαγγελματίας οφθαλμίατρος, δεν ανέχθηκε τις πιέσεις από το Υπ. Συγκοινωνιών επειδή ήθελε να κάνει τη δουλειά του για τον έλεγχο των ανθρώπων που ήθελαν να πάρουν δίπλωμα οδήγησης. Ο ίδιος λέει πως «οι εργαζόμενοι έκαναν πολύ καλά τη δουλειά τους αλλά το πρόβλημα ήταν με υπέργηρους κατοίκους που πολλές φορές και υπό την επήρεια αλτσχάιμερ επιμέναν να πάρουν το δίπλωμα και απειλούσαν», χωρίς πολιτικά μέσα τονίζει (μετά από επιμονή παρουσιαστή) αλλά με απειλές και ευχαριστεί το Θεό που παραιτήθηκε και δεν έβγαλε ανθρώπους ακατάλληλους στο δρόμο για οδήγηση και μετά να γινόταν αυτό, ο παρουσιαστής λέει «θα το είχατε βάρος αλλά κάποιιοι το κάνουν». Ο θεός λέει πως θα έπρεπε το σύστημα να φροντίσει να γίνεται η διαδικασία αυτή πιο απρόσωπα ώστε να μην υπάρχουν τέτοια ζητήματα. «Ας ελπίσουμε» λέει ο παρουσιαστής «η μικρή Κατερινούλα να είναι το τελευταίο θύμα αυτού του πολέμου». Ο θεός κλείνοντας αναφέρει ότι η παρουσία του στην εκπομπή έγινε για να ευαισθητοποιήσει κάποιους γονείς όπως αυτόν του 18χρονου που δεν δίδαξε στο παιδί του την κατάλληλη παιδεία. Γιατί ατυχήματα όπως λέει «γίνονται αλλά αντί να εγκαταλείψει το θύμα, όφειλε να κάνει το παν και αντ' αυτού έφυγε και τηλεφώνησε στον πατέρα που ήρθε και παρίστανε ότι ήταν ο ίδιος ο οδηγός αλλά ευτυχώς υπήρχαν αυτόπτες μάρτυρες και απέτρεψαν την κοροϊδία, θα κριθεί από τους νόμους και το αίμα της Κατερίνας θα τον ακολουθεί γιατί είναι υπεύθυνος γιατί έβγαλε ένα τέτοιο γιο και θα ήθελα να ευαισθητοποιήσω» κλείνει. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως ότι και να πει είναι δικαιολογημένος μέσα στην οδύνη γιατί κανείς δε θα ήθελε να βρίσκεται στη θέση του. Σχολιάζονται κάποια σχόλια για μηνύματα για το ζήτημα της ανανέωσης διπλώματος σε ηλικιωμένους οδηγούς. Αλλά και καλεσμένος από το πάνελ αναφέρει πως είναι τραγικό περιστατικό αλλά όχι δολοφονία, και ότι είναι κάπως ανεκτικός στα ατυχήματα με νέους ανθρώπους, ο παρουσιαστής σχολιάζει τις αναρτήσεις και ότι έχασε τη ζωή του ένα μικρό κορίτσι. Ενώ σε ένα ακόμα μήνυμα αναφέρει τηλεθεατής πως ξέρει σχολή που δίνει δίπλωμα οδήγησης ανεξαρτήτως ελέγχου αλλά γίνονται σχόλια και για τον ελλιπή ψυχιατρικό έλεγχο (μετά από μήνυμα που ρωτά τηλεθεατής γιατί δεν αφαιρούν το δίπλωμα από άτομα με ψυχιατρικά προβλήματα) ενώ οι παρουσιαστές με χιούμορ σχολιάζουν τη δική τους εμπειρία. Ενώ θίγεται ότι έχει δοθεί δίπλωμα σε άτομο πρόβλημα αναπηρίας στα άκρα (μετά από σχόλιο πως άτομο με αναπηρία στα κάτω άκρα του έδωσαν δίπλωμα και «σκότωσε ένα κοριτσάκι») και σχολιάζεται ότι σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να δοθεί δίπλωμα σε άτομα διαμορφωμένα αυτοκίνητα και ειδική εκπαίδευση. Στη διαφήμιση του αυτοκινήτου που με διαγωνισμό κληρώνει η εκπομπή γίνονται σχόλια για την ασφάλεια του, αρκεί να είναι προσεκτικός και ο οδηγός και τονίζεται το εγχειρίδιο ασφαλούς οδήγησης που συνοδεύει το δώρο. Ένα μήνυμα υβριστικό διαβάζεται από τον παρουσιαστή στη συνέχεια, που λέει για την «νοοτροπία του Έλληνα, εσύ πήρες το δίπλωμα στο στρατό» από έναν τηλεθεατή με Γερμανικό όνομα. Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι ο ίδιος δεν έχει δίπλωμα αυτοκινήτου, κάνει λογοπαίγνιο με το όνομά του τηλεθεατή, του

λέει για την «μαγκιά και να δώσουν πίσω τα λεφτά από τις αποζημιώσεις» και το ότι ο τηλεθεατής κάνει μάθημα και κουνά δάχτυλο (επανέρχεται ξανά στο θέμα μετά από ερώτηση άλλης τηλεθεάτριας). «Τον πιάνει» όπως λέει, «και το πατριωτικό του». Σχόλια γίνονται ξανά για το αυτοκίνητο που κληρώνεται, «να οδηγείς με το μυαλό και με αυτό το αυτοκίνητο, δε θα πάθεις τίποτα» και με χιούμορ αναφέρει ότι θα εξετάσουν τον νικητή να δουν αν έμαθε το εγχειρίδιο ασφαλούς οδήγησης. 3 περίπου λεπτά διήρκησαν συνολικά όλα τα σχόλια.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 12.30 λεπτά και 3 λεπτά έμμεσου με το θέμα σχολιασμού

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 28 λεπτά.

7/3/2017

Από την είδηση που αναφέρει εφημερίδα σχετικά με τα πρόστιμα του ΚΟΚ , ο παρουσιαστής σχολιάζει πως «ενώ όλοι λέμε, τι γίνεται ρε παιδιά σκοτωνόμαστε, νέα μείωση στα πρόστιμα του ΚΟΚ» παραμένουν αυστηρές οι ποινές σε βαριές παραβάσεις αλλά αυξάνονται τα όρια στις Εθνικές οδού και με εισοδηματικά κριτήρια τα χρηματικά πρόστιμα και πρόβλεψη για κοινωνική εργασία. Ενώ και κάποια σχόλια στην κλήρωση του αυτοκινήτου ότι «πρέπει να το οδηγούμε εμείς και όχι αυτό εμάς». 1 λεπτό περίπου σχολιάστηκε το θέμα.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 3 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου με το θέμα σχολιασμού

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 28 λεπτά.

8/3/2017

Στην ατζέντα της εκπομπής διάρκειας 12 λεπτών, παρουσιάζεται το τρίτο περιστατικό τροχαίου που μελετάται, με νεκρή μία ηλικιωμένη στην Αμφιλοχία και καταλαμβάνει 1 λεπτό. Η παρουσίαση του θέματος ξεκινά με τη φράση «μυαλό δε βάζουμε» που σχολιάζει ο παρουσιαστής ενώ δίνει τις πληροφορίες όπου ένα νέο παιδί 18χρονών χωρίς δίπλωμα οδήγησης με ανασφάλιστο αυτοκίνητο παρέσυρε. Ένα «σαράβαλο που το είχε ο πατέρας του για ανταλλακτικά, και το πήρε το παιδί, όχι πιωμένος, είναι συντετριμμένος λέει αλλά συντετριμμένοι είναι και οι άλλοι που έχασαν τον άνθρωπο τους, γιατί χωρίς δίπλωμα;» και αναφέρει πως ούτε αριθμό κυκλοφορίας είχε το αυτοκίνητο. Μετά την παρουσίαση θεμάτων και διαφημίσεων υπάρχει ρεπορτάζ για το θέμα διάρκειας περίπου 5 λεπτών. Ο ρεπόρτερ δίνει πληροφορίες για το συμβάν, ο παρουσιαστής τονίζει την έλλειψη αδειών και διπλώματος. Ο ρεπόρτερ συνεχίζει αναφέροντας ότι ο οδηγός εγκατέλειψε τα θύματα του και λίγες ώρες αργότερα συνελήφθη, στη συνέχεια προήχθη στον εισαγγελέα και αφέθηκε ελεύθερος. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως δε μπορεί να καταλάβει πως ένας άνθρωπος που λέει ότι είναι συντετριμμένος και ότι δε θα ξαναπιάσει τιμόνι στα χέρια του, «εγώ λέει τον πιστεύω, αλλά χάθηκε μια ζωή, χωρίς δίπλωμα αλλά άκουσα να λέει ότι οδηγεί από 12 χρονών, άλλο έγκλημα» αναφέρει ο παρουσιαστής, «είναι φόνος εξ' αμελείας» συνεχίζει «γι' αυτό και αφέθηκε ελεύθερος και εμπιστευόμαστε τη δικαιοσύνη αλλά από την άλλη πλευρά η ομολογία ότι οδηγεί από τα 12, ήταν έμπειρος, είναι δυνατό να το λέμε;» Ο ρεπόρτερ αναφέρει πως στην επαρχία αυτό συμβαίνει, δεν είναι ο πρώτος που οδηγεί ούτε χωρίς δίπλωμα ούτε από τα 12 αλλά και πολλά άλλα παιδιά, οδηγούν αγροτικά, τρακτέρ, δίκυκλα. Ο παρουσιαστής αναφέρει πως κάπου είδε έναν πατέρα χαρούμενο να 'χει το μικρό παιδί να οδηγεί και του χτύπησε το κεφάλι κάποια στιγμή για να δει ένα επερχόμενο αυτοκίνητο. Σε τηλεφωνική γραμμή είναι ο εγγονός της 76χρονης γυναίκας που έχασε τη

ζωή της, ο παρουσιαστής του λέει ότι ο οδηγός ήταν στην ηλικία του και ζητά περισσότερες πληροφορίες για το ιστορικό, έτσι του λέει: Ήταν σκοτάδι, δεν τις είδε και δεν είχε φώτα το αυτοκίνητο το οποίο είχε αγοραστεί για να πουληθεί για ανταλλακτικά, είχε αποσυρθεί, ο παρουσιαστής αναφέρει «φαντάζεστε σε τι κατάσταση βρίσκεται, πόσα χιλιόμετρα έχει κάνει, δεν έχει σημασία που ήταν σε επαρχιακό δρόμο», ο συμπαρουσιαστής το χαρακτηρίζει ως κινητή βόμβα. Σε σχετικό μήνυμα λέει τηλεθεατής ότι οι παρουσιαστές συνέδεσαν όσους κυκλοφορούν με ανασφάλιστα αυτοκίνητα, δεν πληρώνουν τέλη κυκλοφορίας κλπ. με την κρίση και ο παρουσιαστής λέει ότι ποτέ δεν είπαν κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή σκοτώνονται άνθρωποι σε τροχαία λόγω κρίσης, ο συμπαρουσιαστής αναφέρει ότι το αντίθετο λένε. Με χιούμορ και ειρωνεία αντιμετωπίζεται το μήνυμα. **Σχόλια γίνονται που εθιστούν την προσοχή για τα πρόστιμα των ανασφάλιστων αυτοκινήτων κι αυτών που δεν πέρασαν ΚΤΕΟ. Ο συμπαρουσιαστής και ο παρουσιαστής αναφέρουν ότι εκτός από το χρηματικό πρόστιμο είναι και ποινικό αδίκημα το ανασφάλιστο αυτοκίνητο και ότι είναι ζήτημα ασφάλειας, και δε μπορεί να συνδυαστεί αυτό με την κρίση, είναι μεν πολλοί αυτοί που δεν έχουν ανταποκριθεί στην υποχρέωση αυτή όμως ένα τέτοιο αυτοκίνητο μπορεί να είναι δημόσιος κίνδυνος.** 2 λεπτά διήρκεσαν τα σχόλια.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 6.30 λεπτά και 3 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου με το θέμα σχολιασμού

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 28 λεπτά.

9/3/2017

Δεν υπάρχει καθόλου ενασχόληση με το θέμα

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 26 λεπτά.

10/3/2017

Δεν υπάρχει καθόλου ενασχόληση με το θέμα

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 28 λεπτά

13/3/2017

Συνδέει ο παρουσιαστής «τα τροχαία που μας έχουν συγκλονίσει» με ένα περιστατικό όπου κάποιος με το αυτοκίνητο μπήκε μέσα σε ένα μπαρ, «καγυρευτήκε ο άλλος» αναφέρει «η λεβεντιά η καμαρωτή», «έχουμε ξεφύγει» αναφέρει ο ρεπόρτερ και συζητούν πως «ευτυχώς που δεν είχαμε θύματα γιατί ήταν εκτός εαυτού ο νεαρός». **Ο παρουσιαστής αναφέρει ότι «έπρεπε να του παίρνεις το δίπλωμα και να του λες αν θες να πίνεις να πηγαίνεις με τα ποδαράκια σου γιατί είσαι κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια. Δεν είναι το θέμα της φθοράς της ξένης περιουσίας αλλά ότι θα μπορούσε αν ήταν μπροστά κάποιοι άνθρωποι να αφαιρέσει ζωές. Δε μπορώ να το αντιληφθώ πως κάποιοι άνθρωποι τσαμπουκαλεύονται».** 1 μιση λεπτό διήρκεσαν τα σχόλια.

Συνολική διάρκεια ενασχόλησης με το θέμα: 2 λεπτά έμμεσα συνδεδεμένου θέματος

Συνολική διάρκεια εκπομπής χωρίς διαφημίσεις: 2 ώρες και 33 λεπτά

Κατηγορίες

A. Τα περιστατικά

- α. περιγραφή
- β. αίτια

B. Το αναπαριστάμενο προφίλ των «παραβατών»

- α. το πραγματικό προφίλ
- β. η έμφαση τη παρουσίασης

Γ. Το αναπαριστώμενο προφίλ των «θυμάτων»

- α. το πραγματικό προφίλ
- β. η έμφαση της παρουσίασης

Δ. Αντιμετώπιση από συγγενείς και οικείους

- α. ως πένθος
- β. ως ελλείψεις της πολιτείας

E. Αντιμετώπιση από δημοσιογράφους και εμπλεκόμενους στην εκπομπή

- α. ως πένθος
- β. ως πεποιθήσεις και προβληματισμοί
- γ. ως ρόλος και προσωπικές εμπειρίες
- δ. ως νομικό πλαίσιο
- ε. προσπάθεια για «ηθικό δίδαγμα»

ΣΤ. Έμφαση στην παρουσίαση των οικείων

Πηγές – Βιβλιογραφία

Πηγές

A' Νόμοι

Πληροφορίες για τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας

-ν. 4266/2014 (Α' 135) (Εφημερίς της Κυβερνήσεως 10 Ιουνίου 2014) ανακτήθηκε από:
<http://www.yme.gr/index.php?tid=249> (Πρόσβαση: 16/2/2018)

-Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας άτυπη δημοσίευση (2012) επιμ. iNomoi ηλεκτρονική νομική βιβλιοθήκη

B' Ιστοσελίδες

Όλα τα επεισόδια των εκπομπών ανακτήθηκαν από :

Πληροφορίες για τα επεισόδια του «Tatiana Live»:

<https://www.epsilontv.gr/category/tatiana-live/> (Πρόσβαση: 8/6/2017)

Πληροφορίες για τα επεισόδια του «Καλημέρα Ελλάδα»:

<https://www.antenna.gr/kalimeraellada/videos> (Πρόσβαση: 13/6/2017)

Πληροφορίες για τους συντελεστές και την περιγραφή της εκπομπής «Καλημέρα Ελλάδα»:
<https://www.antenna.gr/kalimeraellada> (Πρόσβαση: 26/2/2018)

Πληροφορίες για τους συντελεστές και την περιγραφή της εκπομπής «Tatiana Live»:
<https://www.epsilontv.gr/tatiana-live/> (Πρόσβαση: 26/2/2018)

Άρθρο με πληροφορίες για το 1^ο περιστατικό:

<http://www.cnn.gr/news/ellada/story/70359/dystyxima-athinon-lamias-me-198-xlm-sygkroystike-i-porsche> και <http://www.cnn.gr/news/ellada/story/69739/dystyxima-athinon-lamias-to-teleytaio-antio-stin-33xroni-mitera-kai-to-gio-tis> (Πρόσβαση 26/2/2017)

Άρθρο με πληροφορίες για το 2^ο περιστατικό :

<http://www.ert.gr/aidiseis/ellada/kinonia/nekri-14chroni-se-trocheo-stin-imathia-synelifthi-o-18chronos-odigos/> (συντάκτης Μπέττυ Σαβούρδου) (Πρόσβαση: 26/2/2018).

<http://www.cnn.gr/news/ellada/story/70387/hmathia-thrinos-stin-kideia-tis-13xronis-roy-skotothike-se-troxaiio> (Πρόσβαση: 26/2/2018)

Άρθρο με πληροφορίες για το 3^ο περιστατικό :

<http://www.ert.gr/perifereiakoi-stathmoi/patra/amfilochiamia-nekri-se-trocheo-egkatalipsi/> (Συντάκτης: Νίκη Παπαδούλα) (Πρόσβαση: 26/2/2018)

Άρθρο για την πρόταση για πρόστιμα με εισοδηματικά κριτήρια

<http://www.cnn.gr/news/politiki/story/69924/mayraganis-koinoniki-thiteia-se-opoion-prokalei-dystyximata>

Άρθρο με πληροφορίες για τον θάνατο του Παντελή Παντελίδη:

<http://www.cnn.gr/news/ellada/story/68012/pantelis-pantelidis-enas-xronos-apo-to-tragiko-telos>

Πληροφορίες για πίνακα για τα ποσοστά τηλεθέασης:

The Nielsen Company για την περίοδο 20 – 26 -2 -2017 στο:

<http://www.arianna.gr/gr/data/20170220/stage2.shtm?index=51>

και για την περίοδο 27/2/2017 έως 5/3/2017 στο :

<http://www.arianna.gr/gr/data/20170227/stage2.shtm?index=50>

(Πρόσβαση 26/2/2017)

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αρτινοπούλου, Β. (2010). *Επανορθωτική Δικαιοσύνη: Η πρόκληση των σύγχρονων διακαδικών συστημάτων*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Cooley, H. C. (1989) *Η σημασία της επικοινωνίας*. Στο Κ. Λιβιεράτος, Τ. Φραγκούλης (σύνθ. και επιμ.) *Το μήνυμα του μέσου: Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας* (μετρ. από αγγ. Α. Λυκιαρδοπούλου, μετρ. από γερμ. Λ. Αναγνώστου). (σ. 30-42). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο κείμενο εκδόθηκε το 1909)

Eco, U. (1988). *Η σημειολογία στην καθημερινή ζωή* (μετρ. Αντώνης Τσοπάνογλου, επιμ. Θόδωρος Ιωαννίδης). Μαλλιάρης – Παιδεία (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1977)

Eco, U. (1993). *Η υπερερμηνία των κειμένων*. Στο U. Eco, *Ερμηνία και υπερερμηνία* (μετρ. Α. Παπακωνσταντίνου, επιμ. Θ. Πελεgrίνης) σ. 65-92. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1992).

Elias, N. (2010). *Η θεωρία του συμβόλου* (μετρ. Πεσσαχ Ρεβέκκα, επιμ.

- Παπαντωνίου Αντώνιος). *Μεταίχμιο* (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1991)
- Giddens (2009). *Κοινωνιολογία* (μτφρ. και επιμ. Δ. Γ. Τσαούσης) Αθήνα: Gutenberg (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1989)
- Goffman, E. (2001) *Το στίγμα: Σημειώσεις για τη διαχείριση της φθαρμένης ταυτότητας* (μτφρ. Δήμητρα Μακρυνιώτη, επιμ. Κώστας Λιβιεράτος) Αθήνα: Αλεξάνδρεια (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1963).
- Goffman, E. (1996) *Συναντήσεις: Δύο μελέτες στην κοινωνιολογία της αλληλεπίδρασης* (μετφρ. Δ. Μακρυνιώτη) Αθήνα: Αλεξάνδρεια (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1961)
- Goffman, E. (2006). *Η παρουσίαση του εαυτού στην καθημερινή ζωή* (μτφρ. Μαρία Γκόφρα, επιμ. Κώστας Λιβιεράτος). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1959).
- Κόλλιας, Α. (2014). *Ανάλυση Περιεχομένου: Εξέλιξη, τεχνικές και εφαρμογές της μεθόδου στη μελέτη της επικοινωνίας*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (1989) *Προσέγγιση στον κοινωνικό προβληματισμό*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (2000). *Εμείς και οι άλλοι, αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα*. (Επιμ. Χ. Κωνσταντοπούλου, Λ. Μαράτου- Αλιπράντη, Δ. Γερμανός, Θ. Οικονόμου.) Αθήνα: Τυπωθήτω
- Κωνσταντοπούλου, Χ(2008). *Θέματα μεταμοντέρνας επικοινωνίας*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (2011). *Σύμβολα, αρχέτυπα και φοβίες: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία του Φατασιακού*. Αθήνα: Παπαζήση
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (2012 α). *Κοινωνιολογία της «καθημερινότητας» (Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της καθημερινής ζωής)*. Αθήνα: Παπαζήση
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (2012 β). *Τηλεόραση: ένα εικονικό καφενείο: Αναπαραστάσεις και συμβολισμοί της καθημερινής ζωής*. Αθήνα: Παπαζήση
- Κωνσταντοπούλου, Χ. (2014) *Κοινωνικές αναπαραστάσεις: Επικοινωνιακά μέσα και εξουσία* (συλλογικός τόμος), Αθήνα: Παπαζήση
- Katz, E. (1989) *Οι δύο βαθμίδες στη ροή της επικοινωνίας*. Στο Κ. Λιβιεράτος, Τ. Φραγκούλης (σύνθ. και επιμ.) *Το μήνυμα του μέσου: Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας* (μτφρ. από αγγ. Α. Λυκιαρδοπούλου, μτφρ από γερμ. Λ. Αναγνώστου). (σ. 84-109). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο κείμενο εκδόθηκε το 1957)

- Λαμπροπούλου, Ε (1999). *Η Κατασκευή της Κοινωνικής Πραγματικότητας και τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας: Η περίπτωση της Βίας και της Εγκληματικότητας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Λυδάκη, Ά. (2001). *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Καστανιώτη
- Lasswell, H. D. (1989) *Η δομή και η λειτουργία της επικοινωνίας στην κοινωνία*. Στο Κ. Λιβιεράτος, Τ. Φραγκούλης (σύνθ. και επιμ.) *Το μήνυμα του μέσου: Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας* (μτφρ από αγγ. Α. Λυκιαρδοπούλου, μτφρ από γερμ. Λ. Αναγνώστου). (σ. 65-83). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο κείμενο εκδόθηκε το 1948)
- Lippmann, W. *Η φύση των ειδήσεων*. Στο Κ. Λιβιεράτος, Τ. Φραγκούλης (σύνθ. και επιμ.) *Το μήνυμα του μέσου: Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας* (μτφρ από αγγ. Α. Λυκιαρδοπούλου, μτφρ από γερμ. Λ. Αναγνώστου). (σ. 136-153). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο κείμενο εκδόθηκε το 1922)
- Μαγγανάς, Α(2004). *Θέματα Εγκληματολογικά & Ποινικού Δικαίου*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
- Μακλουάν, Μ. *Media: Οι προεκτάσεις του ανθρώπου* (μετφρ. Σ. Μάνδρος). Αθήνα: Κάλβος
- Marcuse, H. (1971) *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος* (μτφρ. Μ. Λυκούδη). Αθήνα: Παπαζήση
- Mills, C.W. (1985) *Η κοινωνιολογική Φαντασία* (μτφρ. Ν. Μακρυνικόλα, Σ Τσακνιάς, επιμ. Η. Χάρης) Αθήνα: Παπαζήση
- Mills, C.W (1989) *Η μαζική πειθώ δεν αρκεί* Στο Κ. Λιβιεράτος, Τ. Φραγκούλης (σύνθ. και επιμ.) *Το μήνυμα του μέσου: Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας* (μτφρ. από αγγ. Α. Λυκιαρδοπούλου, μτφρ. από γερμ. Λ. Αναγνώστου). (σ. 110-111). Αθήνα: Αλεξάνδρεια. (Το πρωτότυπο κείμενο εκδόθηκε το 1956)
- Παπαρίζος, Α. (2009). *Η ελευθερία ενώπιον του θανάτου*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Παπαρίζος, Α. (2011). *Θεός, Εξουσία και Θρησκευτική Συνείδηση: Τα γενικά, μετατρεπτικά και ερωτικά ενδιαμέσα και η κοινωνία του ανθρώπου*. Αθήνα: Παπαζήση
- Παπαστάμου, Σ. (2008) *Η ψυχολογία των μαζών και ο Gustave Le Bon*. Στο Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία, Τόμος Β: Η παράδοση* (σ.17-88). Αθήνα: Πεδίο
- Παπαστάμου, Σ. (2008). *Ιστορική και επιστημολογική επισκόπηση της κοινωνιοψυχολογικής γνώσης*. Στο Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία, Τόμος Α: Επιστημολογικοί προβληματισμοί και μεθοδολογικές*

- κατευθύνσεις (σ.113-186). Αθήνα: Πεδίο
- Σακαλάκη, Μ. (2008). *Η ανάλυση περιεχομένου*. Στο Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία, Τόμος Α: Επιστημολογικοί προβληματισμοί και μεθοδολογικές κατευθύνσεις* (σ.473-490). Αθήνα: Πεδίο
- Σεραφετινίδου, Μ. (2005). *Κοινωνιολογία των Μέσω Μαζικής Επικοινωνίας: Ο ρόλος των μέσων στην αναπαραγωγή του σύγχρονου καπιταλισμού*. Αθήνα: Gutenberg
- Φουκώ, Μ. (1989). *Επιτήρηση και Τιμωρία: Η γέννηση της φυλακής* (μτφρ. Καίτη Χατζηδήμου, Ιουλιέττα Ράλλη). Αθήνα: Ράππα. (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1976).
- Φρόυντ, Σ. (1977). *Ψυχολογία των μαζών και ανάλυση του εγώ* (μτφρ. Τικεριώτη Κλαίρη). Αθήνα: Επίκουρος (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1967)
- Χαλκιά, Α. (2012). *Η κοινωνιολογία της σεξουαλικότητας, οι αρρενωπότητες και ο έμφυλος Δεκέμβρης*. Στο Α. Αποστολέλλη και Α. Χαλκιά (επιμ.), στο *Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα: ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα* (σ.215-249). Αθήνα: Πλέθρον
- Χορκχάϊμερ Μ., Αντόρνο Τ. (1986). *Η διαλεκτική του διαφωτισμού* (μτφρ. Ζ. Σαρίκας) Αθήνα: Ύψιλον (Το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε το 1944)
- Χρηστάκης, Ν. (2008) *Κοινωνικές θέσεις και ρόλοι*. Στο Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία, Τόμος Β: Η παράδοση* (σ. 197-222). Αθήνα: Πεδίο

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- Barrat, D. (1986). *Media sociology*. London: Tavistock
- Berger, A. A., (1998). *Media research techniques*. Sage
- Elias, N. (1989). *The symbol theory*. Sage